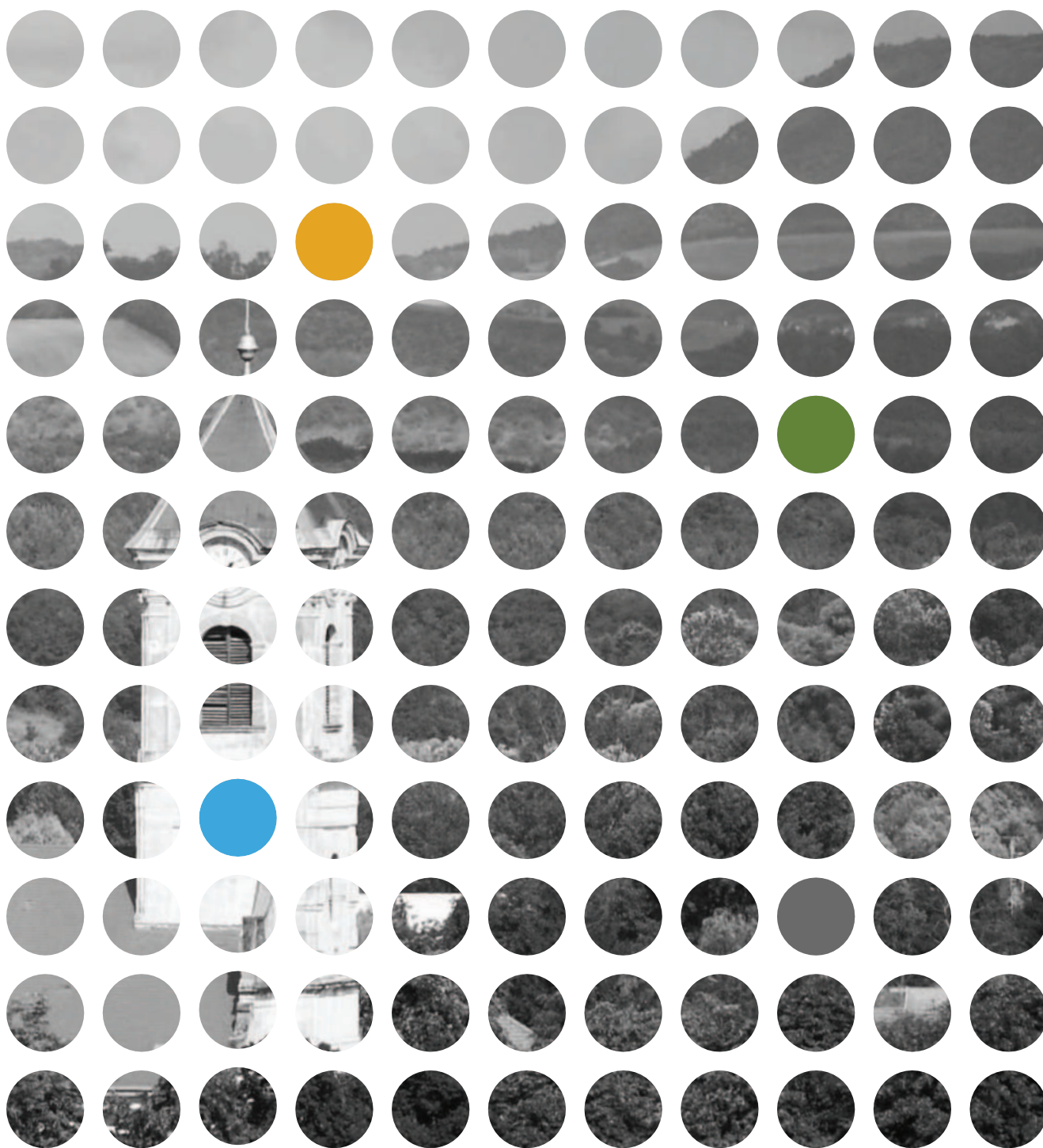

PILISCSABA

Városfejlesztési Konceptió és Stratégia

2014.

Piliscsaba

Városfejlesztési Kon koncepció és Stratégia

2014.

Képviselő-testület, TŰKIB tagok	Gáspár Csaba - Piliscsaba Város polgármestere Bácskai Beáta - képviselő, Piliscsaba Város alpolgármestere Baráthné Kozák Erzsébet - képviselő Styevola István - képviselő, Településfejlesztési, Üzemeltetési, Környezetvédelmi és Informatikai Bizottság elnöke Peterdy András - képviselő Pintér Balázs - képviselő, Településfejlesztési, Üzemeltetési, Környezetvédelmi és Informatikai Bizottság tagja Simon Gyula - képviselő, Településfejlesztési, Üzemeltetési, Környezetvédelmi és Informatikai Bizottság tagja Mocsáry Dezső - képviselő Tázer Marianna - képviselő Koós Gábor - Településfejlesztési, Üzemeltetési, Környezetvédelmi és Informatikai Bizottság külső tag Dr. Süveges Gábor - Településfejlesztési, Üzemeltetési, Környezetvédelmi és Informatikai Bizottság külső tag
Szerzők	Kolossa József DLA - főépítész Czene Éva - vezető településtervező/Z.É. Műhely Horváth Adrienne - vezető településtervező/Z.É. Műhely Heckenast Judit - közlekedésmérnök Tóthné Pocsok Katalin - táj- és kertépítész mérnök Hanczár Zsoltné - okl. gépészmérnök és városrendező mérnök Bíró Attila - okl. építőmérnök Seregélyesné Csomó Ágnes - természetvédelmi szakértő Hanczár Gábor - okl. építőmérnök Herczik Eszter - okl. tájépítész mérnök Szalóczki Bálint - műszaki közgazdász Szántai Linda - műszaki grafika Weizskopf András - építész Horogh Petra - építészhallgató
Munkatársak	Vargáné Rokolya Ildikó - Piliscsaba Város Önkormányzat Adó-és Gazdasági osztályvezető Dr. Kiss Veronika - Piliscsaba Város Önkormányzat Igazgatási osztályvezető Győri Gábor - Piliscsaba Város Fejlesztési és Üzemeltetési intézményvezető Bálint Odett - Szociális és Családsegítő Központ intézményvezető Árkovics Lilla - építész hallgató Bánáti Bodó - építész hallgató Babos Annamária - építész hallgató Csöndes Dániel - építész hallgató Kovács Éva Mária - építész hallgató Magyar Anikó - építész hallgató A Gondolatpiac lelkes építész hallgatói csapata
Lektorok	Bácskai Beáta - Piliscsaba Város alpolgármestere Ducza Mihályné - Piliscsaba Város Önkormányzat Műszaki Osztály Győri Gábor - Piliscsaba Város Fejlesztési és Üzemeltetési intézményvezető Hornják Ferenc Csaba - Piliscsaba Város Önkormányzat Műszaki Osztály Kauszer Tibor - építész Pesti Judit Rozovits Ferenc - főtanácsos Kolossáné Bartha Katalin - nyelvi lektor Csíky Gábor - Piliscsaba történetének és értékeinek lektora
Megjelent	2014. szeptember
Szerzői jogok	© Minden jog fenntartva! Piliscsaba, 2014.
Kiadó	Piliscsaba Város Önkormányzata 2081 Piliscsaba, Kinizsi utca 1-3. Telefon: (26) 575-500 Fax: (26) 575-501 E-mail: info@piliscsaba.hu
Nyomás	Present Művészeti és Szolgáltató Kft. 1222 Budapest, Borkútca 4-6
Felelős szerkesztő	Kolossa József DLA, főépítész
Borító	Kovács Éva Mária - fénykép Weizskopf András - grafika

Tartalomjegyzék

●	Polgármesteri köszöntő	6
●	TÜKIB elnökének köszöntője	7
●	Településtörténet - Megalapozó Vizsgálat	11
●	Értékek - Megalapozó Vizsgálat	19
●	Városfejlesztési Konceptió	37
●	Megalapozó Vizsgálat Integrált Városfejlesztési Stratégia	41
●	Integrált Városfejlesztési Stratégia	163
●	Függelék	211

Polgármesteri köszöntő

Tisztelt Piliscsabai Polgárok!

Piliscsaba belterülete a rendszerváltozás után nagymértékben megnőtt, a lakosság száma mára megduplázódott. Az ezzel járó, illetve elvárható fejlesztések viszont elmaradtak. Egy település viszont akkor tud folyamatosan fejlődni, ha társadalmi konszenzus alapján, jól kidolgozott rövid és hosszabb távú koncepcióval rendelkezik, amelyben foglaltakat a mindenkori képviselő-testület is elfogad és az abban megfogalmazott célokat meg is valósítja.

Piliscsaba Város Önkormányzata a főépítész szakmai irányításával, a lakosság és a civilszervezetek bevonásával megalkotta Piliscsaba Város Településfejlesztési Koncepcióját és Városfejlesztési Stratégiáját. A Koncepció és a Stratégia részletesen, súlyozottan és fontossági sorrendben tartalmazza a városban megvalósításra váró feladatokat. A Koncepció és a Stratégia alkalmas az életminőség és a gazdasági jövedelmezőség hosszútávon fenntartható növelése mellett a környezeti és épített értékek megőrzésére az egészséges környezet megteremtésére, megtartására. A város fejlődése, a lakók közérzetének további javítása érdekében továbbra is elengedhetetlen a kommunikatív, együttműködő párbeszéd az önkormányzat és a különböző adottságú területeken lakók, a civil szervezetek a nemzetiségi önkormányzatok és a szomszédos települések vezetői között. Fontos szegmens a városmarketing, a regionális és a nemzetközi kapcsolatok kihasználása, a kulturális értékeink hagyományaink megőrzése.

Piliscsaba legyen a fejlődés és az együttműködés városa!

Gáspár Csaba
polgármester
Piliscsaba, 2014 szeptember

*Képviselő-testület tagjai balról jobbra:
Simon Gyula, Tázer Marianna, Bácskai Beáta, Peterdy András, Gáspár Csaba, Mocsáry Dezső, Baráthné Kozák Erzsébet, Styevola István, Pintér Balázs*

TÜKIB elnökének köszöntője

Kedves Piliscsabai Lakosok!

Piliscsaba Város Önkormányzata 2012-ben határozott arról, hogy megkezdi a településrendezési eszközeinek módosítását. A település főépítésze Kolossa József, és a tárgyi projekt megvalósítása kapcsán alakult Településfejlesztési Munkacsoport irányításával, valamint a Z. É. Műhely tervező csapat közreműködésével két éves munkafolyamat ért véget.

A munkát az Értékgyűjtő Akció Partnerségi Program meghirdetésével kezdtük, amelynek keretei között a piliscsabai polgárokkal és a civil szervezetekkel közösen feltérképeztük Piliscsaba értékeit. Ezekre a helyi értékekre építve, hosszú előkészítő munkát követően 2013. év márciusában elfogadásra került az új Településfejlesztési Konceptió. *A Településfejlesztési Konceptió célja, hogy a lakosság és a település vezetése számára legyen olyan elfogadott és támogatott dokumentum, amely tartalmazza Piliscsaba fejlődését elősegítő célokat és hozzásegíti a város fejlesztéséért felelős politikusokat a megfelelő döntések meghozatalában.*

Ezt követte a Településfejlesztési Stratégia megalapozására szolgáló Gondolatpiac Partnerségi Program. Bevonásra került ismételten Piliscsaba összes civil szervezete, intézménye, egyesülete és vállalkozása, és a hozzászólás lehetősége ismét nyitva volt minden piliscsabai polgár előtt. A szabad véleménynyilvánítás lehetőségét minden számunkra elérhető fórumon, médiában biztosítottuk.

A Településfejlesztési Munkacsoport munkáját segítő helyi építészekből álló munkacsoport alakult, ahol a személyes tapasztalatok alapján tovább finomításokra volt lehetőség a településszerkezeti eszközök összehangoltságát illetően. A munka eredményeként 2014-ben megszületett a Településfejlesztési Stratégia melynek feladata, hogy olyan célokat és azok megvalósításához szükséges akciókat, programokat jelöljön ki, melyek megalapozzák a település korszerű és harmonikus, a lakosság érdekeit szolgáló fejlődését.

Mind a Képviselő-testület, mind a szakmai stáb tisztelve mind az államigazgatási szervek, mind a civil szervezetek állásfoglalását természetesen figyelembe vette az elhangzott véleményeket, mert olyan településrendezési eszközöket kíván elfogadni, amelyek élvezik a piliscsabai polgárok bizalmát, és amelyek a piliscsabaiak érdekeit leginkább szolgálják!

Styvola István, képviselő
Településfejlesztési bizottság (TÜKIB) elnöke
Piliscsaba, 2014 szeptember

Településfejlesztési Bizottság tagjai és a Piliscsaba Város Fejlesztési és Üzemeltetési Intézmény Intézményvezetője, balról jobbra: Dr. Süveges Gábor, Győri Gábor, Koós Gábor, Styvola István, Pintér Balázs, Simon Gyula

TÜKIB Elnökének köszöntője
Piliscsaba, 2014.

Térképen jelölt helyek

- Piliscsaba Városháza
- Falumúzeum - Uradalmi ház (M)
- Posta
- Gyógyszertár
- Könyvtár, Turinform - Klarissza ház
- Orvosi rendelő
- Vonatállomások Piliscsabán
- Pázmáneum v.á.
- Klotildliget v.á.
- Piliscsaba v.á.
- Magdolna - völgy v.á.
- Autóbusz - állomások Piliscsabán
- Pázmány Péter Egyetem
- Benzinkút
- Bécsi út
- Iskola
- Magdolna - völgy
- Piliscsaba vasút állomás
- Garancsi tó
- Benzinkút
- Köztemető
- Sportlétesítmény
- Vendéglátóhelyek Piliscsabán
- Zsidó temető
- Fényesliget Kávézó
- Klotild Pizzéria
- Oktatási intézmény

Sorszámmal jelölt utcák

1. Mátyás király köz	11. Ferenc forrás köz
2. Mindszenty bíboros köz	12. Vadrezeda köz
3. Béla király köz	13. Páskom liget utca
4. Mária köz	14. Búzavirág köz
5. Vörösmarty Mihály utca	15. József liget köz
6. Rózsa köz	16. Kamillavirág köz
7. Szállás köz	17. Pipacs köz
8. Iskola utca	18. Galagonya utca
9. Golgota köz	19. Kőkény köz
10. Levendula köz	

Jelmagyarázat

Álomvölgy	Garancstető
Csaba	Hosszúrét
Csabagyöngye	Klotildliget
Egyetem	Ipari terület
Garancsliget	Magdolna - völgy
Garancslejtő	Fényesliget
Belterületi út	Vízfelület
Gyalogosan járható út	

PILISCSABA
város térképe 2014

Piliscsaba Város Önkormányzata
2081 Piliscsaba, Kinizsi Pál u. 1-3., telefon: (26) 575 500, e-mail: info@piliscsaba.hu
www.piliscsaba.hu

Piliscsaba interaktív értéktérképe
www.piliscsabaertekei.hu

A térképet készítették:
Kolossa József DLA, Weiszkopf András, Magyar Anikó.
©2014. Minden jog fenntartva!

Településtörténet
Megalapozó Vizsgálat
Városfejlesztési Konceptió

Piliscsaba története, az adatok tükrében

5. Kép:
Piliscsabai Római Katolikus
Plébániatemplom

6. Kép:
Uradalmi ház

7. Kép:
Csodásérmű Boldogasszony
Kápolna, Lazarista Templom

A település története:

- Piliscsaba területe évezredek óta lakott hely.
- A Kálvária-domb keleti oldalán késő bronzkori urnásíros kultúra temetkezési helyét találták meg 1955-ben.
- A Rác-völgyben rézkori és LaTène-kori leletek kerültek elő. Ugyanezen a lelőhelyen a II. század második fele és a IV. század közepe között állhatott működő lakóépület.
- A rómaiak idején a települést Boldog Ligetnek nevezték, és határában vonult el az Aquincumból Brigetióba vezető hadiút. Az előkerült római falak, kerámiatöredékek és egyéb leletek villaépület vagy egy órállomással összeépített villa fennállását bizonyítják. A település déli részén, a Végső utca egyik házának udvarán római vízvezetékcső került elő. Bél Mátyás történet- és földrajztudós latin feliratú sírköveket és épületmaradványokat figyelt meg.
- Piliscsaba nevét a hagyomány Csaba királyfiról származtatja. A hun idők-ből származik a monda, mely szerint Attila halála után Csaba királyfi a mai Piliscsaba és Tinnye határán ütközött meg bátyjával, aki a német hadak élén apja trónjára tört.
- Az itt zajlott csatára a tinnyei "Óriási temető" elnevezés és az ott fellelt fegyverek is utalnak.
- A középkorban a települést Csabának vagy Nagycsabának hívták, megkülönböztetve az Esztergom vármegyei Kiscsabától.
- A terület a pilisi erdőispánsághoz, majd az ebből kialakult Pilis vármegyéhez tartozott.
- A középkori Csaba régészeti leletek tanúsága szerint a mostani temetőtől délkelet felé, a mai 10-es út mellett lehetett, itt állhatott a falu középkori temploma is.
- A korábban említett rác-völgyi régészeti lelőhelyen is kerültek elő Árpád-kori leletek.
- 1263-ból, Kun László király uralkodásának idejéből származik az első ismert írott adat a településről. Egy oklevélben említik, mint „Csaba falu”, amikor Moys hercegi tárnokmester és Sándor fia Sándor közös birtokként osztották fel.
- 1272-ben Mois nádor fia a Nyúlak-szigeti (ma Margit sziget) domonkos apácáknak (ahol két leánya is apáca volt) adományozta a települést.
- 1393-ban a Pilisszántó melletti pálosok is kaptak itt birtokot.
- 1524-ben pápai legátus megerősítette az apácákat kegyúri jogaikban.
- 1541-ben Buda elesett, a török elől az apácák elmenekültek.
- Az 1626-29-es években a református egyház már jelen van a településen.
- A török uralom idején a település elnéptelenedet, az Esztergom és Buda között mozgó hadseregek teljes pusztasággá változtatták.
- A török defterekben Csaba pusztaként fordul elő.
- Az 1690-es megyei összeírásban sok olyan hely szerepel pusztaként, amely a török elleni felszabadító háború előtti években még lakott volt, így Csaba is.
- Az 1690-es évek elején újra benépesedett Piliscsaba, azonban az érkező telepesek nem maradtak itt tartósan.
- 1711-ben újra alakult a plébánia.
- 1714-ben a Budára visszatérő klarissza apácák lettek a település birtokosai, mivel a margitszigeti domonkos apácák birtokait II. Mátyás király nekik adományozta.
- 1728-ban megépült az újkori templom.
- A XVIII. század első évtizedeiben szlovákok telepedtek le, majd a század közepén, Mária Terézia uralkodásától kezdve sváb telepesek érkeztek,

8. Kép:
Kálvária utca 33.

9. Kép:
Erdész kert és kislevelű hársfa

10. Kép:
Diakonissza-ház, Siló Társasotthon

akik a XIX. század elejére többségbe kerültek. A telepések újjáépítették Piliscsabát.

- A klarissza rend 1782-es feloszlata után Piliscsaba a Vallásalap tulajdonába került.
- 1785-ben egy Gaillard nevű francia mester uradalmi engedéllyel likőr gyárat (Liqueurs-Fabrique) épített a településen. Áruja igen kelendő volt az országos jelentőségű pesti vásárokon is.
- Piliscsabán a XVIII. századból származó adatok szerint volt vendégfogadó, vasáru lerakat és bolt, valamint iskola.
- Földjét az úrbérrendezéskor első osztályúnak minősítették, szőlői jók voltak, és az erdőből elegendő fát lehetett kitermelni.
- Munkalehetőség a közeli kőbányában adódott, a falusiak termékeiket a Budára vezető út miatt könnyen értékesíthették.
- 1808-ban József nádor vásárolta meg a települést, és uradalma központjává tette. József nádor II. Lipót magyar király hetedik fia volt, és 1796-tól ötven éven át látta el Magyarország nádori tisztségét. Harmadik házasságából származott József Károly főherceg, aki később fontos szerepet játszott Piliscsaba történetében.
- A XIX. század közepéből, Fényes Elek tollából származó leírás szerint a településen minden ház előtt volt egy kis kert, ami nagyon csinosná tette az utcákat. Az utazó megpihenhetett a vendégfogadóban. Az erdőben akác- és más faültetvények voltak, a lakosság vagyonos volt, állattenyésztéssel, burgonya- és dohánytermesztéssel foglalkozott.
- József nádor után a falu birtokosa fia, József Károly főherceg lett. 1867 után ő szervezte újjá a magyar honvédséget.
- 1895-ben nyílt meg az Esztergom-Budapest vasútvonal, jelentős változásokat indítva el a település életében. A Piliscsaba mellett épített alagút máig az ország egyik leghosszabb vasúti alagútjának arcátüvezt. A budapesti hivatalnokokat és tisztviselőket vonzotta.
- A laktanyák közelsége is szerepet játszott abban, hogy később, az 1920-as években a katonai elit tagjai is vásároltak itt villákat, mint például Nagybacsoni Nagy Vilmos, a későbbi honvédelmi miniszter vagy Szombathelyi Ferenc vezérkari főnök.
- 1898-tól kezdve több szerzetesrend telepedett le, illetve alapított valamilyen intézményt Piliscsabán. A Lazaristák 1898-ban jöttek Piliscsabára, 1907-ben épült meg rendházuk, a Vincés nővérek 1905-ben nyitották meg nővérotthonukat. A Szentségi Jézus Szolgáloi Kis Társasága a Szent József Hospicium formájában 1929-ben kezdett működni Klotildligeten, az Angolkisasszonyok 1939-ben nyitották meg polgári iskolájukat, a Megváltós nővérek 1942-ben nyitották meg házukat).
- 1916-ban vásárolta meg az evangélikus egyház azt a területet, amelyen ma a Béthel Missziói Otthon működik.
- 1924-ben alakult meg Pauer Irma vezetésével a Fébé Diakonissza Egylet. A következő években került tulajdonukba a Béthel területén kívül a mai Siló Társasotthon területe is.
- 1925-ben vált el Piliscsabától az igen gyorsan fejlődő Klotild nyaralótelep. Neve ideiglenesen Klotildfalva, 1926-tól az önálló község neve Klotildliget lett.
- 1937-ben megalakult az önálló klotildligeti egyházközség.
- 1939-ben megépült a református templom, Nagybacsoni Nagy Vilmos támogatásával.
- 1941 és 1944 között épült fel a klotildligeti római katolikus plébániatemplom a Vincés nővérek által ajándékozott telken.
- A betelepülők és a nyaralók nagy hatással voltak a település fejlődésére, amely a II. világháborúig töretlen maradt.
- Piliscsaba lakossága a második világháború idejére 3300 fő volt, 50,9 % német, 12,9% szlovák, 0,6% cigány nemzetiségű, illetve anyanyelvű volt. Klotildliget lakossága 100%-ban magyar nemzetiségű illetve

12. Kép:
Frommer villa

13. Kép:
Iosephinum Kollégium

14. Kép:
Temető utcai utcakép

15. Kép:
Kálvária domb

anyanyelvű volt.

- Több általános iskola és jó néhány egyesület is működött ekkor (például: Iparegylet, Levente-egylet, Temetkezési Egyesület, Önkéntes Tűzoltó Egyesület, egyházi egyesületek, Sport Egyesület) Piliscsabán és Klotildligeten.
- 1944. december 25-én érték el Piliscsabát az orosz csapatok.
- 1946 tavaszán kitelepítették a német lakosságot, mintegy 1095 főt, majd a szlovákok egy részét. Helyükre nagyrészt felvidéki magyar családok érkeztek. (Benes dekrétum)
- 1946-ban Klotildliget önálló katolikus lelkészség lett. Első lelkészei lazarista atyák voltak.
- 1948-ban Klotildligeten államosították az angolkisasszonyok iskoláját.
- 1949-ben Klotildliget nevét Pilisligetre változtatták, később neve hosszú időre Piliscsaba-alsó lett. A helyi Kommunista Párt áruháza folytán Klotildligetet erőszakkal Piliscsabához csatolták.
- 1950-ben betiltották a szerzetesrendek működését Magyarországon.
- A lazarista rendházból tanácsháza lett, a vincés nővérek otthonában mezőgazdasági iskola kezdett el működni.
- A Fébé Diakonissza Egyletet is feloszlatták. A Béthel területén, amely az evangélikus egyház tulajdonába került, testi és szellemi fogyatékos gyermekek otthona létesült.
- 1956 után a klotildligeti Perczel Mór és a piliscsabai Béri Balogh Ádám laktanyába orosz csapatok költöztek.
- 1957-ben Klotildliget területét Budapest kitelepítési körzetének nevezték ki. Így került számos közép és felsőosztálybeli értelmiségi család a községben
- 1959-ben a megváltós nővérek nyaralóházában az Egyházi Szeretetszolgálat szociális otthona létesült szerzetesnővérek számára, a Szent József Hospicium helyén pedig állami szociális otthon kezdte meg működését.
- Az 1950-es években többször töltötte szabadidejét Klotildligeten Sík Sándor piarista szerzetes, költő.
- 1965-ben Pilisliget (Klotildliget) önálló plébániává alakult. Az első plébános Zsolnay Béla atya lett, aki több évtizedig szolgált itt.
- 1983-ban alakult meg a Pilisligeti Baráti Kör Községcsépző és Természetvédő Egyesület (Később Piliscsabai „Klotildligeti” Községcsépző és Természetvédő Egyesület). Az egyesület célja Klotildliget természeti értékeinek megóvása mellett a nyaralótelep-jelleg fenntartása volt. Az első civil szerveződés volt Piliscsabán.
- 1983-ban az egyesület elérte Piliscsaba-alsó vasúti megálló nevének Klotildligetre változtatását.
- 1985-ben a Hazafias Népfront Országos Tanácsa Széchenyi István Emlékplakettel tüntette ki az egyesületet. Működésének eredménye volt az is, hogy a Pest Megyei Tanács 1990-ben védetté nyilvánította Klotildliget parkjait, fasorait és fáit.
- 1990-től a lakosság száma dinamikus növekedésnek indult.
- 1990-től Piliscsaba polgármestere Kasza Péter volt.
- 1991-ben alakult meg az 1019. számú Csaba királyfi cserkészcsapat.
- Ebben az évben kivonultak az orosz csapatok a Perczel Mór laktanyából, amit a Magyar Kormány az 1023. számú határozatával a Katolikus Egyetemi Alapítványnak adományozott, az egyetemalapítás segítéseként.
- 1993-ban elsőként a Megváltós Nővérek telepedtek vissza Piliscsabára. Ők tartják fenn a Szent László Óvodát és 1997-től a Nagyboldogasszony Házat is.
- 1994-ben itt nyitotta meg kapuit a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi (ma már Bölcsészet- és Társadalomtudományi) Kara.
- 1994-ben az Egyházközségi Nővérek Társasága létrehozta központi házat Klotildligeten, ahol egyetemi kollégiumot működtet Szent Péter Kollégium néven.

16. Kép:
Széchenyi István utcai fenyőfásor

17. Kép:
Gomba szikla

18. Kép:
Református Templom

- 1995-től visszatelepült az Angolkisasszonyok szerzetesrendje, akik megalapították a Klotildligeti Ward Mária általános iskola és Gimnáziumot. Az intézmény egyben a katolikus egyetem Gyakorlóiskolája is. Az iskolát megvásárolta a Székesfehérvári Egyházmegye, aki fenntartja a Páduai Szent Antal Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészetoktatási Intézményt.
- 1997-ben a Lazarista atyák visszakapták piliscsabai rendházukat. Itt tartják fent a Szent Vince Kollégiumot, a Szent Ferenc Házzal együtt. Az atyák tartják fent az egyetemen épült Marillac Szent Lujza házat, ahol kollégium működik
- 1997-2013 között a Mária Szíve Leányai Társasága letelepszik Klotildligeten, ahol a Boldog Gizella Egyetemi Kollégiumot tartotta fent.
- Az 1998-as önkormányzati választások után megalakult a helyi német és szlovák kisebbségi önkormányzat.
- 1998-2000 között a Klotildligeti Római Katolikus Egyházközség plébánosai ismét Lazarista atyák, 2000-tól a plébánosok egyházmegyes papok közül kerülnek ki.
- 2000-ben a Megváltós Nővérek megvásárolják a volt Béri Balogh Ádám laktanyát és abban működtetik a Iosephinum Egyetemi Kollégiumot és Szakkollégiumot.
- 2002-ben megalakul a cigány kisebbségi önkormányzat.
- 2002-ben szentelte pappá Dr. Várszegi Asztrik püspök, pannonhalmi főapát a klotildligeti templomban Szőke Sándor CM atyát, aki 2004-2007 között volt plébános.
- 2009-ben jelent meg a Közösségek Klotildligeten című gyűjteményes könyv, amelyben a Mária Rádió 2006. év adásaiban lezajlott beszélgetések olvashatók Klotildligetről. A kiadványt Csíky Gábor szerkesztette.
- 2010-től Dr. Karaffa János, klotildligeti plébános jóvoltából kerül a templom Szeplőtelen Fogantatás kápolnájába Boldog IV. Károly Király csontereklýje
- 2011-re Piliscsaba lakosságának száma közel 7700 főre nőtt a külterületi ingatlanok nagyszámú felparcellázásával, illetve a lakóparkok megépítésével.
- 2012-ben P. Jozef Lucyszyn, volt lazarisita plébános és magyar tartományfőnök támogatásával Csíky Gábor világi elnök kezdeményezésére a Klotildligeti Egyházközség a lengyel katolikus egyháztól Szent II. János Pál pápa véreklýjét kap, egyedülálló módon Magyarországon.
- 2013-ban 8300 főre emelkedett a népesség.
- 2013-ban Magyarország Kormánya határozattal védetté nyilvánította a Pázmány Péter Katolikus Egyetem klotildligeti campusán megépült Stephaneum épületét, melynek tervezője Makovecz Imre építóművész volt.
- 2014-ben elindul egy országos nagyprojekt megvalósítása a Iosephinum területén, „Iosephinum, Oktatási és Rekreációs Központ” kiépítése néven. A projekt neve Makovecz Imre bátyája.

Értékek
Megalapozó Vizsgálat
Városfejlesztési Konceptió

Piliscsaba értékei

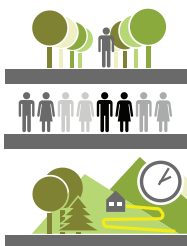
Vizsgálataink alapján Piliscsaba közössége egyetért a település alapvető értékei tekintetében:

1. Piliscsaba természeti környezete szép.

Legyen szó a külterületi erdőkről, mezőkről, sziklákról, látképről, vagy a belterületi fasorokról, virágos kertekről, Piliscsaba kiemelkedő szépségű természeti kincsekkel büszkélkedhet.

2. Piliscsaba hangulatos és sokszínű.

Piliscsaba azon kevés magyar települések egyike, amelyeknek van kisugárzása. Aki nem csak a 10-es utat látta a községből, az tudja. Annak ellenére, hogy Piliscsaba kicsi település, jól elkülöníthető egységei sajátos egyedi arculattal, hangulattal rendelkeznek. Jelen van itt a csendes elvonultság, a nemes emelkedettség, a dolgozós hétköznapok kézenfekvő egyszerűsége, a múlt tisztelete csakúgy, mint az ünneplés és az életszeretet hangossága. Piliscsabán jó élni.

3. Piliscsaba négyévszakos.

Van, ahol a tavasz szép, van ahol az ősz megragadó, van, ahol a nyár izgalmas és van, ahol a tél vonzó. Piliscsaba bármely évszakban megragadó és lenyűgöző. Az amúgy is sokarcú település az évszakok változásával bontakozik csak ki igazán.

4. A piliscsabai közösségek erősek.

Három kisebbségi önkormányzat, három egyház, négy szerzetes rend, negyvennyolc civil szervezet, húsz egyesület, kettő havi lap, egy rádió, hét óvoda, két evangélikus napközi, három iskola, egy gimnázium, egy főiskola, egy egyetem, öt kollégium, két kiállítóhely, a magyar átlaghoz képest kiugróan sok nagycsaládos. Közösségek, akik rendszeresen találkoznak, akik közösen tevékenykednek, akik figyelnek egymásra. Ez igazi érték!

Piliscsaba értékei

- 01 Piliscsabai Római Katolikus Plébániatemplom (M)
- 02 Nepomuki Szent János szobor (M)
- 03 Volt Klarissza-szállás (M)
- 04 Uradalmi ház (M)
- 05 Jókai Mór Általános Iskola
- 06 Páduai Szent Antal Általános Iskola, Gimnázium és Műv. Isk.
- 07 Szent Vince Kollégium, Lazarista Rendház
- 08 Első világháborús emlékmű
- 09 Vadgesztenyefák a Nagytemplom körül
- 10 Templom tér 12.
- 11 Hauck János Német Nemzetiségi Ált. Iskola
- 12 Templom tér 5.
- 13 Kálvária utca 5.
- 14 Kálvária utca 10.
- 15 Templom tér 1.
- 16 Új utca 14.
- 17 Új utca 4.
- 18 Csodásérmű Boldogasszony Kápolna, Lazarista Templom
- 19 Új utca 27.
- 20 Kálvária utca 33.
- 21 Orvosi rendelő
- 22 Napsugár Óvoda
- 23 Erdészker és kislevelű hársfa
- 24 Templom tér utcaképe
- 25 Szent László Gyógyszertár és kertje
- 26 Bajcsy-Zsilinszky út 53.
- 27 Levente utcai utcakép
- 28 Vadgesztenyefák a vasúti resti kertjében
- 29 Piliscsabai vasútállomás
- 30 Köztemető és fái
- 31 Metz villa
- 32 Zrínyi Miklós utcai fekete fenyő fasor
- 33 Deák Ferenc utca 2. épület és kertje
- 34 Diakonissza ház, Siló Társasotthon
- 35 József Attila utca 1. kertje
- 36 VM KASZK Szakképző Iskola épülete és kertje
- 37 Klotildligeti Plébániatemplom
- 38 Weingruber villa és kertje
- 39 Janyik villa és kertje
- 40 Zrínyi Miklós utcai villa és kertje
- 41 Bánhidya villa és kertje
- 42 Wesselényi út 1. kertje
- 43 Széchenyi utca 6. kertje
- 44 Béthel Otthon és parkja
- 45 Csontos villa
- 46 Árpád vezér utca 12. kertje
- 47 Kálmán király útja 27.
- 48 Kálmán király útja 35.
- 49 Szent István király útja 123.
- 50 Németvári villa
- 51 Nárcisz utca 3.
- 52 Benedek székelykapu
- 53 Kossuth Lajos utcai platánfasor és utcakép
- 54 Szent László óvoda
- 55 Szent István király útja 66. kertje

- 56 Szent László király útjai gesztenyefasor
- 57 Schiffer villa
- 58 Katsányi villa
- 59 Széchenyi István utcai fenyőfasor
- 60 Frommer villa
- 61 Székelykapu
- 62 Szili villa (ma Funk ház)
- 63 Klotildligeti óvoda
- 64 Kossuth Lajos utca 34.
- 65 Szent István király útja 12. kertje
- 66 Szent István király útja 14. kertje
- 67 Szent István király útja 28. kertje
- 68 Kossuth Lajos utca 12.
- 69 Szent István király útja 10. kertje
- 70 Nagybaczoni villa
- 71 Bódi villa
- 72 Boldog Gizella Kollégium, Szombathelyi villa
- 73 Szent Péter Kollégium
- 74 Mátyás király útja 34/B
- 75 Szemerey villa
- 76 Klotildligeti vasútállomás
- 77 Prochnow villa
- 78 Magassy villa és parkja, Szociális Otthon
- 79 Nagyboldogasszony Ház és parkja
- 80 Fényes-liget forrás
- 81 Marillac Szent Lujza Ház
- 82 Pázmány Péter Katolikus Egyetem és parkja
- 83 Iosephinum Kollégium
- 84 Béla király útja 40.
- 85 Iskola és kollégium épülete
- 86 Fő út 24.
- 87 Lakóépület Mária szoborral
- 88 Fodor villa
- 89 Fő út 72.
- 90 Fő út 9.
- 91 Fő út 13.
- 92 Temető utcai utcakép
- 93 Eidenpenz villa
- 94 Bélik tájház
- 95 Ősök parkja
- 96 Garancsi úti utcakép
- 97 Fő út 128.
- 98 Cserkész ház (Lovarda)
- 99 Kenyérmezői patak
- 100 Bagolyvár épülete
- 101 Magdolnavölgyi erdő
- 102 Magdolnavölgyi tavak
- 103 Ferenc forrás és környéke a Sumlinban
- 104 Plész szikla
- 105 Nagykopasz
- 106 Gyurgyalag revír és 2000 m²-es környezete
- 107 Garancsi tó
- 108 Erzsébet kút
- 109 Fekete fenyő (100 éves fenyő)
- 110 Kálvária domb
- 111 Kiskopasz

- 112 Iluska forrás
- 113 Gomba szikla
- 114 Ördögoltár szikla
- 115 Hétszínvirág óvoda
- 116 Dr. Göllner Mária Waldorf óvoda
- 117 Zöldkereszt épülete
- 118 Bajcsy - Zsilinszky úti platánfasor
- 119 Mol erdei sétány
- 120 Rózsaszín szikla
- 121 Gulya kút
- 122 Sas szikla
- 123 Zsidó temető
- 124 Kálmán király útja 3. kertje
- 125 Szent István király útja 17.
- 126 Silo uszoda
- 127 Református Templom
- 128 Szent István király útja 66. ketrje
- 129 Csemetekert
- 130 Piliscsaba Klotildliget parkjai, fasorai és fái
- 131 Tulipán-fa és liliomfa
- 132 Wesselényi út 1/B kertje
- 133 Vasút utca 3.
- 134 Bajcsy-Zsilinszky út 35
- 135 Bajcsy kocsmá (Kazamata Söröző)
- 136 Szent István király útja 113
- 137 Deák Ferenc utca 36.
- 138 Deák Ferenc utca 28.
- 139 Árok utca 30.
- 140 Bajcsy-Zsilinszky út 22
- 141 Fő út 34.-35.
- 142 Fő út 113-115
- 143 Bajcsy-Zsilinszky út 32-36
- 144 Szállás u. 9.
- 145 Levente u. 17
- 146 Levente u. 13
- 147 Levente u. 19
- 148 Levente u. 21
- 149 Levente u. 11/a
- 150 Levente u. 12
- 151 Levente u. 1
- 152 Garancsi út 14
- 153 Garancsi út 7
- 154 Garancsi út 31
- 155 Szállás utca 27
- 156 Vaskos kereszt
- 157 Garancsi út kereszt
- 158 Irgalmas kereszt
- 159 Kereszt Kőfülke
- 160 Csabai kereszt
- 161 Kereszt, Pázmáneum
- 162 Arisztotelész szobra
- 163 Kálvin János mellszobor
- 164 dr. Gál Ferenc bronz mellszobra (Iosephinum)
- 165 Klotild főhercegnő mellszobra
- 166 Pázmány Péter mellszobor
- 167 Szent István szobor (campus)

- 167 Szent István szobor (campus)
- 168 Emlékkő, Erdészker, Bajcsy-Zsilinszky út
- 169 Aquinói Szent Tamás szobor (Campus)
- 170 II. Rákóczi Ferenc fejedelem mellszobra
- 171 II. világháborús emlékmű
- 172 Befejezetlen Madonna-szobor
- 173 56-os emléktábla
- Csaba Nap
- Klotild Nap
- Adventi Koncert
- Karácsonyi Koncert
- Csabai Búcsú
- Klotildligeti Búcsú
- Piliscsabai Egyházzenei Napok
- Három fő piliscsabai karakter
- Keresztény lelki és erkölcsi értékek
- Piliscsabai erdők
- Nagycsaládok
- Civil szervezetek nagy száma
- MIKK kiállítások
- Régis-Clet Szent Ferenc Ház

Piliscsaba interaktív értéktérképe

Sorszámmal jelölt utcák

1. Mátyás király köz	10. Vadrezeda köz
2. Mindszenty bíboros köz	11. Páskom liget utca
3. Béla király köz	12. Búzavirág köz
4. Mária köz	13. József liget köz
5. Rózsa köz	14. Kamillavirág köz
6. Szállás köz	15. Pipacs köz
7. Golgota köz	16. Galagonya utca
8. Levendula köz	17. Kőkény köz
9. Ferenc forrás köz	

Jelmagyarázat

	Álomvölgy		Belterületi út
	Csaba		Gyalogosan járható út
	Csabagyöngye		Erdő
	Egyetem		Vízfelület
	Garancsliget		
	Garancslejtő		
	Garancstető		
	Hosszúrét		
	Klotildliget		
	Ipari terület		
	Magdolna - völgy		
	Fényesliget		
	Sumlin		

- 01** Piliscsabai Római Katolikus Plébániatemplom (M) A barokk stílusban épült Piliscsabai Római Katolikus Plébániatemplom a 10-es főút mellett, a gesztenyeligettel övezett Templom téren áll. Az épület az országos műemlékjegyzékben nyilvántartott védett ingatlan.
- 02** Nepomuki Szent János szobor (M) A Piliscsabai Plébániatemplom előtt, áttört műkőkerítés közepén, faragott copf stílusú talapzaton áll a középkori Csehország védőszentjeként tisztelt Nepomuki Szent János kőszobra, amely az országos műemlékjegyzékben nyilvántartott védett érték.
- 03** Volt Klarissza-szállás (M) A Templom tér nyugati szélén áll, a 18. században épült egykori Klarissza-szállás U alakú, nyeregtetős épülete, amely napjainkig több átalakításon esett át. Az épület az országos műemlékjegyzékben nyilvántartott védett ingatlan.
- 04** Uradalmi ház (M) A Templom tér északi szélén álló, utcavonalban épült, földszintes, kontyolt magastetős épület, egykor Habsburg József Antal János főherceg (József nádor) uradalmi háza volt, ma több átalakítás után, a kultúra szolgálatában működik. Az Uradalmi ház az országos műemlékjegyzékben nyilvántartott védett ingatlan.
- 05** Jókai Mór Általános Iskola A Fő út szélén, 1903-ban nyílt meg a helyi állami óvoda és állami népi iskola helyszínéül szolgáló épület, amely jelenleg Jókai Iskola néven oktat általános iskolás tanulókat. Az Iskola épületének tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték.
- 06** Páduai Szent Antal Általános Iskola, Gimnázium és Műv. Isk. Az iskolát az Angolkisasszonyok rendje alapította 1941-ben, az általuk megvásárolt klotildligeti villaépületben, amely a jelenlegi iskola szomszédságában áll, és helyi védelemre javasolt művi érték.
- 07** Szent Vincze Kollégium, Lazarista Rendház Az 1800-as években épült kastélyból átalakított Lazarista Rendház a Főút mellett, a plébániatemplommal szemben áll, jelenleg a Lazarista Rendház és a Szent Vince Egyetemi Kollégium működik benne. Az épület tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték.
- 08** Első világháborús emlékmű Az I. világháború piliscsabai hősi halottainak emlékműve a Templom tér gesztenyeligetének északi sarkában áll, a kereszteződés töltése mellett.
- 09** Vadgesztenyefák a Nagyt templom körül A XIX. és XX. század fordulóján telepített vadgesztenyefák a Római Katolikus Plébániatemplomot övező ligetet alkotják, a Garancsi úton a kanyarig fasorként terjednek tovább. A Templom téri vadgesztenyefák helyi természeti védelemre kijelölt értékek.
- 10** Templom tér 12. A Templom tér 12. szám alatt álló épület tömege helyi védelemre javasolt művi érték.
- 11** Hauck János Német Nemzetiségi Ált. Iskola 1999-ben nyitotta meg kapuit a Hauck János Német Nemzetiségi Általános Iskola, mely nyolc osztályos, két tannyelvű Német nemzetiségi oktatást biztosító rendszerben működik.
- 12** Templom tér 5. A Templom tér 5. szám alatt álló épület tömege és nyílászáró kiosztása helyi védelemre javasolt művi érték.
- 13** Kálvária utca 5. A Kálvária utca 5. szám alatt álló épület tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték.
- 14** Kálvária utca 10. A Kálvária utca 10. szám alatt álló épület tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték.
- 15** Templom tér 1. A Templom tér 1. szám alatt álló épület utcafronti homlokzata védelemre javasolt művi érték.

- 16** Az Új utca 14. szám alatt álló épület tömege és tornáca helyi védelemre javasolt művi érték.
Új utca 14.
- 17** Az Új utca 4. szám alatt álló épület tömege és tornáca helyi védelemre javasolt művi érték.
Új utca 4.
- 18** A 10-es főút mellett álló, 1898-ban felszentelt Csodásérmű Boldogasszony kápolna neogót stílusban épült, a rendházzá alakított, József Károly főherceg által adományozott kastély mellé. A kápolna tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték.
Csodásérmű Boldogasszony Kápolna, Lazarista Templom
- 19** A Új utca 27. szám alatt álló épület tömege helyi védelemre javasolt művi érték.
Új utca 27.
- 20** A Kálvária utca 33. szám alatt álló épület tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték.
Kálvária utca 33.
- 21** Az épület eredetileg Dr. Kunszenti Imre családi háza és rendelője volt. Halála után az épületet a település vette meg, azzal a kötelezettséggel, hogy egészségügyi funkció fog benne üzemelni.
Orvosi rendelő
- 22** Az önkormányzat fenntartásában működő Napsugár óvoda nevelési programjában sajátos igényű gyerekek integrált ellátását biztosítja.
Napsugár Óvoda
- 23** A több mint 100 éves kislevelű hársfa a Bajcsy Zsilinszky út mentén fekvő Erdéskertben található, az uradalmi erdészeti deponia létesítésének idején ültették. A kislevelű hársfa helyi természeti védelemre kijelölt érték.
Erdéskert és kislevelű hársfa
- 24** A Templom téri épületek által alkotott utcakép helyi védelemre javasolt művi érték. Az utcaképet a Templom tér 1, 5, és 12. szám alatt található helyi védelemre javasolt épületek, a Római Katolikus Plébániatemplom és közvetlen környezetük alkotják.
Templom tér utcaképe
- 25** A Gyógyszertár épületének tömege, a nyílászárók kiosztása és kertjének fái helyi védelemre javasolt művi értékek. A gyógyszertár belső berendezése jelenleg is az eredeti bútorzat.
Gyógyszertár és kertje
- 26** A Bajcsi-Zsilinszky út 53. szám alatt álló épület tömege és a nyílászárók kiosztása helyi védelemre javasolt művi érték.
Bajcsi-Zsilinszky út 53.
- 27** A Levente utca utcaképe helyi védelemre javasolt művi érték. Az utcaképet a Levente utca 1, 11/a, 13, 17, 19, 21 és 12. szám alatt található épületek alkotják.
Levente utcai utcakép
- 28** A Vasút vendéglő épületének belső udvarában található a „vasúti resti” építésének idején telepített helyi természeti védelemre kijelölt vadgesztenyefák.
Vadgesztenyefák a vasúti resti kertjében
- 29** A Piliscsaba vasútállomás épületének tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték.
Piliscsabai vasútállomás
- 30** Piliscsaba köztemetője a falu közepén, a Béla király úttól délre, a Temető utcától keletre helyezkedik el, közel két hektáron. A temető fái helyi természeti védelemre kijelölt értékek.
Köztemető és fái
- 31** A vasúttól délre található értékes villaépület, régi tornácát már átépítették.
Metz villa

- 32** A Zrínyi Miklós utcai, József főherceg idejében telepített, történelmi múltú feketefenyő fasor helyi természeti védelemre kijelölt érték.
Zrínyi Miklós utcai fekete fenyő fasor
- 33** A Deák Ferenc utca 2. szám alatt álló épület tömege és kertje helyi védelemre javasolt művi érték, az épület kertje helyi településképi védelemre javasolt. Az épület panteonján található a nevét megjelölő felirat: Mariska Villa.
Deák Ferenc utca 2. sz. épület és kertje
- 34** A Klotildligeti József Attila utcában található Diakonissza ház a piliscsabai evangélikus gyülekezet, valamint a Pauer Irma által alapított diakonissza egyesület egyik központja. Az épület tömege helyi védelemre javasolt művi érték, a kert helyi településképi védelemre javasolt érték.
Diakonissza-ház, Siló Társasotthon
- 35** A József Attila utca 1. szám alatti ingatlan kertje helyi településképi védelemre javasolt érték.
József Attila utca 1. sz. alatti kert
- 36** A Klotildligeten található épületegyüttesben az 1950-es évektől folyik mezőgazdasági szakemberképzés. A József Attila utca 2. szám alatti kollégium épület tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték, az ingatlan kertje helyi településképi védelemre javasolt érték.
VM KASzK Szakképző Iskola épülete és kertje
- 37** A Klotild tér 1. szám alatt található a szabadon álló Jézus szíve templom és parkja, kertjében kőkeresztrel és játszótérrel.
Klotildligeti Plébániatemplom
- 38** A Széchenyi utca 1. szám alatt álló Weingruber villa épülete és kerítése egyaránt védelemre javasolt művi érték.
Weingruber villa és kertje
- 39** A Kálmán király útja 5. szám alatt álló Janyik villa épülete és kertje egyaránt helyi védelemre javasolt művi érték.
Janyik villa és kertje
- 40** A Zrínyi Miklós utca 24. szám alatti ingatlan villaépülete és kertje fontos részét képezi Piliscsaba épített értékeinek.
Zrínyi Miklós utcai villa és kertje
- 41** A Kálmán király útja 2. szám alatt álló Bánhidya villa épületének tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték.
Bánhidya villa és kertje
- 42** A Wesselényi út 1. szám alatti ingatlan kertje helyi településképi védelemre javasolt érték.
Wesselényi út 1. sz. alatti kert
- 43** A Széchenyi utca 6. szám alatt álló ingatlan kertje helyi településképi védelemre javasolt érték.
Széchenyi utca 6. sz. alatti kert
- 44** Az 1924-ben alapított Fébé Evangélikus Diakonissza Egyesület egyik intézménye a Béthel Otthon, amelyben hitéleti konferenciákat, táborokat rendeznek. Az Otthon verandája, a telek és fái, illetve a Széchenyi utca 12. szám alatti villaépület tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi értékek, a park helyi településképi védelemre javasolt érték.
Béthel Otthon és parkja
- 45** A Tompa Mihály út 5. szám alatt álló Csontos villa épületének tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték.
Csontos villa
- 46** Az Árpád vezér utca 12. szám alatt álló épület kertje helyi településképi védelemre javasolt érték.
Árpád vezér utca 12. sz. alatti kert
- 47** A Kálmán király útja 27. szám alatti ingatlan kőtámfala helyi védelemre javasolt művi érték.
Kálmán király útja 27.

- 48** Kálmán király útja 35. A Kálmán király útja 35. szám alatt álló épület tömege helyi védelemre javasolt művi érték.
- 49** Szent István király útja 123. A Szent István király útja 123. szám alatt álló épület földszinti kialakítása helyi védelemre javasolt művi érték.
- 50** Németvári villa Az Álmos vezér utca 8. szám alatt álló Németvári villa épületének tömege és kertje helyi védelemre javasolt művi érték.
- 51** Nárcisz utca 3. A Nárcisz utca 3. szám alatt álló épület tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték.
- 52** Benedek székelykapu A székelykaput Benedek Béla építette magánbirtokán a Erdélyhez kötődése emlékére. A kapu ma is a család tulajdonában áll.
- 53** Kossuth Lajos utcai platánfasor és utcakép A Klotildliget településrészben található, Kossuth Lajos utca platánfasor és utcakép védetté nyilvánított természeti érték.
- 54** Szent László óvoda Az 1993-ban Klotildligeten épült Szent László Óvoda mindhárom csoportjában vegyes életkorú gyermekekkel foglalkoznak.
- 55** Szent István király útja 66. sz. alatti kert A Szent István király útja 66. szám alatti ingatlan kertje helyi településképi védelemre javasolt érték.
- 56** Szent László király úti gesztenyefasor A Szent László király úti vadgesztenyefasor védetté nyilvánított természeti érték és része a helyi természeti védelemre kijelölt klotildligeti fasoroknak.
- 57** Schiffer villa A Szent László király útja 59. szám alatt álló Schiffer villa épületének tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték.
- 58** Katsányi villa A Katsányi villa épületének tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték.
- 59** Széchenyi István utcai fenyőfasor A Széchenyi István utcai fenyőfasor értékes védetté nyilvánított természeti érték és része a helyi természeti védelemre kijelölt klotildligeti fasoroknak.
- 60** Frommer villa A József Attila utca 14. szám alatt álló Frommer villa régi épületrészének tömege helyi védelemre javasolt művi érték.
- 61** Székelykapu A Nagybaczoni Nagy Vilmos úton található Székelykaput a Piliscsabai „Klotildliget” Községépítő és Természetvédő Egyesület építette a Honfoglalás 1100. évfordulójára. A kapu felállításának kezdeményezője Malomvízi Shuszter Ödön volt.
- 62** Szili villa (ma Funk ház) A Szent László király útja 41. szám alatt álló Szili villa (ma Funk ház) épületének tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték.
- 63** Klotildligeti óvoda Az óvoda három vegyes életkorú csoporttal működik egy régi klotildligeti villaépületben, amelyhez előkert és játszóudvar is kapcsolódik.
- 64** Kossuth Lajos utca 34. A Kossuth Lajos utca 34. szám alatt álló épület tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték.

- 65** A Szent István király útja 12. szám alatti ingatlan kertje helyi településképi védelemre javasolt érték. A kert tölgyfái védett természetvédelmi értékek.
Szent István király útja 12. sz. alatti kert
- 66** A Szent István király útja 14. szám alatti ingatlan kertje helyi településképi védelemre javasolt érték.
Szent István király útja 14. sz. alatti kert
- 67** A Szent István útja 28. szám alatti ingatlan kertje helyi településképi védelemre javasolt érték. A kertben található tölgyfa védett természetvédelmi érték.
Szent István király útja 28. sz. alatti kert
- 68** A Kossuth Lajos utca 12. szám alatt álló épület tömege helyi védelemre javasolt művi érték.
Kossuth Lajos utca 12.
- 69** A Szent István király útja 10. szám alatti ingatlan kertje helyi településképi védelemre javasolt érték.
Szent István király útja 10. kertje
- 70** A Nagybaczoni Nagy Vilmos által a családjá számára tervezett két szintes, két lakásos, virágokkal beültetett parkkal rendelkező klotildligeti ingatlan. A villaépület tömege helyi védelemre javasolt művi érték.
Nagybaczoni villa
- 71** A Mátyás király útja 26. szám alatt álló Bódi villa épületének tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték.
Bódi villa
- 72** A 115 leány befogadására képes Boldog Gizella kollégium 1996-ban nyitotta meg a kapuit egy klotildligeti földszintes villaépületben.
Boldog Gizella Kollégium,
Szombathelyi villa
- 73** A lazaristák által fenntartott klotildligeti leánykollégium a vasúttal párhuzamos Mátyás király útján található.
Szent Péter Kollégium
- 74** A Mátyás király útja 34/B szám alatt álló épület tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték. A kert közepén található 180 éves tölgyfa védett természetvédelmi érték.
Mátyás Király útja 34/B.
- 75** A Munkácsy Mihály utca 8. szám alatt álló Szemerey villa épületének tömege helyi védelemre javasolt művi érték.
Szemerey villa
- 76** A klotildligeti vasútállomás épületének tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték.
Klotildligeti vasútállomás
- 77** A Béla király útja 98. szám alatt álló Prochnow villa épületének tömege helyi védelemre javasolt művi érték. Az épületet jelenleg a Világi Ferencesek Páter Pió Közössége használja.
Prochnow villa
- 78** Béla Király út 96. szám alatt álló Magassy villa épületének tömege, részletképzése és parkja helyi védelemre javasolt művi értékek, az ingatlan parkja helyi településképi védelemre javasolt érték. Az ingatlanon ma Szociális Otthon található.
Magassy villa és parkja,
Szociális Otthon
- 79** Az épület az Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek Magyarországi Kongregációjának nyaralóháza volt, átépítésével egy 120 férőhelyes szociális otthont hozott létre és üzemeltet ma is a rend, Nagyboldogasszony Ház néven.
Nagyboldogasszony Ház
és parkja
- 80** A Fényesliget-sétány bejáratánál, fákkal övezett tó mellett található a Fényesliget-forrás. A forrás helyi természeti védelemre kijelölt érték.
Fényes-liget forrás

- 81** Marillac Szent Lujza ház
A Szent Vince Kollégium Piliscsabán három helyen működik, ezek közül az egyik a lazarista rendházként is üzemelő Marillac Szent Lujza ház a Pázmány Péter Katolikus Egyetem campusán.
- 82** Pázmány Péter Katolikus Egyetem és parkja
A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karának Makovecz Imre építész és tanítványai által tervezett klotildligeti campusa Piliscsaba keleti határán található.
- 83** Iosephinum Kollégium
A Szent Józsefről Iosephinumnak elnevezett, az egykori Béri Balogh Ádám laktanyából átalakított épület ma első sorban egyetemi lánykollégiumként működik.
- 84** Béla király útja 40.
A Béla király útja 40. szám alatt álló épület tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték.
- 85** Iskola és kollégium épülete
A Pádúai Szent Antal Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola régi épületének tömege helyi védelemre javasolt művi érték.
- 86** Fő út 24.
A Fő út 24. szám alatt álló épület tömege és a nyílászárók kiosztása helyi védelemre javasolt művi érték.
- 87** Lakóépület Mária szoborral
A Fő út 52. szám alatt álló épület tömege, a nyílászárók kiosztása helyi védelemre javasolt művi érték.
- 88** Fodor villa
A Fő út 64. szám alatt álló Fodor villa épületének tömege és a nyílászárók kiosztása helyi védelemre javasolt művi érték.
- 89** Fő út 72.
A Fő út 72. szám alatt álló épület tömege és a nyílászárók kiosztása helyi védelemre javasolt művi érték.
- 90** Fő út 9.
A Fő út 9. szám alatt álló épület tömege, a nyílászárók kiosztása és az utcafronti homlokzata helyi védelemre javasolt művi érték.
- 91** Fő út 13.
A Fő út 13. szám alatt álló épület tömege, a nyílászárók kiosztása és az utcafronti homlokzata helyi védelemre javasolt művi érték.
- 92** Temető utcai utcakép
A Temető utca egységes utcaképpel rendelkezik, amihez hozzájárulnak az utca közterületén található főleg vérszilva és meggyfák is.
- 93** Eidenpenz villa
Az Eidenpenz villa egy piliscsabai kőműves mester családi villája volt, az épület fontos helyi épített érték.
- 94** Bélik tájház
A Fő út 127. szám alatt álló Bélik tájház épületének tömege, részletképzése és parkja helyi védelemre javasolt művi értékek.
- 95** Ősök parkja
A Tinnye felé vezető úton, a piliscsabai plébániatemplomhoz közel helyezkedik el az Ősök parkja és a közepén található a település etnikai múltjára visszatekintő gémes kút. A park helyi természeti védelemre kijelölt érték.
- 96** Garancsi úti utcakép
A Garancsi úti épületek által alkotott utcakép helyi védelemre javasolt művi érték. Az utcaképet a Garancsi út 7, 9, 14, 31 és 40. szám alatt található épületek alkotják.
- 97** Fő út 128.
A Fő út 128. szám alatt található kétszobás, tornácós ház tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték.

- 98** Cserkész ház (Lovarda) Az Iskola utcában található, helyi védelem alatt álló lovardaépületben kapott helyet a lovasélet támogatására alakult Piliscsabai Cserkészteret és Lovassportot Támogató Egyesület.
- 99** Kenyérmezői patak A Kenyérmezői patak helyi természeti védelemre kijelölt érték, ami Piliscsaba déli részén ered, majd a Dorogi-medence fő vízfolyásaként Esztergom térségében torkollik a Kis-Dunába.
- 100** Bagolyvár épülete A Vörösmarty utcában található Bagolyvár épületét a Splivaló család építette és mai is ők lakják, a villa fontos része a helyi épített értékeknek.
- 101** Magdolnavölgyi erdő A Magdolnavölgyi erdő a Magdolnavölgyi tavak körül spontán módon kialakult kellemes erdős terület.
- 102** Magdolnavölgyi tavak A magdolnavölgyi tavak a Fő úthoz közel helyezkednek el, a tavak és környezetük kellemes pihenőhelyként funkcionál.
- 103** Ferenc forrás és környéke a Sumlinban A Sumlinban található Ferenc forrás és környezete több mint 100 éves múltra tekint vissza. Vize több esszenciális ásványi anyagot tartalmaz, anion és kation tartalma jelentős. A forrás és környéke helyi természeti védelemre kijelölt érték.
- 104** Plész szikla A Csabagyöngye városrészben található Plész szikla bányatevékenység során kialakult képződmény.
- 105** Nagy-kopasz A 447 méter magas Nagy-kopasz Piliscsaba északi részén fekvő kirándulóhely. A Nagy-kopasz helyi természeti védelemre kijelölt érték.
- 106** Gyurgyalag revír és 2000 m²-es környezete A Gyurgyalag revír felszámolt löszös homokbánya falaiban alakított ki költő üreget, kolóniája helyi természeti védelemre kijelölt érték.
- 107** Garancsi-tó A Piliscsaba és Tinnye között fekvő Garancsi-tó és környéke természetvédelmi területen található kirándulóhely és horgásztó.
- 108** Erzsébet kút Az 1825-ben épült Erzsébet kút helytörténeti relikvia és helyi természeti védelemre kijelölt érték. A Nádor erdőben áll, 50 m-es átmérőjű környezete és biocönózisa nagy értéket képvisel, több védett növény tenyésző helye.
- 109** Fekete fenyő (100 éves fenyő) A fekete fenyő (Pinus nigra) a Postaréti erdőben a Deák Ferenc utca végén a Nagykopaszra induló turistaút elején áll. Egyedülálló ritkasága környezetének, becsült kora 110-120 év. A fekete fenyő helyi természeti védelemre kijelölt érték.
- 110** Kálvária domb A település keleti részén emelkedő dombon, fenyvesek között fekszik a Kálvária, amelyen kiépített stációk érintésével lehet elérni a dombtetőn elhelyezkedő kápolnát. A Kálvária domb helyi természeti védelemre kijelölt érték.
- 111** Kis-kopasz A Pilis hegységhez tartozó Kis-kopasz Piliscsaba határában található, és több védett növény élőhelye. A Kis-kopasz helyi természeti védelemre kijelölt érték.
- 112** Iluska forrás A Postaréti erdőben található Iluska forrás helyi természeti védelemre kijelölt érték.
- 113** Gomba szikla A Hárshegyi erdőben található a dolomit anyagú Gomba szikla, amely a MOL erdei tanösvényt végigjárva egy teraszról tekinthető meg. A Gomba szikla helyi természeti védelemre kijelölt érték.
- 114** Ördögoltár szikla Az érték a Pannónia túraútvonalon elhelyezkedő, rendhagyó formájú dolomit sziklaképződmény. Az Ördögoltár szikla helyi természeti védelemre kijelölt érték.

- 115** Hétszínvirág óvoda
A Levente utcában található Hétszínvirág Óvoda egy családi ház jellegű épületben működik, két udvar résszel és három csoportszobával. Az óvoda utcafronti homlokzata helyi védelemre javasolt művi érték, része a Levente utca utcaképezésnek.
- 116** Dr. Göllner Mária Waldorf óvoda
A piliscsabai Waldorf Óvoda csoporthelyiségei 1995-ben kerültek kialakításra önkormányzati óvodával közös Levente utcai épületben.
- 117** Zöldkereszt épülete
A Levente utca 11. szám alatti Zöldkereszt épület utcafronti homlokzata helyi védelemre jelölt művi érték.
- 118** Bajcsy - Zsilinszky utcai platánfasor
„Az utca közterületén ültetett karakter fafaj fiatalkorú berkenye, valamint platánfa. A fák egészségi állapota jó. Az utcában még számos vegyes fafajú zömében fiatalkorú fafaj található közterületi fasorban.”
- 119** MOL erdei sétány
A Gomba sziklát feltáró erdei túraútvonalat a Piliscsaba-Százhalombatta gázvezeték építését követő helyreállító munkálatok során, a helybelieket képviselő civil szervezetek nyomására építette a MOL-csoport.
- 120** Rózsaszín szikla
A Klotildliget városrészben található Rózsaszín szikla a Nácisz utcai pihenőnél található bányatevékenység során kialakult képződmény. Korábban ezen a területen kőbánya és mészégetők üzemeltek.
- 121** Gulya kút
A Gulya kút a Klotildligeti erdőben a Csemetekert felé vezető úton található érték.
- 122** Sas szikla
A Pilisben, a Vörös-hegy oldalában található a természetvédelmi területként nyilvántartott Sas szikla.
- 123** Zsidó temető
A zsidó temető Piliscsaba délkeleti részén, az Árok utca végében, közvetlenül a Piceföldök alatt helyezkedik el, ahol nyolc sorban ismerhetőek fel síremlékek, azonban egy részüket időközben elhordták.
- 124** Kálmán király útja 3. sz. alatti kert
A Kálmán király útja 3. szám alatt álló ingatlan kertje helyi településképi védelemre javasolt érték.
- 125** Szent István király útja 17.
A Szent István király útja 17. szám alatt álló épület tömege helyi védelemre javasolt művi érték.
- 126** Silo uszoda
A József Attila utca 7-9. szám alatti telken, a Diakonissza ház mellett álló otthon épületének alagsorában található a Silo uszoda.
- 127** Református Templom
Az 1939-ben, Kós Károly stílusában épült piliscsabai Református Templom a Szent István király út és a József Attila utca kereszteződésében áll. A templom tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték.
- 128** Szent István király útja 66. sz. alatti kert
A Szent István király útja 66. szám alatt álló ingatlan kertje helyi településképi védelemre javasolt érték.
- 129** Csemetekert
A Csemetekertet 1944-ben alapította Klotildliget erdős területén a Pilisi Parkerdő, a kert jelenleg nem üzemel.
- 130** Piliscsaba Klotildliget parkjai, fasorai és fái
Klotildliget parkjai, fasorai és fái helyi természeti védelemre kijelölt értékek. Értékes fák illetve fasorok a Mátyás király, Szent László király, a Kossuth Lajos, a Wesselényi és a Széchenyi István utcákban is találhatóak.

- 131** Tulipán-fa (Liriodendron Tulipifera) és liliumfa (Magnolia Hybrida)
A Gyógyszertár udvarán álló tulipán-fa és liliumfa helyi természeti védelemre kijelölt értékek. Ritka fajok, amelyek speciális élőhelyen hatalmas méretűvé váltak.
- 132** Wesselényi út 1/B. sz. alatti kert
A Wesselényi út 1/B szám alatt álló épület kertje helyi településképi védelemre javasolt érték.
- 133** Vasút utca 3.
A Vasút utca 3. szám alatt álló épület tömege, a nyílászárók kiosztása és a kertben lévő fák helyi védelemre javasolt művi értékek.
- 134** Bajcsy-Zsilinszky utca 35.
A Bajcsy-Zsilinszky út 35. szám alatt álló épület tömege és a nyílászárók kiosztása helyi védelemre javasolt művi érték.
- 135** Bajcsy kocsma - terasz - fák - pince (Kazamata Söröző)
A Bajcsy Zsilinszky út 25. szám alatt álló kocsmáépület tömege, részletképzése, oromfala helyi védelemre javasolt művi értékek. Továbbépítése az eredeti beépítés szerint történhet.
- 136** Szent István király útja 113.
A Szent István király útja 113. szám alatt álló épület tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték.
- 137** Deák Ferenc utca 36.
A Deák Ferenc utca 36. szám alatt álló épület tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték.
- 138** Deák Ferenc utca 28.
A Deák Ferenc utca 28. szám alatt álló épület tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték.
- 139** Árok utca 30.
Az Árok utca 30. szám alatt álló épület tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték.
- 140** Bajcsy-Zsilinszky utca 22.
A Bajcsy-Zsilinszky út 22. szám alatt álló épület tömege helyi védelemre javasolt művi érték.
- 141** Fő út 34-35.
A Fő út 34-35. szám alatt álló épület tömege, nyílászárók kiosztása és az utcafronti homlokzata helyi védelemre javasolt művi értékek.
- 142** Fő út 113-115.
A Fő út 113-115. szám alatt álló épület tömege és a nyílászárók kiosztása helyi védelemre javasolt művi értékek.
- 143** Bajcsy-Zsilinszky utca 32-36.
A Bajcsy-Zsilinszky utca 32-36. szám alatt álló épület tömege helyi védelemre javasolt művi érték.
- 144** Szállás utca 9.
A Szállás utca 9. szám alatt álló épület tömege helyi védelemre javasolt művi érték.
- 145** Levente utca 17.
A Levente utca 17. szám alatt álló épület nyílászáróinak kiosztása és az utcafronti homlokzata helyi védelemre javasolt művi értékek. Az ingatlan része a helyi védelemre javasolt Levente utcai utcaképnek.
- 146** Levente utca 13.
A Levente utca 13. szám alatt álló épület tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték. Az ingatlan része a helyi védelemre javasolt Levente utcai utcaképnek.
- 147** Levente utca 19.
A Levente utca 19. szám alatt álló épület tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték. Az ingatlan része a helyi védelemre javasolt Levente utcai utcaképnek.

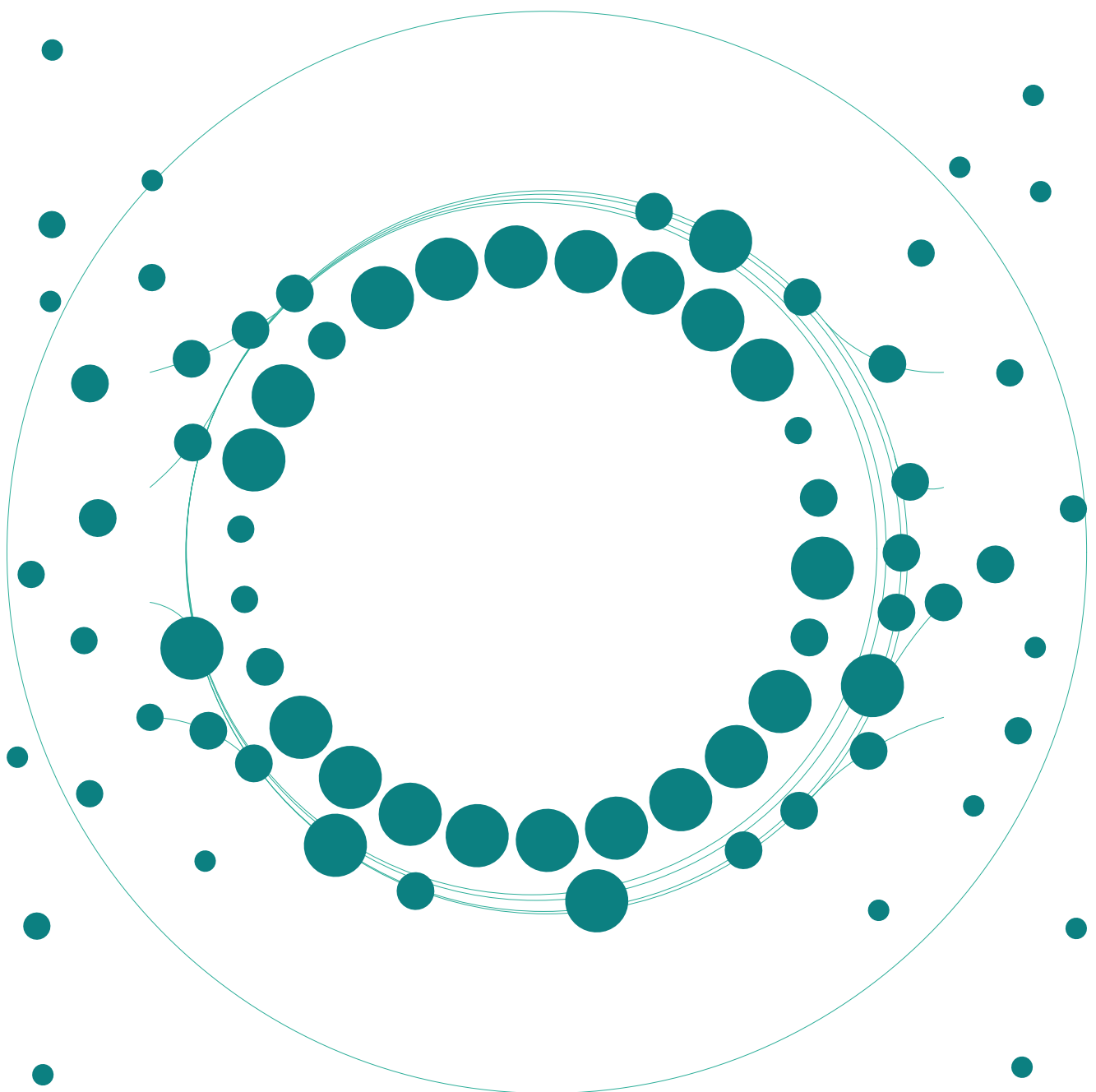
- 148** A Levente utca 21. szám alatt álló épület tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték. Az ingatlan része a helyi védelemre javasolt Levente utcai utcaképnek.
- 149** A Levente utca 11/a. szám alatt álló épület utcafronti homlokzata helyi védelemre javasolt művi érték. Az ingatlan része a helyi védelemre javasolt Levente utcai utcaképnek.
- 150** A Levente utca 12. szám alatt álló épület utcafronti homlokzata helyi védelemre javasolt művi érték. Az ingatlan része a helyi védelemre javasolt Levente utcai utcaképnek.
- 151** A Levente utca 1. szám alatt álló épület tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték. Az ingatlan része a helyi védelemre javasolt Levente utcai utcaképnek.
- 152** A Garancsi út 14. szám alatt álló épület tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték. Az ingatlan része a helyi védelemre javasolt Garancsi úti utcaképnek.
- 153** A Garancsi út 7. szám alatt álló épület tömege és részletképzése helyi védelemre javasolt művi érték. Az ingatlan része a helyi védelemre javasolt Garancsi úti utcaképnek.
- 154** A Garancsi út 31. szám alatt álló épület tömege, részletképzése (oromfa továbbépítése az eredeti beépítés szerint történhet) helyi védelemre javasolt művi érték. Az ingatlan része a helyi védelemre javasolt Garancsi úti utcaképnek.
- 155** A Szállás utca 27. szám alatt álló épület tömege helyi védelemre javasolt művi érték.
- 156** A Klotildligeti Plébániatemplom parkjában található a Vaskos kereszt, körülötte négy kis méretű kereszttel.
- 157** A Garancsi út mellett található keresztet a XX. században állították.
- 158** A Fő út Pilisjászfalu felőli részén, a település határában található az Autós kereszt, egy régi kő feszület.
- 159** A Fő út Pilisjászfalu felőli részén, jobb oldalon található egy értékes kereszt és kőfülke.
- 160** A Csabai kereszt a Fő út Pilisvörösvár felőli részén található, a keresztet alacsony falkerítés veszi körül.
- 161** A Pázmány Péter Katolikus Egyetem parkjában található dombon felállított embermagasságú fakereszt, a kereszthez keskeny gyalogos ösvény vezet.
- 162** A Pázmány Péter Katolikus Egyetem parkjában található Arisztotelész közel 10 méter magas oszlopon álló szobra, Takács Máté műve.
- 163** A Református templom kertjében állították fel Kálvin János reformátor bronzból készült mellszobrát, a szobor Kutas László szobrászművész alkotása.
- 164** Dr. Gál Ferenc, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem alapítójának bronz mellszobra a Iosephinum területén, a Gál Ferenc sétány mellett található, a szobor Péterffy László alkotása.

- 165** Klotild főhercegnő mellszobra
Klotild főhercegnő mészkő oszlopon álló bronz mellszobra a Klotild téren, a Sándorffy villa előtt található parkosított területen helyezkedik el. A szobrot Kutas László szobrászművész készítette a Piliscsabai „Közégszépítő” és Természetvédő Egyesület megrendelésére.
- 166** Pázmány Péter mellszobor
A Pázmány Péter Katolikus Egyetem területén, az Auditórium előtt található Pázmány Péter terméskő mellszobra, Váró Márton műve.
- 167** Szt István szobor (campus)
A Pázmány Péter Katolikus Egyetem főterén található Szent István közel 10 méter magas oszlopon álló szobra, Péterffy László műve.
- 168** Emlékkő, Erdészker, Bajcsy-Zsilinszky út
Az Erdészkerben a közel 1 méter magas hasított terméskő tömböt a Honfoglalás 1000. évfordulójának emlékére állították.
- 169** Aquinói Szent Tamás szobor (Campus)
A Pázmány Péter Katolikus Egyetem parkjában található Aquinói Szent Tamás közel 10 méter magas oszlopon álló szobra, Raffay Dávid műve.
- 170** II. Rákóczi Ferenc fejedelem mellszobra
A Klotildligeti plébániatemplommal szemben található II. Rákóczi Ferenc fejedelem bronz mellszobra, Kutas László szobrászművész alkotása.
- 171** II.világháborús emlékmű
A Köztemetőben található a II. világháborús emlékmű egy kőobeliszk. Az emlékművet a Piliscsabai „Klotildliget” Közégszépítő és Természetvédő Egyesület állította.
- 172** Befejezetlen Madonna-szobor
A Iosephinum parkjában található a Befejezetlen Madonna című szobor, melyet Török Richárd makettje alapján Benke Zoltán szobrászművész készített.
- 173** '56-os emléktábla
Az '56-os forradalom és szabadságharc emlékére a Pázmány Péter Katolikus Egyetem márványtáblát állított a Quaestura épület déli homlokzatán.

Piliscsaba interaktív értéktérképe:
www.piliscsabaertekei.hu

Városfejlesztési Konceptió

Piliscsaba jövőképe és céljai

A megtalált és azonosított értékek figyelembe vételével Piliscsaba jövőképe tiszta és világos:

19. Kép:
Piliscsaba Címere

Piliscsaba olyan település szeretne lenni, amelyik harmonikusan és büszkén él együtt csodálatos természeti környezetével. Tudatos gazdálkodással, partnerségek szervezésével és fejlesztéssel el szeretné érni, hogy a természeti értékek megőrzésre kerüljenek és fenntartható módon fejlődjenek. A természettel való szoros együttélés azonban kreatív megoldásokat igényel az infrastruktúra vonatkozásában. A felszíni vizek elvezetése és a szennyvizek kezelésének feladatai messze kiemelkednek a megoldandó egyéb feladatok közül.

Piliscsaba a jövőben is meg kívánja őrizni sokszínűségét, legyen szó a nemzetiségi és történelmi hagyományokról, a különböző világnézetekről, különböző korcsoportokról, épített értékekről, vagy éppen a karakteresen eltérő hangulatú és működésű települési egységekről. A sokszínűség – megfelelő programok megvalósításával és hálózatépítésekkel – Piliscsaba élhető jövőjének biztos sarokköve lesz.

Piliscsaba 2013-ban várossá vált. Azonban Piliscsaba a várossá fejlődés után is szeretné megőrizni nyugodt, falusias hangulatát. Hiszünk abban, hogy létezik olyan fejlődési pálya, ahol a várossá válás összes előnye úgy is megvalósítható, hogy közben nem szenved csorbát mindaz, amiért Piliscsabát szeretjük – a nyugodt ritmusú, kicsit szemérmes, a természet bensőséges megtapasztalását és a kis közösségek virágzását lehetővé tevő életmód.

Gazdasági szempontból Budapest vonzása meghatározó. Most és a jövőben is. Ezt elfogadva Piliscsaba gazdasága négy alappillérré építhet: a turizmus, az oktatás, a szolgáltatások és kisebb mértékben a zöld gazdaság ipari elemei. E négy alappillér nem önmagában fontos, hanem egymást erősítő szinergiáikban. Piliscsaba szeretne vállalkozóbarát település lenni.

Összességében Piliscsaba jövőképe és jövőbeni célja egyben mélyértelmű és egyben profán módon egyszerű:

Legyen jó Piliscsabán élni!

Megalapozó Vizsgálat

Integrált Városfejlesztési Stratégia

Integrált Városfejlesztési Stratégia

Megalapozó Vizsgálat Tartalomjegyzék

1.	Helyzetfeltáró munkarész	47
1.1.	Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok	47
1.2.	A területfejlesztési dokumentumokkal (Országos Területfejlesztési Konceptióval és a területileg releváns megyei, valamint térségi területfejlesztési koncepciókkal és programokkal) való összefüggések vizsgálata	48
1.3.	A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata	51
1.4.	A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek – Piliscsaba fejlesztését befolyásoló – vonatkozó megállapításai	58
1.5.	Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása	59
1.5.1	A hatályos fejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai	59
1.5.2	Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések	60
1.6.	A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata	60
1.6.1.	A hatályban lévő településrendezési eszközök	60
1.6.2.	A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek	61
1.7.	A település társadalma	61
1.7.1.	Demográfia, népesesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség	61
1.7.2.	Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok	69
1.7.3.	Települési identitást erősítő tényezők (történeti és kulturális adottságok, társadalmi élet, szokások, hagyományok, nemzetiségi kötődés, civil szerveződések, egyházak, stb.)	70
1.8.	A település humán infrastruktúrája	76
1.8.1.	Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy stb.)	76
1.8.2.	Esélyegyenlőség biztosítása	82
1.9.	A település gazdasága	83
1.9.1.	A település gazdasági súlya, szerepköre	83
1.9.2.	A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői	85
1.9.3.	A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai, települést érintő fejlesztési elképzelései	86
1.9.4.	A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők (elérhetőség, munkaerő képzettsége, K+F, stb.)	87
1.9.5.	Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)	87
1.10.	Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere	88
1.10.1.	Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program	89
1.10.2.	Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere	96
1.10.3.	Gazdaságfejlesztési tevékenység	99
1.10.4.	Foglalkoztatáspolitikai	100
1.10.5.	Lakás- és helyiséggazdálkodás	100
1.10.6.	Intézményfenntartás	101

1.10.7.	Energiagazdálkodás	102
1.11.	Településüzemeltetési szolgáltatások	102
1.12.	A táji és természeti adottságok vizsgálata	103
1.12.1.	Természeti adottságok	103
1.12.2.1.	Tájtörténeti vizsgálat	103
1.12.2.	Tájhasználat, tájszerkezet	103
1.12.2.2.	A tájhasználat értékelése	104
1.12.3.	Védett, védendő táji- természeti értékek, területek	105
1.12.3.1.	Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek	106
1.12.3.2.	Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló, védelemre tervezett terület, érték	106
1.12.3.3.	Ökológiai hálózat	107
1.12.4.	Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése	107
1.13.1.	A települési zöldfelületi rendszer elemei	108
1.13.1.1.	Szerkezeti, kondicionáló szempontból lényeges, valamint a zöldfelületi karakter jelentős elemei	108
1.13.1.2.	A zöldfelületi ellátottság értékelése	108
1.13.1.3.	A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái	109
1.14.	Az épített környezet vizsgálata	109
1.14.1.	A település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata	109
1.14.1.2.	Az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok	110
1.14.1.3.	Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek	110
1.14.1.4.	Funkció vizsgálat (intézményi ellátottság, funkcionális és ellátási kapcsolatok)	112
1.14.1.5.	Alulhasznosított barnamezős területek	113
1.14.1.6.	Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület	113
1.14.2.	A telekstruktúra vizsgálata	113
1.14.2.1.T	Telekmorfológia és telekméret vizsgálat	113
1.14.2.2.	Tulajdonjogi vizsgálat és 1.14.3. Önkormányzati tulajdon kataszter	114
1.14.3.	Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése	115
1.14.4.	Az építmények vizsgálata	115
1.14.5.	Funkció, kapacitás és	
1.14.5.1.	Beépítési jellemzők (beépítési mód, beépítési mérték, sűrűség), valamint	
1.14.5.2.	magasság, szintszám, tetőidom	115
1.14.5.3.	Településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány,	
1.14.5.4.	jellegzetes épülettípusok	116
1.14.6.	Az épített környezet értékei	118
1.14.6.1.	A településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag	118
1.14.6.2.	Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület	119
1.14.6.3.	Védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők	119
1.14.6.4.	Világörökségi és világörökségi várományos terület	120
1.14.6.5.	Műemlék, műemlék együttes	120
1.14.6.7.	Műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet és	
1.14.6.8.	Nemzeti emlékhely	121

1.14.6.9.	Helyi védelem	121
1.14.7.	Az épített környezet konfliktusai, problémái	123
1.15.	Közlekedés	124
1.15.1.	Hálózatok és hálózati kapcsolatok	124
1.15.2.	Közúti közlekedés	126
1.15.3.	Közösségi közlekedés	130
1.15.3.1.	Közúti	130
1.15.3.2.	Kötőtpályás közlekedés	130
1.15.4.	Kerékpáros és gyalogos közlekedés	131
1.15.5.	Parkolás	131
1.15.6.	Szomszédos települések	131
1.16.	Közművesítés	132
1.16.0.	A település közműellátásának fejlődése, helyzetelemzés a jelenlegi közművesítéséről	132
1.16.1.	Víziközművek helyzet feltárása	133
1.16.1.1.	Vízgazdálkodás és vízellátás	133
1.16.1.2.	Szennyvízelvezetés	134
1.16.1.3.	Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés	135
1.16.2.	Energiaközművek helyzet feltárása	135
1.16.2.1.	Energiagazdálkodás és energiaellátás	135
1.16.2.2.	Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiazdálkodás lehetőségei	138
1.16.2.3.	Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése	138
1.16.3.	Elektronikus hírközlés	139
1.16.3.1.	Vezetékes hírközlési létesítmények	139
1.16.3.2.	Vezeték nélküli hírközlési létesítmények	140
1.17.	Környezetvédelem (és településüzemeltetés)	140
1.17.1.	Talaj	140
1.17.2.	Felszíni és felszín alatti vizek	140
1.17.3.	Levegőtisztaság és védelme	141
1.17.4.	Zaj- és rezgésterhelés	141
1.17.5.	Sugárzás védelem	142
1.17.6.	Hulladékkezelés	142
1.17.7.	Vizuális környezetterhelés	143
1.17.8.	Árvízvédelem	143
1.17.9.	Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák	143
1.18.	Katasztrófavédelem (területfelhasználást, beépítést, befolyásoló vagy korlátozó tényezők)	143
1.18.1.	Építésföldtani korlátok	143
1.18.1.1.	Alábányászott területek, barlangok és pincék területei	143
1.18.1.2.	Csúszás-, süllyedésveszélyes területek	143
1.18.1.3.	Földrengés veszélyeztetett területei	144
1.18.2.	Vízrajzi veszélyeztetettség	144
1.18.2.1.	Árvízveszélyes területek	144
1.18.2.2.	Belvízveszélyes területek	144

1.18.2.3.	Mély fekvésű területek	144
1.18.2.4.	Árvíz és belvízvédelem	144
1.18.3.	Egyéb	144
1.18.3.1.	Kedvezőtlen morfológiai adottságok (pl. lejtés, falszakadás)	144
1.18.3.2.	Mélységi, magassági korlátozások	144
1.18.3.3.	Tevékenységből adódó korlátozások	145
1.19.	Ásványi nyersanyag lelőhely	145
1.19.0.	Ásványi nyersanyag lelőhelyek Piliscsabán	145
1.20.1.	Városi klíma Piliscsabán	145
1.20.	Városi klíma	145
2.1.	Vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése. A vizsgálatok alapján a tényleges állapotok elemzése, egymásra hatásuk összevetése, folyamataik elemzése	146
2.	Helyzetelemző munkarész	146
3.	Helyzetértékelő munkarész	149
3.1.	A helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis, a tényleges állapot értékelése, továbbá a szélsőséges, a települési környezettel szemben támasztott általános követelményeknek ellentmondó, problematikus témakörök kiemelése. A település adottságainak, lehetőségeinek és a fejlesztés korlátainak összefoglalása, a település-veszélyeztető hatások alapján készített kockázatértékelés figyelembe vételével.	149
3.1.1.	A folyamatok értékelése	149
3.1.2.	A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése	155
3.1.3.	A településfejlesztés és -rendezés kapcsolata	155
3.2.	Problématérkép/értéktérkép - A település problémáinak és értékeinek összefoglalója térképi formában, a területi lehetőségek és korlátok térképi ábrázolása témakörök kiemelése. A település adottságainak, lehetőségeinek és a fejlesztés korlátainak összefoglalása, a település-veszélyeztető hatások alapján készített kockázatértékelés figyelembe vételével.	156
3.3.	Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek	156
3.3.1.	A településfejlesztés és -rendezés kapcsolata	156
3.3.2.	Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)	159
	Monitoring rendszer kialakítása (output és eredményindikátorok meghatározása az egyes akcióterületi beavatkozásokra és az integrált településfejlesztési stratégia intézkedéseire, azok mérési módjának, gyakoriságának rögzítése; a monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása)	160

1. Helyzetfeltáró munkarész

1.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok

Térszerkezet

Pest megyei város
a budapesti agglomeráció 23 településének egyike
az agglomeráció ÉNY-i szektorának határán helyezkedik el
Szentendre a szektor legnagyobb városa (másik tengelyen fekszik, szektorban peremhelyzetű)
Piliscsaba Budapesttől 15 km-re található
Piliscsaba fekvése, földrajzi környezete és társadalmi összetétele egyedi közigazgatási területén négy középtáj találkozási pontját foglalja magában

Közlekedésföldrajz

2-es számú (Budapest-Esztergom) vasútvonal
10-es számú főút

Egykor része volt a Budát nyugatról övező német települések övezetének.

Felsőfokú oktatási intézményhálózat része (Pázmány Péter Katolikus Egyetem).

Pilisvörösvári kistérségben található (városai: Piliscsaba, Pilisvörösvár, Zsámbék).

Fő tengelye a 10-es számú főút, amely felfűzi Pilisvörösvárt, Piliscsabát, Pilisjászfalut, Pilisszentivánt, Solymárt, Pilisszántót, Ürmöt és Pilisborosjenőt.

Tinnye és Pilisjászfalu közvetlenül kapcsolódik Piliscsabához.

Piliscsaba a kistérségen belül népességszámát tekintve a harmadik, Pilisvörösvár és Solymár mögött.

A Pilis vonulatai között megbúvó kis falvak egymástól meglehetősen elszigetelten, több kistérség, sőt több megye igazgatási-fejlesztési keretei között szétosztva találhatók.

A Pilisvörösvár – Piliscsaba – Pilisjászfalu – Tinnye településegységtestől 15 kilométerre északra, szoros közelségben egy másik településegységtes (Esztergom és Dorog mellett Tokod, Tokodaltáró, Tát, valamint a Duna mentén Nyergesújfalú, Lábatlan és Almásfüzitő) található.

Piliscsaba két jelentős népességkoncentráció között fekszik (Budapest-ÉNY és Esztergom-Dorog).

Piliscsaba Pest és Komárom-Esztergom megyék határán fekszik.

A területfejlesztési dokumentumokkal (Országos Területfejlesztési Konceptióval és a területileg releváns megyei, valamint térségi területfejlesztési koncepciókkal és programokkal) 1.2. való összefüggések vizsgálata

- a) Országos Területfejlesztési Konceptió –OTK (Országos Területfejlesztési Konceptióról szóló 97/2005.(XII.25.) OGY határozat)
- Közép-Magyarország (Budapest, Pest megye) – KIVONAT
„A Közép-Magyarországi Régió stratégiai célja, hogy a minőség elvein nyugvó, élhető, az itt élők számára egészséges, lakó és munkakörnyezetet biztosító, ugyanakkor a fenntarthatósági kritériumokat gazdasági, környezeti és társadalmi vonatkozásban egyaránt teljesítő, kreatív térség legyen. Nemzetközi vezető szerepe a Kárpát-medence fő szervező erejét jelenti. A tudásalapú emberi erőforrás- és gazdaságfejlesztés az üzleti szolgáltatásokra, a kutatás-fejlesztésre, a kulturális és szabadidő gazdaságra koncentrál.”
 - Versenyképes budapesti metropolisz-térség megteremtése a cél:
 - Budapest és térsége nemzetközi gazdaság-szervező szerepének és az európai gazdaságba való szerves bekapcsolódásának, kapuvárosi szerepének megerősítése;
 - a tudás-ipar, a high-tech iparágak, a magas hozzáadott értéket előállító tevékenységek és a magasan kvalifikált munkaerő meglétéből adódó előnyök kihasználásának ösztönzése;
 - nemzetközi turisztikai és kulturális központ szerep erősítése;
 - az élhető város és agglomerációja megteremtése az átfogó környezetgazdálkodás és az integrált környezeti tervezés segítségével, a funkcióvesztett területek revitalizálása, a válságterek rehabilitációja, a zöldterületek védelme és lehetőség szerinti növelése révén;
 - harmonikusan és fenntartható módon működő agglomerációs rendszer megteremtése az agglomerációs települések fizikai összenövésének megakadályozása, kiegyensúlyozottabb térszerkezetet eredményező alközpontok fejlesztése révén és a fővárost övező ökológiai és rekreációs zöld gyűrű kialakításával, valamint a helyben történő munkavégzés ösztönzésével;
 - közlekedési kapcsolatok modernizációja, transzverzális irányú közlekedési kapcsolatok fejlesztése, integrált közlekedési rendszer kialakítása, a közösségi és környezetbarát közlekedés fejlesztése;
 - az érintett települések és településrészek illetve szervezetek intézményesült együttműködésének megteremtése, illetve javítása.
 - A versenyképes budapesti metropolisz-térség megteremtése szempontjából meghatározók az alábbi célok:
 - az ország legversenyképesebb területe
 - legfontosabb kapcsolódási pontja
 - bekapcsolódjon az európai, ill. a globális gazdasági, társadalmi, kulturális vérkeringésbe
 - élhető nagyváros és térsége harmonikus együttműködési rendszerének megteremtése

- Részcélok a Budapesti Agglomerációra vonatkozóan:
 - Az agglomerációs települések fizikai összenövésének megakadályozása („zöld gyűrű” kialakítása). (Budai-hegység, Pilis, Visegrádi hegység, Gödöllői-dombság, Ócsai TVK, Dunamente, Tétényi-fennsík, stb.). E gyűrűben biztosítani kell egyrészt a köztes mező- és erdőgazdálkodási zöldterületek ökológiai célú hasznosulását, másrészt a főváros számára minőségi rekreációs lehetőségek – a fenntarthatóság szempontjaival összhangban álló – széles körét (pl. kerékpáros-, vízi-, horgász-, lovassport és turizmus, természetjárás, vízi turizmus, stb.), lehetővé téve a jelenleg kevés helyszínen nagy terhelést jelentő kiránduló- és üdülő forgalom szétterítését, ezzel összhangban az erdők közjóléti szolgáltatásainak bővítését.
 - Harmonikusan működő agglomerációs rendszer megteremtése, fejlesztések menedzselése az agglomeráció szereplőinek hatékony együttműködésével. A főváros és elővárosi gyűrűjének fejlesztése egységes tervezést igényel, mely a kerületi, fővárosi, települési, megyei önkormányzatok, a régió, a közszolgáltatók és a társadalmi szervezetek partnerségén alapul. A hatékony végrehajtást is csak együttműködő menedzsmenti szervek biztosíthatják. Ezért törekedni kell az összes érintett település agglomerációs externáliákat kezelni képes intézményi kooperációjának biztosítására.
 - A kiegyensúlyozott térszerkezet kialakítása, az alközpontok fejlesztése, az élhető lakókörnyezet megteremtése érdekében szükséges, hogy a különböző szereplők összehangolt, túlzott területhasználatot kerülő fejlesztései eredményeként az agglomerációban élők mind nagyobb aránya számára váljanak településükön ill. a szomszédos településeken elérhetővé a munkahelyek, szolgáltatások, csökkentve a közlekedési rendszer és a környezet terhelését.
 - Közlekedési kapcsolatok modernizációja, a környezeti szennyezéseket csökkentő beruházások támogatása, haránt irányú közlekedési kapcsolatok fejlesztése, forgalomcsillapító, az elővárosi gyűrűvel összehangolt integrált várostervezés megteremtése, a környezetbarát közösségi közlekedés előtérbe helyezése az egyéni közlekedéssel szemben. Javítani kell a fővároson belüli tömegközlekedést fenntartható megoldásokkal, valamint fejleszteni a dunai hajózást, mint potenciális városon belüli és agglomerációs tömegközlekedési eszközt.
 - A fővárosi agglomeráció az országra, annak fejlesztési pólusaira ható kisugárzásának erősítése. Ehhez a közlekedési és infokommunikációs kapcsolatok megerősítése, a harmonikus gazdasági, döntéshozatali, politikai munkamegosztás kialakítása elengedhetetlen.

b) Pest Megyei Területfejlesztési Konceptió – PMTK (2007)

- Kiegyensúlyozott térszerkezet fejlesztés (kiemelt cél)
 - mennyiségében és minőségében is megfelelő területkínálat biztosítása;
 - a fejlesztések területi koncentrációja az urbanizált területekre;
 - a szabad területek megfelelő hasznosításának megtalálása és azok ilyen irányú fejlesztése, a Zöldövezet filozófiája szerint.
- Operatív célok
 - A városok indokolatlan szétterülésének elkerülése, a tagolt és kompakt városszerkezet kialakítása. A vidékies jellegű területek környezeti, természeti és kulturális értékeinek védelme.

- A fejlesztések megvalósítása ne növelje a természeti és környezeti szempontból érzékeny tájak, kiemelt táji értékekkel (természeti és kulturális) rendelkező területek állandó lakónépességét, a területen áthaladó tranzit forgalom mennyiségét.
- Barnamezős területek prioritizálása a beruházások tervezésénél központilag segített helykiválasztással.
- Az infrastruktúra tervezések során kerülni kell a talajpusztulást és visszafordíthatatlan talajvízcsökkenést okozó tevékenységeket.
- A tervezési folyamatok során előtérbe kell helyezni a klímaváltozás hatásait csökkentő megoldásokat.
- Szükséges a területrendezés, területfejlesztés és ágazati politikák megelőző együttműködése a klímaváltozás kapcsán.
- Zöldmezős beruházásoknál a takarékos helykiválasztás előtérbe helyezése.
- A fejlesztések (kivéve a kombinált közlekedésre irányuló fejlesztések) megvalósítása nem növelheti többszörösére a lakott területeken, természeti és környezeti szempontból érzékeny tájakon, kiemelt táji értékekkel (természeti és kulturális) rendelkező térségekben a koncentrált parkolási igényeket.

c) Budapesti Agglomeráció Területfejlesztési Konceptió és Stratégiai Programja

– Stratégiai célok:

- az életminőség javítása: a várostérség koordinált, harmonikus és vonzó kiépítése;
- a „kapu” szerep kiépítése: a tőke, az információ, áru és munkaerő-csere folyamatainak irányításában meghatározó intézmények, kapcsolatok, infrastruktúrák fejlesztése;
- a „híd” szerep kiépítése: a térségből a nagyrégió felé vezető kapcsolatok kiépítése, rendbe hozása, fejlesztése.

– Stratégiai beavatkozási területek:

- A térszerkezet kiegyensúlyozása, élhető és hatékony várostérség feltételeinek megteremtése, a térségi kohézió erősítése: az ökológiai szerkezet megóvása és továbbfejlesztése mellett cél a társközpontok helyzetbe hozása és a hálózati kapcsolatok fejlesztése, az áramlások megfelelő biztosítása.
- Társadalmi innováció és kohézió növelése: a stratégiai célok eléréséhez elengedhetetlen a humán erőforrás minőségének fejlesztése, az átalakulási, alkalmazkodási képesség növelése, az innovációs és kezdeményezőképeség fejlesztése.
- Gazdaságfejlesztés, piac- és hálózatépítés: a „kapu” szerep egyik legfontosabb fejlesztési célkitűzése.

– Specifikus célok:

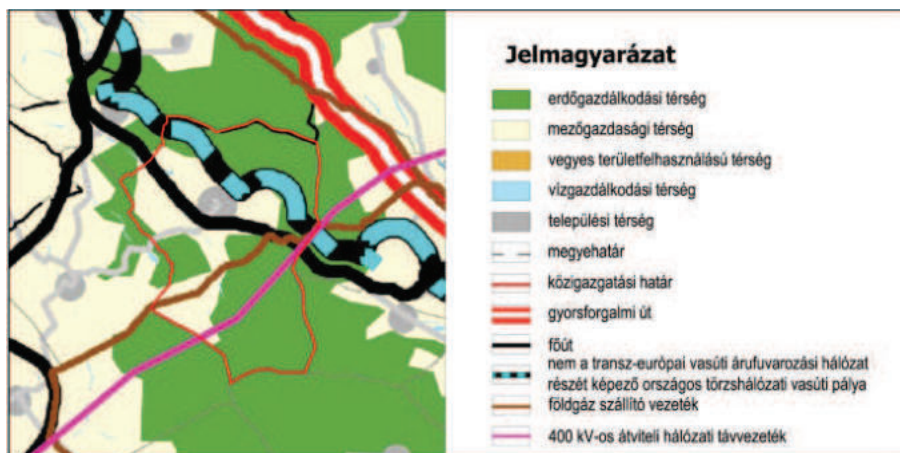
- stratégiai beavatkozási területhez kapcsolódóan:
 - társközpontok rendszerének kialakítása;
 - fenntartható fejlődés térségi struktúráinak meghatározása és fejlesztése;
 - a budapesti agglomeráció közlekedéskapcsolati alkalmasságának megteremtése;
 - környezeti állapot, környezetminőség védelmezése, fejlesztése;
 - humán erőforrás-fejlesztés ;
 - egészségfejlesztés;
 - információszolgáltatás és hálózatfejlesztés;
 - turizmusfejlesztés;
 - innováció-fejlesztés támogatása;
 - logisztika.

A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata

1.3.

- a) Országos Területrendezési Terv – OTRT (2003. évi XXVI. törvény)
- Települési-, mezőgazdasági-,erdőgazdálkodási- és vízgazdálkodási térségekbe sorolt.
 - Területén délkelet-északnyugat irányban: főút és vasúti pálya
 - Belterülettől délkeletre, északkelet-délnyugat irányban földgáz szállítóvezeték és 400 kV-os villamos távvezeték

1. Ábra:
2003. évi XXVI. tv. 2. sz. melléklet
- Térségi szerkezeti terv

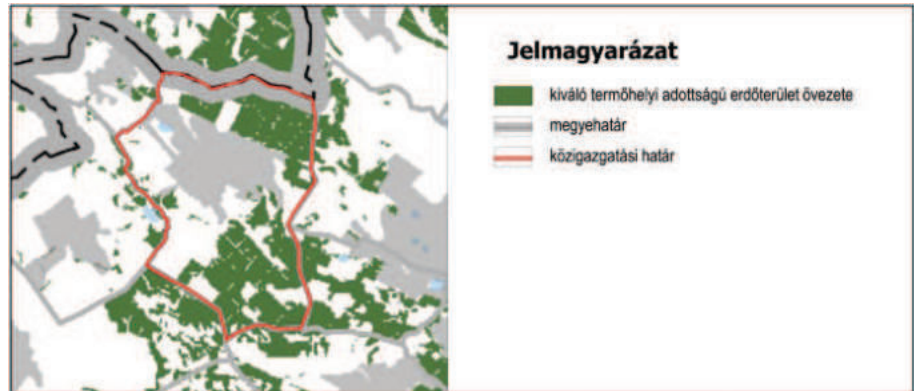

- a) Piliscsaba Város területét érintő OTRT övezetek (Térport.hu-ról):
- 3/1. sz. melléklet - Országos ökológiai hálózat övezete
 - 3/3. sz. melléklet - Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete
 - 3/4. sz. melléklet - Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete
 - 3/6. sz. melléklet - Országos vízminőség-védelmi terület övezete

2. Ábra:
2003. évi XXVI. tv. 3/1. sz.
melléklet - Országos ökológiai
hálózat övezete

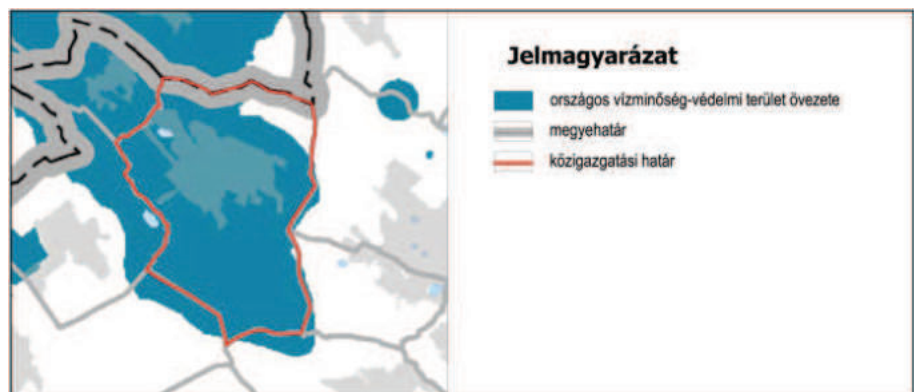
3. Ábra:
2003. évi XXVI. tv. 3/3. sz.
melléklet - Kiváló termőhelyi
adottságú erdőterület övezete

4. Ábra:
2003. évi XXVI. tv. 3/4. sz.
melléklet - Tájképvédelmi
szempontból kiemelten
kezelendő terület övezete

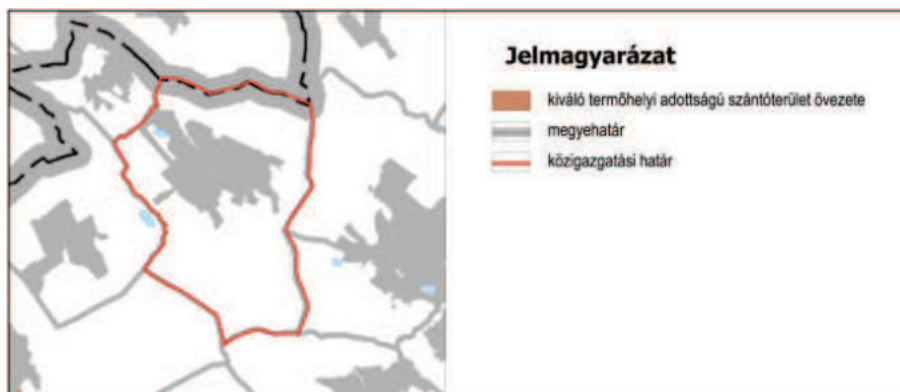

5. Ábra:
2003. évi XXVI. tv. 3/6. sz.
melléklet - Országos vízminőség-
védelmi terület övezete

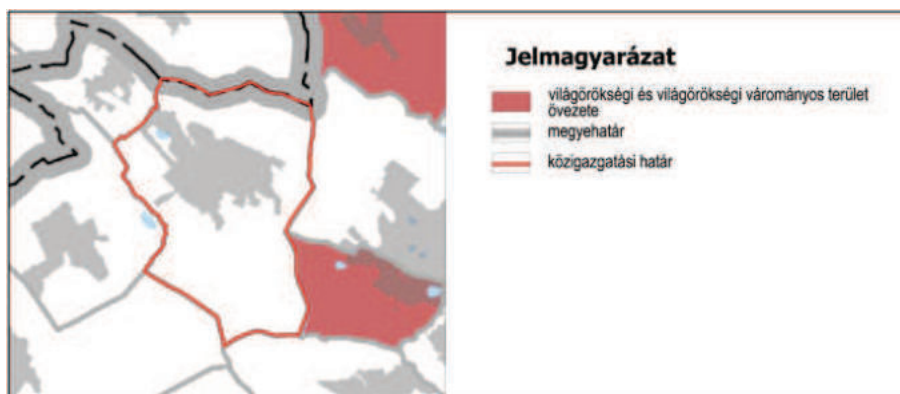

- a) Piliscsaba Város területét nem érintő OTRT övezetek (Térport.hu-ról):
- 3/2. sz. melléklet - Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete
 - 3/5. sz. melléklet - Világörökségi és világörökségi várományos terület övezete
 - 3/7. sz. melléklet - Nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló szükségtározók területének övezete
 - 3/8. sz. melléklet - Kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezet

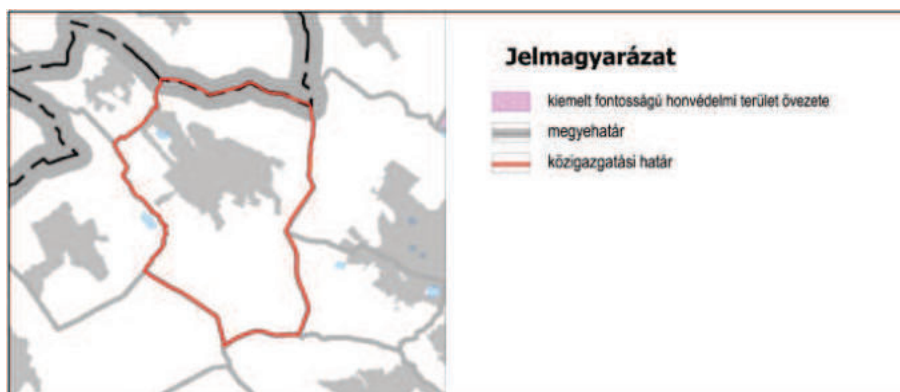
6. Ábra:
2003. évi XXVI. tv. 3/2. sz.
melléklet - Kiváló termőhelyi
adottságú szántóterület övezete

7. Ábra:
2003. évi XXVI. tv. 3/5. sz.
melléklet - Világörökségi és
világörökségi várományos terület
övezete

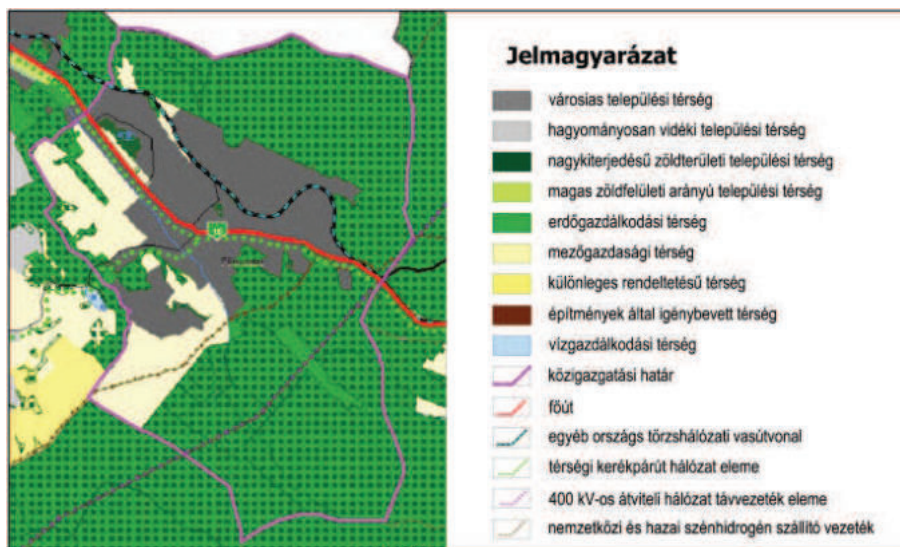

8. Ábra:
2003. évi XXVI. tv. 3/8. sz.
melléklet - Kiemelt fontosságú
honvédelmi terület övezete

- a) Pest Megye Területrendezési Terve - 21/2006. (IX.8.) Pm. rendelet 1.§ (2). bek.
- a megyei terv hatálya: azon települések amelyek nem tartoznak a Budapesti Agglomeráció Területrendezési tervéről szóló törvény hatálya alá.
 - Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve - BATrT

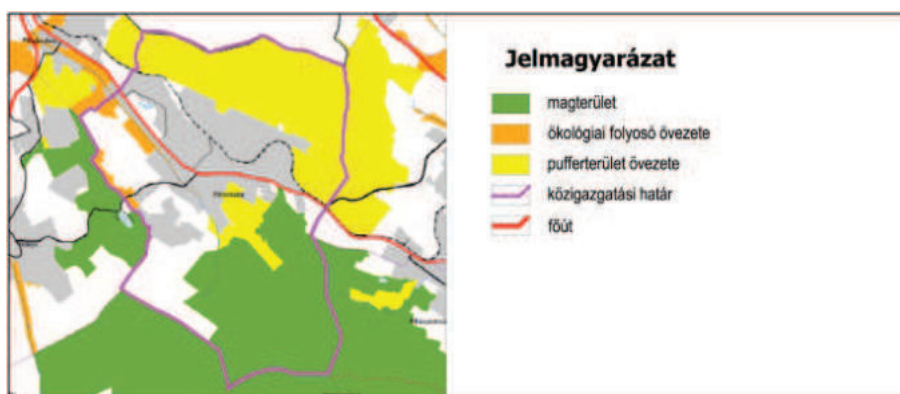
9. Ábra:
Szerkezeti terv

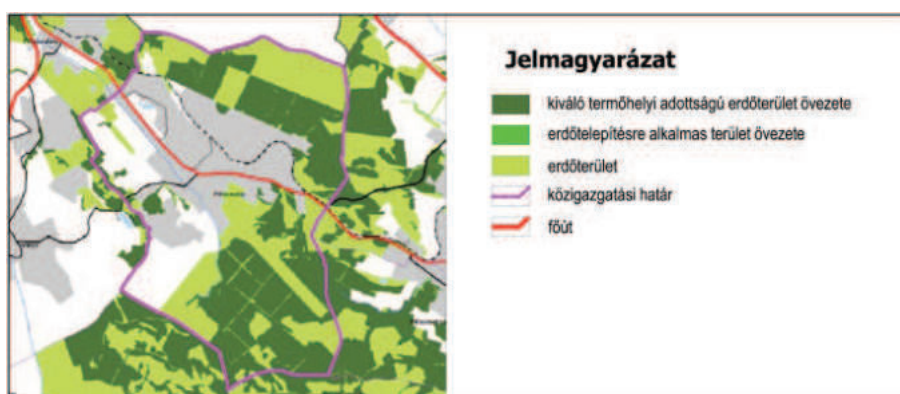
- városias települési-, mezőgazdasági-, erdőgazdálkodási- és vízgazdálkodási területek
- területén főút és vasúti pálya halad keresztül
- városias települési térség

a) Piliscsabát érintő Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terv övezetek:

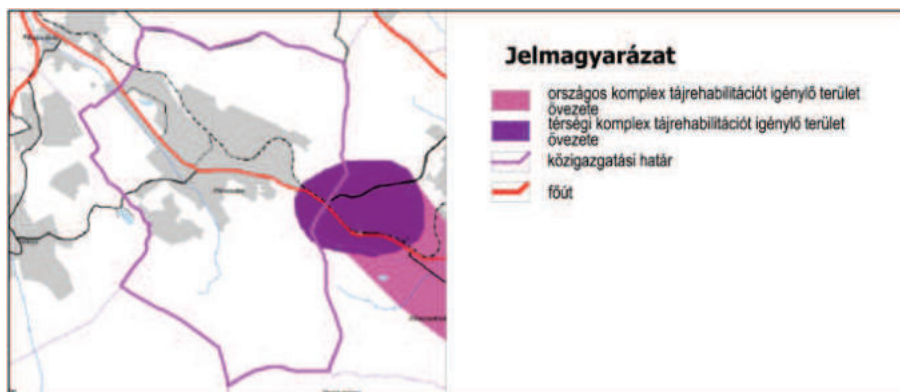
10. Ábra:
Budapesti Agglomeráció
Területrendezési Terve 3.2., 3.3.
sz. mellékletek - Magterület
övezete, Ökológiai folyosó
övezete, Pufferterület övezete

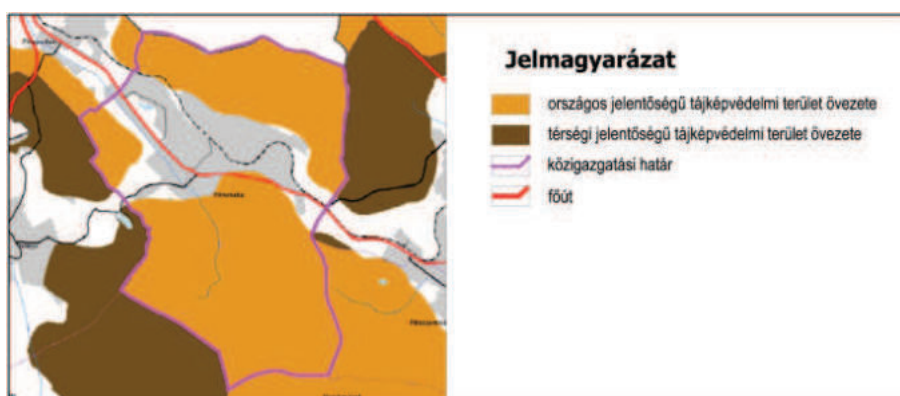
11. Ábra:
Budapesti Agglomeráció
Területrendezési Terve 3.5.,
3.6. sz. mellékletek - Kiváló
termőhelyi adottságú erdőterület
övezete, Erdőtelepítésre alkalmas
terület övezete

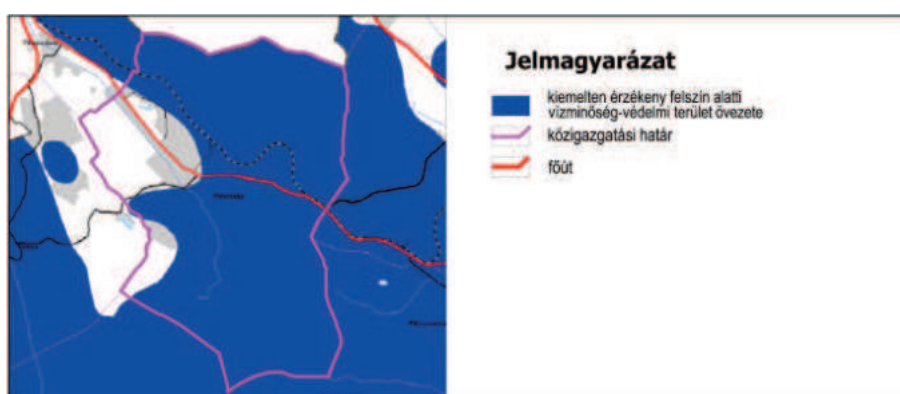
12. Ábra:
 Budapesti Agglomeráció
 Területrendezési Terve 3.7.,
 3.8. sz. mellékletek - Országos
 komplex tájrehabilitációt igénylő
 terület övezete, Térségi komplex
 tájrehabilitációt igénylő terület
 övezete

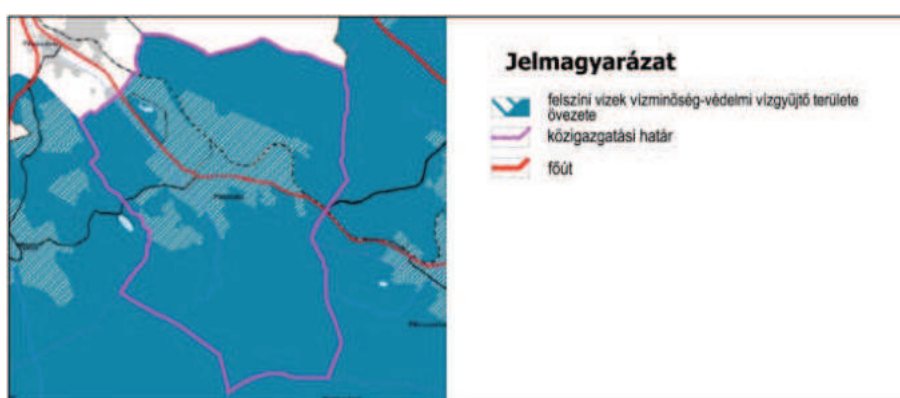
13. Ábra:
 Budapesti Agglomeráció
 Területrendezési Terve 3.9.,
 3.10. sz. mellékletek - Országos
 jelentőségű tájvédelmi terület
 övezete, Térségi jelentőségű
 tájvédelmi terület övezete

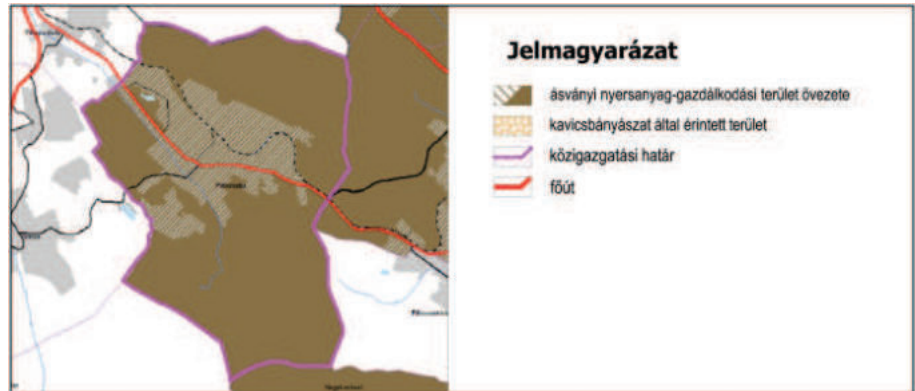
14. Ábra:
 Budapesti Agglomeráció
 Területrendezési Terve 3.13. sz.
 melléklet - Kiemelten érzékeny
 felszín alatti vízminőség-védelmi
 terület övezete

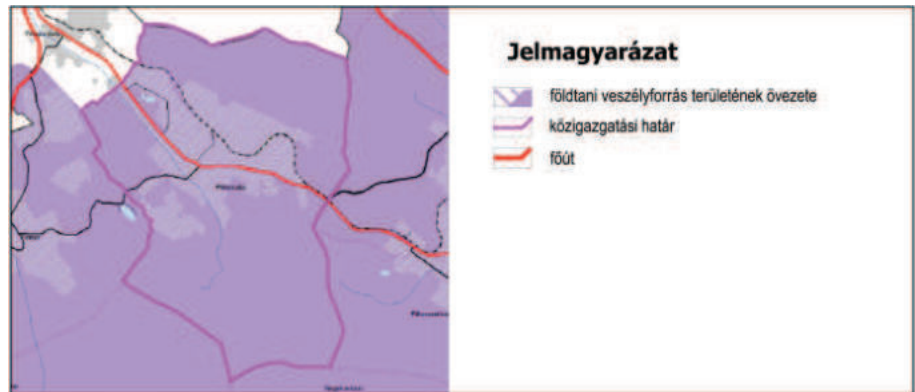
15. Ábra:
 Budapesti Agglomeráció
 Területrendezési Terve 3.14.
 sz. melléklet - Felszíni vizek
 vízminőség-védelmi vízgyűjtő
 terület övezete

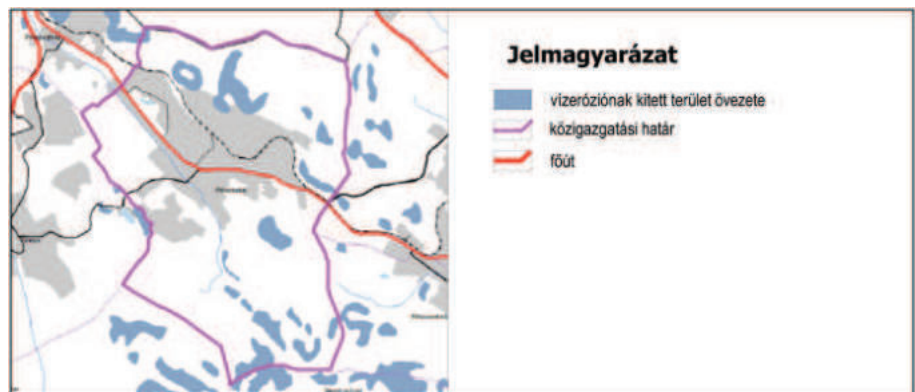
16. Ábra:
Budapesti Agglomeráció
Területrendezési Terve 3.15. sz.
melléklet - Ásványi nyersanyag-
gazdálkodási terület övezete

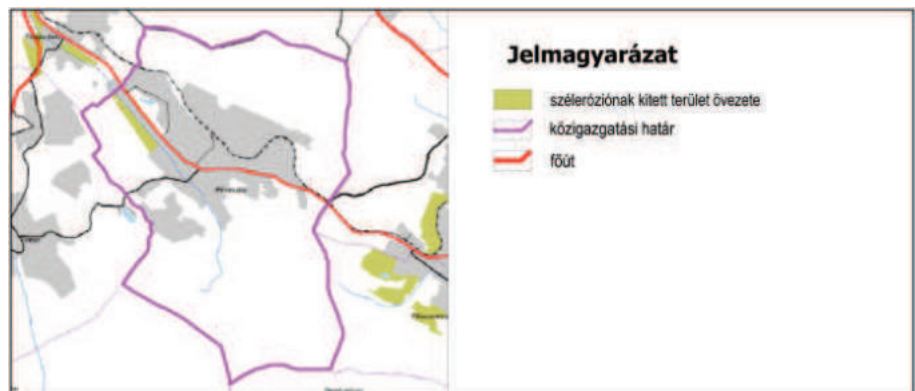
17. Ábra:
Budapesti Agglomeráció
Területrendezési Terve 3.18. sz.
melléklet - Földtani veszélyforrás
területének övezete

18. Ábra:
Budapesti Agglomeráció
Területrendezési Terve 3.19. sz.
melléklet - Vízérőzióknak kitett
terület övezete

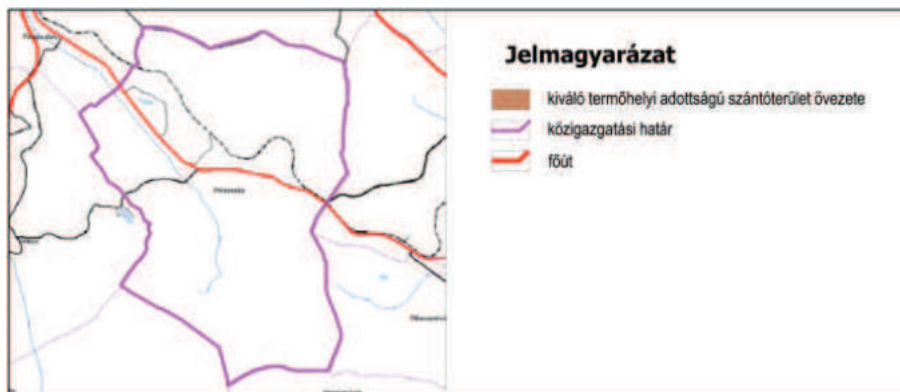

19. Ábra:
Budapesti Agglomeráció
Területrendezési Terve 3.20. sz.
melléklet - Szélerőzióknak kitett
terület övezete

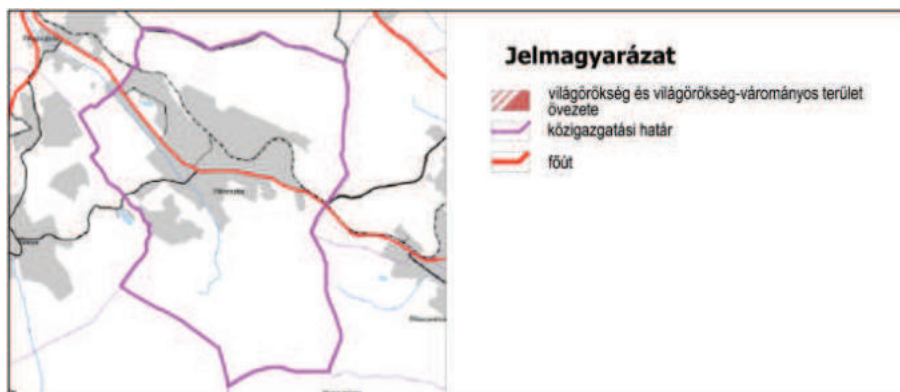

- a) Piliscsaba Város területét nem érintő BATrT övezetek bemutatása:
- 3.4. sz. melléklet - kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete
 - 3.11. sz. melléklet - világörökség és világörökség-várományos terület övezete
 - 3.12. sz. melléklet - történeti települési terület övezete
 - 3.16. sz. melléklet - rendszeresen belvívjárta terület övezete
 - 3.17. sz. melléklet - nagyvízi meder övezete
 - 3.21., 3.22. sz. melléklet - kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület övezete, honvédelmi terület övezete

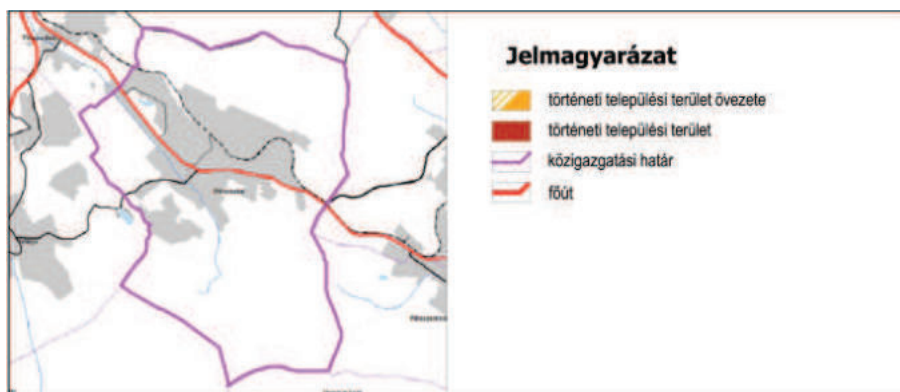
20. Ábra:
Budapesti Agglomeráció
Területrendezési Terve 3.4. sz.
melléklet - Kiváló termőhelyi
adottságú szántóterület övezete

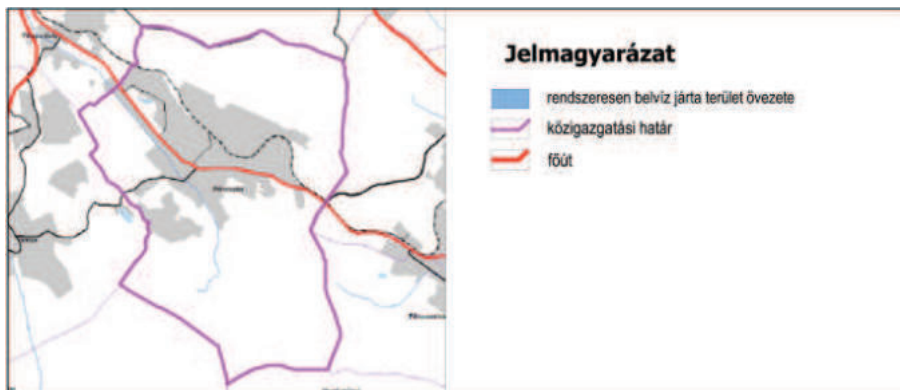
21. Ábra:
Budapesti Agglomeráció
Területrendezési Terve 3.11.
sz. melléklet - Világörökség és
világörökség-várományos terület
övezete

22. Ábra:
Budapesti Agglomeráció
Területrendezési Terve 3.12. sz.
melléklet - Történeti települési
terület övezete

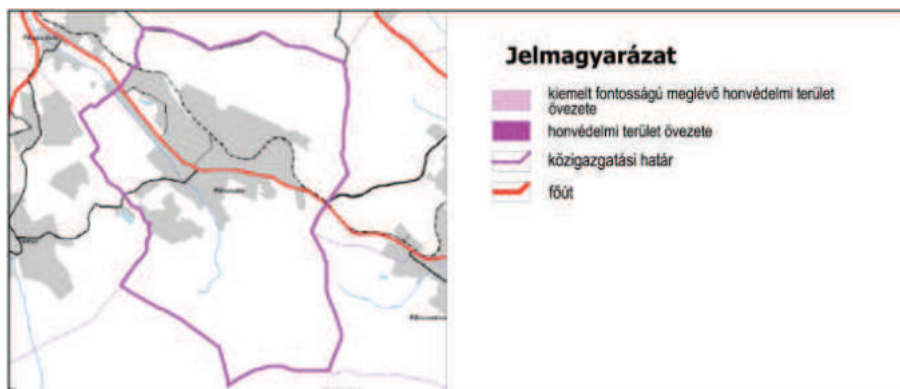
23. Ábra:
Budapesti Agglomeráció
Területrendezési Terve 3.16. sz.
melléklet - Rendszeresen belvíz
járta terület övezete

24. Ábra:
Budapesti Agglomeráció
Területrendezési Terve 3.17.
sz. melléklet - Nagyvízi meder
övezete

25. Ábra:
Budapesti Agglomeráció
Területrendezési Terve 3.21.,
3.22. sz. mellékletek - Kiemelt
fontosságú meglévő honvédelmi
terület övezete, Honvédelmi
terület övezete

A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek – Piliscsaba fejlesztését befolyásoló– vonatkozó megállapításai

1.4.

a) Szomszédos települések:

- Pilisjászfalu
- Tinnye
- Perbál
- Nagykovácsi
- Pilisszentiván
- Pilisvörösvár
- Piliscsév
- Pilisszántó

b) Piliscsaba közigazgatási területének határai mentén:

- Közigazgatási határ mentén északról Piliscsév, keletről Pilisvörösvár és Pilisszentiván, délről Nagykovácsi, Perbál települések mentén erdő húzódik. Ezen települések Településszerkezeti tervében nincsenek olyan vonatkozó, illetve eltérő területhasználatok, amelyek Piliscsaba településfejlesztését befolyásolnák.
- Piliscsaba északnyugaton Hosszúrét gazdasági területével és Magdolnavölgygel érinti Pilisjászfalut (egyetlen szakasz ahol Piliscsaba határa mentén a települések összenőttek.)
- Tinnyei közigazgatási határig kiépült területek (de erdő területtel határosak) – „zöld gyűrű”
- Pilisjászfalu és Tinnye Településszerkezeti terveiben M11 (nyomvonala Piliscsabát nem érinti)
- Pilisvörösvár és Piliscsév Településszerkezeti terveiben M10 (nyomvonala Piliscsabát nem érinti)
- A MÁV Esztergom-Budapest 2. sz. vonalának rekonstrukciója folyamatban van.
- A Zsámbéki-medencében indították útjára a „Talentis” fejlesztést: kutatás-fejlesztési vállalkozói, felsőfokú oktatási és rekreációs területhasználatok.

Hatályos településfejlesztési döntések

1.5. bemutatása

A hatályos fejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó

1.5.1. megállapításai

- a) Településfejlesztési Koncepció (42/2013. (III.2.) számú határozat – Piliscsaba Nagyközség Képviselő Testülete)
- értékekre koncentrálni (állandó, megóvandó védőburok);
 - a csapatmunka, az együtt működés fontossága;
 - helyi közösségek számára, civil partnerség intenzív bevonásával íródott;
 - helyzetelemző munkarész a stratégia kapcsán készül el;
 - az elérhető legszélesebb társadalmi bevonás mellett, maximális nyitottság;
 - a koncepció egy komplex folyamat első eleme;
 - az „Értékgyűjtő Akció” társadalmi partnerségi program csatornáit:
 - meghatározó média (Piliscsabai Polgár, Ez Az Újság Nálunk, Zöld Hullám Rádió)
 - cikkek, rádiós interjúk, tévé spot, plakátok
 - levélben: összes intézmény, civil szervezet, egyház, oktatási intézmény, kisebbségi önkormányzat
 - Facebook profil
 - Zárórendezvény (2012. december 06.) művészeti pályázattal, fotópályázattal, kiállítással;
 - Piliscsaba értékei tekintetében teljes a társadalmi egyetértés – stabil alap

• Természeti környezet

• Hangulat - egyedi, nyugodt

- Jól működő közösségek

- Sok családos - gyerekek

- Jó itt lakni - vidéki lassúbb, átmenet a falu és a város között

- Zugok - elvonulásra alkalmas, de elérhető

- Négy évszakos

- Nemzeti sokszínűség, hagyományok

– Piliscsaba jövőképe és céljai

- harmonikusan és büszkén él együtt csodálatos természeti környezetével;
- tudatos gazdálkodás, partnerségek szervezése és fejlesztése;
- természeti értékek megőrzésre kerüljenek és fenntartható módon fejlődjenek;
- a felszíni vizek elvezetésének és a szennyvizek kezelésének feladatai kiemelkednek;
- meg kívánja őrizni sokszínűségét;
- megőrizni nyugodt, falusias hangulatát, nyugodt ritmusú, kicsit szemérmes, a természet bensőséges megtapasztalását és kis közösségek virágzását lehetővé tevő életmódot;
- a gazdaság négy alappillére: a turizmus, az oktatás, a szolgáltatások, zöld gazdaság ipari elemei;

– Legyen jó Piliscsabán élni!

1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések

Nincsenek hatályban.

1.6. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata

1.6.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök

- a) Piliscsaba Város Településszerkezeti terve: (Piliscsaba Nagyközség Önkormányzata 58/2001.(IX.4.) sz. határozata)
- b) Piliscsaba Város Helyi Építési Szabályzata: (Piliscsaba Nagyközség Önkormányzata 22/2007. (X.31) számú rendelete)
 - HÉSz
 - Övezeti Terv
 - Szabályozási tervlap – részterületek
 - többször módosították

A hatályos településszerkezeti terv 1.6.2. megállapításai, megvalósult elemek

- a) Képviselő-testület 58/2001.(IX.4.) sz. határozata
b) fejlesztési részterület megvalósulása van még folyamatban
c) néhány területen még nem kezdődött meg a beépítés/ ütemekben halad

Településrészek, területrészek	Megvalósulásuk mértéke
Magdolna-völgy lakópark	"I. ütem megvalósulása folyamatban van. A terület nyugati fele jellemzően beépült. A sportolási területek és a központi vegyes terület beépítése nem kezdődött meg.
Csabagyöngye lakópark	A terület jellemzően beépült.
Garancsi területek - lakópark	"A terület Garancs lejtő és Garancs liget része jellemzően beépült. A Garancs tető terület középső része jellemzően beépült. A peremrészek beépülése folyamatban van. A központi vegyes terület beépítése nem kezdődött meg.
Álomvölgy	A terület nagy része beépítés nélküli. Kb. 10 ingatlan épült be, ill. folyamatban van beépülése.
Pázmány Péter Katolikus Egyetem	A terület központi része kiépült.
Iosephinum	A főépület átépült, a sportközpont megvalósult. A terület további beépítési lehetőséggel és tervekkel rendelkezik.
Kereskedelmi terület (Aldi környezete)	A terület 10-es út menti része beépült, déli része további beépítési lehetőséggel rendelkezik.
Kálvária út menti - Iparterület	A terület középső és nyugati része jellemzően beépült, keleti és déli része további beépítési lehetőséggel rendelkezik.
Hosszúrét - Iparterület	A terület beépülése folyamatos. Nyugati része jelenleg több beépítést mutat.
Vár utca menti terület - Iparterület	A szennyvíztisztító melletti ingatlan épült be. A terület többi részének beépülése nem indult meg.

1.7. A település társadalma

Demográfia, népesesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség

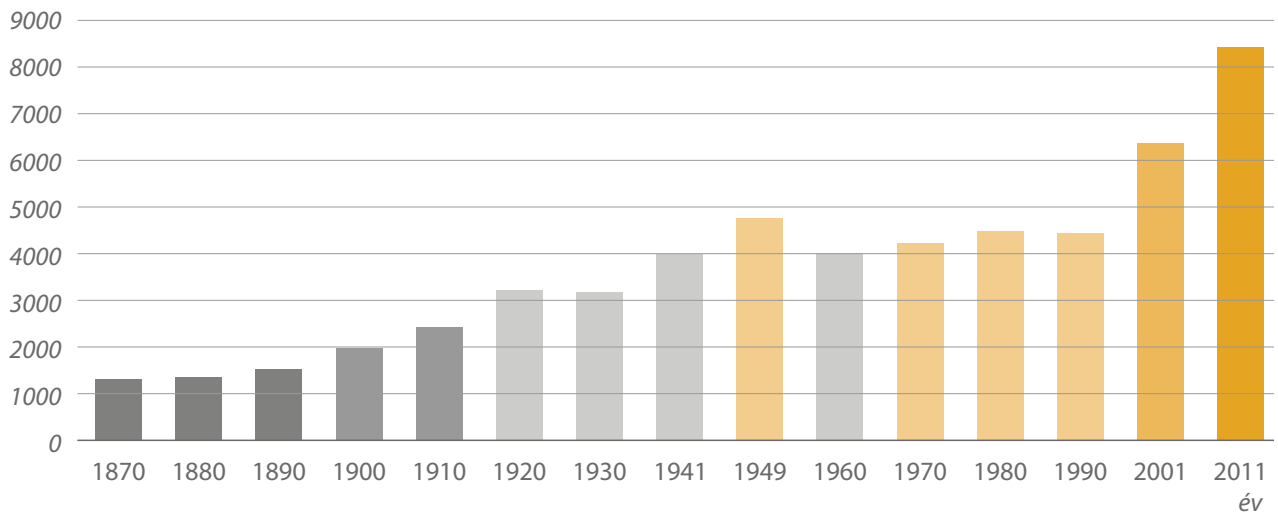
1.7.1.

- a) Népeségszám és népmozgalom alakulása
- a bronzkor óta lakott
 - a török hódoltság végére elnéptelenedett
 - az 1700-as évektől népesült be ismét (német és szlovák betelepülők)
 - kezdetben a szlovákok, majd a németek voltak többségben, a magyarok csak a harmadik legnagyobb nemzetiség voltak

1. Táblázat:
Piliscsaba népeségszámának
alakulása 1870-2011-ig

	jelenlévő összes népeség							
Év	1870	1880	1890	1900	1910	1920	1930	1941
Népeség	1309	1344	1501	1968	2447	3189	3202	3998
	jel. össz. népeség				lakónépeség			
Év	1949	1960	1970	1980	1990	2001	2011	2013
Népeség	4789	4005	4222	4485	4463	6425	8472	8187

népesség

Forrás: KSH Adatbázis

Grafikon: Piliscsaba népességszámának alakulása 1870-2011-ig

*1960-1990 között a hozzácsatolt Pilisjászfalu és Tinnye lakosság száma nélkül

- demográfiai fejlődésében legalább három szakasz azonosítható;
- 1890-től az első világháború végéig Piliscsaba lakosság száma megduplázódott.
- Az 1920-as és 1930-as népszámlálás között „megtorpanás”: Klotildliget önállóvá válása (1925-ben);
- 1941-re a népességszám visszazárkózik;
- német lakosság kitelepítése 1946-ban, majd bekövetkezett a csehszlovák-magyar lakosságcsere is;
- az önállósult villanegyed 1949-ben visszacsatolták Piliscsabához;
- Piliscsabához csatolták Pilisjászfalut (ábrán tisztított adatok);
- 1949 - 1960-as csökkenés: szerzetesrendek feloszlása, államosítás, nagyobb centrumokba történő elköltözések, valamint a kitelepítések és lakosságcserek következményei;
- rendszerváltás: szuburbanizáció, két évtized alatt (napjainkra) az itt élők száma megduplázódott.
- ma a lakosságszám 8000 fő fölött van.
- a település területe 2557 hektár, népsűrűsége: kb. 320 fő/km²
- népmozgalom: bevándorlási nyereség stabilan évi 20-30 ezrelék körül alakult az elmúlt 10 évben, átlaga 30 ezrelékhez közelít.

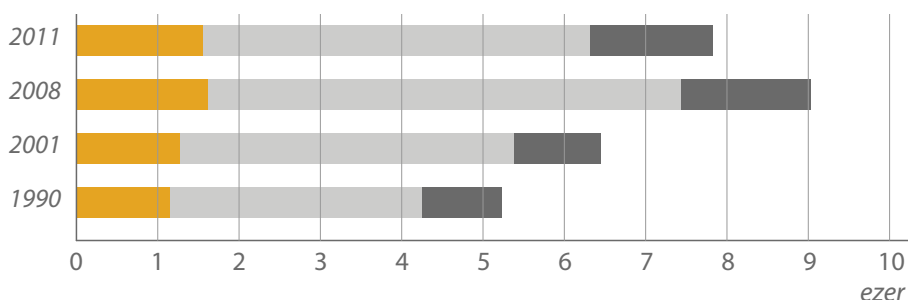
b) Kor szerinti összetétel, iskolázottság

- a magyar átlagnál egy kicsivel kedvezőbb;
- fiatalosabb társadalmat sejtet (nagy számú beköltözés, fiatal családok);
- korfán nincs igazán drasztikus szakadék a Ratkó gyerekek és unokák, valamint a köztük lévő generáció között;
- drasztikus kiugrás: a középiskolás és egyetemista korosztály mutatja, (oktatási szerepkör);

2. Táblázat:
Piliscsaba népességének
korösszetétele
*Pilisjászfaluvával együtt

Év	Lakónépesség	Korcsoport					
		0-14 év		15-59 év		60-X év	
		fő	%	fő	%	Fő	%
1990	5201*	1140	21.9	3115	59.9	946	18.2
2001	6425	1258	19.6	4123	64.2	1044	16.2
Változás 2001/1990 (%)	123.50%	110.3	-2.3	132.3	4.3	110.3	-2
2011	8472	1589	18.6	5820	68.7	1603	12.7
Változás 2011/2001 (%)	131.85%	126.31	-1	145.56	4.5	153.5	3.5

- 0-14 év
- 15-59 év
- 60-X év

Forrás: KSH adatbázis,
Népszámlálás, 1990, 2001, 2011

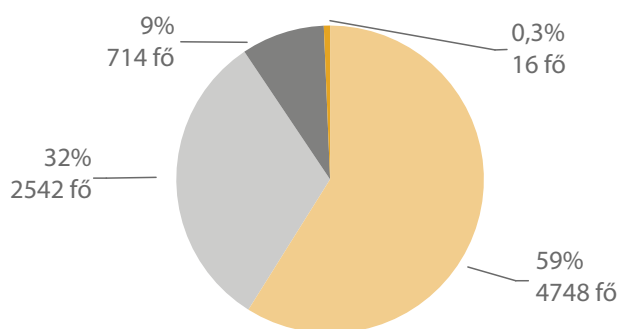
Grafikon: Piliscsaba népességének korösszetétele
*Pilisjászfaluvával együtt

3. Táblázat,
4. Táblázat:
Piliscsaba népességének
végzettsége a megfelelő
korúak %-ában

- korösszetétel: lassú, de biztos öregedést, elmúlt évtizedekben az arány az aktív korúak irányába tolódott el, ezáltal javult az eltartottsági ráta;
- az idős- és a fiatalkorúak aránya együtt változott;
- iskolázottsági mutatói: főként a magasabb, a közép- és felsőfokú végzettséggel rendelkezők tekintetében erős;

Év	10-X éves, az általános iskola első évfolyamát sem végeztek		15-X éves, legalább az általános iskola 8. évfolyamát végeztek		18-X éves, legalább középfokú iskolai végzettséggel rendelkező		25-X éves, egyetemet, főiskolát végeztek (oklevéllel)	
	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%
2001	16	0.3	4748	91.9	2542	51.9	714	18.1

- 10-x éves, az általános iskola első évfolyamát sem végeztek
- 15-X éves, legalább az általános iskola 8. évfolyamát végeztek
- 18-X éves, legalább középfokú iskolai végzettséggel rendelkező
- 25-X éves, egyetemet, főiskolát végeztek (oklevéllel)

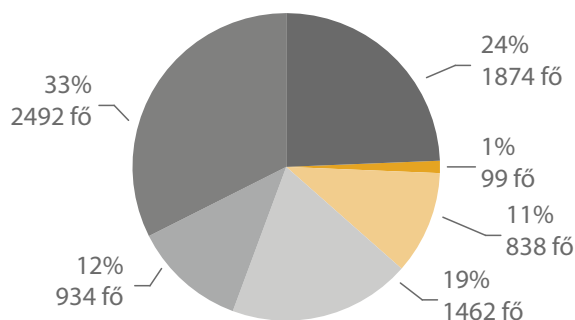

Forrás: KSH Népszámlálás, 2011.

Grafikon: Piliscsaba népességének végzettsége a megfelelő korúak %-ában

Év	7 éves és az idősebb népesség általános iskola első évfolyamát sem végeztek		1-7. osztályt végeztek		Legalább az általános iskola 8. évfolyamát végeztek		Szakmai oklevéllel rendelkeznek		Legalább középiskolai érettségivel rendelkező		Egyetemet, főiskolát végeztek (oklevéllel)	
	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%
2011	99	1.2	838	10,8	1462	18.8	934	12,1	2492	32.7	1874	24.4

- 7 éves és az idősebb népesség általános iskola első évfolyamát sem végeztek
- 1-7. osztályt végeztek
- Legalább az általános iskola 8. évfolyamát végeztek
- Szakmai oklevéllel rendelkeznek
- Legalább középiskolai érettségivel rendelkező
- Egyetemet, főiskolát végeztek (oklevéllel)

Forrás: KSH Népszámlálás, 2011. Grafikon: Piliscsaba népességének végzettsége a megfelelő korúak %-ában

5. Táblázat:

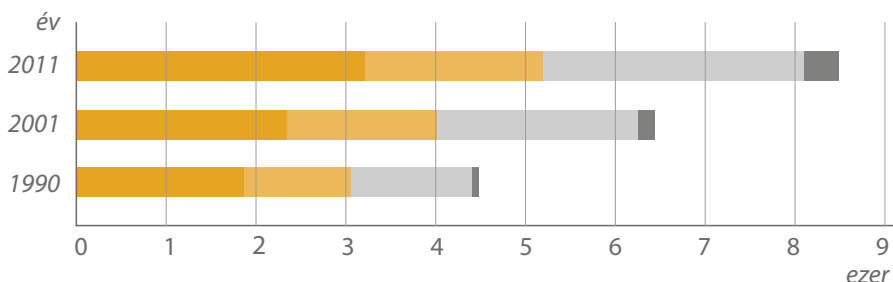
Piliscsaba lakosságának gazdasági aktivitás szerinti megoszlása

c) A népesség gazdasági aktivitás szerinti

- 2001-es adatokhoz képest 2011-ben a munkanélküliek aránya szinte kétszeresére emelkedett, amely a gazdasági válság hozadéka.

Megnevezés	1990		2001		2011	
	fő	%	fő	%	fő	%
Aktív keresők száma	1864	41.8	2341	36.4	3202	37,8
Inaktív keresők száma	1190	26.7	1660	25.8	1980	23,4
Eltartottak száma	1333	29.9	2244	34.9	2882	34
Munkanélküliek száma	76	1.7	180	2.8	408	4,8
Lakónépesség összesen	4463	100	6425	100	8472	100

- Aktív keresők száma
- Inaktív keresők száma
- Eltartottak száma
- Munkanélküliek száma

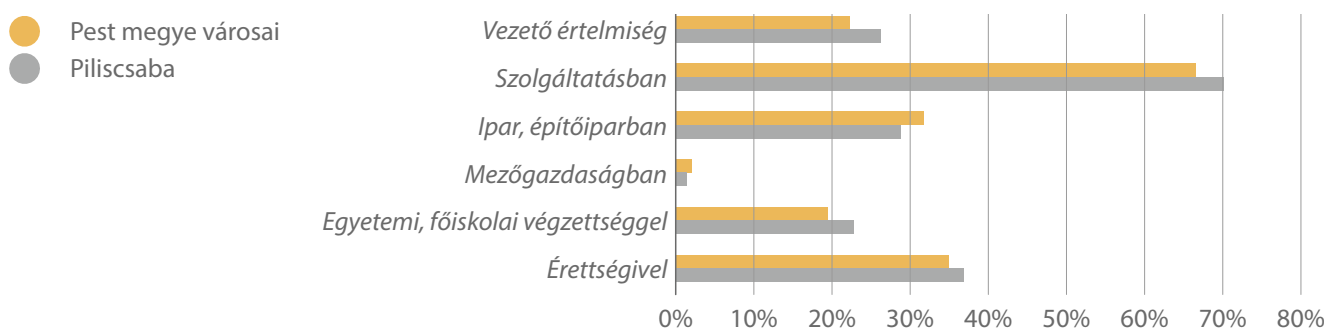
Forrás: KSH, Népszámlálás, 2001., 2011.

Grafikon: Piliscsaba lakosságának gazdasági aktivitás szerinti megoszlása

- aktív keresők aránycsökkenéséhez nem az inaktív arányának növekedése társult ;
- az átrendeződés az eltartottak arányát érintette – népesség fiatalodása;
- a foglalkoztatottak minőségi oldala: kedvezőbb a megye városainak átlagánál is;
- a piliscsabai munkavállalók a 2001-es népszámlálás adatai szerint iskolázottabbak és „tercializáltabbak” társaik többségénél, és többen dolgoznak magasabb presztízsű állásokban, mint más településeken.

6. Táblázat:
Piliscsaba foglalkozási rétegzettsége megyei összevetésben (2001)

Foglalkoztatottak	Piliscsaba	Pest megye városai
Érettségivel	36.70%	34.80%
Egyetemi, főiskolai végzettséggel	22.70%	19.40%
Mezőgazdaságban	1.30%	2.10%
Ipar, építőiparban	28.70%	31.60%
Szolgáltatásban	70.00%	66.30%
Vezető, értelmiségi	26.20%	22.10%

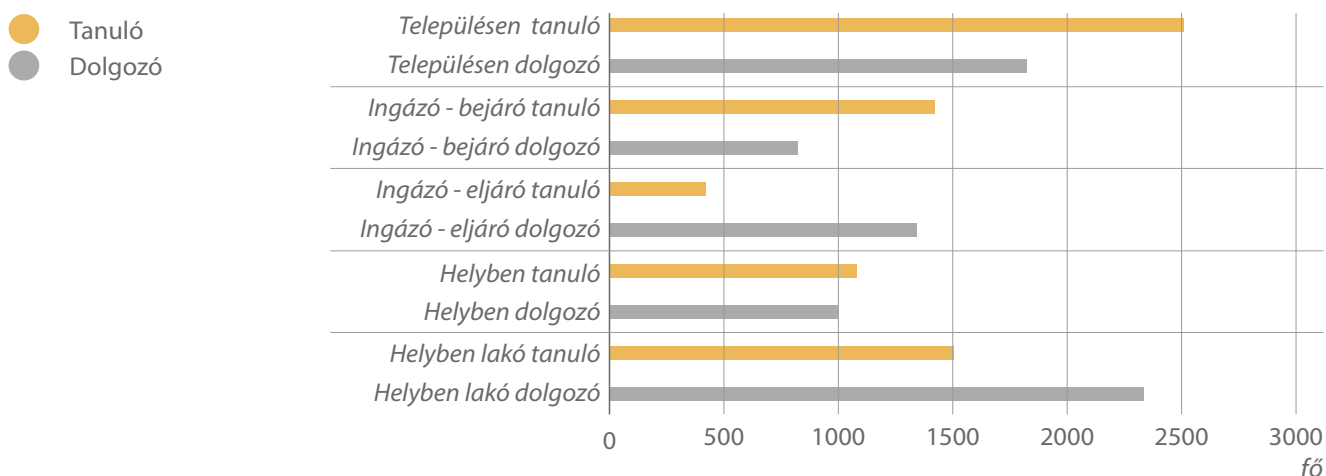
Forrás: Piliscsaba Város Önkormányzata

Grafikon: Piliscsaba foglalkozási rétegzettsége megyei összevetésben (2001)

- Az ingázás átalakulása: nappali és éjszakai népesség viszonya;
- kedvező helyzet: a nappali népesség meghaladja a lakónépességet (107,6%);
- ingázási nyereség: az oktatási szerepköréből;

7. Táblázat:
Az ingázás alakulása 2001-ben

dolgozik	fő	%	tanul	fő	%
Helyben lakó foglalkoztatott	2341	100	Helyben lakó tanuló	1506	100
Helyben dolgozik	1000	42.7	Helyben tanul	1085	72
Eljáró dolgozó	1341	57.3	Eljáró tanuló	421	28
Bejáró dolgozó	826	45.2	Bejáró tanuló	1425	56.8
A településen dolgozók	1826	100	A településen tanulók	2510	100

Forrás: KSH, Népszámlálás, 2001.

Grafikon: Az ingázás alakulása 2001-ben

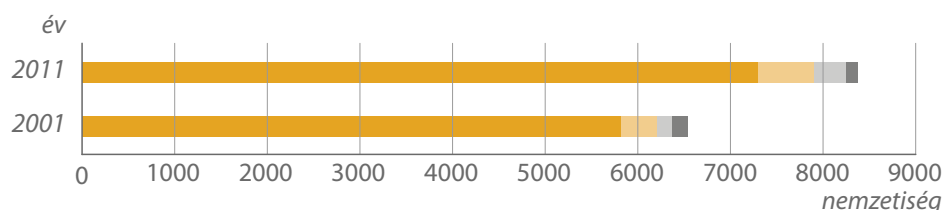
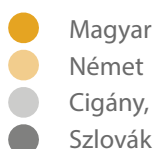
Megalapozó Vizsgálat, Integrált Városfejlesztési Stratégia.
Piliscsaba, 2014.

- d) Piliscsaba agglomerációs település és szuburbanizáció célpontja (és nyertese)
- munkaerő kibocsátás;
 - jelentős helyben foglalkoztatás;
 - munkaerő vonzása is számottevő;
 - oktatási szerepkör – országos jelentőségű (PPKE)
 - A 2001-től 2009-ig a közoktatásban tanulók száma (a középiskolák révén) közel 300 fővel (30%-kal) emelkedett, és az egyetem helyi karán ezer fővel nőtt a nappali tagozatos hallgatók száma.

- e) Nemzetiségi összetétel
- viszonylag homogénnek tekinthető
 - 2011-ben a piliscsabaiak 26%-a vallotta magát nemzetiséghez tartozónak;
 - az elmúlt évszázadokban Piliscsabát tót, később német, illetve német-tót faluként tartották nyilván;
 - a magyarok csak a 20. századi nagy betelepedési hullámok során kerültek többségbe;
 - a cigányságot az 1770-es évek óta tartják tartják a településen

8. Táblázat:
A település nemzetiségi
megoszlása

nemzetiség	létszám (fő) /2001	részarány (%)	létszám (fő) /2011	részarány (%)
magyar	5848	91	7323	84.6
német	369	5.7	598	6.9
cigány, romani, beás	174	2.7	348	4
szlovák	168	2.6	124	1.4

Forrás: KSH Népszámlálás, 2001.,
valamint 2011.

Grafikon: A település nemzetiségi megoszlása

- f) Vallási összetétel
- Római katolikus:
 - 2001: 4000 (61,3%)
 - 2011: 3787 (41,15%)
 - Református:
 - 2011: 9,5%
 - Evangélikusok
 - 2011: 1,72%
 - 2011-ben 27,5% nem kívánt válaszolni, míg 2001-ben: 12,5

- g) Foglalkoztatottság
- Ipar:
 - kézműves és háziipar (német telepesek);
 - nagyipari fejlődés nem volt, és ma sem jellemző;
 - helyi ipar jelenleg főként családi alapítású kisvállalkozások;
 - töretlenül növekedett a működő vállalkozások száma: 2001 és 2008 között 44 százalékpontnyi volt a bővülés, (közel 200-zal több működő vállalkozás);
 - nem csak helyieknek adnak munkát;
 - jelentős helyben foglalkoztatás;
 - számos cégnél jóval több bejáró dolgozik, mint helybéli;

9. Táblázat:
Piliscsaba legnagyobb
munkaerő-vonzással rendelkező
vállalkozásai

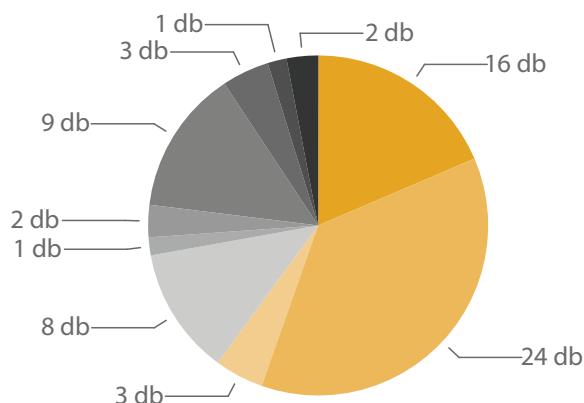
Vállalkozás	Foglalkoztatottak száma	Ebből bejáró	Honnan bejáró
Euroknife Termelő Bt.	175	138	Esztergom, Piliscsév, Dorog, Sárisáp, Pilisjászfalu, Leányvár, Dág, Annavölgy, Tokodaltáró, Csolnok, Keszölc, Tokod
Rozifa Fafeldolgozó Kft.	18	15	Pilisvörösvár, Pilisszentiván
M.H.M Építőipari Kft.	19	n.a.	-
BEL-PA Építőipari Kft.	13	n.a.	-
Kohlhoffer Faipari Kft.	10	6	Pilisvörösvár, Pilisszántó
AYNEX Ipari Kft.	9	5	Dorog, Esztergom, Dág, Bicske, Tinnye
Vecső szerszámkészítő és játékgyártó Bt.	5	3	Budapest, Úny, Pilisvörösvár
KRETZ-HOLZ Kft.	5	3	Piliscsév, Pilisszentiván, Budapest

Forrás: Piliscsaba Város
Önkormányzata

10. Táblázat:
Piliscsaba kiskereskedelmi
egységeinek megoszlása

Megnevezés	kiskereskedelmi üzletek száma összesen	élelmiszer jellegű üzlet és áruház	iparcikk jellegű üzlet és áruház	gépjárműalkatrész- szaküzlet	ruházati szaküzlet	lábbeli-, bőráru- szaküzlet	vasáru-, festék és üvegszaküzlet	könyv-, újság- és papíráru-szaküzlet	illatszerszaküzlet	hasznáلتikk-szaküzlet	gépjármű üzemanyag- töltő állomások
2008	64	12	24	3	8	1	2	9	3	1	2

- Élelmiszer jellegű üzlet és áruház
- Iparcikk jellegű üzlet és áruház
- Gépjárműalkatrész-szaküzlet
- Ruházati szaküzlet
- Lábbeli-, bőráru-szaküzlet
- Vasáru-, festék és üvegszaküzlet
- Könyv-, újság- és papíráru-szaküzlet
- Illatszerszaküzlet
- Hasznáلتikk-szaküzlet
- Gépjármű üzemanyag-töltő állomások

Forrás: Piliscsaba Várossá válási
dokumenta

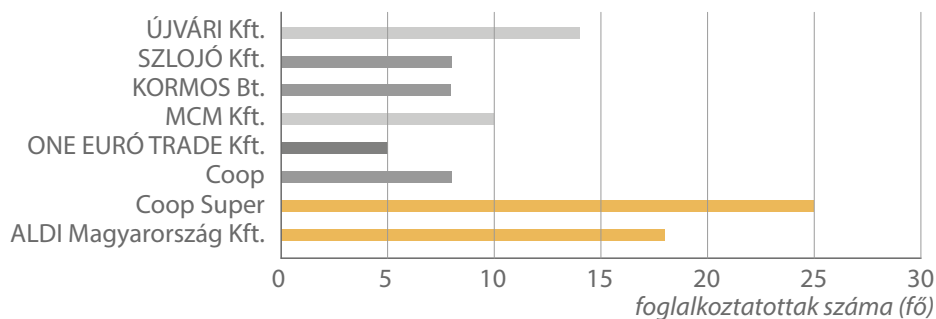
Grafikon: Piliscsaba kiskereskedelmi egységeinek megoszlása

Megalapozó Vizsgálat, Integrált Városfejlesztési Stratégia.
Piliscsaba, 2014.

11. Táblázat:
Piliscsabán található nagyobb
kereskedelmi egységek
jellemző adatai

- non-food termékekre szakosodott üzletek túlsúlya;
- kereskedelmi paletta széles

Megnevezés	Profil	Foglalkoztatottak száma
ALDI Magyarország Kft.	Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem	18 fő
Coop Szuper	Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem	25 fő
Coop	Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem	8 fő
ONE EURÓ TRADE Kft.	Vegyes termékkörű nagykereskedelem	5 fő
MCM Kft.	Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem	10 fő
KORMOS Bt.	Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem	8 fő
SZLOJÓ Kft.	Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem	8 fő
ÚJVÁRI Kft.	Gépjármű-kereskedelem	14 fő

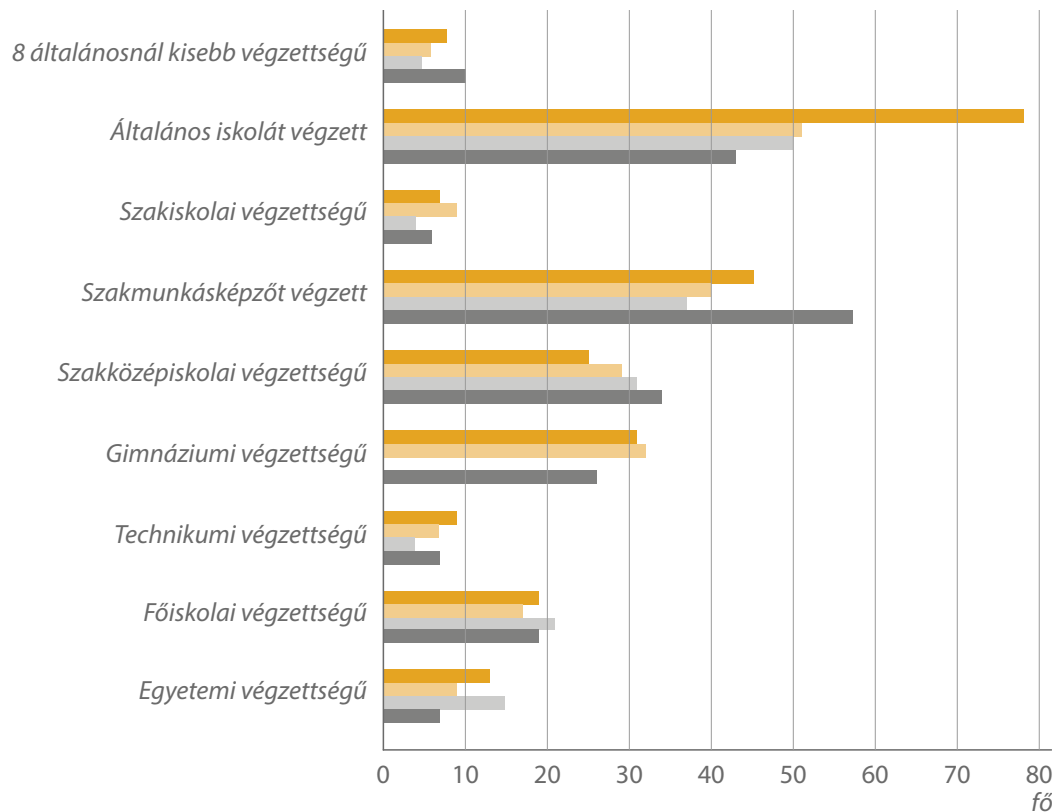
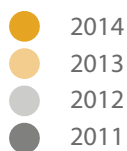
Forrás: Piliscsaba Város
Önkormányzata

Grafikon: Piliscsabán található nagyobb kereskedelmi egységek jellemző adatai

12. Táblázat:
Regisztrált munkanélküliek
száma végzettség szerinti
megosztásban Piliscsabán

- a munkanélküliek száma 2011. és 2013. között folyamatosan csökkent;
- a munkanélküliek közül arányában a legmagasabb a 8 általánossal, de szakmával nem rendelkezők száma;
- 2011-ben a szakmunkások voltak a legtöbben a regisztrált munkanélküliek közül, 2013-ra ez jelentősen csökkent.

	2011	2012	2013	2014
Általános iskolát végzett	43	50	51	78
Egyetemi végzettségű	7	15	9	13
Főiskolai végzettségű	19	21	17	19
Gimnáziumi végzettségű	26	n.a.	32	31
Szakiskolai végzettségű	6	4	9	7
Szakközéiskolai végzettségű	34	31	29	25
Szaktanácsképzőt végzett	57	37	40	45
Technikumi végzettségű	7	4	7	9
8 általánosnál kisebb végzettségű	10	5	6	8

Forrás: PMKH Járási Munkaügyi Kirendeltség – Zsámbék

Grafikon: Regisztrált munkanélküliek száma végzettség szerinti megosztásban Piliscsabán

1.7.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekvizonyok

a) Előnyök

- fiatalos népességszerkezet (2012-ben 1078 fő 65 év felettire 1529 fő 14 év alatti jutott);
- a gazdaságilag aktív korú népesség számához viszonyítva alacsony a regisztrált munkanélküliek száma (3,71 %);
- Budapest oktatási infrastruktúrájának igénybevételi lehetősége.

b) Lehetőségek

- a kedvező lakóhelyi adottságok miatt Piliscsaba számíthat betelepülőkre;
- ipari területek kihasználtságának növelése;
- a természeti értékek hangsúlyozása, turizmus fejlesztése.

c) Veszélyek

- szociálisan rászoruló rétegek leszakadása, szegregálódás veszélye;
- oktatási ellátás problémái.

1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők (történeti és kulturális adottságok, társadalmi élet, szokások, hagyományok, nemzetiségi kötődés, civil szerveződések, egyházak, stb.)

- a) Identitás, történeti és kulturális adottságok
- sokrétű, összetett kulturális környezet alakult ki;
 - része a nemzetiségi folklór, a falusi hagyományok, a szuburbán modernizmus, és a polgári elit;
 - a lakosok kultúrafogyasztók;
 - Művelődési és Információs Központ és Könyvtár (MIKK)
 - hagyományos nemzeti ünnepek, megemlékezések, a település ünnepe a Csaba Nap;
 - öntevékeny csoportok foglalkozásai (szakkörök)
 - sok rendezvény létrejött a civilekhez és az egyházi közösségekhez köthető, például:
 - Piliscsabai Egyházzenei Napok (egyházközségek és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem közös programja);
 - Őszesti Koncertek (Református Egyházközség);
 - „Muzsika Bérlet” előadássorozat (Páduai Szent Antal Iskola);
 - a Nagytemplomban rendezett adventi koncert;
 - az Uradalmi Ház állandó helytörténeti kiállítása és időszakos kiállításai;
 - irodalmi estek, író-olvasó találkozók, koncertek.
- b) Hitélet
- 3 keresztény felekezet;
 - szerzetesrendek;
 - intézmény fenntartók;
 - intézményfenntartóként teljes oktatási vertikum (óvoda – egyetemi kar és kollégiumok);
 - két egyházközség (Székesfehérvári egyházmegye Budai esperesi kerületének II. lelkipásztori körzetébe tartoznak);
 - Római Katolikus Egyházközség Piliscsaba (Szűz Mária neve plébánia);
 - 1711-től plébánia (vezetnek anyakönyvet is);
 - az eredeti Historia Domus 1944-ben elveszett;
 - mai anyag: 1945-ben visszaemlékezések alapján készült;
 - 1778-1781 között épült temploma (nagytemplom – barokk);
 - a szentmisék rendjébe szlovák nyelvű mise is illeszkedik;
 - Klotildligeti Római Katolikus Egyházközség (Jézus Szíve plébánia)
 - 1900-ban Klotildligeten alapították;
 - 1946-ig Piliscsaba filiájaként működött, ekkor önálló lelkeszéggé szervezték, anyakönyvét is ez évtől vezetik;
 - temploma 1941-44 között épült fel;
 - 1965-től plébánia;
 - Piliscsaba-Klotildliget Református Gyülekezet (Tinnye–Piliscsaba Társegyházközség)
 - 1920-as évektől működik Klotildligeten;
 - beköltöző magyarsághoz kapcsolódott;
 - 1928: tinnyi egyházközség fiókegyházává alakult;
 - 1939. aug. 20.: templom felszentelése (adományokból épült);
 - fenntartja:
 - Lázár Református Házi Segítségnyújtó Szolgálat;

- Életfa Református Családi Napközi Hálózat;
 - szervezettel a Dunamelléki Református Egyházkerület Északpesti Református Egyházmegyéjéhez tartozik.
- Piliscsabai Evangélikus Egyházközség
- közel száz éves múlt;
 - 1924: megalapította a Pauer Irma a Fébé Diakonissza Nőegyletet Klotildligeten;
 - 1951-ben a nőegyletet feloszlatták, intézményeik az evangélikus egyházhoz kerültek;
 - 1989-ben az egylet újra elkezdhette tevékenységét, így alakult ki a helyi hitélet és intézményrendszer mai formája;
- Béthel Missziói Otthon:
 - kezdetben szeretetmissziós otthon, majd országos konferenciaközpont szerep;
 - a szocializmus idején gyermekotthonként működött;
 - jelenleg ismét országos konferenciák, valamint a gyülekezet hitéletének színhelye;
 - az otthon 1992-ben egy fatemplommal bővült, amely adományként Németországból érkezett.
 - Siló Társas Otthon Önálló Élet Központ:
 - Eredetileg a diakonissza testvérek idősotthonaként működő intézet. A Fébé Egyesület újjászerveződő tevékenysége során mozgássérült, megváltozott munkaképességű emberek otthonává vált;
 - a Piliscsabai Evangélikus Egyházközség 2005-ben vált önállóvá, addig egyház-szervezetileg a csillaghegyi gyülekezet része volt.
 - Piliscsabán kívül Pilisjászfalu, Tinnye, Perbál, Tök és Zsámbék tartozik még az egyházközségbe.
 - Míg 2001-ben 115 helybéli polgár vallotta magát evangélikusnak, a város gyülekezete jelenleg 200 tagot számlál, közülük 100 gyermek.

13. Táblázat:
Piliscsaba szerzetesrendjei

<i>Szerzetesrend megnevezése</i>	
Angolkisasszonyok Szerzetesrend	
A rendről:	Célja a leánynevelés. Az országban hat rendházzal (Piliscsabán kívül csak Budapesten, Egerben, Kecskeméten és Veszprémben), valamint öt intézménnyel (Piliscsabán kívül csak Budapesten, Egerben, Kecskeméten)
Intézmény:	Páduai Szent Antal Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola
Egyházközségi Nővérek Társasága	
A rendről:	Magyar alapítású társaság. Céljuk, hogy a plébániai és az egyházközségi munkában hivatásos és képzett segítséget nyújtsanak a plébánosoknak mindazokban a munkákban, amihez papi felszenteltség nem szükséges. Jelenlegi központjuk Piliscsabán van, ahol egyetemi kollégiumot is fenntartanak.
Intézmények:	Központi Ház és Noviciátus, Szent Péter Egyetemi Leánykollégium
Ferences Világi Rend	
A rendről:	Világszerte és Magyarországon is népszerű és jól szervezett közösség, amely a Szent Ferenc által mutatott, és sokak számára hitelt érdemlő példa követését tűzi ki fő célul. Az országban közel ötszáz testvér tartozik a rendhez. A szervezet országos tanácsában jelenleg két piliscsabai testvér teljesít szolgálatot.

<i>Szerzetesrend megnevezése</i>	
Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek	
A rendről:	Tanítással és betegápolással foglalkozó közösség. Legtöbb magyarországi intézménye Piliscsabán van (3), ezen kívül Budapesten, Szekszárdon és Csornán tart még fenn oktatási intézményeket.
Intézmények:	Szent László Óvoda, Iosephinum Kollégium és Szakkollégium, Nagyboldogasszony Ház
Mária Szíve Leányai Társasága	
A rendről:	A közösség hivatása az ifjúságnevelés, pasztorációs és szociális munka. Magyarországi központja Piliscsabán van. Az itt fenntartott kollégium mellett Pilisvörösváron rendelkezik még intézménnyel.
Intézmény:	Boldog Gizella Kollégium
Missziótársaság (Lazaristák)	
A rendről:	A közösség hivatása a missziók, lelkipáraszolgálatok, lelkipásztori munka végzése elsősorban a szegények és elesettek számára. Az első magyar missziós házat Piliscsabán hozták létre 1898-ban. Központja jelenleg Budapesten van, és e két településen kívül Szobon tart még fenn intézményeket.
Intézmények:	Szent Vince Kollégium és Szakkollégium, Piliscsaba-Klotildliget Egyházközség, Missziós házak (Szent Vince ház és Clet Szent Ferenc ház, Marillac Szent Lujza ház)

Forrás: Piliscsaba Várossá válási dokumentuma

a) Sportélet

- sport koncepció
 - a tömeg- és diáksport feltételeinek megteremtése kötelező önkormányzati feladat;
 - szándék az élsport erősítése.
- Piliscsabai Sport Egyesület
 - az 1960-70-es években a labdarúgók mellett kézi- és röplabda csapattal is rendelkezett.
 - a legnagyobb létszámmal bíró sportszervezet. (labdarúgó: 70%)
 - labdarúgás
 - a szakosztály megközelíti a 150 főt
 - hat különböző korosztályú utánpótlás
 - felnőttek: Megyei I/B osztály
 - 2013-ban az MLSZ támogatásával elkészült egy 20x40 m-es műfüves sportpálya 100 férőhelyes lelátóval
 - kézilabda
 - átlagosan 20-30 fős létszámmal dolgozik
 - Budapest I/B osztályban szereplő felnőtt női csapat a legutóbbi bajnoki szezonban csak kedvezőtlenebb gólaránnyal szorult le a dobogóról
 - megindult a tudatos utánpótlás-nevelés is, de korosztályos csapat indításához egyelőre még nincs elég gyermek
 - vívás
 - 2011 év végétől önálló szakosztály;
 - 15-20 fős öregfiúk csapat csatlakozott;
 - asztalitenisz szakosztály
 - tervekben szerepel;
- Piliscsabai Fudoshin Karate Egyesület
 - 2003-ban alakult
 - a tagság 80%-a gyermek, illetve fiatal

- Piliscsabai Cserkésztestet és Lovassportot Támogató Egyesület (PCSLE)
 - közhasznú egyesületként működik;
 - fő céljai között a mindennemű lovassport (díjugratás, díjlovaglás, síkverseny, távlovaglás, lovas íjászat, lovas torna, fogathajtás), a lovas túrázás, a sétalovaglás népszerűsítése szerepel;
 - fontos tevékenységük a terápiás lovaglás (gyógylovaglás), mint rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység - együttműködve a fogyatékkal élők gondozó intézményekkel;
 - az egyesület lovas szakosztálya a Lovasmester Istállóval karöltve tart fenn lovas iskolát, a növendékek a hároméves alapképzés elvégzése után válhatnak versenyzővé, majd a képzést tovább folytatva lovas mester szakmát is szerezhetnek;
- Berek Lovassport Egyesület
 - nyári táborok szervezése;
 - 2007 óta PCSLE – vel közösen Pilisi Lovas napok - díjlovaglós és díjugrató verseny;
 - saját távlovaglós verseny szervezése;
- Piliscsabai Természetjáró Egyesület
 - 2004 márciusában alakult meg a Piliscsabai Természetjáró Kör;
 - gyalogtúrák szervezése;
 - 2010 tavaszától egyesület;
 - Piliscsabai Negyvenesek – saját országos teljesítménytúra szervezése;
- Sportlétesítmények és események
 - a helyi sportéletet kiszolgáló infrastruktúra hiányos és korszerűtlen;
 - szabványos méretű pályával rendelkező sportcsarnoka csak egy nem önkormányzati intézménynek van (szakiskola);
 - tervek:
 - központi sporttelep és perifériális kombinált játszótér kialakítása;
 - Piliscsabai Nagyközségi Sportcsarnok megépítése, valamint a színház kialakítása.
 - a magánszféra oldalán a helyi sportlétesítmények sorát erősíti a fentebb említésre kerülő lovardákon kívül a Pilis Sportcentrum, amely 5000 m²-en öt sportág (tenisz, fallabda, tollaslabda, labdarúgás és aerobik) gyakorlásához teremt ideális körülményeket egész évben a sportolni vágyók számára.

b) Piliscsaba civil szervezetei

- s Társadalmi Szervezetek és Alapítványok Névjegyzékében Piliscsabai székhellyel 88 szervezet van bejegyezve, ezek közül 40 alapítvány és 48 egyesület;
- számos kötődik valamilyen módon a keresztény valláshoz, értékrendhez;
- több civil szervezet folytat természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos tevékenységet;
- lakóparkok érdekvédelméhez is kapcsolódnak civil szervezetek;

14. Táblázat:
Piliscsaba legfontosabb civil szervezetei

Ssz.	Civil szervezet, egyesület megnevezése	Alakulás éve	Fő tevékenységi kör szerinti besorolás	Tagok létszáma
1.	Csabagyöngye Környezetvédelmi Érdekvédelmi Egyesület	2005	önkormányzati elven működő érdekvédelmi és érdek-képviselési közhasznú társadalmi szervezet	43

Ssz.	Civil szervezet, egyesület megnevezése	Alakulás éve	Fő tevékenységi kör szerinti besorolás	Tagok létszáma
2.	Deutsche Schule Piliscsaba Alapítvány	2000	kulturális tevékenység	-
3.	Közösség a Piliscsabai Magdolna-völgyért Egyesület	2007	kulturális tevékenység	9
4.	Magdolna-völgy Egyesület	2004	kulturális tevékenység	117
5.	Piliscsaba Nagyközségért Közalapítvány	2003	kulturális tevékenység	-
6.	Piliscsaba-Garancstető Egyesület	2006		50
7.	Piliscsaba-Klotildliget Községszépítő és Természetvédő Egyesület	1983	környezetvédelmi tevékenység	54
8.	Piliscsabai Cserkészlet és Lovassportot Támogató Egyesület	1999	sporttevékenység	20
9.	Piliscsabai Hosszú-rét Egyesület	2000	szakmai, gazdasági érdekképviselői tevékenység	18
10.	Piliscsabai Németek Kulturális Egyesülete	1991	kulturális tevékenység	50
11.	Piliscsabai Természetjáró Egyesület	2004	természetvédelem	35
12.	Piliscsabai Vállalkozók Céhegyesülete	1991	vállalkozások érdekképviselői	16
13.	Piliscsabaért Egyesület	2000	szakmai, gazdasági érdekképviselői tevékenység	50
14.	Sárközy Péter Alapítvány a biokultúráért	2007		-
15.	Szent Jakab Segélyező Alapítvány	2000	Nehéz anyagi körülmények között élő családok, rászorulóknak segélyezése	400
16.	1019. számú Csaba királyfi cserkészcsapat	1991		70
17.	Alginit Alapítvány a Mezőgazdaságért és Környezetvédelemért	2004		-
18.	Piliscsabai Sportegyesület	1994	sporttevékenység	170
19.	Berek Lovassport Egyesület Piliscsaba	2006	sporttevékenység	10
20.	Dr. Göllner Mária Waldorf Egyesület	1994	Óvoda közérdekből történő létrehozása és működtetése, a Waldorf pedagógia alapelveinek a megismertetése.	24
21.	Erdész Természetbarát Bérkilövő Vadásztársaság	1971	szabadidős és hobbitévékenység	58

Ssz.	Civil szervezet, egyesület megnevezése	Alakulás éve	Fő tevékenységi kör szerinti besorolás	Tagok létszáma
22.	Fekete Kő Hegymászó Egyesület	1998	sporttevékenység	10
23.	FÉNYMAG Közhasznú Alapítvány	2009	oktatási tevékenység	-
24.	Hajnalcsillag Alapítvány	2009	A tanárok és a diákok között a keresztény szellemiség kialakulásának elősegítése. Az iskola és a rendház fejlesztése, karbantartása.	-
25.	Hun-Magyar Kisebbségért Egyesület	2007	kulturális tevékenység	3000
26.	Iosephinum Fejlesztéséért Alapítvány	2006	szociális tevékenység	-
27.	Klotildligeti Egyházközségért Alapítvány	1999	Keresztény nevelés, oktatás, templombővítés, ingatlanok karbantartása.	-
28.	Klotildligeti Óvodásokért Alapítvány	2000	Jobb feltételek biztosítása az óvodás gyermekek fejlődése érdekében. Néphagyományok megismerése, ápolása.	-
29.	Mozgáskorlátozottak Akadálymentes Jólétéért Közhasznú Alapítvány	2008	szociális tevékenység	-
30.	Piliscsabai Nagytemplom hitéletéért Alapítvány	1985	a Nagytemplom karbantartása, fejlesztése	-
31.	Piliscsaba Nagyközségi Önkéntes Tűzoltó Egyesület	2000	környezetvédelmi tevékenység	16
32.	Piliscsabai „Palánta” Alapítvány	2008	a Palánta Iskola gazdasági támogatása	-
33.	Piliscsabai Fudóshin Karate Egyesület	2003	sporttevékenység	50
34.	Piliscsabai Hétszínvirág Óvoda Alapítvány	2003	oktatási tevékenység	5
35.	Piliscsabai Művészeti Alapítvány	2004	kulturális tevékenység	-
36.	Piliscsabai Nyugdíjas Egyesület	1981	szociális tevékenység	69
37.	Piliscsabai Polgári Őregylet	1991	az Őregylet tagjainak részvételét szervezi a nagyközség közrendje, közbiztonsága fenntartása érdekében	50
38.	Prochnow Ferences Ifjúsági Alapítvány	2000	közösségi élet egyetemes keresztény értékek alapján való segítése	-

Ssz.	Civil szervezet, egyesület megnevezése	Alakulás éve	Fő tevékenységi kör szerinti besorolás	Tagok létszáma
39.	SILO Társasotthon Jóléti Alapítvány	2010	az otthon lakóinak és dolgozóinak anyagi támogatása, a szociális és egészségügyi ellátás javítása, kulturális lehetőségek szélesítése	-
40.	Summa Vitae Alapítvány	2007	szociális tevékenység	-
41.	Korona Csereklub	2005	szociális tevékenység	10000
42.	Karitás Csoport	2008	az egyházközségben élő szegények, rászoruló, bajbajutottak megsegítése	9
43.	Piliscsabai Evangélikus Közösség Raffay Sándor Alapítványa	2005	egészségügyi tevékenység	-
44.	Együtt a Holnapunkért Egyesület	2010	településfejlesztési tevékenység	30
45.	Garancs-tó Horgászegyesület	1991	sporttevékenység	44
46.	Piliscsabai Iskolaalapító Egyesület	1994	Palánta Iskola támogatása	35
47.	Piliscsabai Magyar Népi Táncért Alapítvány	1999	kulturális tevékenység	-
48.	Szent László Óvoda Alapítvány	2007	kulturális tevékenység	-
			Összesen:	5 600

Forrás: Piliscsaba Várossá válási dokumentuma

1.8. A település humán infrastruktúrája

Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy stb.)

1.8.1.

a) Oktatási intézmények

- Óvodai nevelés
 - Napsugár Óvoda és Tagóvodái (4 épületben működik)
 - Napsugár Óvoda
 - kompetencia alapú óvodai nevelés;
 - vegyes csoportok;
 - német nemzetiségi csoport;
 - Benedek Elek Óvoda
 - kompetencia alapú óvodai nevelés;
 - vegyes csoportokban;
 - egy német nemzetiségi csoport
 - Klotildligeti Óvoda
 - legrégebbi óvoda;
 - 2014-ben teljesen felújított, bővített óvoda lesz;
 - Hétszínvirág
 - homogén, kis létszámú csoportok;
 - családi ház jelleg;

- zenei, illetve anyanyelvi nevelés;
- Szent László Óvoda
 - 1993-ban alapították;
 - alapítója és fenntartója: Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek Magyar Tartománya;
 - keresztény értékeket közvetít;
 - 2000-ben bővült három csoportossá;
- Dr. Göllner Mária Waldorf Óvoda
 - Dr. Göllner Mária Waldorf Egyesület hozta létre 1990-ben;
 - egy csoporttal, szülői kezdeményezésre jött létre;
 - vegyes korosztályú csoport;
 - a gyermekek egy része más településről jár be;

15. Táblázat:
Óvodai ellátási adatok, 2013

Óvoda megnevezése	Fenntartó	Férőhely száma	Beírt gyerekek száma	Bejáró gyerekek		Pedagógusok száma
		(fő)	(fő)	száma (fő)	aránya (%)	(fő)
Napsugár – Benedek Elek Óvoda	önkormányzat	100	121	0	0	9
Klotildligeti Tagóvoda	önkormányzat	60	45	0	0	4
Hétszínvirág Tagóvoda	önkormányzat	47	54	1	0,5	6
Szent László Óvoda	egyház	80	80	2	2,5	7
Waldorf Óvoda	alapítvány	25	25	11	44	2

Forrás: Piliscsaba Város
Önkormányzata

– Alapfokú oktatás

- Jókai Mór Általános Iskola
 - Piliscsaba legnagyobb múlttal rendelkező iskolája, amely a település központjában helyezkedik el;
 - 2013. január 1-től az intézmény fenntartója és működtetője a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ;
 - jelenleg 45 gyermek tanul, ebből 5 fő SNI tanuló és 9 fő BTM tanuló.
 - Az iskolában 9 fő főállású pedagógus mellett 4 fő óraadó tanár dolgozik.
 - A tanulók lovagolni és úszni járnak, heti két alkalommal pedig ingyenes bokszedzésen vehetnek részt.
- Hauck János Német Nemzetiségi Általános Iskola (Johann Hauck Deutsch Nationalitätengrundschule)
 - nyolcosztályos kéttannyelvű iskola;
 - 1999-től működik;
 - fenntartója: Piliscsaba Német Nemzetiségi ;
 - 2005-ben felújítás, tetőtér beépítés valósult meg;
 - a diákok német nyelven tanulják a történelem, természetismeret, földrajz, ének, testnevelés, hon- és népismeret tantárgyakat;
 - az intézményt jelenleg 160 gyermek látogatja, a főállású pedagógusok száma 15 fő.
- Páduai Szent Antal Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
 - Angolkisasszonyok Rendje alapította 1941-ben;
 - 1945-ben bevezették az általános iskolai oktatást;
 - 1948-ban az államosítás során a rendház és az iskola épülete az Oktatásügyi Minisztérium birtokába került;
 - 1991-ben (az 1991. évi XXXII. tv. alapján) visszakapták a rendház épületét és elkezdődött a hitoktatás az iskolában;

- előző nevek: Pilisliget Általános Iskola, majd Ward Mária Általános Iskola és Gimnázium;
- 1995. március 1-jén közoktatási megállapodás, 1995. szeptember 1-jétől a rend, mint fenntartó működteti;
- 2012/13. tanévtől a Székesfehérvári Egyházmegye fenntartásába került az iskola;
- Az iskola 1995. szeptemberében 14 osztályban 289 tanulóval kezdte meg a tanítást;
- jelenleg: tanuló: 537 fő, melyből 109 a 9-12. osztályos tanuló, alapkóvá művészeti oktatásban 278-an vesznek részt.
- Piliscsabai Palánta Általános Iskola
 - 1997-ben alapította egy civil kezdeményezés (Piliscsabai Iskolaalapító Egyesület);
 - jelenleg 137 gyereket tanítanak;
 - nyolc osztályos rendszerben oktatnak;
 - Pilisvörösváron működik.

16. Táblázat:
Általános iskolák

Általános iskola megnevezése	Jókai Mór Általános Iskola	Piliscsabai Palánta Ált. Isk.	Hauck János Német Nemzetiségi Ált. Isk.	Páduai Szent Antal Ált. Isk., Gimn. és Alapkóvá Műv. Intézmény
Fenntartó	Klebelsberg Intézményfenntartó Központ	alapítvány	Német Nemzetiségi Önkormányzat	egyház
Beírt tanulók száma (fő)	45	141	160	537
Bejáró diákok	száma (fő)	0	122	113
	aránya (%)	0	86,5	21
Magántanulók (fő)	0	10	0	9
Sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók száma	5	19	-	1
HH (Hátrányos Helyzetű) / HHH (Halmozottan Hátrányos Helyzetű) tanulók (fő)	n.a.	7/0	43	n.a.
Főállású pedagógusok száma (fő)	9	14	15	65

Forrás: Piliscsaba Város Önkormányzata

- VM KASZK, Szakképző Iskola – Mezőgazdasági, Erdészeti Szakképző Iskola, Kollégium és FVM Gyakorlóiskola
 - 1950 óta áll a mezőgazdasági szakemberképzés, 1964-től az agrár-tanárképzés szolgálatában;
 - fenntartó: Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium;
 - 1998 szeptemberétől szakközépiskolai szinten a világbanki modell szerinti mezőgazdaság és informatika szakmacsoportos képzésekre tértek át;
 - az iskola gépparkja megrendelésre is végez szolgáltatásokat;
 - gépjármű-szervize és műszaki vizsgálóállomása is van;
 - Az iskola 2008. szeptember 1-jétől a VM KASZK (Középmagyarországi Agrár-szakképző Központ) tagintézményeként működik szakmailag önálló, gazdálkodási szempontból részjogkörű költségvetési szervként;
 - a Gödöllői Szent István Egyetem gyakorlóiskolája;
 - 18 osztályába 460 tanuló jár.
- Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kara
 - a piliscsabai északi tábor, Perczel Mór laktanya területén található;
 - 1992-ben alapították meg és ebben az évben kezdett el működni a

Bölcsészettudományi Kar Budapesten, a Ménesi úton;

- 1994-ben kezdődött el az építkezés Piliscsabán;
- saját vasúti megállója van;
- kb. 2500 hallgató végzi tanulmányait a karon;
- a karhoz négy kollégium és a Székesfehérvári Egyházmegye által fenntartott Páduai Szent Antal Itálános Iskola és Gimnázium Gyakorlóiskola kapcsolódik;
- a Lazaristák Szent Vince Kollégiuma három helyen működik, ezek közül az egyik a campus területén található Marillac Szent Lujza Ház, amely egyben Lazarista rendház is;
- a Mátyás király utcában két leánykollégium van;
- az egyházközségi nővérek működtetik a Szent Péter Kollégiumot;
- a Mária Szíve Leányai Társasága a Boldog Gizella Kollégiumot működtették 2013 nyaráig;
- Mindkét társaságnak a kollégium mellett található a magyarországi központi háza is;
- Summa Vitae Otthonház, amely fogyatékkal élő fiatalok otthona, és egyben egyetemi kollégium;

b) Kulturális intézmények

– Művelődési Információs Központ és Könyvtár

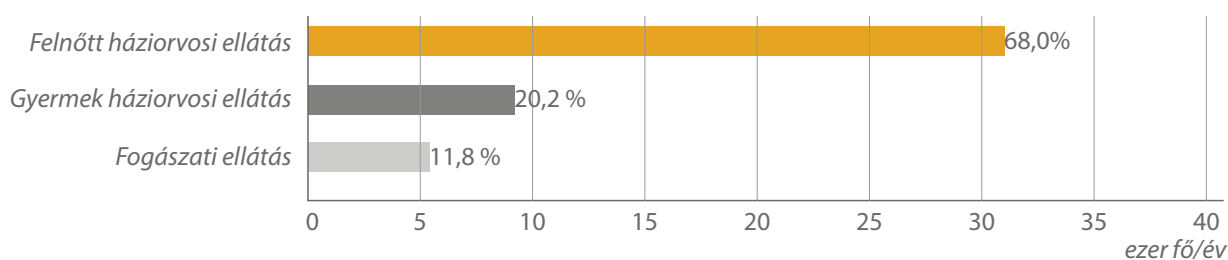
- Az önkormányzat 1992-ben alapította az intézményt.
- Intézményegységei:
 - Művelődési Ház
 - Községi Könyvtár
 - Információs Központ
 - Tourinform Iroda
- Főbb tevékenységei:
 - az iskolarendszeren kívüli, öntevékeny, önképző, szakképző tanfolyamok, életminőséget javító tanulási, felnőttoktatási lehetőségek, népfőiskolák megteremtése;
 - a település környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárása, megismertetése, a helyi művelődési szokások gondozása, gazdagítása;
 - az egyetemes, a nemzeti, a nemzetiségi és más kisebbségi kultúra értékeinek megismertetése, a megértés, a befogadás elősegítése, az ünnepek kultúrájának gondozása;
 - az ismeretterjesztő, az amatőr alkotó, művelődő közösségek tevékenységének támogatása;
 - a helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének, érdekérvényesítésének segítése;
 - a különböző kultúrák közötti kapcsolatok kiépítésének és fenntartásának segítése;
 - a szabadidő kulturális célú eltöltéséhez a feltételek biztosítása;
 - helyi társadalmi igényeket kielégítő szolgáltatások megteremtése, kommunikációs és közösségi információs szolgáltatás működtetése;
 - egyéb művelődést segítő lehetőségek biztosítása;
- 2012-től a KMOP-5.2.1/A-09-2009-0034 számú projekt keretében átépült Klarissza házban nyert elhelyezést;
- az épület központi egysége egy 180 m²-es multifunkcionális rendezvényterem;
 - az emeleten: könyvtár, irodák és klubhelyiségek;

c) Egészségügyi ellátás

- felnőtt háziiorvosi alapellátás:
 - Piliscsaba három körzetre van felosztva:
 - az I. számú körzetben (Piliscsaba, Klotild tér 4.) dr. Bálint Levente házi orvos rendel heti 20 órában. A betegforgalom 13 500 fő/év;
 - a II. számú háziiorvosi körzetért (Bajcsy-Zsilinszky utca 43.) dr. Hoffer Gábor felelős. Rendelési ideje heti 20 óra. A betegforgalom 12 000 fő/év;
 - A III. számú körzet gazdája (Bajcsy-Zsilinszky utca 43.) dr. Goda Benedek házi orvos. Rendelési ideje heti 15 óra. A betegforgalom 5500 fő/év.
 - Központi orvosi ügyelet, valamint mentőszolgálat Zsámbékon, a Szakorvosi rendelőintézetben (Zsámbék, Petőfi u. 110.) érhető el hétköznapokon 16:00 órától reggel 8:00 óráig. Szabad- és munkaszüneti napokon 0:00 – 24:00 óráig.
- Piliscsabán három területi védőnő és egy iskolavédőnő van
 - Terhes tanácsadást minden páros héten csütörtökön 10:00 órától dr. Halmos László szakorvos tart.
- fizioterápiás szakrendelés is működik dr. Sass Attiláné, József A. u. 26. szám alatti rendelőjében;
- kondicionáló és gyógytorna vehető igénybe Könyves Tóth Kinga szakképzett gyógytornász magán praxisában az orvosi rendelő épületében;

17. Táblázat:
Összefoglaló táblázat az egészségügyi alapellátásról

Ellátási forma	Orvos neve	Rendelési idő	Betegforgalom	Ellátott
		(óra/hét/fő)	(fő/év)	települések
Felnőtt háziiorvosi ellátás	Dr. Hoffer Gábor	20	13 500	Piliscsaba
	Dr. Bálint Levente	20	12 000	
	Dr. Goda Benedek	15	5500	
Gyermek háziiorvosi ellátás	Dr. Széllinger Eszter	20	9200	Piliscsaba
Fogászati ellátás	Dr. Geiselhardt Márton	30	3200	Piliscsaba, Pilisjászfalu, Tinnye
	Dr. Salgó Mariann	30	2200	Piliscsaba, Tinnye

Forrás: Piliscsaba Város Önkormányzata

Grafikon: Összefoglaló táblázat az egészségügyi alapellátásról

- A településen két állatorvos praktizál
 - dr. Magay György (Egyetem u. 9.)
 - dr. Varga Noémi (Fő út 25.)

d) Szociális ellátás

- Szociális Gondozó és Családsegítő Központ
 - önkormányzati fenntartású intézmény;
 - étkeztetés (Szt. 62.§ alapján);
 - családsegítés;
 - gyermekjóléti szolgáltatás;

Megalapozó Vizsgálat, Integrált Városfejlesztési Stratégia.
Piliscsaba, 2014.

- helyettes szülői hálózat;
 - a Polgármesteri Hivatalban működött, de 2014. januárjában a Templom tér 13. szám alatti épületbe költözött át;
 - nincs idősök nappali ellátása (idősök klubja);
 - az ellátotti kör:
 - veszélyeztetett gyermekek;
 - többgyermekes, valamint napi megélhetési problémákkal küzdő családok;
 - aktív korú nem foglalkoztatottak;
 - ellátásra szoruló idősök;
 - Családsegítő Szolgálatban 2 fő (intézmény vezető, családgondozó) dolgozik;
 - 3097 alkalommal vették igénybe a Családsegítő Szolgálatot 2012-ben;
 - Programok:
 - beilleszkedési program (rendszeres szociális segítetteknek kötelező);
 - álláskereső klub;
 - adományok közvetítése;
 - adósságterhekkel küzdőknek tanácsadás;
 - ingyenes jogi tanácsadás;
 - Gyermekjóléti Szolgálat (Gyvt. 39. és 40. § alapján)
 - kettő fő családgondozó;
 - gyakori problémák:
 - nehéz szociális helyzet;
 - családi diszfunkciók, a család és az intézmény (óvoda, iskola, védőnő) megrekedt kommunikációja;
 - a gyermek testi vagy lelki egészségével, a gyermek viselkedésével, magatartásával összefüggő krízis, válás, kapcsolattartási problémák.
 - 2012. évben 112 gyermek segítése;
 - heti 10 órában logopédiai foglalkoztatás;
 - havi 20 órában pszichológus szolgáltatás;
 - a három főből álló helyettes szülő hálózat a gyermekek átmeneti gondozását a - Gyvt. 49.§ alapján kötelező feladatként - biztosítja.
- Bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó otthonok
- Irmák Nonprofit Kft. Idősök otthona
 - 2000-ben jött létre, mint megyei ellátású, nonprofit alapon működő közhasznú szervezet;
 - jelenleg 80 fő gondozottat lát el;
 - fogyatékkal élő személyek részére;
 - Nagyboldogasszony Ház
 - fenntartó: Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek Magyarországi Kongregációja;
 - országos ellátású egyházi szociális otthon (2081 Piliscsaba, Kálmán kir. 15.);
 - 120 férőhelyes ápolás;
 - az ország egész területéről fogadják az idős hölgyeket;
 - céljuk az életkörülmények javítása, az életminőség növelése;
 - SILO Önálló Élet Központ és Társasotthon
 - fogyatékkal élő személyek lakóotthona;
 - országos ellátású (alapítványi) intézmény;
 - tulajdonosa az Evangélikus Diakonissza Egyesület;
 - FéBé Nonprofit Kft.: munkalehetőséget és mozgásterápiás szolgáltatást nyújt mind az otthon lakóinak, mind pedig a környező települések megváltozott munkaképességű

lakosainak, összességében több, mint 100 embernek.

- Summa Vitae Alapítvány Értelmi Sérültek Lakóotthona és Egyetemi Kollégiuma
 - 1997-ben jött létre;
 - tartós bentlakásos elhelyezést nyújt értelmi sérült fiatal felnőttek számára, akik speciális ellátási igényük miatt kis létszámú közösségben szocializálhatók és fejleszthetők;
 - 1998 óta működő lakóotthoni ellátás;
 - 2006-ban indított szociális foglalkoztatás;
 - 2008-tól nappali ellátás;
 - értelmi sérülteknek otthonházat és egyetemi kollégiumot hozott létre székhelyén, Piliscsabán (2081 Piliscsaba, Szent István út 54.);
 - a lakóotthon és a kollégium egy épületben, de önálló szakmai program alapján működik;

1.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása

- a) 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet alapján;
- b) 2013. júliusában: Helyi Esélyegyenlőségi Program;
- c) 2003. évi CXXV. Törvény alapján:
 - Az esélyegyenlőségi program célja, hogy az élet valamennyi területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést és elősegítse egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét, mely a kormány, az állam és az önkormányzati intézmények feladata;
 - A tv. 35. §-ában foglaltak szerint a települési önkormányzat helyi esélyegyenlőségi programot fogadhat el, amelyben elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, és meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat;
- d) A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja
 - egyenlő bánásmód;
 - esélyegyenlőség biztosítása;
 - közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elve;
 - diszkriminációmentesség;
 - szegregációmentesség;
 - a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedések;
 - együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (köznevelés);
 - elsődleges cél: számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen;
 - Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása:
 - A települési közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzés és program célja:
 - a közoktatás terén megvalósuló esélyegyenlőség elősegítése a település közoktatási intézményeiben;
 - az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok kiszűrése;
 - az egyenlő hozzáférés biztosítása a minőségi oktatáshoz;

- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és a sajátos nevelési igényű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása és előmozdítása az oktatási-nevelési folyamatokban (támogató lépések, szolgáltatások bevezetése), melyek csökkentik a meglévő hátrányokat, javítják az iskolai sikerességet;
 - a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség, az oktatási és társadalmi integráció támogatása.
- Az esélyegyenlőségi célcsoportok:
 - a mélyszegénységben élők és a cigányok;
 - a gyermekek esélyegyenlősége, gyermekszegénység;
 - a nők esélyegyenlősége;
 - az idősek esélyegyenlősége;
 - a fogyatékkal élők esélyegyenlősége;
 - helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása;
 - Jövőkép
 - teljes körű óvodáztatás, kiemelten koncentrálv a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre;
 - az általános iskolákban képesség-kibontakoztatási oktatásra épülő integrált oktatás bevezetése;
 - a közoktatási törvény 66. §-ában megfogalmazott elvek betartatása;
 - a társadalmi és szakmai környezet jobb megismerése, megismertetése, együttműködés érdekében fórumok szervezése akár a HEP-fórum keretében is.
 - Az intézkedési területek - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT):
 - foglalkoztatás növelésére irányuló intézkedések
 - iskolázottság növelése
 - családon belüli erőszak esetszámainak csökkentése
 - egészségügyi állapot javítása a mélyszegénységben élők körében
 - gondoskodás a tanulási nehézségekkel küzdő gyermekekről
 - óvodai férőhelybővítés
 - szociális jellegű szolgáltatások bővítése a településen
 - Jókai Mór Ált. Isk. szegregálódott osztályainak felszámolása
 - Jókai Mór Ált. Isk. épület kihasználtságának növelése
 - a hh-s vagy hhh-s tanulók arányának csökkentése a köznevelési intézményekben
 - a piliscsabai közintézmények fizikai akadálymentesítése
 - a fogyatékkal élők foglalkoztatási arányának javítása
 - az önkormányzat honlapjának akadálymentesítése

1.9. A település gazdasága

1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre

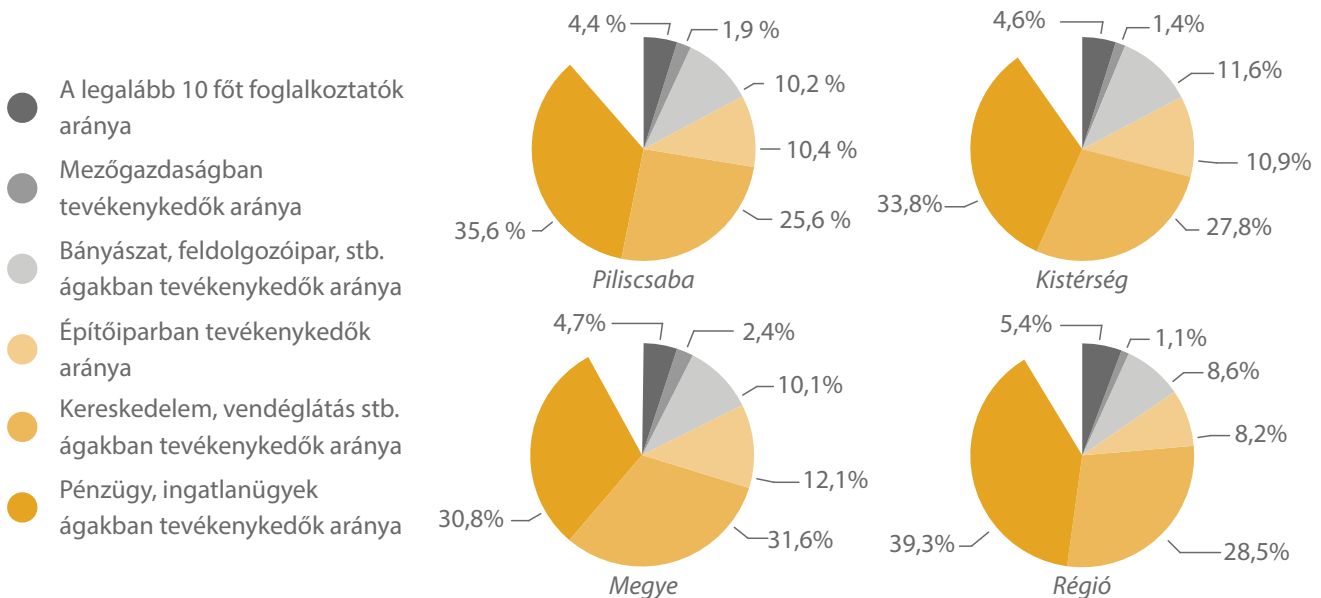
- a) Piliscsaba a budapesti agglomeráció része;
- b) a munkavállalók többsége a város saját és a főváros munkaerőpiacán dolgozik;
- c) a szolgáltató szektor jelentős a településen;
- d) a mezőgazdasági területek csökkentek;
- e) művelési ágak:
 - erdő
 - domboldalakon
 - szántók (búza, kukorica, burgonya);
 - rétek;

18. Táblázat:
Gazdasági szervezetek
struktúrája 2007-ben

- legelők;
- szőlő (lecsökkent);
- kert-gyümölcsök (növekedett);
- szántóföldi növénytermesztés:

f) Vállalkozások:
– gazdasági szervezetek: 915 db

	2007	Piliscsaba	Kistérség	Megye	Régió
Működő vállalkozások száma 1 000 lakosra	81,5	87,9	71,3	93,9	
Egyéni vállalkozások aránya a működő vállalkozásokból	32,40%	34,60%	42,80%	33,70%	
<i>A működő vállalkozásokból:</i>					
a legalább 10 főt foglalkoztatók aránya	4,40%	4,60%	4,70%	5,40%	
a mezőgazdaságban tevékenykedők aránya	1,90%	1,40%	2,40%	1,10%	
bányászat, feldolgozóipar, stb. ágakban tevékenykedők aránya	10,40%	10,90%	10,10%	8,60%	
az építőiparban tevékenykedők aránya	10,20%	11,60%	12,10%	8,20%	
kereskedelem, vendéglátás stb. ágakban tevékenykedők aránya	25,60%	27,80%	31,60%	28,50%	
pénzügy, ingatlanügyek ágakban tevékenykedők aránya	35,60%	33,80%	30,80%	39,30%	

Forrás: KSH Területi atlasz

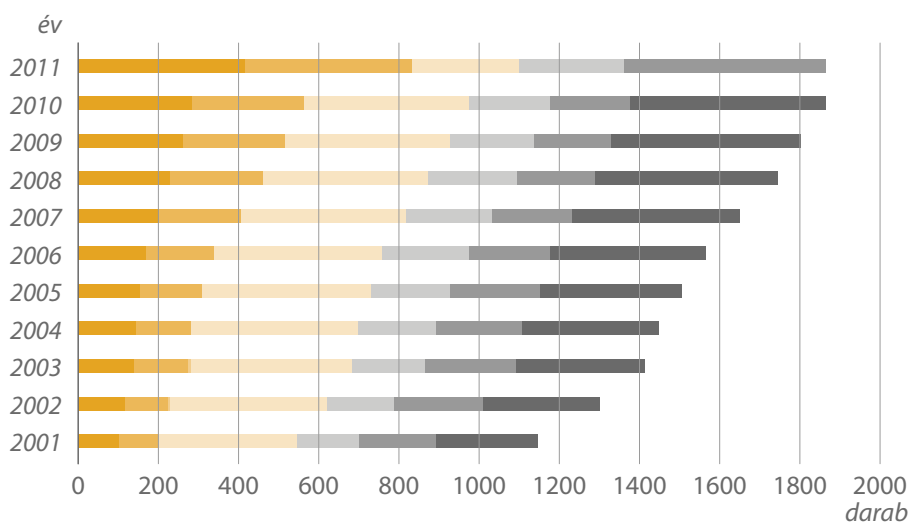
Grafikon: Működő vállalkozások struktúrája 2007-ben

19. Táblázat:
A város működő vállalkozásainak
megoszlása 2001-2008

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Működő vállalkozások száma	448	507	547	556	577	589	618	646	666	689	683
Ebből:											
jogi személyiségű vállalkozások	100	117	139	143	154	169	201	231	259	282	416
	22,30%	23,10%	25,40%	25,70%	26,70%	28,70%	32,50%	35,80%	38,80%	40,90%	60,90%
korlátolt felelősségű társaságok	99	114	137	142	154	168	200	230	259	282	415
	22,10%	22,50%	25,00%	25,50%	26,70%	28,50%	32,40%	35,60%	38,80%	40,90%	60,70%

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
részvénytársaságok		2	1						0	0	1
jogi személyiség nélküli vállalkozások	348 77,70%	390 76,90%	408 74,60%	413 74,30%	423 73,30%	420 71,30%	417 67,50%	415 64,20%	407 61,10%	407 59,00%	267 39,00%
betéti társaságok	152 33,90%	170 33,50%	181 33,10%	193 34,70%	196 34,00%	219 37,20%	214 34,60%	219 33,90%	213 31,90%	204 29,60%	263 38,10%
egyéni vállalkozások	193 43,10%	217 42,80%	224 41,00%	217 39,00%	224 38,80%	198 33,60%	200 32,40%	193 29,90%	191 28,60%	200 29,00%	502 73,40%
társas vállalkozások	255 56,90%	290 57,20%	323 59,00%	339 61,00%	353 61,20%	391 66,40%	418 67,60%	453 70,10%	472	486	n.a.

- jogi személyiségű vállalkozások
- korlátolt felelősségű társaságok
- részvénytársaságok
- jogi személyiség nélküli vállalkozások
- betéti társaságok
- egyéni vállalkozások
- társas vállalkozások

Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis, területi statisztika

Grafikon: A város működő vállalkozásainak megoszlása 2001-2008

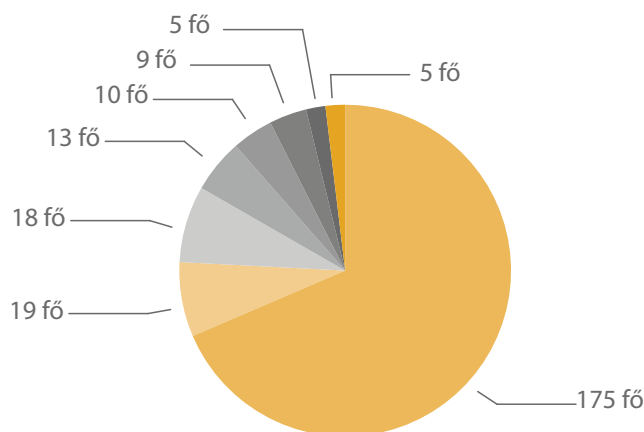
- a) A lakosság jövedelmi viszonyairól elmondható:
- az adófizetők aránya 2008-as adatok szerint 42,9%, ami egy kicsit elmarad a megyei átlagtól (43,8%);
 - az egy főre jutó SzJA alapot képező jövedelem tekintetében azonban a mutató értéke (1054 ezer Ft) jócskán felülmúlja a megyeit (885 ezer Ft), de még a régióét is (1044 ezer Ft).

1.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

- a) erdő- és vadgazdálkodás;
- b) lovassportok és a lovasturizmus;
- c) ipari szektor:
 - fa-asztalosipar, építőipar;
 - szerszámgyártó;
 - családi mikro- és kisvállalkozások;
- d) a tercier szektor
 - Piliscsaba oktatási-kulturális centrum, emellett fejlett kereskedelmi-szolgáltató szerepkörrel is rendelkezik.

20. Táblázat:
Piliscsaba nagyobb
vállalkozásainak adatai

Vállalkozás	Foglalkoztatottak száma	Ebből bejáró	Honnan bejáró
Euroknife Termelő Bt.	175	138	Esztergom, Piliscsév, Dorog, Sárisáp, Pilisjászfalu, Leányvár, Dág, Annavölgy, Tokodaltáró, Csolnok, Kesztölc, Tokod
Rozifa Fafeldolgozó Kft.	18	15	Pilisvörösvár, Pilisszentiván
M.H.M Építőipari Kft.	19	n.a.	-
BEL-PA Építőipari Kft.	13	n.a.	-
Kohlhoffer Faipari Kft.	10	6	Pilisvörösvár, Pilisszántó
AYNEX Ipari Kft.	9	5	Dorog, Esztergom, Dág, Bicske, Tinnye
Vecső szerszámkészítő és játégyártó Bt.	5	3	Budapest, Úny, Pilisvörösvár
KRETZ-HOLZ Kft.	5	3	Piliscsév, Pilisszentiván, Budapest

Forrás: Piliscsaba Város
Önkormányzata

Grafikon: Piliscsaba nagyobb vállalkozásainak adatai

1.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai, települést érintő fejlesztési elképzelései

- a) Folyamatban lévő önkormányzati fejlesztések
- Rét utca Útépítés 2014. tavasz
 - KKK Csomópont - 2010. pályázat a balesetveszélyes csomópontok társfinanszírozására
 - Piliscsaba, 10. sz. főút (Fő út) - Kenderesi út csomópont átépítésének tervezése
 - bekerülési összeg: 2.725.000.- Ft
 - saját forrás: 1.118.000.- Ft
 - a pályázat eredményesen szerepelt
 - az engedélyezési tervdokumentáció elkészült, a csomópont átépítési építési engedéllyel rendelkezik.
 - Közlekedésbiztonsági fejlesztések Piliscsaba, 10. sz. főút, 11304 j. bek. út és a 1104 j. ök. út csomópontjában

Megalapozó Vizsgálat, Integrált Városfejlesztési Stratégia.
Piliscsaba, 2014.

- bekerülési összeg: 88.179.000.-
 - saját forrás: 26.454.000.-
 - a kiviteli közbeszerzés a KKK részéről december elején kerül kiírásra;
- Piliscsaba, 1104. j. ök. út forgalomtechnikai beavatkozások
 - Klotild Óvoda felújítása
 - „A piliscsabai Napsugár Óvoda Klotildligeti Tagóvoda felújítása, korszerűsítése és bővítése” című, KMOP-4.6.1-11-2012-0034 számú pályázat keretei között. A felújítás várható kezdése: 2014. február
 - „Szennyvízelvezetés és tisztítás konstrukció”
 - „Piliscsaba szennyvíztisztításának kapacitásbővítése” című KEOP-1.2.0/B-10-2010-0020 számú pályázat sikeres volt;
 - tervezett bekerülési összeg: br. 830.966.437.-
 - tervezett saját forrás: br. 166.017.155.-
 - kiemelt jelentőségű nemzetgazdasági szempontból (29/2013. (II. 12.) Korm. rendelet);
 - BDL Környezetvédelmi Kft. elkészítette a vízjogi létesítési engedélyezési tervdokumentációt, mely jogerőre emelkedett;
 - a kivitelezésre vonatkozó közbeszerzési dokumentáció a jogszabályoknak megfelelően előzetes jóváhagyásra vár a Nemzeti Környezetvédelmi és Energia Központ Nonprofit Kft.-től (NKEK);
 - a beruházás befejezésének várható időpontja 2015. tavasz.

A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők (elérhetőség, munkaerő képzettsége, K+F, stb.)

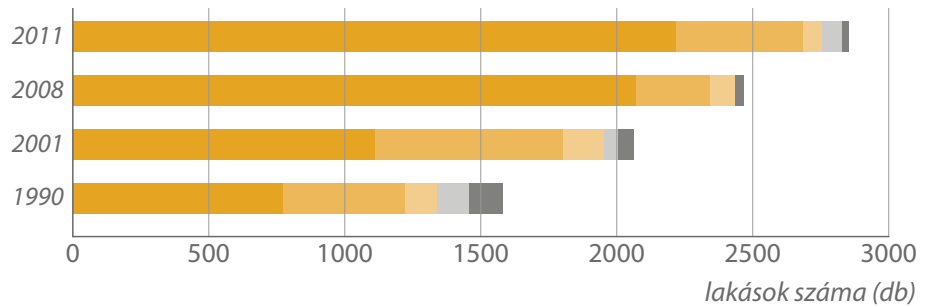
1.9.4.

- a) Piliscsaba a 10. sz főút mentén található
- b) jól megközelíthető az M0-s környűrű
- c) a munkaerő képzettsége a megyei átlagnál jobb. Lásd. 1.7.

1.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)

21. Táblázat:
A település lakásállomány
komfortfokozatának alakulása

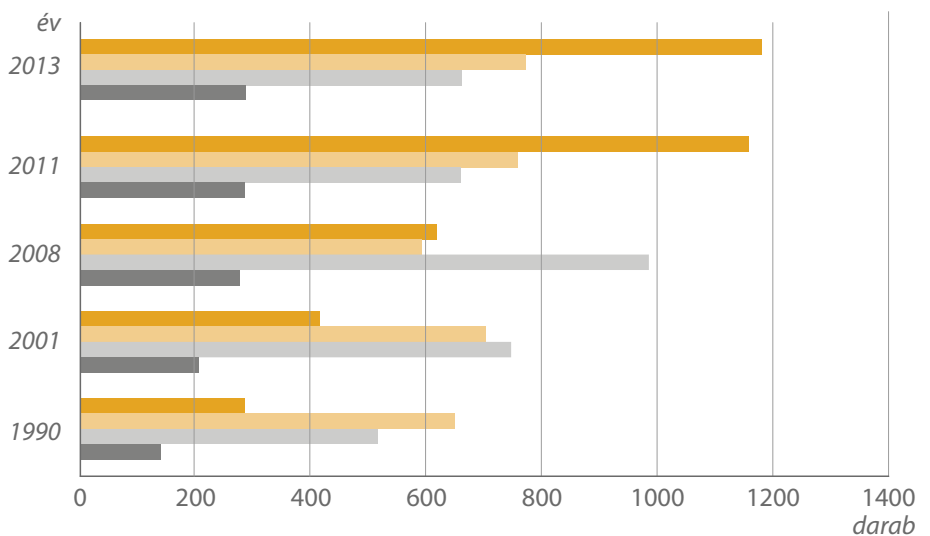
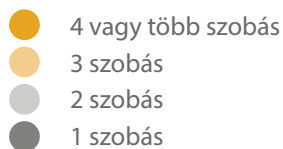
Komfortfokozat	1990		2001		2008	
	Lakások száma (db)	Lakások aránya (%)	Lakások száma (db)	Lakások aránya (%)	Lakások száma (db)	Lakások aránya (%)
Összkomfortos	772	48,9	1111	53,9	2071	83,9
Komfortos	452	28,6	693	33,6	274	11,1
Félkomfortos	114	7,2	148	7,2	89	3,6
Komfort nélküli	121	7,7	56	2,7	34	1,4
Szükséglakás	120	7,6	53	2,6	-	-
Összesen	1579	100	2061	100	2468	100

Forrás: KSH Grafikon: A település lakásállomány komfortfokozatának alakulása

22. Táblázat:
Piliscsaba lakásállománya

Megnevezés	1990		2001		2008	
	Lakások száma (db)	Lakások megoszlása (%)	Lakások száma (db)	Lakások megoszlása (%)	Lakások száma (db)	Lakások megoszlása (%)
1 szobás	136	8,6	204	9,9	276	11,2
2 szobás	512	32,4	744	36,1	982	39,8
3 szobás	647	41	701	34	592	24
4 vagy több szobás	284	18	412	19,9	618	25
Összesen	1579	100	2061	100	2468	100

Forrás: KSH Grafikon: Piliscsaba lakásállománya

- a) A 2001-es népszámlálási adatok alapján 285 üdülő volt a településen, amelyeknek 5,6%-a volt lakott, a fennmaradó rész pedig csupán üdülési célra használt ingatlan.
- b) Minden lakásban található konyha vagy főzőfülke, illetve gyakori, hogy a lakások több fürdőszobával is rendelkeznek (100 lakásra 111 fürdőszoba jut). A 100 lakásra és lakott üdülőre jutó szobák száma 294, illetve a 100 szobára jutó lakosok száma 99 fő.

Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és 1.10. intézményrendszere

Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági 1.10.1. program

23. Táblázat:

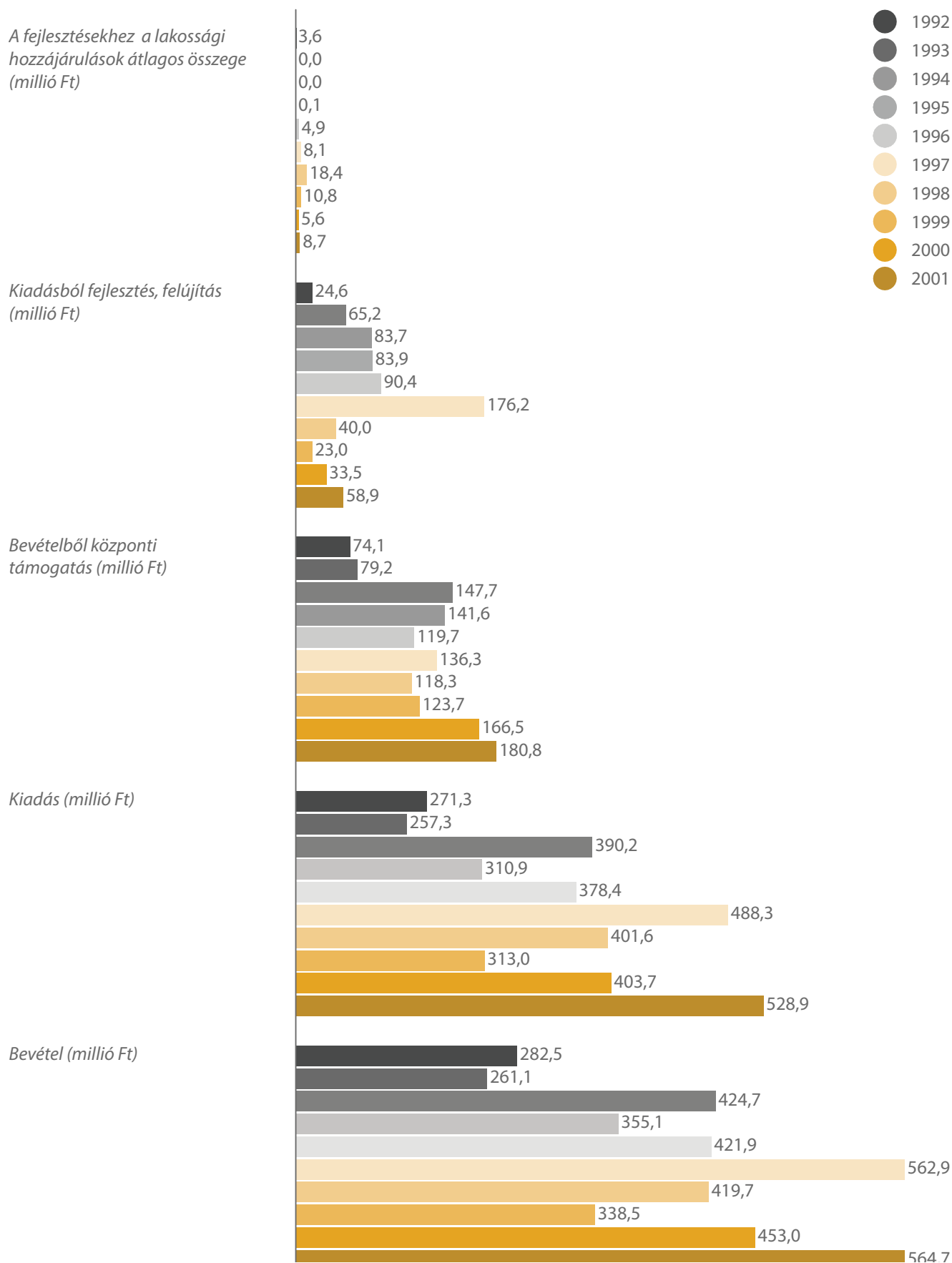
A költségvetés alakulása az egyes
önkormányzati ciklusokban
(1992-2001)

Megnevezés	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Bevétel (millió Ft)	282,5	261,1	424,7	355,1	421,9	562,9	419,7	338,5	453	564,7
Kiadás (millió Ft)	271,3	257,3	390,2	310,9	378,4	488,3	401,6	313	403,7	528,9
Bevételből központi támogatás (millió Ft)	74,1	79,2	147,7	141,6	119,7	136,3	118,3	123,7	166,5	180,8
Bevételből központi támogatás (%)	26,23	30,33	34,78	39,88	28,37	24,21	28,19	36,54	36,75	32,02
Kiadásból fejlesztés, felújítás (millió Ft)	24,6	65,2	83,7	83,9	90,4	176,2	40	23	33,5	58,9
Kiadásból fejlesztés, felújítás (%)	9,07	25,34	21,45	26,99	23,89	36,08	9,96	7,35	8,3	11,14
A fejlesztésekhez a lakossági hozzájárulások átlagos összege (millió Ft)	3,6	0	0	0,05	4,9	8,1	18,4	10,8	5,6	8,7
A fejlesztésekhez a lakossági hozzájárulások átlagos aránya (%)	14,63	0	0	0,06	5,42	4,6	46	46,96	16,72	14,77
Az egy főre jutó SZJA (Ft/fő), adóerő	11415	7887	9876	10966	10810	12110	12723	6599	3107	3615

24. Táblázat:

A költségvetés alakulása az egyes
önkormányzati ciklusokban
(2002-2011)

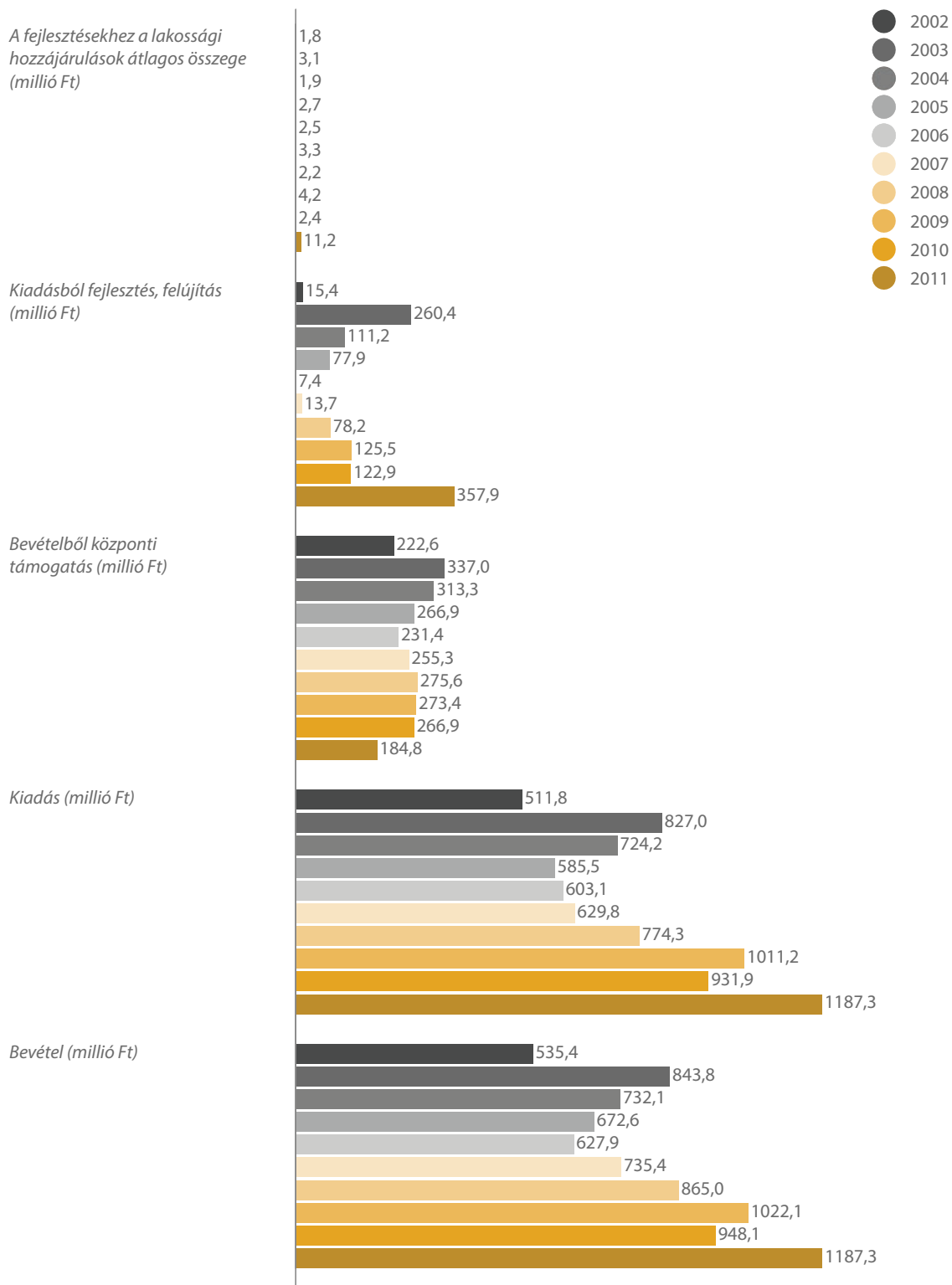
Megnevezés	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011 (e.i.)
Bevétel (millió Ft)	535,4	843,8	732,1	672,6	627,9	735,4	865	1022,1	948,1	1187,3
Kiadás (millió Ft)	511,8	827	724,2	585,5	603,1	629,8	774,3	1011,2	931,9	1187,3
Bevételből központi támogatás (millió Ft)	222,6	337	313,3	266,9	231,4	255,3	275,6	273,4	266,9	184,8
Bevételből központi támogatás (%)	41,58	39,94	42,79	39,68	36,85	34,72	31,86	26,75	28,15	15,56
Kiadásból fejlesztés, felújítás (millió Ft)	15,4	260,4	111,2	77,9	7,4	13,7	78,2	125,5	122,9	357,9
Kiadásból fejlesztés, felújítás (%)	3,01	31,49	15,35	13,3	1,23	2,18	10,1	12,41	13,19	30,14
A fejlesztésekhez a lakossági hozzájárulások átlagos összege (millió Ft)	1,8	3,1	1,9	2,7	2,5	3,3	2,2	4,2	2,4	11,2
A fejlesztésekhez a lakossági hozzájárulások átlagos aránya (%)	11,69	1,19	1,71	3,47	33,78	24,09	2,81	3,35	1,95	3,13
Az egy főre jutó SZJA (Ft/fő), adóerő	4087	11722	14059	12729	15677	16782	16739	19370	19778	19699

Forrás: Piliscsaba Város Önkormányzata

Grafikon: A költségvetés alakulása az egyes önkormányzati ciklusokban (1992-2000)

Megalapozó Vizsgálat, Integrált Városfejlesztési Stratégia. Piliscsaba, 2014.

Forrás: Piliscsaba Város Önkormányzata

Grafikon: A költségvetés alakulása az egyes önkormányzati ciklusokban (2001-2011)

Megalapozó Vizsgálat, Integrált Városfejlesztési Stratégia. Piliscsaba, 2014.

25. Táblázat:
Az önkormányzati vagyon
alakulása Piliscsabán (2010)

Megnevezés	Előző évi állományi érték (ezer Ft)	Tárgyévi állományi érték (ezer Ft)
Eszközök		
A.) Befektetett eszközök összesen	8 667 212	8 754 067
I. Immateriális javak	3 922	1 538
II. Tárgyi eszközök	8 464 570	8 229 369
III. Befektetett pénzügyi eszközök	7987	12 369
IV. Üzemeltetésre, kezelésre, koncesszióba, vagyonkezelésbe átadott, ill. vagyonkezelésbe vett eszközök	190 733	510 791
B.) Forgó eszközök	203 089	320 731
I. Készletek	0	0
II. Követelések	75 973	99 253
III. Értékpapírok	0	0
IV. Pénzeszközök	106 481	203 042
V. Egyéb aktív pénzügyi elszámolás	20 635	18 436
Eszközök összesen	8 870 301	9 074 798
Források		
D.) Saját tőke	8 502 468	8 408 142
I. Tartós tőke	33 481	33 481
II. Tőkeváltozások	8 468 987	8 374 661
III. Értékelési tartalék	0	0
E.) Tartalékok	98 431	202 583
I. Költségvetési tartalékok	98 431	202 583
II. Vállalkozási tartalékok	0	0
F.) Kötelezettségek	269 402	464 073
I. Hosszú lejáratú kötelezettségek	130 047	112 994
II. Rövid lejáratú kötelezettségek	110 670	332184
III. Egyéb passzív pénzügyi elszámolás	28 685	18 895
Források összesen	8 870 301	9 074 798

Forrás: Piliscsaba Város
Önkormányzata

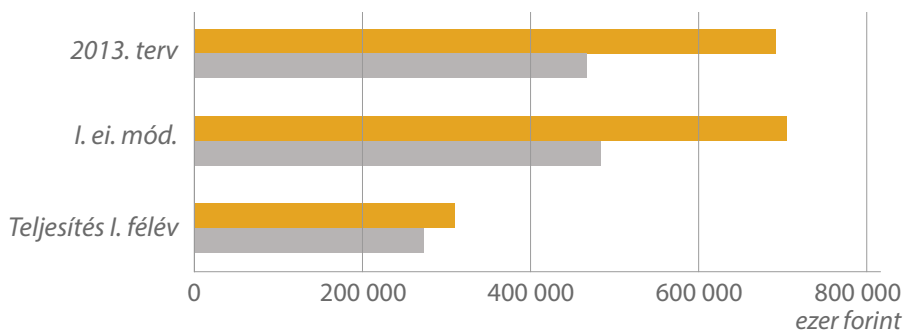
a) Piliscsaba Nagyközség 2012. évi zárszámadási adatai

– működési költségvetési kiadás	630.581,- e Ft
– felhalmozási célú költségvetési kiadás	9.092,- e Ft
– költségvetési kiadások összesen	639.673,- e Ft
• működési célú költségvetési bevétel	497.421,- e Ft
• felhalmozási célú költségvetési bevétel	13.783,- e Ft
• támogatások:	233.576,- e Ft
– költségvetési bevételek összesen	744.780,- e Ft
– költségvetési bevételek és kiadások egyenlege	+105.107,- e Ft

26. Táblázat:
Piliscsaba Város 2013. I. félévi
kiadások

	2013. terv	I. ei. mód.	Teljesítés I. félév
Működési célú kiadások előirányzatai			
1. személyi juttatások	172 347	174 856	94 444
2. munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	46 701	47 379	25 141
3. dologi kiadások	183 736	183 736	110 901
4. ellátottak pénzbeli juttatásai			
5. egyéb működési célú kiadások	332 680	348 258	179 226
intézmény finanszírozás	-267 126	-270 313	-138 051
Működési kiadások összesen	468 338	483 916	271 661
Felhalmozási célú kiadások előirányzatai			
6. beruházások	38 209	38 209	3 322
7. felújítások	5 960	5 960	734
8. egyéb felhalmozási kiadások	43 515	43 515	33 816
Felhalmozási kiadások összesen	87 684	87 684	37 872
tartalékok	135 255	135 255	0
ÖSSZESEN	691 277	706 855	309 533

- Felhalmozási kiadások összesen
- Működési kiadások összesen

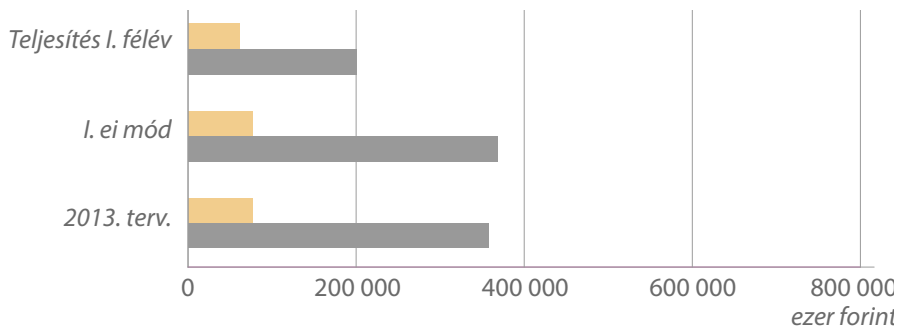
Forrás: Piliscsaba Város
Önkormányzata

Grafikon: Piliscsaba Város 2013. I. félévi kiadások

27. Táblázat:
Piliscsaba Város 2013. I. félévi
bevételek

	2013. terv.	I. ei mód	Teljesítés I.fév	
Működési célú bevételek előirányzatai				
1.	működési célú támogatás államháztartáson belül	232 292	247 870	136 801
2.	közhatalmi bevétel	267 023	267 023	130 122
3.	intézményi működési bevétel	30 469	30 469	14 996
		2013. terv.	I. ei mód	Teljesítés I.fév
4.	működési célú átvett pénzeszközök	17 542	17 542	14 080
5.	előző évi pénzmaradvány igénybevétele	21 463	21 463	21 463
Működési bevételek összesen		568 789	584 367	317 462
Felhalmozási célú bevételek előirányzatai				
5.	felhalmozási célú támogatás államháztartáson belül			
6.	felhalmozási bevétel	48 960	48 960	9 159
7.	felhalmozási célú átvett pénzeszközök			12 520
8.	előző évi pénzmaradvány igénybevétele	73 528	73 528	73 523
Felhalmozási bevételek összesen		122 488	122 488	95 202

- Felhalmozási bevételek összesen
- Működési bevételek összesen

Forrás: Piliscsaba Város
Önkormányzata

Grafikon: Piliscsaba Város 2013. I. félévi bevételek

b) Az Önkormányzat bevételi forrásai 3 fő részből állnak:

- Állami források:
 - Normatív hozzájárulások:
 - az állam az államigazgatás helyi szintű végrehajtásához járul hozzá;
 - Kiegészítő támogatási rendszerek:
 - önkormányzati beruházásokra lehet pályázni;
 - önhibáján kívül hátrányos pénzügyi helyzetben levő önkormányzat támogatása (biztosítja az alapfunkció)

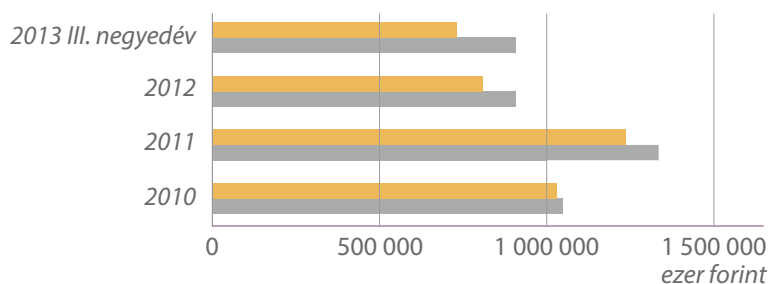
- megőrzését);
 - központosított előirányzatok rendszere, amely fontos önkormányzati feladatokhoz kötődik;
 - átengedett központi adó: pl. gépjárműadó, SZJA. (2012-ig) 2013-tól nincs átengedett SZJA és a gépjárműadó 40%-a marad a helyi önkormányzatnál;
- Helyi adók:
- 1990. évi többször módosított törvény rendelkezik a helyi adókról:
 - ingatlanadó (telekre, épületekre);
 - kommunális adó;
 - idegenforgalmi adó (vállalkozók);
 - iparűzési adó;
- Saját bevételek:
- a saját bevételek növelésére kell és szükséges törekedni, az állami szabályozás átalakítása során fel kell készülni a helyi adórendszer esetleges átalakítására;
 - az önkormányzatnak vállalkozása nincsen.
- c) Az Önkormányzat fő kiadásai:
- személyi jellegű kiadások;
 - járulékok;
 - dologi kiadások;
 - működési kiadások (intézmény finanszírozás);

d) Piliscsaba Város Önkormányzat bevételeinek és kiadásainak százalékos aránya évről évre csökken, amely alapján az Önkormányzat megtakarítási szándéka növekvő tendenciát mutat. Az Önkormányzat így biztosítja a működés fenntartását, valamint a beruházások önerejének egy részét az idei és a következő évekre vonatkozóan.

28. Táblázat:
Bevételek és kiadások alakulása
2010-2013. III. név

	Bevételek (ezer Ft)	Kiadások (ezer Ft)	Bevétel/Kiadás (%)
2010	948 135	931 955	98,29
2011	1 207 571	1 122 744	92,98
2012	823 909	732 362	88,89
2013 III. negyedév	824 517	661 294	80,2

- Kiadások (ezer Ft)
- Bevételek (ezer Ft)

Forrás: Piliscsaba Város
Önkormányzata

Grafikon: Bevételek és kiadások alakulása 2010-2013. III. név

- e) Gazdasági program
- Településfejlesztési politika
 - széles nyilvánosság biztosítása mellett történjen;
 - Fejlesztési elképzelések
 - Piliscsaba Nagyközség Önkormányzata a 2011 – 2014. évekre a következő általános fejlesztési elképzeléseket határozta meg:
 - Infrastruktúra:
 - Intézmények fejlesztése, karbantartása:
 - Oktatási intézmények:
Minden piliscsabai gyermek számára biztosítani

- akarjuk az óvodai és általános iskolai ellátást.
- Egészségügyi intézmények:
Minden piliscsabai lakosnak - az újszülöttől az idősekig – helyben kell biztosítani az alapfokú orvosi ellátást.
- Munkahelyteremtés, közmunkaprogram:
 - Piliscsabán új munkahelyeket kell teremteni;
 - az önkormányzat területén megvalósítandó beruházásoknál elsősorban a helyi vállalkozóknak szeretnénk lehetőséget biztosítani;
- Biztonságpolitikai fejlesztés:
 - Pilisvörösvári Rendőrkapitányság létrehozásának elősegítése;
 - kiemelt körzeti megbízotti csoport működése Piliscsabán;
 - megfelelő közvilágítás;

1.10.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

a) Településfejlesztési tevékenység

- Az 1990. évi LXV. törvény (helyi önkormányzatokról) is megszabja:

„8. § (1) A települési önkormányzat feladata a helyi közszolgáltatások körében különösen: a településfejlesztés, a településrendezés, az épített és természeti környezet védelme, a lakásgazdálkodás, a vízrendezés és a csapadékvíz elvezetés, a csatornázás, a köztemető fenntartása, a helyi közutak és közterületek fenntartása, helyi tömegközlekedés, a köztisztaság és településtisztaság biztosítása; gondoskodás a helyi tűzvédelemről, közbiztonság helyi feladatairól; közreműködés a helyi energiaszolgáltatásban, a foglalkoztatás megoldásában; az óvodáról, az alapfokú nevelésről, oktatásról, az egészségügyi, a szociális ellátásról, valamint a gyermek és ifjúsági feladatokról való gondoskodás; a közösségi tér biztosítása; közművelődési, tudományos, művészeti tevékenység, sport támogatása; a nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítésének a biztosítása; az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt feladatokban a települési önkormányzat maga határozza meg - a lakosság igényei alapján, anyagi lehetőségeitől függően -, mely feladatokat, milyen mértékben és módon lát el.

(3) Törvény a települési önkormányzatokat kötelezheti arra, hogy egyes közszolgáltatásokról és közhatalmi helyi feladatok ellátásáról gondoskodjanak. E kötelezettségek a település nagyságától, a lakosságszámtól, és egyéb feltételektől függően eltérően is megállapíthatók.

(4) A települési önkormányzat köteles gondoskodni az egészséges ivóvízellátásról, az óvodai nevelésről, az általános iskolai oktatásról és nevelésről, az egészségügyi és a szociális alapellátásról, a közvilágításról, a helyi közutak és a köztemető fenntartásáról; köteles biztosítani a nemzeti és az etnikai kisebbségek jogainak érvényesülését.

(5) A települési önkormányzat a feladatai körében támogatja a lakosság önszerveződő közösségeinek a tevékenységét, együttműködik e közösségekkel. ...”

b) Intézményrendszere

- Településfejlesztési, Üzemeltetési, Környezetvédelmi és Informatikai Bizottság (TÜKIB)

- A bizottság tagjai 2013-ban (5 fő):
 - elnök: Styevola István,
 - elnökhelyettes: Simon Gyula,
 - tag: Pintér Balázs,
 - külsős tagok: Koós Gábor, Dr. Süveges Gábor.
- A TÜKIB településfejlesztési, üzemeltetési, közlekedési, környezetvédelmi, informatikai, valamint egyéb önkormányzati ügyekkel kapcsolatos feladatokat lát el.
- Településfejlesztési feladatkörében:
 - véleményezi az önkormányzati beruházásokat, különös tekintettel a település életét alapvetően befolyásoló beruházásokra;
 - véleményezi a helyi építési szabályzat és szabályozási terv programját, az elő-tervet és tervet, továbbá a településfejlesztési koncepciót és tervet;
 - véleményezi a költségvetésről, valamint a szakterületét érintő kérdésekről szóló önkormányzati rendelet tervezeteket;
 - véleményezi a vállalkozások ösztönzését, területek, ingatlanok elidegenítését, hasznosításra kijelölését, ami helyi építési szabályzat és szabályozási tervmódosítást igényel;
 - véleményezi a térképészeti határ kiigazítást;
 - véleményezi a közlekedésfejlesztési tervet;
 - véleményezi a kommunális szolgáltatások fejlesztését szabályozó döntéseket;
 - a városban lévő kereskedelmi üzlethálózat és a szolgáltatási hálózat fejlesztését segíti;
 - az általános rendezési tervet véleményezi;
 - településfejlesztési tervet véleményezi;
 - településrendezési tervet véleményezi;
 - a községi alpinfrastruktúrát érintő fejlesztéseket véleményezi, figyelemmel kíséri;
 - kistérségi területfejlesztésekkel kapcsolatos ügyeket lát el;
 - az e területen jelentkező, hazai és EU pályázati lehetőségeket figyelemmel kíséri;
 - a községi úthálózat és csapadékvíz elvezető rendszert fejleszt;
 - az építéssel együtt járó hatósági ügyintézkést figyelemmel kíséri;
 - az ipari, lakó- és üdülőterületek ügyeit intézi.
- Település-üzemeltetéssel kapcsolatosan:
 - az önkormányzati intézményi karbantartási munkit figyelemmel kíséri;
 - minden olyan feladatot a felügyel, ami a köztisztaságot érinti;
 - a szemét, hulladék szelektív gyűjtést, elszállítást felügyeli;
 - víz, csatorna, gáz, villany, telefon, kábel TV szolgáltatások ügyeit intézi;
 - a községi köztemető működését felügyeli;
 - a községi szennyvíz tisztítási ügyeit intézi;
 - közterek, közterületek, árkok rendbentartásának elvégzését felügyeli;
 - védett és más községi fasorok rendbentartásának elvégzését ellenőrzi;
 - település információs és utcatábláinak karbantartását ellenőrzi;
 - települési úthálózat és csapadékvíz elvezető rendszer karbantartását felügyeli;

- Környezetvédelemmel kapcsolatosan:
 - véleményezi a környezetvédelmi tárgyú előterjesztéseket;
 - véleményezi a helyi védett természeti területekkel kapcsolatos előterjesztéseket;
 - közreműködik az önkormányzat környezetvédelmi stratégiájának kidolgozásában, megvalósításában;
 - közreműködik a helyi környezetvédelmi programok kidolgozásában.

- Közlekedéssel kapcsolatban:
 - útfelújítási koncepciók áttekintése, a közlekedés szempontjából rangsorolás;
 - a jármű- és gyalogos közlekedés biztonságának koordinálása és biztosítása;
 - a 10-es út forgalmának problémái, gyalogos átkelőhelyek, közlekedési lámpák tárgykörben a lehetőségek feltárása;
 - az önkormányzati utak közlekedési táblarendszerére javaslattétel, folyamatos kapcsolattartás az állami tulajdonú közút fenntartójával, lobbizás;
 - gyalogjárda, szilárd burkolatú útszerkezet fejlesztési ügyeinek felülvizsgálata;
 - a különböző településfejlesztési elképzelések közlekedés- és közbiztonság szempontjából történő véleményezése;
 - mozgáskorlátozottak közlekedési feltételeinek javítására javaslattétel;
 - tömegközlekedéssel kapcsolatos kérdések vizsgálata.

- Informatikával kapcsolatosan:
 - a Tourinform Iroda működésének informatikai segítése;
 - az önkormányzat honlapjának tartalmi fejlesztése, a honlap működésének figyelemmel kísérése.

- Egyéb önkormányzati ügyekkel kapcsolatosan:
 - a bizottság munkatervének és üléstervének összeállítása;
 - rendeletek előkészítése és az éves költségvetési terv véleményezése a bizottság feladatkörét illetően;
 - a bizottság tevékenységi területét érintő pályázatok figyelése és segítségnyújtás azok elkészítésében;
 - minden olyan, a bizottság tevékenységét érintő ügy, amire a polgármester vagy a képviselő-testület a bizottságot felkéri.

- A képviselő-testület által a TÜKIB-re átruházott hatáskörök:
 - dönt az önkormányzat kezelésében lévő közutak forgalmi rendjének kialakításáról;
 - dönt a kisebb jelentőségű – helyi építési szabályzat és szabályozási terv módosítását nem igénylő – területfejlesztési tervekről;
 - dönt közösségfejlesztő programok megvalósításáról, részvételi demokrácia program működtetésével kapcsolatos feladatokról.

1.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység

a) Hitelállomány

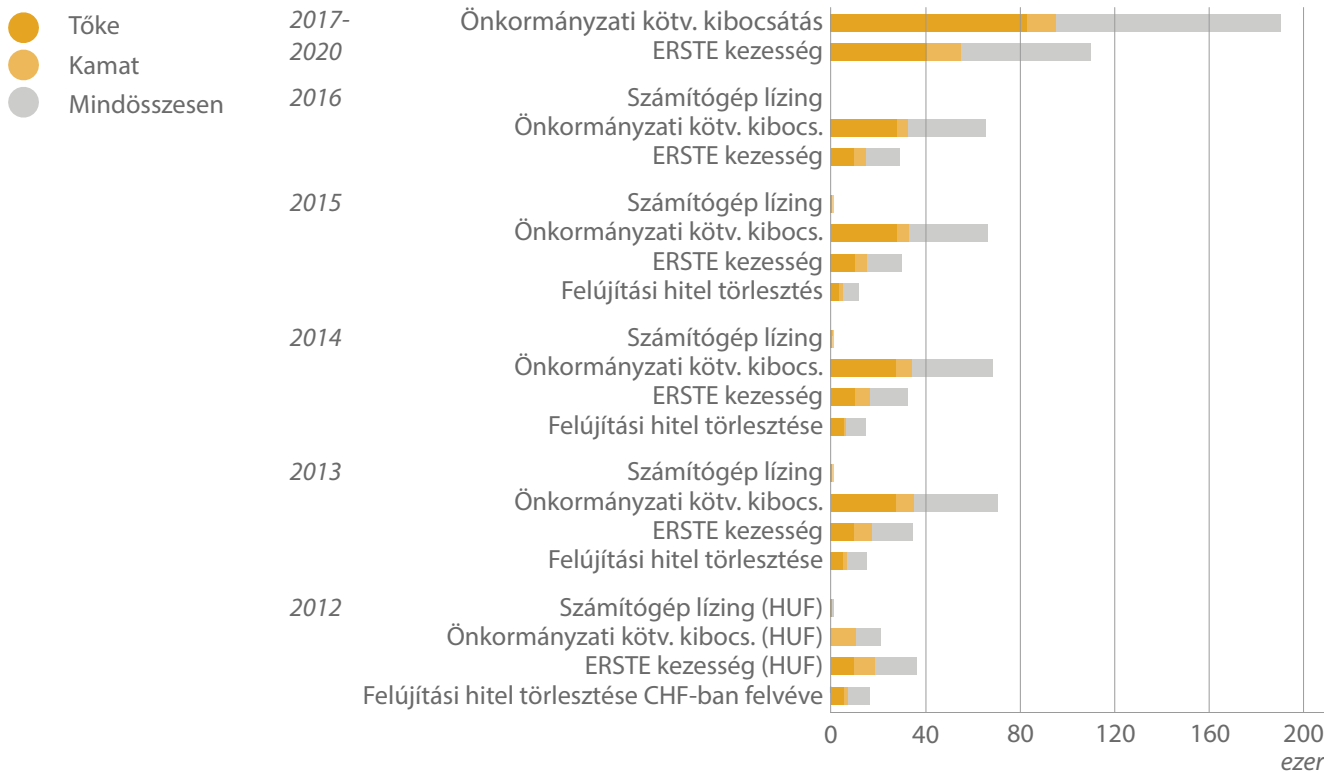
– Az Önkormányzat folyószámlahitele:

- 2010. november 1-én: - 85.515.046,-Ft
- 2011. november 1-én: - 28.515.211,-Ft
- 2012. november 1-én: 0,-Ft
- 2013. november 1-én: 0,-Ft

29. Táblázat:

Piliscsaba Város Önkormányzat
vállalt kötelezettségeinek
évenkénti hatásának bemutatása

		<i>Adatok: ezer forintban</i>	
<i>Megnevezés</i>	<i>Tőke</i>	<i>Kamat</i>	<i>Mindösszesen</i>
2012. Felújítási hitel törlesztése (CHF- ban felvéve) ERSTE kezesség (HUF)	5403	1350	9753
Önkormányzati kötv. kibocs. (EUR)	10182	8000	18182
Számítógép lízing (HUF)	0	10211	10711
	293	159	452
Összesen	15878	19720	39098
2013. Felújítási hitel törlesztése ERSTE kezesség	5403	1150	8553
Önkormányzati kötv. kibocs.	10182	7000	17182
Számítógép lízing	27586	7500	35086
	344	118	462
Összesen	43515	15768	61283
2014. Felújítási hitel törlesztése ERSTE kezesség	5403	1000	8403
Önkormányzati kötv. kibocs.	10182	6000	16182
Számítógép lízing	27586	6500	34086
	404	71	475
Összesen	43575	13571	59146
2015. Felújítási hitel törlesztése ERSTE kezesség	4056	850	6806
Önkormányzati kötv. kibocs.	10182	5000	15182
Számítógép lízing	27586	5500	33086
	324	17	341
Összesen	42148	11367	55415
2016. ERSTE kezesség	10182	4500	14682
Önkormányzati kötv. kibocs.	27586	5000	32586
Számítógép lízing	0	0	0
Összesen	37768	9500	47268
2017-2020 ERSTE kezesség	40728	14000	54728
Önkormányzati kötv. kibocs.	82758	12000	94758
Összesen	123486	26000	149486

Forrás: Piliscsaba Város
Önkormányzata

Grafikon: Piliscsaba Város Önkormányzat vállalt kötelezettségeinek évenkénti hatásának bemutatása

1.10.4. Foglalkoztatáspolitikai

- elsődleges cél a munkahelyteremtés;
- a helyben foglalkoztatottság minél szélesebb körű megteremtése;
- a piliscsabai kisvállalkozók támogatása;
- az iskolarendszerű szakképzés modernizációja;
- a felnőttoktatás, az átképzés, a továbbképzés;

1.10.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás

30. Táblázat:
Ingatlan, lakás- és
helyiséggazdálkodás

a) Ingatlan, lakás- és helyiséggazdálkodás

Földterületek – Forgalmképtelen	294 db
Földterületek – Korlátozottan forgalomképes	6 db
Földterületek – Forgalomképes	40 db
Telkek – Forgalmképtelen, KNVT	16 db
Telkek – Korlátozottan forgalomképes	11 db
Telkek – Forgalomképes	7 db
Egyéb épületek – Forgalmképtelen, KNVT	20 db

Egyéb épületek – Korlátozottan forgalomképes	12 db
Egyéb épületek – Forgalomképes	7 db
Építmény: Ültetvény – Korlátozottan forgalomképes	112 db
Építmény: Ültetvény – Forgalomképes	8 db
Építmény: Egyéb – Forgalomképtelen	11 db
Építmény: Egyéb – Forgalomképtelen, KNVT	267 db
Építmény: Egyéb – Korlátozottan forgalomképes	13 db
Építmény: Egyéb - Forgalomképes	16 db
Kataszteri eszköz	840 darab

Forrás: Piliscsaba Város
Önkormányzata

b) Lakásállomány

– Piliscsabai ingatlanok száma (adóbevallás szerint)

2008.	2780 db
2009.	2852 db
2010.	2895 db
2011.	3034 db
2012.	3054 db
2013.	3072 db

– Önkormányzati lakások száma

2008.	10 db
2009.	10 db
2010.	10 db
2011.	8 db
2012.	8 db
2013.	5 db

1.10.6. Intézményfenntartás

a) Piliscsaba Város Önkormányzat fenntartásában lévő intézmények

- Napsugár Óvoda;
- Polgármesteri Hivatal;
- Szociális Gondozó és Családsegítő Központ;
- Művelődési Informatikai Központ és Könyvtár;

31. Táblázat:
Az intézmények finanszírozása
ezer forintban a 2013. évben

	Állami finanszírozás	Önkormányzati finanszírozás	Összes intézményi bevétel	Intézmény finanszírozás %-a
Polgármesteri Hivatal	78 226	49 844	128 070	39%
Óvodák	92 960	15 098	108 058	14%
MIKK	8 802	1 017	9 819	10%
SZGCSK étkeztetés	21 970 16 626	6845	21 179	-4%
Összesen:	218 584	65 168	267 126	24%

Forrás: Piliscsaba Város
Önkormányzata

1.10.7. Energiagazdálkodás

- a) Országos szinten előírányzat a Területfejlesztési Koncepció alapján:
- A területfejlesztési tevékenység a társadalmi jólét biztosítása érdekében nem hagyhatja figyelmen kívül az erőforrások magas szintű védelmét és ezek megújuló képességére épülő, hosszú távú használatának biztosítását. Az egyes térségek adottságainak megfelelően biztosítani szükséges az erőforrásokhoz való méltányos, és a jövő generációk érdekét is tekintetbe vevő hozzáférést úgy, hogy az ne veszélyeztesse a rendelkezésre álló erőforrások természetes megújulását és a környezet, illetve a környezeti elemek minőségét. Ezért a területfejlesztés célja különösen:
 - ökológiai terhelhetőségéhez igazodó kialakítás;
 - környezeti fenntarthatóság;
 - az alternatív természeti erőforrások és energianyeresi lehetőségek feltárása és hasznosítása;
 - a helyi piacok működésének ösztönzése;
 - a mező-, és erdőgazdálkodás, a vízgazdálkodás, a környezet- és természetvédelem összehangolt komplex fejlesztési programjainak kialakítása;
 - fel kell tární a táji területi rendszerek működését, a változási tendenciáikat, kataszterbe kell venni a térségek természeti környezetének értékeit
 - térinformatikai alapú, integrált területi környezeti információs rendszerek hálózatát kell létrehozni;
 - a megújuló energiavagyon nemzetgazdasági szempontból kiemelt fejlesztést igénylő és integrált térségi hasznosítást szolgáló területei a következők:
 - energetikailag felhasználható mezőgazdasági termékek előállítás és a mezőgazdasági hulladékok felhasználása
 - az egyéb megújuló, alternatív energiaforrások alkalmazásának elősegítése a helyi, kistérségi ellátás érdekében
 - a megújuló energiaforrások kihasználása alapvetően helyi, kistérségi feladat”

b) a Piliscabára vonatkozó közművesítéssel és energiagazdálkodással kapcsolatban lásd még a 1.16.2 fejezetet!

1.11. Településüzemeltetési szolgáltatások

- a) Feladatok és ellátók:
- köztemetők kialakítása és fenntartása: SZIGU Kft.;
 - közvilágításról való gondoskodás: ELMŰ ÉMÁSZ Hálózati Kft.;
 - kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása: Magyar Kémény Kéményseprő-ipari Kft.;
 - a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása: Magyar Közút Kezelő, Önkormányzat, Magdolna völgyben az utak többsége magánkézben;
 - közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása: Önkormányzat;
- b) Egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások
- háziiorvosi és fogorvosi ellátás:
 - 3 felnőtt házi orvos;
 - 1 gyerekorvos;
 - 2 fogorvos;
 - védőnői ellátás
 - 3 területi védőnő;

- orvosi ügyelet: Zsámbék;
 - 2 gyógyszerár;
- c) Környezet-egészségügy
- rendszeres szűrővizsgálatok;
 - statisztikák szerint az érintettek fele vesz csak részt;
- d) Közoktatás (óvodai, általános iskolai ellátás)
- e) Lásd. 1.8.1. pont tartalmát
- f) Szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások, ellátások
- g) Helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás, ivóvízellátás, szennyvízelvezetés, -kezelés, és –ártalmatlanítás
- a helyi környezet- és természetvédelem feladatait a Polgármesteri Hivatal látja el;
 - ivóvízellátás és csatornaszolgáltatás: Dunamenti Regionális Vízmű Zrt. (DMRV);
 - a piliscsabai szennyvíztisztító rekonstrukciója a KEOP-1.2.0/B-10-2010-0020 azonosító számú „Piliscsaba szennyvíz tisztításának kapacitásbővítése” pályázat keretében valósul meg;

1.12. A táji és természeti adottságok vizsgálata

1.12.1. Természeti adottságok

- a) kedvező táji és természeti adottságok;
- b) értékes tájkép, vonzó arculat és hangulat;
- c) területének közel 60 %-a ökológiai szempontból értékes terület;
- d) a terület körülbelül 30 %-a védett természeti terület, elsősorban a Budai Tájvédelmi Körzet része.

1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet

1.12.2.1. Tájérténeli vizsgálat

- a) Piliscsaba tektonikailag preformált völgyben helyezkedik el;
- b) fontos geológiai és morfológiai határvonal húzódik rajta keresztül;
- c) közigazgatási területén négy középtáj találkozási pontja található;
- d) északkelet felől a Pilis vonulatai (Dunazug-hegyvidék) határolják, amelyekhez tájféldrajzi szempontból hozzátartozik az a tágas, ÉNy felé hosszan elnyúló völgy (geológiai szempontból endogén eredetű medence), amelyben a település belterületének többségét találjuk;
- e) a 10-es út délnyugati oldalán a Budai-hegyek legészakibb vonulatait találjuk;
- f) Nyugati irányban a Zsámbéki-medencét határoló, a Gerecséhez tartozó dombok húzódnak;
- g) a település egy „hágó” északi kapujában jött létre;
- h) a Buda felé haladó, ősi nyomvonalat követő út Piliscsabától délkeletre - a mintegy 300 méteres tengerszinti magasságban - a Kopár-hágóban keresztezi a hegyeket, és a vízválasztót a Széna-hegy és a Vörös-hegy között. A 10-es út mintegy 100 méternyi szintkülönbséget leküzdve ereszkedik alá a település központjái;
- i) Piliscsaba közlekedésföldrajzi fekvése frekventált;
- j) A terület stratégiai jelentőségét bizonyítja, hogy a 19. és a 20. században is magyar honvédek, majd a szovjet hadsereg alakulatai állomásoztak ezen a helyen.
- k) Piliscsaba az észak-északnyugat felé három kilométer hosszan kinyúló, átlagosan másfél kilométer széles medence déli-délkeleti peremére települt. A

medencét északról a Felső-Somlyó meredek tömege zárja le.

l) A völgytalpban a Kenyérmezői patak gyűjti össze a környék vizeit, és vezeti őket északra, a Dorogi medence felé.

m) A település jellemzően 300-350 méter magas (középhegységi karakter)

n) Piliscsaba esetében több tényező szerencsésen egymásra talált: közlekedéscsoporthelyi adottságai miatt megközelíthetőségét az 1895-ben megépült helyi érdekű vasút, valamint a főút biztosította, egyedi tájképi értékei, fekvése pedig kifejezetten vonzó lakóhelyé tette a múltban és a jelenben is.

o) Piliscsaba a klasszikus kertvárosok egyik legszebb példája Magyarországon.

1.12.2.2. A tájhasználat értékelése

a) Országos Területfejlesztési Konceptió (OTK - Országos

Területfejlesztési Konceptióról szóló 97/2005.(XII.25.) OGY határozat):

– agglomerációs települések fizikai összenövésének megakadályozása, „zöld gyűrű” kialakítása:

- a zöldmezős beruházások és a belterületbe vonások korlátozása;
- a főváros körüli zöld területek védelme, ill. növelése;
- a köztes mező- és erdőgazdálkodási zöldterületek ökológiai célú hasznosulásának támogatása;

– Piliscsaba tájhasználatát értékelvűség hatja át;

– nem történt nagyobb környezetterheléssel járó ipartelepítés, gazdasági terület fejlesztés;

– az erdőgazdálkodás szervezett;

– mezőgazdasági tájhasználat preferált;

– lakó- és üdülési célú építéssel járó, területhasznosítás elfogadható;

– Az Országos Területrendezési Terv 3/3. sz. mellékletén jelölt, kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete érinti Piliscsaba területét.

– A Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terv 3.5. számú mellékletén jelölt ‚kiváló termőhelyi adottságú erdőterület’ övezete és a 3.6. számú mellékletén jelölt erdőtelepítésre alkalmas terület övezete érinti a települést.

– A honvédelmi célú tájhasználat nem okozott nehezen helyre hozható vagy maradandó tájsebeket.

– Az Országos Területrendezési Terv 3/8. sz. mellékletén jelölt ‚kiemelt fontosságú honvédelmi terület’ övezete nem érinti Piliscsaba területét.

– A település keleti határa közelében bányaművelés eredményeként rekultivációt igénylő tájseb marad vissza.

– A minőségi lakó- és intézményi célú területhasználat a domináns.

– A 10-es számú főút vonzásában a kereskedelmi gazdasági területeknek helyet adó tájhasználat elfogadható;

– A gazdasági területek építészeti kialakítása, településképi megjelenése sok esetben kifogásolható.

b) Összegezve:

– Piliscsabán a minőségi lakó- és intézményi funkció a domináns.

– A beépítésre nem szánt, természetközeli területeken a természetvédelem érdekeinek érvényesítését is biztosító erdőgazdálkodás tájhasználat a domináns.

– Az erdőterületek turisztikai célú fokozottabb feltárása javasolt.

Védett, védendő táji- természeti értékek, 1.12.3. területek

- a) Piliscsaba zöld vagyona
- fásítási program, 1900-as évek elején:
 - vadgesztenye;
 - juhar;
 - fenyő;
 - hárs;
 - 1983-ban alakult meg Piliscsaba első civil szerveződése, a Pilisligeti Baráti Kör Községszépítő és Természetvédő Egyesület
 - Működésének eredménye, hogy a Pest Megyei Tanács 1990-ben védetté nyilvánította Klotildliget fasorait és egyes fáit (7/1990 sz. tanács-rendelet):
 - Szent László király útja vadgesztenye sora;
 - Széchenyi István út fekete fenyő sora;
 - Kossuth Lajos utca platánfái;
 - egyedül álló fákat is védetté nyilvánítottak, pl.: Mátyás király útja 34/b szám alatt, egy századfordulós úrilak előtt álló hatalmas tölgyet.
 - Piliscsaba Nagyközség Önkormányzatának : 2/2007. (II.20.) rendelete
 - védetté nyilvánította Piliscsaba-Klotildliget teljes területét (beleértve a tanácsrendszerben már védetté nyilvánított Piliscsaba-Klotildliget parkjait, fasorait és fáit is)
 - védetté nyilvánította a Postaréti erdőben lévő fekete fenyőt (*Pinus nigra*) vagy Nagy-fenyőt.
 - védetté nyilvánította a Zrínyi utcai fekete fenyő sort;
 - védetté nyilvánította a gyógyszertár kertjében lévő tulipánfát (*Liriodendron Tulipifera*) és a liliomfát (*Magnolia Hybrida*).
 - védetté nyilvánította az Erdészkeri, Nagytemplom körüli, volt vasúti resti kertjében lévő vadgesztenyefákat (*Aesculus Hippocastanum*);
 - 20/2007. (IX.25.) sz. rendelet a Környezetvédelmi Alapról
 - 2010-ben a település zöld vagyonának felmérése:
 - a belterületi és külterületi utak mentén 5715 db különböző korú és fajtájú élőfa található;
 - a település útjainak fásítottsága 62%;
 - Ahhoz, hogy minden fasor hiánytalan legyen, a 2010. május 1-jei állapot szerint belterületen 2366 db, külterületen (Álomvölgyben) 966 db, azaz összesen 3332 db fát kell pótolni.
 - A bel- és külterületi fasorok érték meghatározását „RADO” képlet mintájára végezték:
 - a Piliscsaba útjai melletti fák zöld vagyon értéke mintegy 600 millió Ft, az ingatlanvagyon mintegy 7%-a.
- b) Piliscsaba egyéb természeti értékei
- Kiskopasz
 - Nagykopasz
 - Tavasz Hérics (*Adonis vernalis*);
 - Tavasz Csillagvirág (*Scillabiofolia*);
 - Odvas Keltike (*Corydaliscara*);
 - 1825-ben készült helyi relikvia az Erzsébet-kút;

- A volt illegális homokbánya oldalfalaiban gyurgyalagok alakítottak költő üreget (Magdolnavölgy – Piliscsaba)
- források
 - Iluska-forrás, percenkénti vízhozama 2 liter
 - Fényes-ligeti forrás, vize kismértékben termikus
 - Ferenc-forrás, esszenciális ásványi anyagokban gazdag, vizének anion és kation tartalma jelentős.
- Dolomit sziklák
 - Csabai gomba szikla
 - Ördögoltár szikla, ami a Pannon túra (kék túra) útvonalon található.
- Kálvária
 - A külterületen, a hárshegyi erdő-részletben fekvő Kálvária (kápolna és stációk) több mint 100 éves múltra visszatekintő katolikus kegyeleti hely a hozzá tartozó biocönózissal együtt 160 m hosszban és 35 m szélességben.
- A 2012-ben megtartott Értékgyűjtő Akció Partnerségi Program keretében minden piliscsabai érték összeírásra került. Az elkészült értéktérképet lásd. a 3.2. fejezetben.

1.12.3.1. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

- a) Az Országos Területrendezési Terv 3/4. sz. mellékletén jelölt ,tájképvédelmi szempontból kiemelő terület' övezete érinti Piliscsaba területét.
- b) A Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terv:
 - 3.9. számú mellékletén jelölt ,országos jelentőségű tájképvédelmi terület' övezete érinti a települést.
 - 3.10. számú mellékletén jelölt ,térégi jelentőségű tájképvédelmi terület' övezete érinti a települést.

1.12.3.2. Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló, védelemre tervezett terület, érték

- a) Piliscsaba külterületének a 10-es számú főúttól északra lévő, erdő művelési ágú része Natura 2000 terület,
 - az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) a Korm. rendelet (N2000 Kr.) által kihirdetett Natura 2000 hálózathoz tartozó A HUDI20009 kóddal Budai-hegység néven, valamint a HUDI20039 kóddal Visegrádi-hegység néven jelölt kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület.
- b) A HUDI20009 kóddal Budai-hegység néven jelölt kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területhez tartoznak Piliscsaba alábbi telkei:
 - hrsz.: 034, 036/2, 045/2, 045/4, 046, 047, 048, 049, 050, 051, 052, 054, 057, 058, 059, 060, 061, 062, 063, 064, 065, 066, 067, 068, 069, 070, 071, 072, 073, 074, 075, 076, 077, 078, 082
- c) A HUDI20039 kóddal Pilis és Visegrádi-hegység néven jelölt kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területhez tartoznak Piliscsaba alábbi telkei:
 - hrsz.: 091, 092, 093, 094/1, 094/2, 095, 096, 097, 098, 099/1, 099/2, 099/3,

099/4, 0100, 0101/2, 0102, 0103/1, 0103/2, 0103/3, 0104, 0105, 0106, 0108, 0125, 0126, 0127, 0128, 0129, 0130, 0131/1, 0131/2

d) A település területét a belterülettől délre lévő külterületi részen érinti a Budai Tájvédelmi Körzet országos jelentőségű védett területe.

1.12.3.3. Ökológiai hálózat

- a) Piliscsaba külterületének jelentős része a Nemzeti Ökológiai Hálózathoz tartozó terület
- b) Az Országos Területrendezési Terv 3/1. sz. mellékletén jelölt ,országos ökológiai hálózat' övezete érinti Piliscsaba területét.
- c) A Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terv:
 - 3.1. számú mellékletén jelölt ,magterület' övezete érinti a települést;
 - 3.2. számú mellékletén jelölt ,ökológiai folyosó' övezete érinti a települést;
 - 3.3. számú mellékletén jelölt ,puffer terület' övezete érinti a települést.
 - ökológiai folyosó (az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer és Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terv szerint): a Kenyérmezői patakot kísérő mélyfekvésű terület, és a város Álomvölgy városrésze és a nyugati közigazgatási határa közötti beépítetlen területsáv
- d) Ökológiai hálózaton belüli pufferterület:
 - a belterülettől északra lévő erdőterületek összefüggő tömbje;
 - a Budai Tájvédelmi Körzet és a belterület déli határa közötti természetközeli állapotú beépítetlen terület;
 - a Budai Tájvédelmi Körzet területe magterülete;
 - a Pilis és Visegrádi hegység kijelölt területeivel együtt, egyben Natura 2000 kijelölésű területek.

1.12.4. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

- a) 2/2007. (II. 20.) számú helyi értékvédelmi rendelet:
 - helyi önkormányzati rendelet hatálya nem érinti a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. Törvény (Ttv.) az országos jelentőségű védett értékeket
 - a védelmi rendelet fás növényzet betartandó ültetési távolságaira vonatkozó előírásokat is tartalmaz
 - a rendelet 2. számú melléklete tartalmazza a védelem alá vont természeti értékek jegyzékét. A védelem kiterjed a természetközeli állapotú, ökológiailag értékes területekre, egyedi tájértékekre, a kulturális és településtörténeti jelentőségű, értékes zöldfelületekre, zöldterületi létesítményekre;
- b) Jelentősebb tájhasználati konfliktusok, problémák Piliscsaba település környezetét nem terhelik, leszámítva a 2013-ban a vasútvonal rekonstrukció folyamán bekövetkezett természetkárosítást.
- c) A Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terv:
 - 3.7 számú mellékletén jelölt ,országos komplex tájrehabilitációt igénylő terület' övezete érinti a települést;
 - 3.8. számú mellékletén jelölt ,térsgyi komplex tájrehabilitációt igénylő terület' övezete érinti a települést.

1.13.1. A települési zöldfelületi rendszer elemei

- a) közterületen kialakított
 - közparkok;
 - közkertek;
 - a jelentős zöldfelületű létesítmények kertjei;
 - lakókertek,
 - erdő- és mezőgazdasági területek;
 - vonalas zöldfelületi elemek (utakat, vízfolyásokat kísérő gyepes, illetve fásított zöldsávok, fasorok).

1.13.1.1. Szerkezeti, kondicionáló szempontból lényeges, valamint a zöldfelületi karakter jelentős elemei

- a) Piliscsaba a főváros közelségében található és kedvező táji, természeti adottságokkal rendelkezik;
- b) a település erdősültsége az országos átlagot meghaladó mértékű;
- c) a faj-összetételében meghatározó:
 - csertölgy (*Quercus Cerris*);
 - kocsánytalan tölgy (*Quercus Petraea*);
 - virágos kóris (*Fraxinus Ornus*);
 - magyar kóris (*Fraxinus Excelsior*);
 - feketefenyő (*Pinus Nigra*);
 - bükk (*Fagus Sylvatica*);
 - gyertyán (*Carpinus Betulus*);
 - fehér akác (*Robinia Pseudoacacia*).
- d) a természetközeli területek értékes növénytakarásai:
 - a mészkedvelő és a szárazságtűrő sztyepprétek és a sziklagyeppek;
 - a település utcái jellemzően fásítottak;
 - az utcafásítások jellege, kialakítása változó;
 - a vasúttól északra, Klotildliget városrészben néhány utca fásítása azonos korú és fajtájú faállománnyal (vadgesztenye, platán, juhar) történt;
 - Klotildligeten kívül a fafajtákban és életkorban vegyes fasorok a jellemzők, amelyek vagy az utcák teljes hosszán vagy csak egy-egy szakaszán lettek kialakítva;
- e) Kenyérmezői patak menti vízjelző nyár- és fűzfák
- f) Ősök parkja, köztér;
- g) a temető is jelentős zöldfelület;
- h) PPKE – parkja;
- i) Iosephinum - erdős, értékes növényállomány .

1.13.1.2. A zöldfelületi ellátottság értékelése

- a) zöldterületek nagysága: 5 ha;
- b) 151071 m² a nyilvántartott közhasználatú zöldfelület;
- c) több erdei pihenőhely;

1.13.1.3. A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái

- a) Piliscsaba környezeti és természeti értéke kimagasló;
- b) Piliscsaba zöldfelületeinek védelme, fenntartása, megújítása érdekében csak kis mértékben folytat eredményes tevékenységet;
- c) Az új lakóparkok tervszerű utcafásítása elmaradt.

1.14. Az épített környezet vizsgálata

A település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata

1.14.1. vizsgálata

- a) Piliscsaba településszerkezetét az alábbi sajátos adottságok határozzák meg:
 - domborzati és vízrajzi adottságok;
 - településen áthaladó országos műszaki infrastruktúra-hálózatok nyomvonalai, a 10-es sz. főút és a Budapest-Esztergom vasútvonal;
 - a lakóparkok struktúrája miatt összefolynak a súlyponti elhelyezkedésű beépítésre szánt településrészek, és az azt körülölelő mezőgazdasági és erdőterületek.
- b) A település lakóterületi része az alábbi markáns településrészekre különíthető el:
 - országos közúthálózat északi és déli oldalára szerveződött középkori településmag, Csaba,
 - vasúton túli, erőteljesen hegyvidéki, illetve kertvárosias jegyeket hordozó Klotildliget és Fényesliget
 - különálló új településrészek, lakóparkok:
 - Csabagyöngye;
 - Álomvölgy (nagytelkes kialakításával átmenetet képez a lakó- és a mezőgazdasági terület között);
 - Garancsi területek (szigetszerű lakóterületek);
 - Magdolna-völgy;
 - felsőoktatási központ intézményeinek területe településszerkezeti egységként jól elkülöníthetők:
 - a főút északi oldalán a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karának Campusa, Pazmaneum;
 - a főút déli oldalán található Iosephinum, amely a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Kollégiuma.
- c) intézmények: Csabán, illetve Klotildligeten szigetszerűen különíthetők el
- d) A település gazdasági területei településszerkezetiileg a 10. számú főút, valamint a Kenyérmezői patak mentén különíthetők el:
 - a Hosszúrét és környéke,
 - Vár utca menti terület,
 - Kálvária út menti terület.
- e) erdőterület:
 - Piliscsaba településszerkezetében jelentős területnagysággal bír, a közigazgatási terület több mint fele, amely a beépített területeket északi, keleti és déli irányból öleli körül.
- f) mezőgazdasági területek
 - alig több mint 10% területnagyságot foglalnak el
 - közigazgatási terület északi, nyugati és déli terület részén található.

Az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok

1.14.1.2.

- a) belterületi ingatlanok művelés alól kivett területek
- b) külterületi ingatlanok művelési ágai:
 - szántó;
 - rét;
 - legelő;
 - szőlő;
 - kert;
 - gyümölcsös;
 - nádas;
 - erdő.
- c) Piliscsaba területei jellemzően 3-7 osztályba soroltak.

Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek

1.14.1.3.

- a) Beépítésre szánt területek
 - Lakóterületek
 - kisvárosias lakóterület (Lk);
 - kertvárosias lakóterület
 - intenzív beépítésű, kertvárosias lakóterület (Lke-1);
 - laza beépítésű, kertvárosias lakóterület (Lke-2);
 - hagyományos falusias lakóterület (Lf);
 - Vegyes területek
 - településközponti vegyes terület (Vt);
 - központi vegyes terület (Vk);
 - Gazdasági területek
 - kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület (Gksz);
 - Különleges területek
 - temető (K-Tem);
 - oktatási központok területei (K-Ok);
 - sport és szabadidő területek (K-Sp)
 - folyékony hulladék elhelyezésére, kezelésére szolgáló terület (K-Hf);
- b) Beépítésre nem szánt területek:
 - Közlekedési és közműterületek
 - vasútterület (KÖk);
 - általános közlekedési terület (KÖu);
 - Zöldterületek
 - közpark (Z-Kp);
 - egyéb, közhasználatra nem szánt zöldterület (Z-Ez);
 - Erdőterület
 - erdő(E);
 - Mezőgazdasági területek
 - általános mezőgazdasági terület (Má);
 - általános mezőgazdasági, egyéni gazdálkodást is kiszolgáló terület (MáL);
 - kertes mezőgazdasági terület (Mk);
 - Egyéb területek
 - vízfolyás medre és partja (F);
 - vízgazdálkodási terület (V);
 - vízmosás (Vm);
 - tófelület (T).

32. Táblázat:
Piliscsaba beépítésre, és
beépítésre nem szánt
településrészei

	Településrészek	beépítésre	
		szánt terület	nem szánt terület
1.	Klotildliget	kertvárosias lakó, központi vegyes, kisvárosias lakó	közpark
2.	Csaba	falusias lakó, településközponti vegyes, központi vegyes, különleges-temető, kertvárosias lakó, kereskedelmi, szolgáltató gazdasági	közpark
3.	Csabagyöngye	kertvárosias lakó	-
4.	Pázmány Péter Kat. Egyetem	különleges- oktatási központ	-
5.	Iosephinum Kollégium	különleges- oktatási központ	-
6.	Magdolna-völgy	kertvárosias lakó	közpark
7.	Szállás	kertvárosias lakó, központi vegyes, különleges-sport, kereskedelmi, szolgáltató gazdasági	közpark, erdőterület egyéb terület – Tófelület egyéb terület – vízmosás általános mezőgazdasági
8.	Garancsi területek	kertvárosias lakó, központi vegyes	közpark
9.	Álomvölgy		Mezőgazdasági terület lakófunkcióval
10.	Hosszúrét, iparterület	kereskedelmi, szolgáltató gazdasági	-
11.	Kálvária út menti Iparterület	kereskedelmi, szolgáltató gazdasági	-
12.	kereskedelmi terület	központi vegyes	-
13.	Fényesliget	kertvárosias lakó, központi vegyes, kisvárosias lakó	közpark
14.	Sumlin	-	általános mezőgazdasági, kertés mezőgazdasági általános mezőgazdasági terület - rét, legelő
15.	erdőterületek		erdőterület
16.	Kenyérmezei-patak, patak		egyéb területek – vízgazdálkodás területei
17.	tavak, vízfolyások		egyéb területek – Tófelület egyéb – vízfolyás medre, partja

Forrás: Z.É. Műhely

27. Ábra:
Piliscsaba egyes településrészei

1.14.1.4. Funkció vizsgálat (intézményi ellátottság, funkcionális és ellátási kapcsolatok)

33. Táblázat:
Funkció vizsgálat

	Településrészek	funkciók	ellátási terület: helyi/egész településre
1.	Klotildliget	lakófunkció + alapellátási funkciók: kereskedelem, szolgáltatás, oktatás, egészségügy, egyházi, sport, szociális	jellemzően helyi, valamint kismértékű egész településre szóló ellátás
2.	Csaba	lakófunkció + alapellátási funkciók: kereskedelem, szolgáltatás, oktatás, igazgatás, kulturális, egészségügy, egyházi, sport, szociális	jellemzően az egész településre szóló ellátás, kismértékű térségi vonzáskörzet
3.	Csabagyöngye	lakófunkció	-
4.	Pázmány Péter Kat. Egyetem	oktatási funkció	országos szintű vonzáskörzet
5.	Iosephinum Kollégium	szálláshely funkció	
6.	Magdolna-völgy	lakófunkció	-
7.	Szállás	lakó- és kereskedelmi funkció	helyi szintű
8.	Garancsi területek	lakófunkció	-
9.	Álomvölgy	lakófunkció, mezőgazdasági funkció	-

	Településrészek	funkciók	ellátási terület: helyi/egész településre
10.	Hosszúréti iparterület	kereskedelmi, szolgáltató gazdasági	helyi és térségi vonzáskörzet
11.	Kálvária út menti iparterület	kereskedelmi, szolgáltató gazdasági	helyi és térségi vonzáskörzet
12.	kereskedelmi terület	kereskedelmi funkció	helyi és térségi vonzáskörzet
13.	Fényesliget	lakófunkció	-

Forrás: Z.É. Műhely

1.14.1.5. Alulhasznosított barnamezős területek

- a) Piliscsaba jelenleg nem rendelkezik barnamezős területtel
- b) példaértékű barnamezős beruházás: PPKE

1.14.1.6. Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület

- a) Piliscsabán nem alakult ki szegregált telep
 - Csaba lakóterületének déli peremén a Kálvária u.– Új u.– Rózsa u.– Végső u.
 - Árok u. – Akácfa utak melletti lakóterületek konfliktussal terhelt területek;

1.14.2. A telekstruktúra vizsgálata

1.14.2.1. Telekmorfológia és telekméret vizsgálat

- a) Piliscsaba beépítését meghatározza:
 - topológiája;
 - domborzata;
 - vízrajza;
 - közlekedése.
- b) Csaba:
 - szalagtelkes, fésűs beépítésű telekstruktúra telekkiosztása;
 - Északi részének nyugati területrésze – Hársfa utca és Zrínyi Miklós utca között - tervezett merőleges úthálózattal és azonos telekméret kiosztással rendelkezik.
- c) Klotildliget
 - villatelkek;
 - zöldövezeti terület;
 - hegyvidéki jellegű;
 - laza beépítettségű;
 - nagytelkes;
 - tervezett, sugaras, hálós jellegű, merőleges úthálózatú, földszintes, villaépületekkel beépített terület;
 - utcaszerkezet: hol szűk csomópontokat, keresztmetszeteket mutat, hol tágasabb tereket alkot.
 - Klotildliget délkeleti terület részének (Fényesliget) morfológiáját a - korábbi laktanyaterületek, illetve annak lakóépületei, mint adottság határozzák meg.

- d) Lakópark jellegű telekmorfológiával
- Csabagyöngye
 - Magdolna-völgy
 - Garancsi területek
 - Álomvölgy

34. Táblázat:
Az egyes településrészek
jellemző telekadatai

- e) Egyetemi Intézményi területek morfológiáját a korábbi laktanyaterületek, mint adottság határozzák meg.

	Településrészek	telekméret jellemző intervalluma (m ²)	jellemző beépítési mód	beépítés sűrűség jellemző intervalluma (%)
1.	Klotildliget	1 000 - 1 300, ill. 2 000 - 2 400	szabadonálló	10 - 30
2.	Csaba	700 - 2 500, ill. 1200 - 4 500	oldalhatáron álló, kismértékben: zárt sorú, ikres és szabadonálló,	20 - 30
3.	Csabagyöngye	~1 000	szabadonálló	15 - 30
4.	Pázmány Péter Kat. Egyetem	7 ha - 13 ha	szabadonálló	15 - 20
5.	Iosephinum Kollégium	5 ha - 10 ha	szabadonálló	~10
6.	Magdolna-völgy	~1 200	szabadonálló	15 - 20
7.	Szállás	~1 200	szabadonálló	15 - 20
8.	Garancsi területek	~1 200	szabadonálló	15 - 20
9.	Álomvölgy	3 000 - 4 000	szabadonálló	2 - 3
10.	Hosszúrét, iparterület	~1 000	szabadonálló	~ 35
11.	Kálvária út menti Iparterület	~7 000	szabadonálló	10 - 35
12.	kereskedelmi terület	1,5 ha - 5 ha	szabadonálló	~ 30
13.	Fényesliget	~1 000	szabadonálló sorházas társasház	10 - 30

Forrás: Z.É. Műhely

1.14.2.2. Tulajdonjogi vizsgálat és 1.14.3. Önkormányzati tulajdon kataszter

- a) A lakóingatlanok jellemzően magántulajdonban vannak;
- b) Önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok - kivonat:
- közutak, közterületek – utak, parkok,
 - vízfolyások, csapadékelvezető rendszerek;
 - önkormányzati intézményi épületek, területek (városháza, temető, orvosi rendelő, Művelődési Központ és Könyvtár);
 - oktatási intézmények;
 - társasházi lakások;
 - az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanokat lásd a mellékelt földhivatali adatszolgáltatás szerinti listában.
- c) Állami tulajdonban lévő ingatlanok:

Megalapozó Vizsgálat, Integrált Városfejlesztési Stratégia.
Piliscsaba, 2014.

- 10-es számú út;
- Bajcsy-Zsilinszky utca;
- Garancsi út;
- 2-es számú vasútvonal (Budapest-Esztergom);
- természetvédelmi erdőterületek (kezelője: Pilisi Parkerdő Zrt.);
- Lőtér (erdő) (kezelője: Honvédelmi Minisztérium).

d) Egyházi tulajdonban lévő ingatlanok:

- Pázmány Péter Katolikus Egyetem és Kollégiuma;
- templomok (4 db);
- Rendházak;
- Páduai Szent Antal Általános Iskola és Gimnázium;
- kollégiumok.

1.14.4. Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése

Teljes felmérés nem készült.

1.14.5. Az építmények vizsgálata

1.14.5.1. Funkció, kapacitás és

1.14.5.2. Beépítési jellemzők (beépítési mód, beépítési mérték, sűrűség), valamint

1.14.5.3. magasság, szintszám, tetőidom

35. Táblázat:

Az egyes településrészek jellemző építmény adatai

a) a beépítési jellemzők (tetőidom, szintszám és funkciók) az alábbi táblázatban kerülnek kimutatásra.

	Településrészek	jellemző tetőidom	jellemző szintszám	jellemző és kiegészítő funkciók
1.	Klotildliget	összetett tetőidom, vegyes	földszint+tetőtér földszint+emelet + tetőtér	lakófunkció
2.	Csaba	jellemzően utcára merőleges nyeregtető	földszint, ill. földszint+tetőtér	lakófunkció központi alapellátási funkciók, oktatási funkciók, igazgatási funkciók, egészségügyi funkciók, kulturális, egyházi, sport funkciók
3.	Csabagyöngye	alacsony hajlásszögű, ill. magas hajlásszögű	földszint, ill. földszint+tetőtér	lakófunkció
4.	Pázmány Péter Kat. Egyetem	egyedi tető	földszint, ill. földszint+tetőtér	oktatási funkció
5.	Iosephinum Kollégium	nyeregtető	földszint, ill. földszint+tetőtér	szálláshely funkció
6.	Magdolna-völgy	alacsony hajlásszögű, ill. magas hajlásszögű	földszint+3emelet + tetőtér, földszint, ill. földszint+tetőtér	lakófunkció

	<i>Településrészek</i>	<i>jellemző tetőidom</i>	<i>jellemző szintszám</i>	<i>jellemző és kiegészítő funkciók</i>
7.	Szállás	-	-	-
8.	Garancsi területek	alacsony hajlásszögű, ill. magas hajlásszögű	földszint, ill. földszint+tetőtér	lakófunkció
9.	Álomvölgy	alacsony hajlásszögű, ill. magas hajlásszögű	földszint, ill. földszint+tetőtér	lakófunkció, mezőgazdasági funkció
10.	Hosszúrét, iparterület	nyeregtető	jellemzően egyszintes csarnoképület	gazdasági funkció
11.	Kálvária út menti iparterület	nyereg- és lapostető	jellemzően egyszintes csarnoképület	gazdasági funkció
12.	kereskedelmi terület	magastető és lapostető	földszint	kereskedelem, szolgáltatás funkció
13.	Fényesliget	összetett tetőidom, vegyes	földszint+tetőtér földszint+emelet + tetőtér, 4 emelet (+ tetőtér)	lakófunkció

Forrás: Z.É. Műhely

Településkarakter, helyi sajátosságok: 1.14.5.4. utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok

36. Táblázat:

Az egyes településrészek karaktere, helyi sajátosságai

a) jellemző településkarakter, sajátosság, utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok az alábbi táblázatban kerül összefoglalásra.

	<i>Településrészek</i>	<i>településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok</i>
1.	Klotildliget	Klotildliget, amely a XX. sz. egyik legszebb korai kertvárosaként nyilvántartott. A sugaras és merőleges, két oldalon telepített fasorral szegélyezett úthálózattal kialakított településrészt a múlt század elején, egyszerre parcellázták ki, eredetileg üdülőtelepként. A beépítés jellege hegyvidéki, laza, nagykeres. Számos értékes villaépülettel rendelkezik. Növényállománya kiemelkedő értéket képvisel, mind a közterületeken, mind a magántelkeken belül.
2.	Csaba	Csaba a történelmileg kialakult településmag, amely a hagyományos falusias karakterű szalagtelkes, fésűs beépítést mutatja. Jellegzetes épülettípus a földszintes, oldalhatáron álló, utcára merőleges nyeregtetővel, illetve a Fő út mentén számos zárt sorúan megjelenő beépítés esetén az utcával párhuzamos tetőgerinccel épült épület. Jellemző az udvar felé nyitott tornácós kialakítás is. Csabán található a település számos értékvédelem szempontjából jelentős eleme. A Tinnye felől érkező út és a Fő út (10-es út) találkozásánál jellegzetes „Y” alakú tér (Templom tér) jött létre, amelyen található Piliscsaba műemlékei.
3.	Csabagyöngye	A településrész ligetes erdős kialakítású lakópark, egy-, illetve kétszintes, alacsony hajlásszögű, családiházak beépítéssel. A területi elhelyezkedéséből adódóan, a terület legnagyobb értékét értékes panorámája jelenti, amelyet az erdővel körülölelt fekvését kiegészítő dús növényzet tovább emel. Utcahálózata egységes szélességű.

	<i>Településrészek</i>	<i>településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok</i>
4.	Pázmány Péter Kat. Egyetem	1990. után Piliscsabán épült fel a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karának Campusa, amely Makovecz Imre tervezésében a hazai organikus építészet egyik legmarkánsabb alkotása, európa szintű mintapéldája. A Catharineum, Anselmianum, Augustineum, Emericanum, Refectorium és Questura épületeket volt laktanyaépületekből alakították át, a többi épület teljes egészében új építésű. Maga Makovecz Imre tervezte a középkori hangulatot keltő Stephaneum épületet, amely a Campus legnagyobb, központi épülete. Az egyetemi épületegyüttes méltán a település keleti kapuja.
5.	Iosephinum Kollégium	Az egykori Béri Balogh Ádám laktanya épületéből átalakított épület szintén a hazai organikus építészet kiváló példája. A kollégium épülete Siklósi József, Ybl díjas építész tervei alapján készült, és 2004-ben elnyerte Pest Megye Építészeti Nívódíját. A nagy felületen kővel és fával burkolt épület F+2+tetőteres.
6., 7.	Magdolna-völgy, Szállás	Zöldmezős beruházásként jött létre a hazai lakópark építés jellegzetes példája, egy-, illetve kétszintes, alacsony tetőhajlásszögű, családiházias beépítésekkel. Utcahálózata a terepadottságokra illeszkedik, jellemzően egységes szélességgel. A terület kapujában többszintes társasházias beépítést tartalmaz, a további részen jellemzően egységes telekkiosztású családiházias beépítés található. Mai állapotában szigetszerű településrészt képez, mert a település központi részével történő összekötést biztosító területrész még csak tervi szinten van jelen, melynek beépítése új ütemként valósul majd meg.
8.	Garancsi területek	A zöldmezős beruházásként létrejött hazai lakóparképítés másik jellegzetes példája. Utcahálózata a dombtetőn merőleges, szabályos szerkezetű. Jellemzően egységes telekkiosztású, egy-, illetve két szintes, alacsony tetőhajlásszögű családiházias beépítést tartalmaz. Mai állapotában szigetszerű településrészt képez. Vonzereje az elhelyezkedéséből adódó értékes panoráma.
9.	Álomvölgy	Tervezetten egyedi hangulatú, nagytelkes, laza beépítésű lakófunkciót és mezőgazdasági funkciót engedő, alapjában véve mezőgazdasági övezetbe tartozó településrész.
10.	Hosszúrét, iparterület	A település nyugati kapujában, a 10-es út és a Kenyérmezői patak közötti sávban került kialakításra a jellegzetes könnyűszerkezetes, csarnoképületes beépítésű gazdasági tevékenységeket magába foglaló hosszúrétai vállalkozói terület.
11.	Kálvária út menti iparterület	Csaba lakóterületének déli részéhez kapcsolódóan került kialakításra a jellegzetes könnyűszerkezetes csarnoképületes beépítésű, gazdasági tevékenységeket magába foglaló vállalkozói terület.
12.	kereskedelmi terület	A 10-es számú főút mentén, a település keleti szélén található területen a jellegzetes csarnokjellegű építészeti kialakítású Aldi áruház, valamint egy Agip benzinkút található.
13.	Fényesliget	Klotildliget mellett, attól dél-keleti irányban található az egykori orosz laktanya 4 szintes, lapostetős lakóépületeiből átalakított társasházak, melyek egy része már magastetővel rendelkezik, amely városképi szempontból lényegesen kedvezőbb megjelenést jelent. A terület Egyetem felőli részén alakultak ki a XX. század végén a Kenderesi-, Fényesligeti egy-kétszint + tetőteres kislakótelep-szerű, valamint az egyszint+tetőteres sorházias beépítések.

Forrás: Z.É. Műhely

1.14.6. Az épített környezet értékei

1.14.6.1. A településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag

- a) Az 1700-as években alakult ki Piliscsaba központja, a mai 10-es út mellett, amelyre párhuzamosan és merőlegesen két út szerveződött a 18. század végén;
- b) kialakulásakor szalagtelkes falutípusba sorolható – jellemző a nadrágszj-parcellás telekkiosztás;
- c) 19. század folyamán az út mentén a fésűs beépítésű telekstruktúra tovább sűrűsödött;
- d) az úttól északra is kialakult egy településrész a Kálvária domb irányában;
- e) 1895-ben megnyílt a Budapest-Esztergom vasútvonal;
- f) nyaralótelepként létrejött Klotildliget:
 - beépítés zöldövezeti, hegyvidéki jellegű, laza, nagytelkes, dús vegetációval;
 - sugaras, merőleges úthálózatú;
 - földszintes, sokszor értékes villaépületekkel beépített telep;
 - 1925-ben vált le Piliscsabától Klotild nyaralótelep;
 - neve ideiglenesen Klotildfalva volt;
 - 1926-tól Klotildliget lett;
 - 1949-ben Klotildliget nevét Pilisligetre változtatták;
 - 1950-ben pedig visszacsatolták Piliscsabához és neve hosszú időre Piliscsaba-alsó lett;
- g) Egyetemváros:
 - 1890-től honvédségi fejlesztések helyszíne: két (északi és déli) piliscsabai katonai tábor megalapítása;
 - a Pázmány Péter Katolikus Egyetemnek létesüljön campusa az északi táborban
 - az egykori Béri Balogh Ádám laktanyát (Iosephinum), az ún. Déli tábor területét 1999-ben vásárolta meg az Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek Magyar Tartománya a soproni, budapesti és váci rendházak kárpótlási összegeiből;
 - a területen az 1990-es évek első felében épült meg az "egyetemváros";
- h) Lakópark jellegű területek:
 - Csabagyöngye;
 - Magdolna-völgy a volt Szállás területén (szerkezetileg szervesen kapcsolódik a település központi részeihez, de közte jelentős beépítetlen terület – Szállás III. ütem);
 - Garancsi területek;
 - Álomvölgy;
- i) Az utak:
 - Csaba:
 - a város régi településmagjában jellemzően sugarasan futnak a Templom térre;
 - Klotildliget:
 - az utcaszerkezet hálós jellegű;
 - kivétel: a József főherceg tér (sugarasan gyűlnek össze);
 - hol szűk csomópontokat, keresztmetszeteket mutat, hol tágasabb tereket alkot (terepadottságok, vízrajz miatt);

1.14.6.2. Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület

37. Táblázat:
Régészeti lelőhelyek
Piliscsaba területén

- a) A Helyi Építési Szabályzatról szóló 22/2007.(X.31.) sz. rendelet 1. számú függeléke rögzíti
- b) Régészeti lelőhelyek, területek:
- Piliscsaba területén a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal (KÖH) 2010. évi adatai szerint a következő nyilvántartási azonosító alatt szerepelnek régészeti lelőhelyek: 11136, 11137, 11138, 11139, 11140, 11141, 11142, 11143, 11144, 11145 és 58415.

Azonosító	Hrsz.	Korszak	Jelenleg	Művelés,
11142	080/1	késő bronzkor (urnasíros)	temető	erdő és vidékies lakóterület
11143	058	rézkor (Badeni) kelta római kor Árpád-kor	telep telep villa telep	szántó
11144	1300/2, 1301-28, 1330, 1332-33, 1336/1-4, 1338/1- 2 és 4-6, 1343-49	középkor	telep (Csabafalu) templom temető	településközpont vegyes terület és vidékies lakóterület
11145	029-030,1997-98, 2013-15	római kor	agyag vízvezeték (vízmű)	kereskedelmi-gazdasági terület és vidékies lakóterület
szám nélkül	ismeretlen lokálizációjú szórványleletek	római kor	éremleletek, sírkő, mérföldkő, oltárkő	-

Forrás: Archeosztráda Kft.

1.14.6.3. Védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők

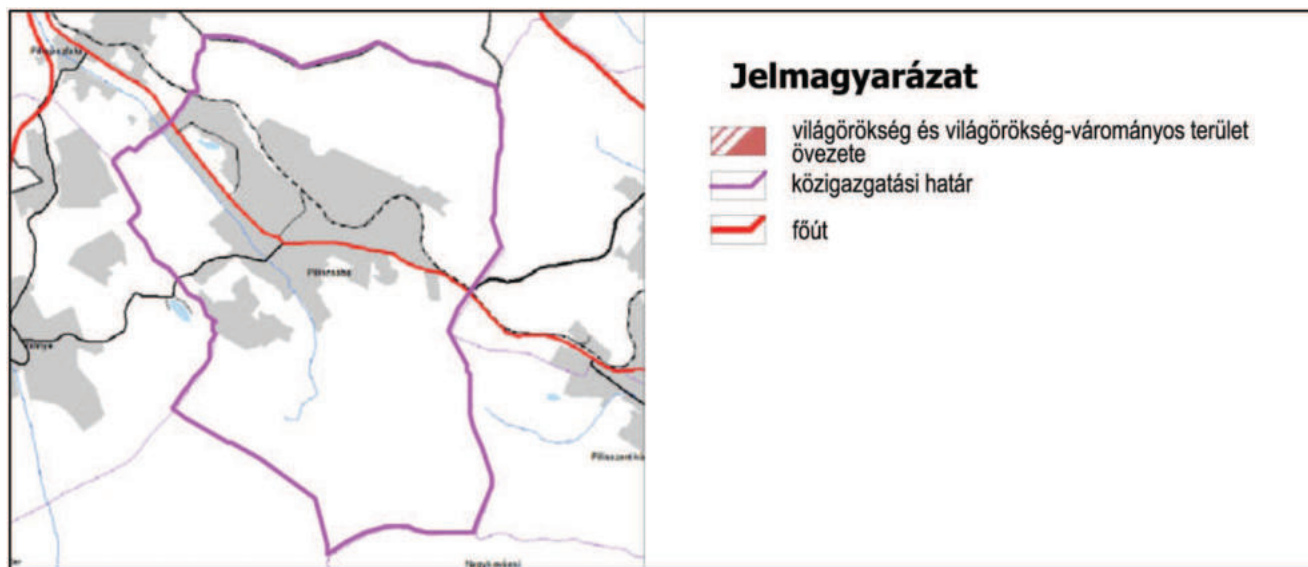
- a) Helyi Építési Szabályzatról szóló 22/2007.(X.31.) sz. rendelet
- 4. számú melléklet / helyi védelemre javasolt művi értékek
 - 3.sz. függelék / helyi településképi védelemre javasolt értékek
- b) Értéktérkép tervlap – lásd. 3.2. fejezet
- c) Településrészek arculata:
- Csaba – falukép;
 - Klotildliget – villaépítészet;
 - PPKE – organikus építészetű arculat;
 - lakóparkok – kortárs „divatépítészet”;

Világörökségi és világörökségi várományos terület

1.14.6.4.

28. Ábra:
Budapesti agglomeráció
településrendezési terve 3.11.
sz. melléklet - Világörökség és
világörökség-várományos
terület övezete

a) Piliscsabán nincs világörökségi vagy arra várományos terület.

1.14.6.5. Műemlék, műemlék együttes

- a) Helyi Építési Szabályzat 2.sz. függeléke szerint
b) Országos Műemlékjegyzékben nyilvántartott
c) Piliscsaba területén négy műemléki védelem alatt álló emlék található
- volt Erdészeti hivatal
 - Templom tér 13. (1243 hrsz);
 - a 18. században, barokk stílusban épült;
 - átépítették, iskolaként, lakásként, illetve raktárként hasznosították;
 - utcavonalban épült, földszintes, L alakú épület, kétoldalt lekertyolt, magas nyeregtetővel, a tető hódfarkú cseréppel fedett;
 - fal kerítésen át gyalogkapun és kocsibehajtnón is be lehet jutni;
 - utcai homlokzata öttengelyes, újabb ablakokkal;
 - udvari homlokzaton füles, záróköves, kőkeretes ajtó található, eredeti faragott ajtószárnyakkal és vasalásokkal;
 - az épület felújítására az utóbbi években került sor.
 - egykori Klarissza-szállás
 - Templom tér 8-10. (4 hrsz);
 - a 18. században épült;
 - átalakították, majd vendéglőként, fogadóként hasznosították;
 - földszintes, U alakú, nyeregtetős épület, részben régi hódfarkú cseréppel fedett. A tér felőli főhomlokzatán kosáriréses, kőkeretes kapunyílás található, tőle balra nyolc tengely, jobbra hat tengely, szegmentívű ablakokkal, részben apácarácsokkal;
 - a tetőzet nem egyforma magas, ami arra utal, hogy eredetileg nem U alakú volt az épület;
 - a Szabadság úti oldalhomlokzaton részben eredeti, részben

átalakított nyílászárók, a másik oldalhomlokzaton néhány újabb nyílás és egy kökeretes pinceszellőző található. Az udvari homlokzatok teljesen átalakítottak.

- Római katolikus templom
 - 1778-1781 között épült;
 - barokk templom;
 - a Klarisszák alapították és tartották fenn;
 - kezdettől egyetlen, óraszerkezettel ellátott tornya volt, melyben a 18. században öt harang volt;
 - az I. világháborúban elvitték a harangokat ágyúöntésre;
 - 1922-ben Prohászka Ottokár püspök úr szentelte fel az új harangokat. A legnagyobbat 1944-ben elvitték;
 - három bejárata van;
 - a torony alatti szárnyas ajtó az előtérbe vezet, amelyből a kórusra, a toronyba, és a templombelsőbe lehet jutni;
 - 1817 előtt földrengés tette tönkre a bejáratot;
 - a szószék egyszerű, a templommal egyidős;
 - az oratórium is szimmetrikus elrendezésű. (kiemelve a templomtérből)
 - négy oltár található benne:
 - A főoltár titulusa Boldogságos Szűz Mária;
 - két régi mellékoltáron, baloldalon Árpádházi Szent Margit szobra áll, a jobb oldalon egy 1299-ből származó Szűz Anya szobor;
 - A Jézus szíve oltár a bejárat mellett, a Hősök kápolnájában van;
 - a templom fali képei Szent Klára életéből vett jeleneteket ábrázolnak;
 - a padok tölgyfából készültek, már több mint egy évszázadosak;
 - a templombelsőben Trónoló Madonna szobor 1350-70 körül fából készült.
- Nepomuki Szent János-szobor
 - a templom előtt áll
 - színesen festett kőszobor
 - a 19. század első éveiből való
 - szépen faragott vörösmárvány, copf stílusú talapzaton áll.

1.14.6.7. Műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet és

1.14.6.8. Nemzeti emlékhely

a) Piliscsaba nemzeti emlékhellyel nem rendelkezik.

1.14.6.9. Helyi védelem

38. Táblázat:
Helyi védelemre javasolt értékek

a) Piliscsaba Helyi Építési Szabályzatáról szóló 22/2007.(X.31.) sz. rendeletének 4. számú mellékletében rögzített értékek:

Hrsz.	Cím / Megnevezés	Védelem javasolt mértéke
10	Jókai utcai iskola	Épület tömege, részletképzése
39	Fő út 128.	Épület tömege, részletképzése
159	-	Épület tömege

Hrsz.	Cím / Megnevezés	Védelem javasolt mértéke
171	Levente u.	Utcakép
209	Levente u. 17.	
210, 208, 207	Levente u. 13., 19., 21.	
212, 226, 211, 217	Levente u. 11., 11/a., 12.	
218	Levente u. 1.	
271, 327	Bajcsy u. 35., 53.	Épület tömege, nyílászárók kiosztása
283	Bajcsy u. 45. és Gyógyszertár saroktömege	Épület tömege, nyílászárók kiosztása, fák
318	Bajcsy u. kocsmá – terasz – fák – pince	Épület tömege, részletképzése
258		Oromfal továbbépítése az eredeti beépítés szerint történhet
327	Bajcsy u. 53.	Tetőszerkezet átépítése szükséges a tömeg védelme érdekében
329/4	vasútállomás	Épület tömege, részletképzése
331	Széchenyi u.	Épület és kerítés egyaránt védendő
335/1	Kálmán király útja 5.	Épület és kert egyaránt védendő
338/1	Szakiskola	Épület tömege, részletképzése
360	Széchenyi u. 10.	Veranda – telek – fák
376	-	Épület tömege, részletképzése
378	Sándorffy villa	Épület tömege, részletképzése
389/1	Szent László kir. útja 59.	Épület tömege, részletképzése
402	József A. u. 14.	Régi épületrész védendő, az új épületrész átépítése azonos jelleggel szükséges
452/1	Csokonai u. 10.	Épület tömege
467	Kálmán kir. útja 2.	Épület tömege, részletképzése
497/2	Tompa M. u. 5.	Épület tömege, részletképzése
515/1	Kálmán kir. útja 27.	Kőtámfal védendő
518	Kálmán kir. útja 35.	Épület tömege
522	Álmos vezér u. 8.	Épület tömege és kert
541/2	Szt. István kir. útja 117.	Épület földszinti kialakítása
612	Szt. István kir. útja 41.	Épület tömege, részletképzése
717	Református templom	Épület tömege, részletképzése
754, 1053	Deák u. 22., 16.	Épület tömege, részletképzése
796	Szt. István kir. útja 17.	Épület tömege
814	Kisfaludy u. 1., 3.	Épület tömege
824/2	Munkácsy u. 8.	Épület tömege
955	Mátyás kir. útja 26.	Épület tömege, részletképzése
945	Ligeti állomás	Épület tömege, részletképzése
964/1	Mátyás kir. útja 21/b.	Épület tömege, részletképzése
1005	Kossuth L. u. 34.	Épület tömege, részletképzése
1060	Szt. László kir. útja 39.	Épület tömege, részletképzése

1134	Kossuth L. u. 12.	Épület tömege	
1175	Béla kir. u. 96. szociális otthon	Épület tömege, részletképzése	
1174/1	Béla kir. u. 98.	Épület tömege	
1083	József A. u. 7-9.	Épület tömege	
1095	Deák F. u. 2.	Épület tömege és kert	
1196	Iskola és kollégium	Épület tömege	
1187/3	Béla kir. útja 40.	Épület tömege, részletképzése	
1242	Templom tér 12.	Utcakép	Épület tömege
1873	Templom tér 5.		Épület tömege és nyílászárók osztása
1868	Templom tér 1.		Utcafronti homlokzat
1254/2	Fő út 43.	Épület tömege, részletképzése	
1290, 1291	Fő út 13., 9., 34-35.	Épület tömege, nyílászárók osztása, utcafronti homlokzat	
-	Fő út 29-31.	Épület tömege és nyílászárók osztása	
39, 1819, 1714, 1721, 1696	Fő út 128., 72., 52., 60., 24.	Épület tömege és nyílászárók osztása	
-	Fő út kökereszt	-	
-	Fő tér emlékmű	-	
-	Bajcsy 22., 24-28.	Épület tömege	
1738, 1875, 1919	Kálvária u. 33., 5., 10.	Épület tömege, részletképzése	
1834, 1845	Új u. 4., 14.	Tömeg, tornác	
1771	Új u. 27.	Épület tömege	
-	Temető u. teljes utcaképe	Épület tömege, részletképzése	
625/2	Nárcisz u. 3.	Épület tömege, részletképzése	
1244	Rendház, kápolna	Épület tömege, részletképzése	
2051	Árok u. 30.	Épület tömege, részletképzése	
2128	Garancsi u. 14., 40.	Utcakép	Épület tömege, részletképzése
-	Garancsi u. 7-9.		Épület tömege, részletképzése
2075	Garancsi u. 31.		Épület tömege, részletképzése Oromfal továbbépítése az eredeti beépítés szerint történhet

*Forrás: Piliscsaba HÉSz 22/2007.
(X.31.)*

1.14.7. Az épített környezet konfliktusai, problémái

- a) Társadalmi környezet problémái:
 - egyetemista fiatalok nem vesznek részt a város életében;
 - szegregáció mutatkozik az oktatásban;
 - óvodai férőhelyek hiánya;
 - bölcsőde hiánya.
- b) Gazdasági környezet problémái:
 - az egyes településrészekben az alapellátások hiányosak;
 - alapellátás fejlesztése szükséges (orvosi ellátás, kereskedelmi, szolgáltatói,

*Megalapozó Vizsgálat, Integrált Városfejlesztési Stratégia.
Piliscsaba, 2014.*

- vendéglátói ellátási egységek alacsony száma);
- városfejlesztési forráshiány;
- gazdasági terület kihasználatlansága
- c) Települési környezet, beépítéssel, településképpel kapcsolatos problémák:
 - lakóparkok szigetszerű működése, központi belterületekkel való kapcsolat hiányából adódó társadalmi elkülönülés, és intézményi ellátási problémák;
 - Tinnyei út és 10-es út csatlakozás „Főtér” rendezetlenség;
 - Álomvögy – beépítetlen, megrekedt településrész;
 - 10-es út menti reklám- és cégtáblák rendezetlensége;
 - utcatáblák, tájékoztatótáblák hiánya;
- d) Természeti környezet problémái:
 - az új kertvárosi településrészek fás növényzetének, utcafásításainak hiányosságai;
 - a gazdasági területek alacsony biológiai aktivitású területeinek gyér fásítottsága;
 - a 10-es út és a Tinnyei út mentén a fásítás hiánya;
- e) Településüzemeltetés-közlekedés, közterület, közmű infrastruktúra, közbiztonság, hulladékgazdálkodás és köztisztaság problémái:
 - Tinnyei út és 10-es út csatlakozás megfelelő kiépítésének hiánya;
 - 10-es út megfelelő kiépítésének (járda, kerékpárút, parkolóhelyek, vízvezetés) hiánya;
 - közlekedésbiztonsági problémák, gyalogos-átkelőhelyek hiánya, gondja;
 - útburkolatok és csapadékvízvezetés hiányából adódó problémák;
 - 10-es út melletti parkolási gondok;
 - kevésbé jó közlekedéshálózati kapcsolatok a Zsámbéki medence felé;
 - forgalmi dominancia és zsúfoltság, hiányzó főtér/főutca jelleg a főúton;
 - hiányzó kapcsolatok a településrészek között;
 - Klotildliget északi részének rossz úthálózata;
 - közúti tömegközlekedés hiányosságai (lassúság, átszállási kényszer);
 - közterületek állapotának javítása (tisztaság, burkolat);
 - közvilágítás javítása;
 - településmarketing hiánya;
 - szennyvízvezetés korszerűsítésének problémái;
 - Kenyérmezői patak medrének rendezetlenségéből adódó problémák;

1.15. Közlekedés

1.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok

- a) Kialakulásuk
 - 10-es számú főút:
 - Buda és Esztergom között;
 - Bécs felé vezető országos jelentőségű út;
 - Árpád-kortól kezdve adatolható, de egyes szerzők szerint már a rómaiak idején is használták;
 - a római korban:
 - település közelében, attól északra haladt;
 - jelentős hadiút volt (Trajanus út);
 - az akkori Pannónia Provincia legnagyobb városát Aquincumot (Óbuda) kötötte össze Brigetio-n (Szőny), Arrabona-n (Győr) át Vindobona-val (Bécs);
 - kisebb nyomvonal-változásokkal a fő összekötő utat Buda és Bécs között ViaRegia-nak vagyis Király útnak is hívták - itt közlekedett a királyi postával a postakocsi;
 - 1924-ben szilárd burkolatot kapott;
 - a helyiek könnyebben értékesíthették termékeiket;
 - később Piliscsaba a Budapest–Bécs vonal hivatalos megállóhelye is

lett.

- a valamikori járási út (1104j. út) 10-es útba torkollásánál levő templomtól indult a Piliscsaba pályaudvar – Zsámbék omnibuszjárat.
- b) Jelenlegi helyzet, magasabb rendű tervek javaslatai
- a 10 sz. főútnak van a legnagyobb szerepe
 - szerepe ugyanakkor módosult az M1-es megépítése után;
 - Bécs irányában az M1 vette át a szerepét;
 - az Európai Unió bővülése következtében felértékelődőben van a Szlovákia irányú kapcsolat;
 - a Zsámbék (M1) irányú forgalom erősödésében jelenik meg.
 - tervben: az M10 autóút
 - a főváros és M0 felé irányuló forgalom;
 - nyomvonala eldöntött (engedélyezési terv);
 - nem halad át Piliscsaba közigazgatási területén.
 - tervben: M11-es út (kiemelt főút)
 - Esztergom-M1 (M6) közvetlen kapcsolat;
 - nem fog áthaladni Piliscsaba területén;
 - vonala még nem rögzített.
- c) Vasút:
- 1882-ben az északi, rövidebb vonal kialakítása mellett döntöttek;
 - megalakul: „Esztergom–Almásfüzitő gőzmozdony vontatású helyi érdekű vasút” Részvénytársaság;
 - 1886-ban Leosini Vinczét bízták meg az építés irányításával;
 - kivitelezés: Karl Neuschloß-t és fiait, valamint a torinói Friedrich Horschitz és Giovanni Marsaglia cégét bízták meg;
 - ekkor épült meg a település mellett a 780 m hosszú vasúti alagút, amely máig az egyik leghosszabb az országban;
 - 1894-ben elkészült az első, Almásfüzitő–Tokod–Kenyérmezőt összekötő szakasz;
 - 1895. november 17-én megnyílt az Esztergom–Budapest vasútvonal, (Óbudáig);
 - 1896-tól, az északi összekötő vasúti híd megépítését követően lett a végállomás a Nyugati pályaudvar;
 - piliscsabai megállók voltak: Pályaudvar, Klotildliget és a Tábor/Kaszárnya;
 - a századfordulón tervbe vették a vonal kétsávossá bővítését és villamosítását (akkor nem valósult meg);
 - 1891-ben napi 6-7 vonat közlekedett Piliscsaba és Budapest között, amely távot mintegy 1,5 óra alatt tették meg;
 - a vasútvonal több mint 5,5 km hosszúságban szeli át a város közigazgatási területét;
 - Bp. Rákosrendező – Esztergom vonalszakaszának felújítását a 2010-2015 közötti időszakban, két nagyobb ütemben végzi a NIF Zrt.
 - A vasútfejlesztés után a főváros és Esztergom is kb. 20 percen belül elérhetővé válik (Vörösvárig 80/100 km/óra a tervezési sebesség);
- d) Közúti tömegközlekedés
- Budapest, Esztergom/Dorog, illetve Zsámbék irányából közlekedő viszonylatok érintik Piliscsabát, a főváros irányúak átlag 20-30 perces járatsűrűséggel;
 - átmenő viszonylatokról át kell szállni, hogy a központba (a Vasútállomáshoz) jusson az utas.

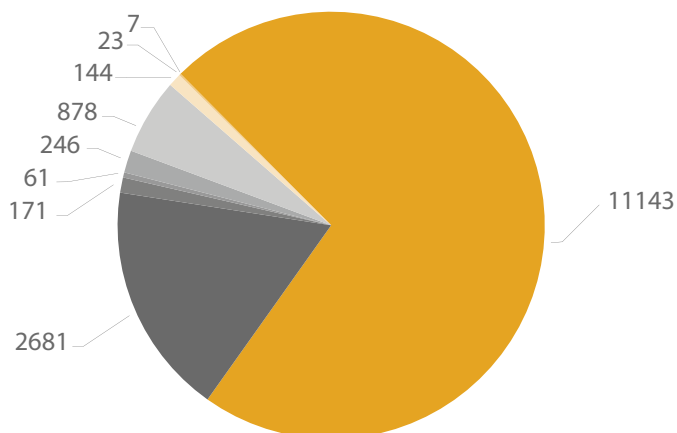
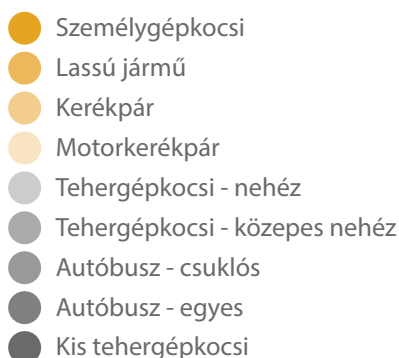
1.15.2. Közúti közlekedés

- a) Piliscsaba személygépkocsival három irányból közelíthető meg:
- Budapest (24 km), 10-es út;
 - Esztergom (22 km) felől a 10-es úton haladva;
 - Zsámbék (15 km) felől, Tinnyén keresztül;
- b) Országos utak
- 10 sz. főút - országos elsőrendű főút

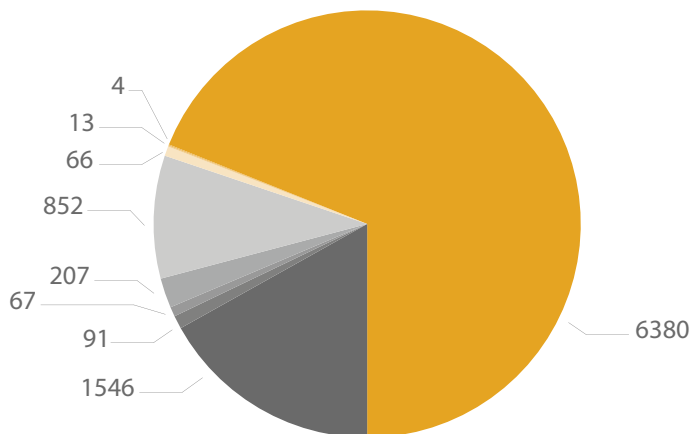
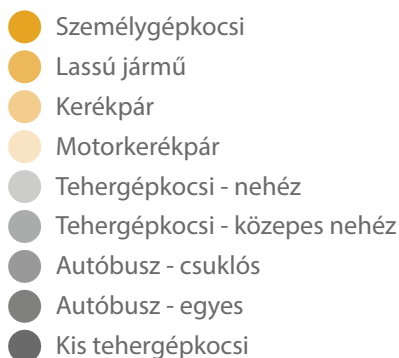
39. Táblázat:

A 10-es út forgalma a Templom tértől délre / a Templom tértől északra, 2011-es adatok

Forgalom típusa	Személygépkocsi	Kis tehergépkocsi	Autóbusz		Tehergépkocsi		Motorkerékpár	Kerékpár	Lassú járművek
			egyés	csuklós	közepes nehéz	nehéz			
Dél	11143	2681	171	61	246	878	144	23	7
Észak	6380	1546	91	67	207	852	66	13	4

Grafikon: A 10-es út forgalma a Templom tértől délre, 2011-es adatok

Forrás: Z.É. Műhely

Grafikon: A 10-es út forgalma a Templom tértől északra, 2011-es adatok

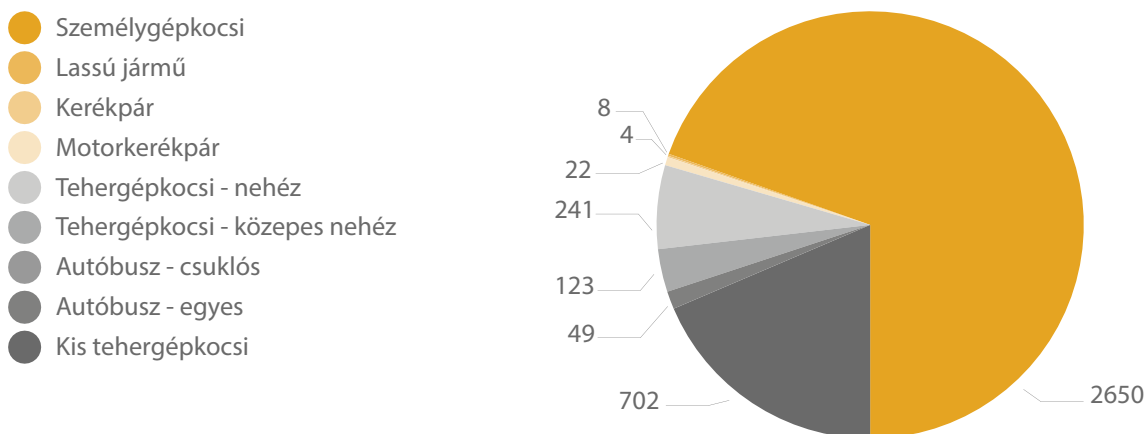
- a Templom tértől délre eső szakaszon a forgalom közel duplája a tértől északra eső szakaszénak;
- a nehéz forgalom aránya az északi szakaszon 11% körüli, míg a déli szakaszon csak kb. 7%;
- az út jelentős elválasztó vonalat képez a település északi és déli része között;
- a keresztmetszeti elrendezés átlagosan 2x1 sáv
- a közigazgatási terület nyugati részén az emelkedő irányban kapaszkodósáv található;

- a Pázmány Péter Egyetemenél lámpás csomópont van, egyébként csak járműosztályozós (a Iosephinumnál), vagy egyszerű csomópontok vannak;
- az út mentén nincs mindenütt járda.

40. Táblázat:
1104j. út forgalma
(2011-es adatok)

- A településen még két országos út van
 - 1104j. út (Garancsi út), ami Zsámbékra (Bicskére) vezet;
 - 11304j. vasútállomási út (Bajcsy-Zsilinszky út-Vasút u.)

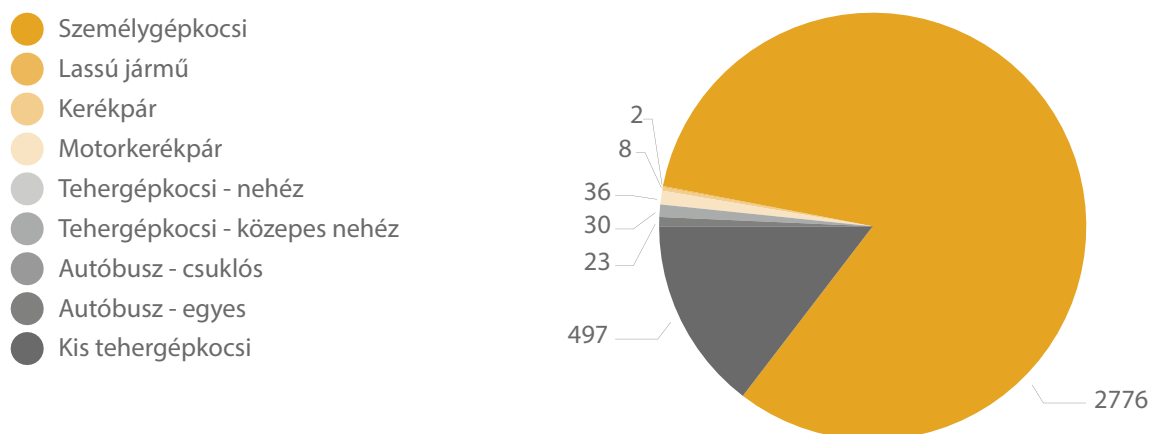
Személy- gépkocsi	Kis teher- gépkocsi	Autóbusz		Tehergépkocsi		Motorkerékpár	Kerékpár	Lassú járművek
		egyés	csuklós	közepes nehéz	nehéz			
2650	702	49	0	123	241	22	4	8

Forrás: Z.É. Műhely Grafikon: 1104j. út forgalma (2011-es adatok)

41. Táblázat:
11304j. út forgalma
(2011-es adatok)

Személy- gépkocsi	Kis teher- gépkocsi	Autóbusz		Tehergépkocsi		Motorkerékpár	Kerékpár	Lassú járművek
		egyés	csuklós	közepes nehéz	nehéz			
2776	497	23	0	30	0	36	8	2

Forrás: Z.É. Műhely Grafikon: 11304j. út forgalma (2011-es adatok)

- c) Helyi utak
- gyűjtőúti (települési főút):

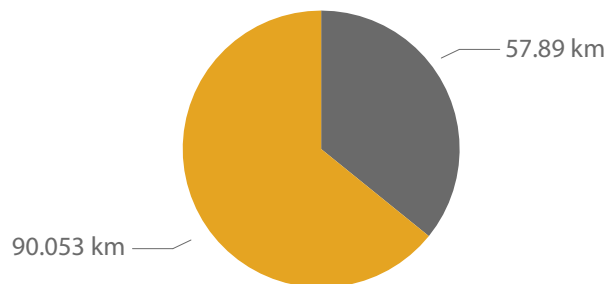
- József A. utca;
- Szent László-Kendresi út;
- továbbá a Garancs sétány..

- d) Piliscsaba ingatlanvagyron katasztere alapján 2008 év végén
- 143 névvel ellátott utca volt;
 - a bel- és külterületen lévő utcák összhossza 90,053 km
 - a belterületi utak hossza 54,067 km (146 277 m²);
 - a külterületi utak hossza 35,986 km (37 889 m²);
 - belterületi utak átlagos burkolat-szélessége 5,6 m;
 - a külterületi utak átlagos burkolat-szélessége 6,5 m.
 - a lakóparkok (Csabagyöngye, Garancstető, Garancsliiget, Fényesliiget, Magdolna-völgy) útjai aszfaltozott, portalanított utak.

42. Táblázat:
Közúthálózati összefoglaló
táblázat (2008)

Útkategóriák	Kiépített			Kiépítetlen hossz (km)	Kiépített és kiépítetlen közutak hossza összesen (km)
	hossz (km)	terület (ezer m ²)	szélesség (m)		
Belterületi közutak	26,329	146,277	5,6	27,738	54,067
Külterületi közutak	5,834	37,889	6,5	30,152	35,986
Bel- és külterületi közutak összesen	32,163	184,166	5,7	57,89	90,053

- Kiépített hossz (km)
- Kiépítetlen hossz (km)

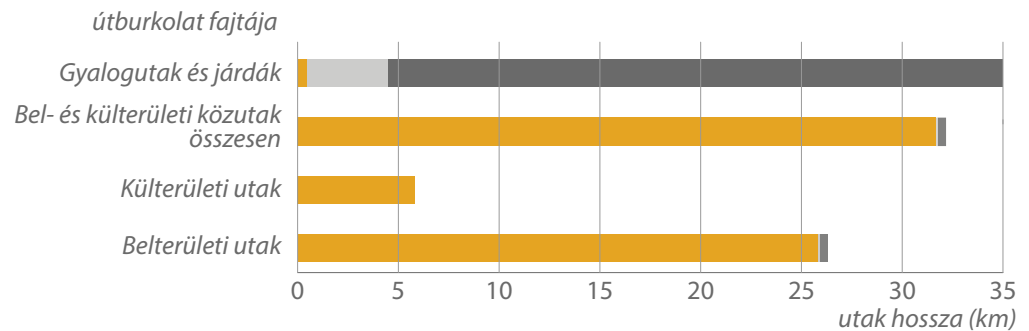

Forrás: Piliscsaba Város
Önkormányzata

Grafikon: Közúthálózati összefoglaló táblázat (2008)

43. Táblázat:
Az utak szilárd burkolattal való
ellátottsága hossz és terület
szerint Piliscsabán (2008)

Útburkolat fajtája		Belterületi közutak	Külterületi közutak	Bel- és külterületi közutak összesen	Gyalogutak és járdák
Aszfalt	(km)	25,819	5,834	31,653	0,516
	(ezer m ²)	143,945	37,889	181,834	0,413
Kő	(km)	0,12	0	0,12	4,004
	(ezer m ²)	0,672	0	0,672	4,759
Beton	(km)	0,39	0	0,39	9,096
	(ezer m ²)	1,66	0	1,66	7,741
Összesen	(km)	26,329	5,834	32,163	13,616
	(ezer m ²)	146,277	37,889	184,166	12,913

Forrás: Piliscsaba Város
Önkormányzata

Grafikon: Az utak szilárd burkolattal való ellátottsága hossz és terület szerint Piliscsabán (2008)

44. Táblázat:
Piliscsaba úthálózatának jellemzői (2011)

Megnevezés	Összesen (km)	Megoszlás (%)	Megoszlás az összesből:		Megoszlás az összesből:	
			önkormányzati (km)	állami (km)	önkormányzati (%)	állami (%)
Teljes úthossz	42,26	100	38,26	4	90,5	9,5
Ebből: belterületi	36,43	86,2	32,43	4	89	11
Belterületi szilárd burkolatú	34,24	81	30,24	4	86,8	13,2
Járda hossza	13,72	100	13,72	0	100	0
Ebből: kiépített	13,72	100	13,72	0	100	0
Kerékpárút	0	0	0	0	0	0

Forrás: Piliscsaba Város
Önkormányzata

- e) A helyi úthálózat településrészenként eltérő képet mutat.
- Csaba észak (10-es út északi oldala)
 - átlagos, hagyományos utcák;
 - magassági vonalvezetésük nem ideális;
 - Béla király útja – viacolor burkolat.
 - Csaba dél (10-es út déli oldala)
 - hagyományos jellegű falusi utcái vannak;
 - változatos szélességűek és állapotúak;
 - nem mindegyik burkolt.
 - Klotildliget
 - helyenként keskenyek;
 - a vasút elvágja a település többi részétől;
 - Egyetem utca – vasút között: vegyes burkolat.
 - Magdolna-völgy
 - 10. sz. főútról megközelíthető;
 - önálló csatlakozás;
 - belső utak többségében magánkézben.
 - Csabagyöngye
 - megközelíthető a Máriapark utca felől, de jogilag erdőterületen keresztül;
 - vegyes használatú.
 - Garancsi területek
 - megközelíthető a 1104j. útról önálló útcsatlakozással;
 - korszerűen megépített;
 - vegyeshasználatú utcák alkotják az úthálózatát.
 - Álomvölgy
 - megközelíthető a 1104j. útról önálló útcsatlakozással;
 - Korszerűen megépített;

- vegyeshasználatú utcák alkotják az úthálózatát.
- Pázmány Péter katolikus egyetem
 - zárt terület;
 - lámpás csomópontban közvetlenül megközelíthető a 10 sz. főútról;
 - belterületéhez is van közvetlen, sorompóval zárható útkapcsolata, a Szent László király utcánál.
- Iosephinum
 - zárt terület;
 - járműosztályozós csomópontban közvetlenül megközelíthető a 10 sz. főútról;
 - A két egyetemi terület (és a vasúti megálló) között gyalogos felüljáró található.
- Piliscsaba kereskedelmi kapu
 - a terület lámpás csomópontból közvetlenül megközelíthető a 10-es útról
 - a belső úthálózat korszerűen megépített, a burkolatok minősége jó.
- Kálvária út menti iparterület
 - a Kálvária utcán keresztül a Garancsi útról közelíthető meg.
- Hosszúrét – Iparterület
 - a terv szerint a 10-es úthoz kapcsolódó szervizúttal megközelíthető iparterület
 - nem lett leburkolva .
- Vár utca menti terület
 - a terület a 1104j. útról megfelelően, önálló utcacsatlakozással megközelíthető;
 - itt található a szennyvíztisztító, de a burkolt út nem vezet el egészen odáig.

1.15.3. Közösségi közlekedés

1.15.3.1. Közúti

- a) Megállóhelyek:
- Fő úton (Budapest-Esztergom járat):
 - Pázmány Péter Katolikus Egyetemenél;
 - az üzemanyag-töltő állomásnál;
 - az iskolánál (Jókai);
 - Magdolna-völgynél.
 - 1104j. úton a Zsámbéki medence felé:
 - Piliscsaba vasútállomásnál (végállomáson);
 - iskolánál ;
 - a megállóknak csak egy része van öbölben;
 - nincs mindegyiknél esőbeálló;
 - az 500 méteres rágyaloglási körök is csak a településnek egy töredékét fedik le.

1.15.3.2. Kötőpályás közlekedés

- a) a rekonstrukció előtt a közúthálózat számára három keresztezési lehetőség volt biztosított:
- Piliscsaba vasútállomás előtt lévő Bajcsy-Zsilinszky u.–József Attila u. közúti aluljáró;
 - Szent László kir. utcánál (gyűjtőút);
 - Kenderesi utcánál (kiszolgáló út).
- b) Piliscsaba állomáson az utas peronok hossza 200 m lesz, magasságuk

sínkorona+55 cm-re emelkedik, az elővárosi forgalom bevezetésének és a forduló állomás kritériumainak megfelelően 15 perces követési idő a Piliscsabáig tartó vonalszakaszon, 30 perces követési idő az Esztergomig tartó vonalszakaszon.

1.15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés

- a) Piliscsabán 13,72 km hosszúságban kiépített;
- b) átlagban 0,9 m széles járda található;
- c) járda még sok helyen hiányzik;
- d) lakóparkokon belül jellemzően járda nélküli vegyeshasználatú az úthálózat;
- e) Piliscsabán jelenleg kiépített kerékpárút nincs.

1.15.5. Parkolás

- a) lakásonként egy parkolóhely általában telken belül biztosított;
- b) Egyetem utcai társasházaknál közterületen sorgarázs található;
- c) a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen az igényeknek megfelelő parkolószám területen belül, felszínen biztosított;
- d) Piliscsaba állomásnál 155 férőhelyes (a déli oldalon 116, az északi oldalon 39), míg Klotildliget megállóhelynél 21 férőhelyes P+R parkoló létesül;
- e) Helyi parkolási rendelet
 - Piliscsaba Önkormányzata a 4/2012. (I. 31.) számú rendeletével megalkotta „Gépjármű várakozási helyek megváltásáról” szóló helyi rendeletét.

1.15.6. Szomszédos települések

- a) Pilisjászfalu
 - A TSZT nem tartalmaz Piliscsabát közvetlenül érintő/befolyásoló közlekedési elemet. Tartalmazza az M11-et, két változatban.
- b) Tinnye
 - A TSZT nem tartalmaz Piliscsabát közvetlenül érintő/befolyásoló közlekedési elemet. Tartalmazza az M11-et, több változatban.
- c) Perbál
 - A TSZT nem tartalmaz Piliscsabát közvetlenül érintő/befolyásoló közlekedési elemet. Tartalmazza az M11-et.
- d) Nagykovácsi
 - A TSZT nem tartalmaz Piliscsabát közvetlenül érintő/befolyásoló közlekedési elemet.
- e) Pilisszentiván
 - A TSZT nem tartalmaz Piliscsabát közvetlenül érintő/befolyásoló közlekedési elemet.
- f) Pilisvörösvár
 - A TSZT tartalmazza az M10 nyomvonalát (ami közvetlenül nem érinti Piliscsabát), és tartalmazza az ún. Pilisvörösvár északi elkerülő utat, aminek II., III. változata piliscsabai területen éri el a 10 sz. főutat.
- g) Piliscsév
 - A TSZT tartalmazza az M10 nyomvonalát (ami közvetlenül nem érinti Piliscsabát). Ezen kívül tervezett turista utat és kerékpárutat jelöl Piliscsaba felé, Cigánypuszta felől Klotild liget felé.

1.16. Közművesítés

1.16.0. A település közműellátásának fejlődése, helyzetelemzés a jelenlegi közművesítéséről

- Az 1800-as évek utolsó évtizedéig egyedileg házi beszerzéssel, egyedi házi ellátás;
- Az 1890-es években indult az első közműfejlesztés a katonai táborban saját vízbeszerzésről, később a saját áramfejlesztéséről történt az ellátás;
- 1956-ig a saját vízbeszerzésen és áramtermelésen túl már a közüzemi villamos energia ellátás is megérkezett a településre, a település központba is;
- a nagyon jó vízminőségű karsztvíz szint mélysége Piliscsaba területén 150-180 m, ami ivóvízként hasznosítható;
- a katonai tábor vízellátása érdekében 1953-54-ben aknát mélyítettek;
- 1954-ben a Béri Balogh Ádám laktanya saját vízellátására kutat fúrt;
- 1971-ben a kutat mélyítették, akkor nyerte el az akna mai formáját;
- ma a Szentendréről érkező Duna-vízzel látják el a várost;
- 1954-ben a karsztaknához kapcsolódóan egy víztározó létesült;
- a tűzvíz számára külön tárolókat építettek a laktanyákban;
- az egyetemen lévő a Stephaneum építésével egy időben szüntették meg;
- a Iosephinumban jelenleg is megvan egy közel 500 m³-es tározó;
- 1957-ben a laktanyákat átadták a szovjet hadseregnek;
- a 80-as évek végétől már a laktanya teljes közműellátását is megoldották saját vízbeszerzéssel, saját szennyvízkezeléssel, villamos energia vételezéssel és a földgáz megérkezésekor földgáz vételezésével.
- Statisztikákból (2011-es adatok – 2012. januári állapot):
 - lakásállomány majdnem 100 %-a rendelkezik villamos energia ellátással;
 - a település lakossági villamos energia fogyasztása 4086 MWh volt 2011-ben;
 - az egy lakásra jutó havi átlagos villamosenergia fogyasztás 104 kWh volt;
 - a közvilágítás megfelelőnek ítéltető, lokális hiányok mellett;
 - a vezetékes ivóvíz elosztóhálózat a beépített, belterület utcáiban 46 km hosszban épült ki, a vízvezeték kiépítettsége teljes körűnek tekinthető;
 - az ivóvízzel ellátott lakások száma 2414 volt, a lakók 6,8 %-a, kb. 500 fő nem rendelkezik közvetlenül, a telkére, ingatlanára bekötött vezetékes ivóvíz ellátással;
 - a közüzemi ivóvízhálózaton 34 közkifolyó üzemel;
 - 309,2 ezer m³ vizet szolgáltatottak 2011-ben a lakosság számára, ami 117 l/fő/nap volt;
 - a településen közcsatornás szennyvízelvezetés és szennyvízkezelés kiépítése a 90-es években kezdődött.
 - az ezredfordulón a lakásállomány 26,6 %-a csatlakozott a közüzemi hálózatra;
 - a ma már 44,3 km kiépített közcsatorna hálózatra 1502 lakás, a lakásállomány 58 %-a csatlakozott;
 - a közcsatornával összegyűjtött szennyvizet a Piliscsabán üzemelő szennyvíztisztító telepen kezelik.
 - a közcsatorna hálózatra nem csatlakozó ingatlanoknál keletkező szennyvizet:
 - saját egyedi házi szennyvízgyűjtő medencékben gyűjtik, amelyek legnagyobb részben szikkasztóként üzemelnek.

- Ezért ez a település egyik szennyező forrása;
- ma is naponta átlagosan 350 m³ szennyvizet szikkasztanak a talajba.
 - nyílt árkos vízvezetés
 - a városközpont területén zárt csapadékvíz elvezetést építettek ki;
 - a csapadékvizek befogadója a Kenyérmezői patak, amely a vizeket északnyugati irányba közvetlenül a Dunába vezeti.
 - a város belterületén 79,5 km földgázelosztó hálózat üzemel.
 - a gázhálózat kiépítettségének eredményeként 2012. január 1-én 2501 lakás, a lakásállomány 96,6 %-a vette igénybe a komfortos életkörülmény lehetőségét nyújtó szolgáltatást.
 - a földgázhálózatra nem csatlakozó ingatlanok a jellemzően szén, fa hasznosításával elégitik ki hőigényüket.
 - a település lakossági gázfogyasztása 4267 ezer m³ volt 2011-ben.
 - az egy háztartásra jutó átlagos havi földgázfogyasztás 142 nm³/hó, amelyből számolt csúcsigény átlagosan 0,71 nm³/h.

1.16.1 Víziközművek helyzet feltárása

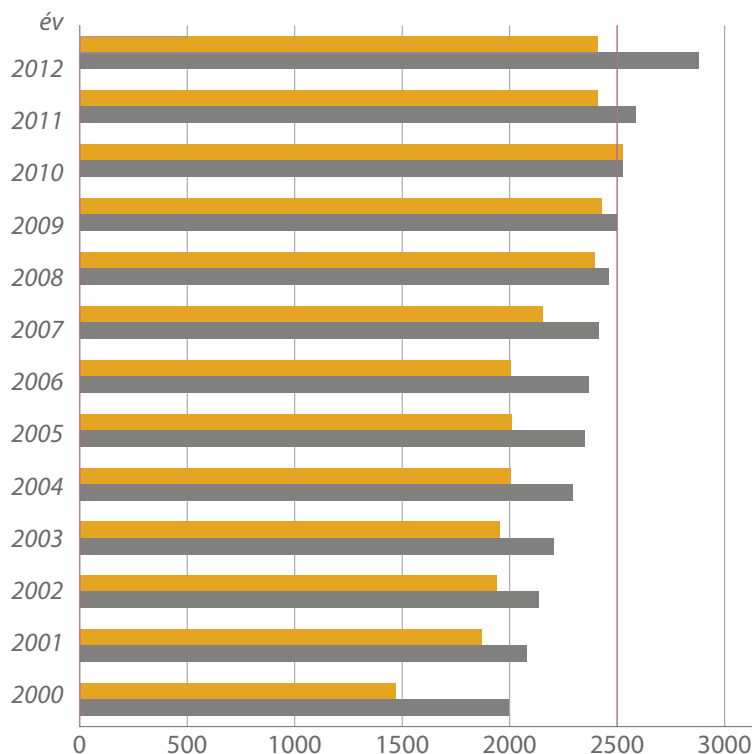
1.16.1.1. Vízgazdálkodás és vízellátás

- a) a vezetékes ivóvíz ellátás megoldott;
- b) a DMRV Zrt. Biztosítja;
- c) a város vízellátása a DMRV Zrt. Jobb-parti Regionális Rendszeréről megoldott;
- a Duna jobb partja mentén megépített gerincvezeték (NÁ 500-as) szolgálja ki Piliscsabát;
 - erről ágazik le egy NÁ 400-as ág, mely Pomáz, Csobánka, Pilisvörösvár, Pilisszentiván, Piliscsaba, Pilisjászfalu és Tinnye települések ellátását biztosítja;
 - Pilisjászfalunál az Észak-Dunántúli Régió Vízmű Zrt regionális hálózatával össze van kötve.
- d) a vízhálózati rendszeren három nyomáscső üzemel.
- az alacsonyabb fekvő részeit látja el, ennek az ellennyomó tározója a regionális rendszer tározója a Pilisvörösvár és Piliscsaba közötti Magas hegyen (500 m³, túlfolyó szint 284 mBf).
 - a magasabban fekvő részeket az ellátást nyomásfokozóval és 2x250 m³-es tározóval (tfsz: 319,80 mBf) szolgáltatják, a tározó a Vörösmarty utca végén üzemel. A városban még egy nyomásfokozott zóna üzemel, ez a Csabagyöngye lakópark hálózata. Az elosztóhálózatokban a víznyomás megfelelő.
- e) a kiépített vízelosztó hálózatra az előírásoknak megfelelően a tűzvíz csapok felszerelésre kerültek, biztosítva ezzel a megfelelő tűzvíz ellátást.
- f) A település közigazgatási területének jelentős hányada kiemelten érzékeny vízbázis védelmi területen és felszín alatti vízminőség védelmi területen fekszik, amely a felszíni és felszín alatti szennyezésre nagyon érzékeny

45. Táblázat:
Lakásállomány és közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma

Év	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Lakásállomány (db)	1994	2078	2141	2210	2301	2353	2372	2414	2468	2501	2530	2590	2892
Közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	1471	1873	1948	1960	2012	2012	2012	2161	2401	2434	2530	2414	2414

- A közüzemi ivóvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)
- Lakásállomány (db)

Forrás: KSH Grafikon: Lakásállomány és közüzemi ivóvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma

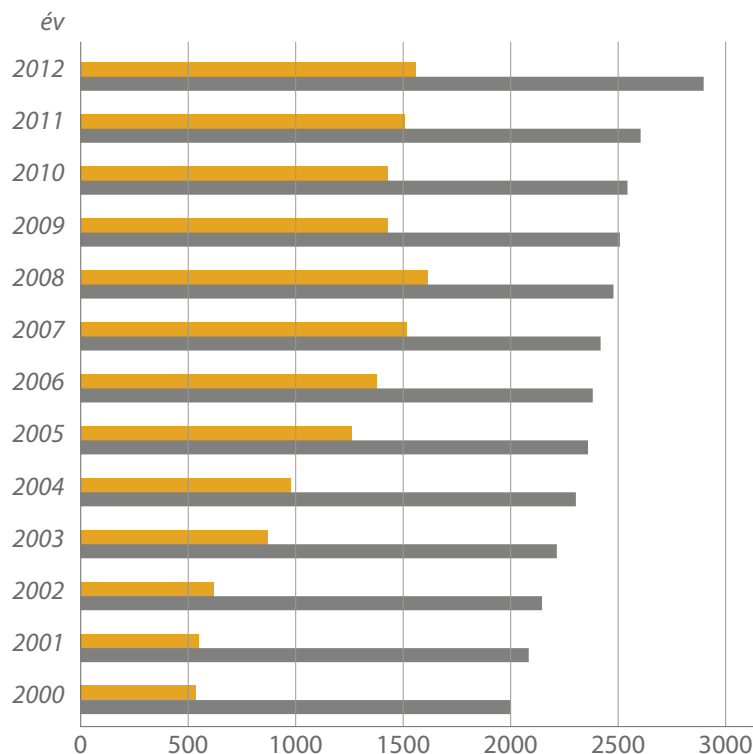
1.16.1.2. Szennyvízelvezetés

- a) elválasztott rendszerű szennyvízcsatorna hálózat üzemel;
- b) korábban a Piliscsabai Vízművek Csatornaszolgáltató Kft-je volt az üzemeltető;
- c) 2013. nyarán az üzemeltetést a DMRV Zrt. vette át;
- d) a csatornahálózattal összegyűjtött szennyvizet a település délnyugati szélén, a Kenyérmezői patak déli oldalára telepített szennyvíztisztító telep fogadja be;
- e) a szennyvíztisztító telep kapacitása 1200 m³/nap;
- f) a telep tisztító technológiája háromfokozatú
 - mechanikai (gépi rács)
 - biológiai (eleveniszapos, mélylevegőzteteses)
 - kémiai denitrifikáció és foszforeltávolítás;
- g) a kiépített közcsatorna hálózat
 - jellemzően gravitációs rendszerű;
 - mélypontjain a helyi átemelőkhöz érkező vizet az átemelő műtárgy segítségével továbbítják;
 - 6 szennyvízáttemelő műtárgy üzemel;
 - a gravitációs hálózat legnagyobb része NÁ 200-as KGPVC csatornákból áll;
- h) a helyi szennyvízáttemelő műtárgyak jelenlegi védőtávolság igénye, - mivel megfelelő zajvédelemmel és búzzárral nem rendelkeznek - 150 m.

46. Táblázat:
Lakásállomány és közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások száma

Év	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Lakásállomány (db)	1994	2078	2141	2210	2301	2353	2372	2414	2468	2501	2530	2590	2892
A közüzemi szennyvízgyűjtő hálózatba (közcsatornahálózatba) bekapcsolt lakások száma (db)	531	545	617	868	977	1256	1375	1513	1611	1425	1425	1502	1552

- A közüzemi szennyvízgyűjtő hálózatba (közútcsatornába) bekapcsolt lakások száma (db)
- Lakásállomány (db)

Forrás: KSH Grafikon: Lakásállomány és közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma

1.16.1.3. Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés

- a) Piliscsaba legjelentősebb felszíni vize a falu határában eredő Kenyérmezei patak
 - „forrásvidéke” kb. 245 mtszf-i magasságon található, azonban a falu határát 182 mtszf hagyja el;
 - a Duna torkolatáig 21,5 km hosszú patak vízgyűjtő területe 136 km²;
 - vízhozama (KÖQ) kisvíz 0,2; középvíz; 0,4 nagyvíz 11 m³/sec.
- b) Források:
 - Ferenc forrás;
 - Iluska-forrás;
 - Fényesligeti forrás;
 - Babér-forrás.
- c) Csapadékvizek elvezetése:
 - zömmel nyílt árkos csapadékvíz elszállító rendszer található Piliscsabán;
 - csak a városközponti részekben épült ki zárt csapadékcatornás elvezető rendszer;
 - Piliscsabán az utcák víztelenítésére szolgáló nyílt árkok egy vagy kétoldali kiépítettségűek;
 - zárt csapadékcatorna csak a Bajcsy Zsilinszky úton épült ki.

1.16.2. Energiaközművek helyzet feltárása

1.16.2.1. Energiagazdálkodás és energiaellátás

- a) vezetékes energiahordozók:
 - villamos energia;
 - földgáz.

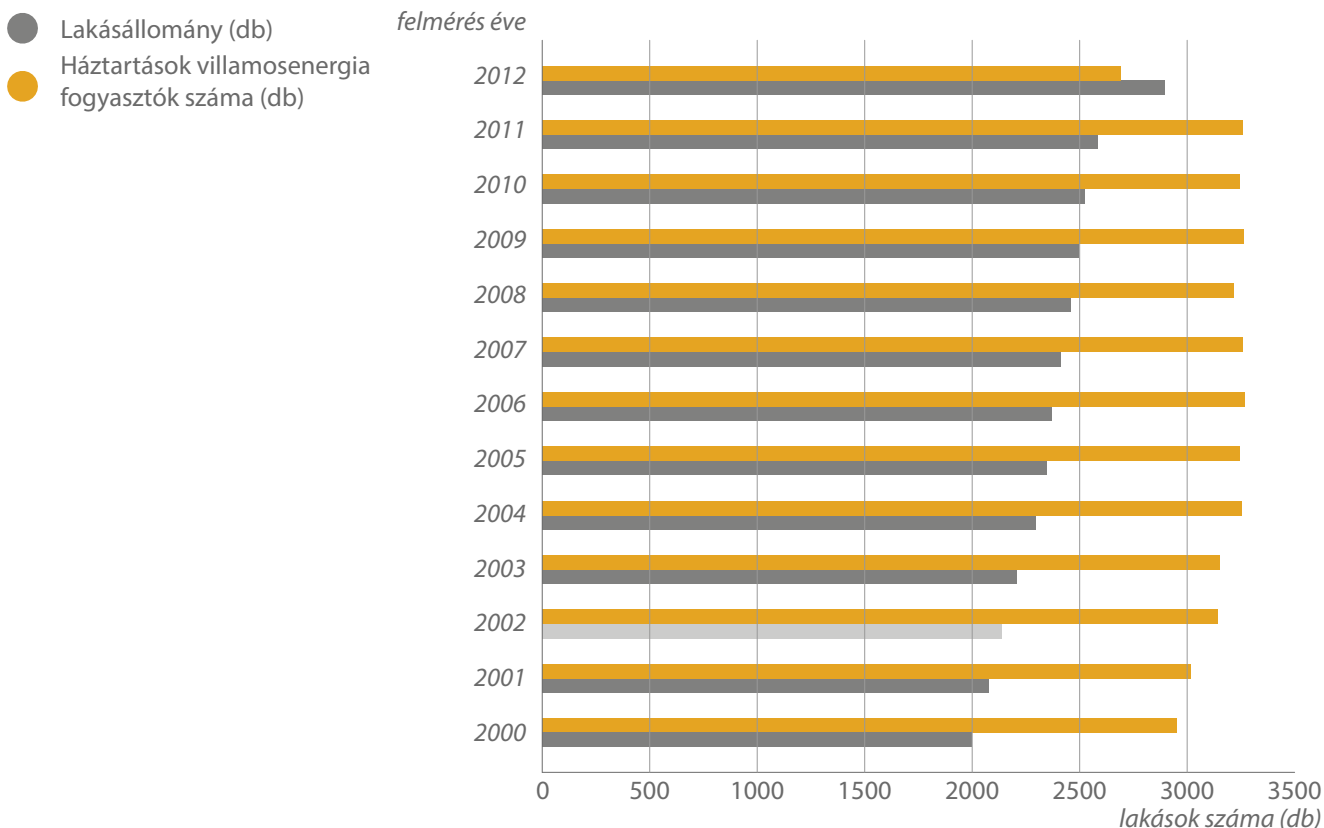
Megalapozó Vizsgálat, Integrált Városfejlesztési Stratégia. Piliscsaba, 2014.

47. Táblázat:
Lakásállomány és háztartási
villamos energia
fogyasztók száma

b) Villamosenergia ellátás

- üzemeltetője a Budapesti ELMŰ Zrt.;
- villamosenergia ellátásának bázisai a térségben üzemelő 132/22 kV-os alállomások, melyek közül a legközelebbi a Pomázi alállomás.
- az alállomástól induló 22 kV-os közepfeszültségű hálózati rendszerről történik Piliscsaba fogyasztóinak ellátása.

Év	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Lakásállomány (db)	1994	2078	2141	2210	2301	2353	2372	2414	2468	2501	2530	2590	2892
Háztartási villamos energia fogyasztók száma (db)	2956	3008	3145	3156	3252	3242	3269	3260	3219	3266	3249	3259	2691

Forrás: KSH Grafikon: Lakásállomány és háztartási villamos energia fogyasztók száma

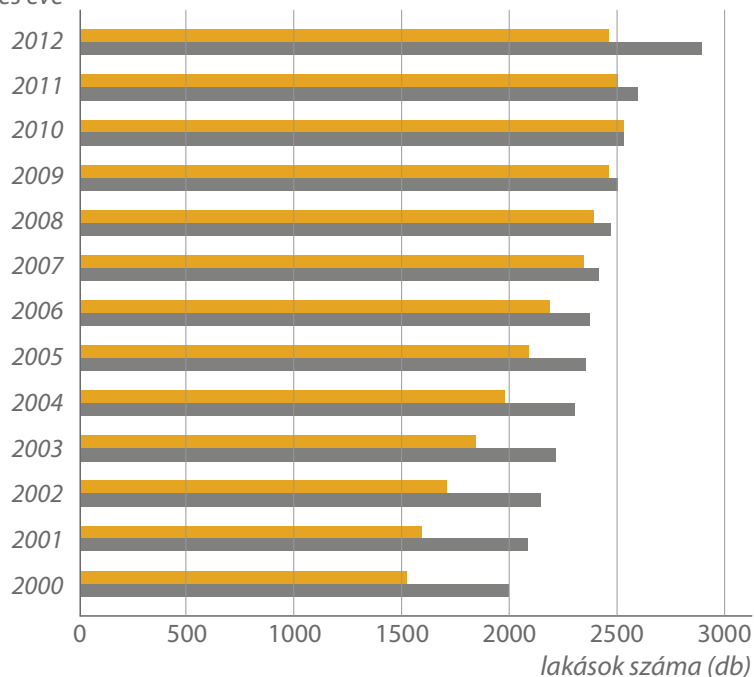
- c) A közvilágítást a városban általánosan a kiefeszültségű villamoselosztó hálózat tartóoszlopaire szerelt lámpafejekkel oldották meg;
- d) Magasabb szintű tervekben:
 - Pest megye Területrendezési Tervében, Budapest Agglomerációs Területrendezési Tervében és az Országos Területrendezési Tervben Bicske-Göd között tervezett 400 kV-os átviteli hálózat nyomvonala érinteni fogja Piliscsabát.
- e) Földgázellátás
 - szolgáltatója a FŐGÁZ Földgázelosztási Kft;
 - jelenleg a földgázhálózati csatlakozás mértéke meghaladja az ivóvízre csatlakozás mértékét.

48. Táblázat:
Lakásállomány és háztartási
gázfogyasztók száma

Év	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Lakásállomány (db)	1994	2078	2141	2210	2301	2353	2372	2414	2468	2501	2530	2590	2892
Háztartási gázfogyasztók száma (db)	1524	1593	1706	1837	1979	2090	2187	2347	2392	2460	2530	2501	2461

- Háztartási gázfogyasztók száma (db)
- Háztartások száma (db)

felmérés éve

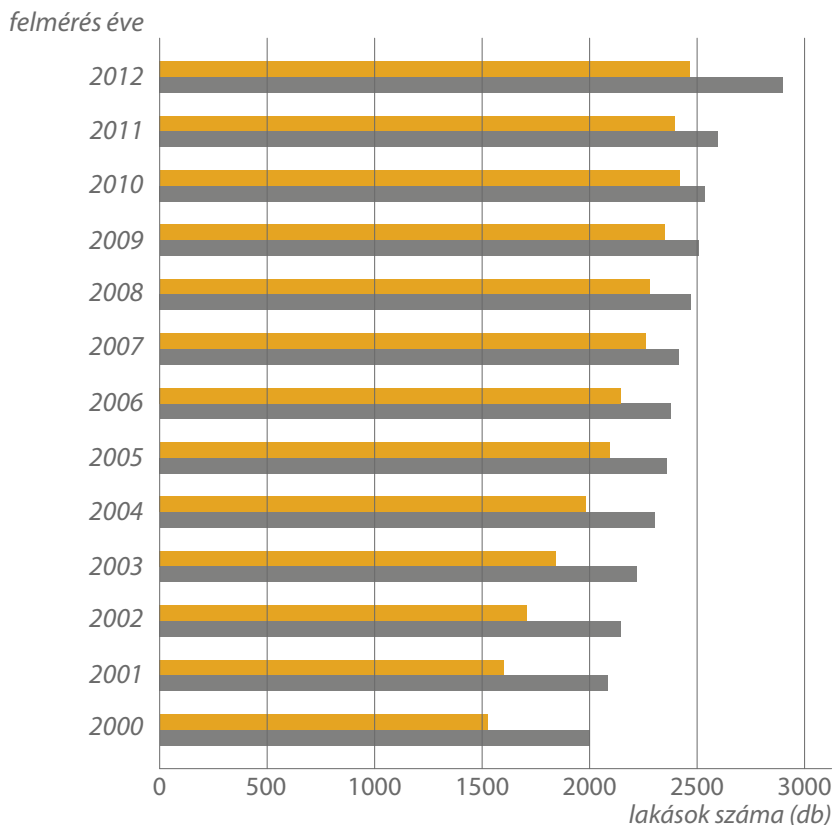
Forrás: KSH Grafikon: Lakásállomány és háztartási gázfogyasztók száma

49. Táblázat:
Lakásállomány és háztartási
gázfogyasztókból a fűtési
fogyasztók száma

- Pilisvörösváron található a gázátadó állomás és nyomáscsökkentő, ahonnan nagy-középnomású vezetékkel érkezik a gáz Pilisszántón és Piliscsében keresztül Piliscsaba területére;
- a nagy-középnomású vezeték táplálja a város keleti szélén üzemelő gázfogyasztókat;
- a középnomású bekötés táplálja a telkenként elhelyezett nyomáscsökkentőket, amelyről induló kisnyomású hálózattal lehet közvetlenül a fogyasztói igényeket kielégíteni.

Év	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Lakásállomány (db)	1994	2078	2141	2210	2301	2353	2372	2414	2468	2501	2530	2590	2892
A háztartási gázfogyasztókból a fűtési fogyasztók száma	1524	1593	1706	1837	1979	2090	2148	2256	2276	2344	2414	2385	2461

- Háztartási gázfogyasztókból a fűtési fogyasztók száma (db)
- Lakásállomány (db)

Forrás: KSH Grafikon: Lakásállomány és háztartási gázfogyasztókból a fűtési fogyasztók száma

- Piliscsaba közigazgatási területén áthalad a MOL Földgázszállító Zrt. kezelésében lévő nagynyomású szállítóvezeték és annak kísérő kábele, amely a település déli részén halad keresztül;
- A településen áthaladó Százhalombatta-Pilisvörösvár NÁ 800-as nagynyomású szállítóvezeték jelentős állóeszköz értékű, nyomvonala és biztonsági övezete meghatározó;

Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos

1.16.2.2. energiagazdálkodás lehetőségei

- az évi 1900 napos óra a hasznosítás lehetőségét kínálja, de jelenleg csak néhány napkollektor üzemel;

1.16.2.3. Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése

- az önkormányzati intézmények energiaellátása vezetékes energiahordozók hasznosításával megoldott;
- energiahatékonyságának javítására még konkrét üzemelő megoldásról nincs információ.

1.16.3. Elektronikus hírközlés

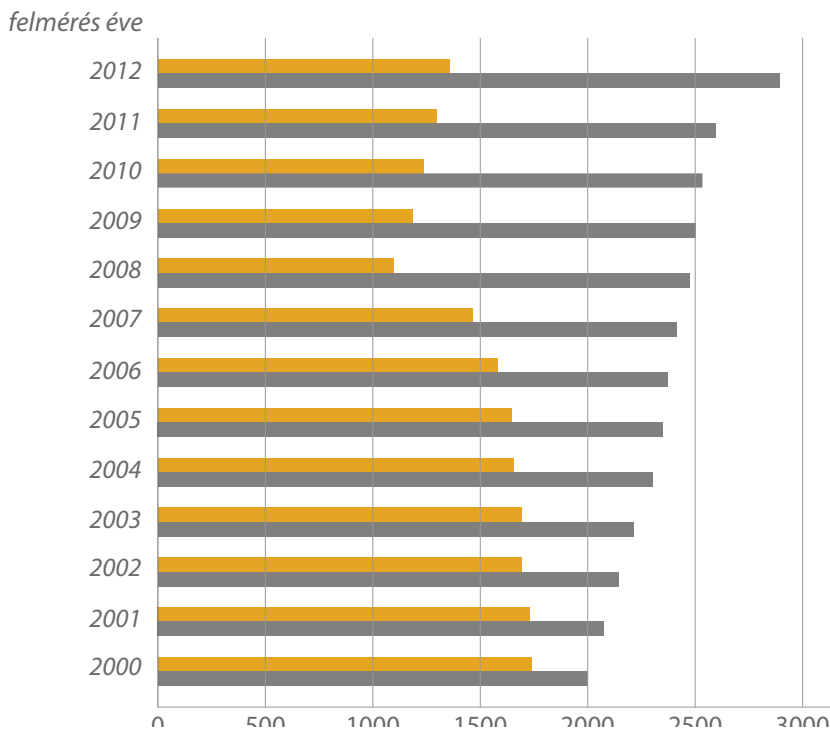
1.16.3.1. Vezetékes hírközlési létesítmények

- a) a Magyar Telekom Zrt. biztosítja
- b) a Budapest szekunderközpontoz tartozó 32-es körzetszámú Szentendre a primer központja Piliscsaba vezetékes távközlési hálózatának;
- c) a település 26-os távhívó számon csatlakozik az országos, illetve nemzetközi távhívó hálózathoz;
- d) 2000-ben már 1686 egyéni lakásfővonal üzemelt, azaz a lakásállomány 84,6 % rendelkezett vezetékes telefonvonalal;
- e) a vezetékek nélküli szolgáltatás terjedése
 - a vezetékes vonalas telefon iránti érdeklődés csökkent;
 - jelenleg 1608 egyéni lakásvonal üzemel;
 - az ellátottság ezzel 56,1 %, de ezzel is teljes körűnek tekinthető
- f) statisztikai nyilvántartás szerint a településen 6 nyilvános távbeszélő állomás üzemel.
- g) a településen belüli vezetékes távközlési hálózat föld feletti elhelyezésű, külön oszlopokra szerelten épült.
- h) kábel TV
 - a szolgáltatást 1990-es évek végén építették ki;
 - szolgáltatója a Pilis TV.;
 - hálózatára az ezredfordulón már 1742 lakás csatlakozott, az akkori lakásállomány 87,4 %-a;
 - jelenleg 1293 lakás csatlakozik, a lakásállomány 45,1 %-a;
 - a többi lakásnál a jó műsorvételt már vezetékek nélküli szolgáltatással biztosítják.

50. Táblázat:
Lakásállomány és a
kábeltelevíziós hálózatba
bekapcsolt lakások száma

Év	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Lakásállomány (db)	1994	2078	2141	2210	2301	2353	2372	2414	2468	2501	2530	2590	2892
A kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások száma	1742	1730	1691	1694	1655	1646	1577	1466	1101	1185	1240	1293	1354

- A kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)
- Lakásállomány (db)

Forrás: KSH Grafikon: Lakásállomány és a kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások száma

1.16.3.2. Vezeték nélküli hírközlési létesítmények

- a) a vezeték nélküli mobiltelefonok használata elterjedt;
- b) valamennyi vezeték nélküli táv- (T-Mobile, Telenor, Vodafone) és műsorelosztó szolgáltató megfelelő vételi lehetőséget tud biztosítani.

1.17. Környezetvédelem (és településüzemeltetés)

1.17.1. Talaj

- a) hegyvidéki részei:
 - dolomit alapkőzetűek;
 - változó vastagságban homok, homokkő és márga, valamint ezek átmeneti kőzetei takar;
 - mezőgazdasági területeken, dombokon csernozjom;
 - a mélyebben fekvő részekben réti öntéstalajt találunk, közepes és gyenge talajosztályba tartozókat;
 - talajszennyező-forrás
 - a néhány helyen fellelhető illegális hulladéklerakat;
 - a Kenyérmezői patak mentén - több helyen megtalálható - ismeretlen eredetű anyagokból megkezdett feltöltés.
 - az elszikkasztott háztartási szennyvíz.

1.17.2. Felszíni és felszín alatti vizek

- a) Piliscsaba a felszín alatti vizek minősége szempontjából a 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet szerint fokozottan érzékeny
 - a településen a szennyvíz csatornahálózat kiépítettsége 83,9 %-os, ami az elmúlt évek jelentős fejlesztéseinek eredménye, mert 2009-ben a

Megalapozó Vizsgálat, Integrált Városfejlesztési Stratégia.
Piliscsaba, 2014.

- kiépítettség még csak 65-70 %-os volt;
 - a település szándéka a 90-95 %-os csatornázottsági szint elérése, ami a felszín alatti vizek minősége szempontjából érzékeny területi adottság szempontjából igen fontos;
 - a kiépült csatornahálózatra való rákötés 62,7 %-os, jelentősen elmarad a lehetőségektől.
- b) a szennyvíztelep bővítés alatt;
- c) a csekély vízhozamú patakba (Kenyérmezői) ömlik a település 33,7 km-en kiépített felszíni vízvezető árokrendszerén keresztül a csapadékvíz, valamint a szennyvíztisztító telep tisztított szennyvize is;
- d) a település másik, kisebb jelentőségű felszíni vízfolyása a Szállásvölgyi patak. A vízfolyások vízminősége nem megfelelő;
- e) a Kenyérmezői patak mentén a talajvízállás magas;
- f) a csapadékvíz elvezetése elsősorban az utcákban kiépített nyílt felszínű árkokban történik.
- g) a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006. (II.7.) Korm. rendelet szerint Piliscsaba közigazgatási területe nitrátérzékeny karsztos terület, ahol a felszínen vagy 10 m-en belül a felszín alatt mészkő, dolomit, mész- és dolomitmárga képződmények találhatóak.

1.17.3. Levegőtisztaság és védelme

- a) A 4/2002.(X.7.)KvVM rendelet meghatározása szerint
- Piliscsaba területe az 1. számú, Budapest és környéke légszennyezettségi zónába sorolt;
 - a település területe az egyes légszennyező anyagok tekintetében az alábbi légszennyezettségi zónacsoportokba tartozik, ahol a légszennyezettséget általánosan az alábbiak jellemzik:

• kéndioxid:	E
• nitrogéndioxid:	B
• szénmonoxid:	D
• szilárd (PM10):	B
• benzol:	E
 - B: a légszennyezettség meghaladja a határértéket.
 - D: a légszennyezettség egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a légszennyezettségi határérték között van.
 - E: a légszennyezettség a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.
 - F: a légszennyezettség az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.
- b) A levegőtisztaság-védelmi zónabesorolás alapján a nitrogéndioxid és a szilárd légszennyező anyag szempontjából a légszennyezettség meghaladja a határértéket;
- c) A nagy biológiai aktivitásértékű fásított zöldfelületek, erdők igen kedvezően befolyásolják a levegőminőséget;
- d) A gépjármű közlekedésből és a háztartások fűtéséből eredő légszennyező anyag emisszió túl, gazdasági tevékenységből származó kibocsátások a település területén a környezeti levegőt nem terhelik.

1.17.4. Zaj- és rezgésterhelés

- a) A település belterületén:
- jelentősebb, nagy létszámot foglalkoztató ipari üzemek nem találhatóak, nagy zaj- és rezgés hatással bíró tevékenység nincs;
 - kisipari tevékenység nem okoz zaj és rezgés szempontjából problémát;
 - a településen a zajterhelés legjelentősebb forrása a közúti közlekedés:

- a 10-es számú főút tranzitforgalma igen nagy, ezért a településen átkelő szakasz mentén a védendő beépítéseknél az országos jogszabályban rögzített 65/55 dB nappal/éjjel határértékek feletti zajterhelésre is lehet számítani;
- a közlekedési eredetű zaj- és rezgésterhelés ellen védendő laza beépítésű lakóterületek megengedett zajterhelési határértékei a vonatkozó jogszabály szerint lakóutcában, átmenő forgalom nélküli kiszolgáló út mellett 55/45 dB nappal/éjjel értékek, gyűjtőút, országos összekötőút mellett 60/50 dB, országos I. és II. rendű utak mellett 65/55 dB nappal/éjjel értékek;
- az üzemi eredetű zaj- és rezgésterhelés ellen védendő laza beépítésű kertvárosias lakóterületek és vegyes területek megengedett zajterhelési határértékei a vonatkozó jogszabály szerint 50/40 dB nappal/éjjel értékek. A lakó- és középületek helyiségeiben megengedett egyenértékű A-hangnyomásszinteket a zajvédelmi rendelet 4. számú melléklete tartalmazza;
- a település belterületén, lakóterületen vagy annak közelében üzemi zajforrásnak jelenleg nincs környezet-zavaró hatása.

1.17.5. Sugárzás védelem

- a) A település területén a településrendezés eszközeivel befolyásolható sugárzásveszéllyel érintett terület nem ismert

1.17.6. Hulladékkezelés

- a) a szervezett hulladékgyűjtés és szállítás feltételei a város területén kialakultak, biztosítottak;
- b) önkormányzat biztosítja (külsős céggel)
- a szervezett hulladékgyűjtés 2468 háztartásnál szolgáltat, ami a 100 %-os lefedettséget jelent.
 - a vállalkozó a hulladékot az esztergomi szilárdhulladék lerakóra szállítja, amely lerakót Piliscsabán kívül még nyolc település használja;
- c) Zöldhulladék
- elszállítása és újrahasznosítása a település szervezett szemétszállításának keretében biztosítható. A zöldhulladék kezelésére fontos helyi megoldást kifejleszteni.
- d) A szelektív hulladékgyűjtés (2012-es adatok)
- PyrusRumpoldZrt.
 - hulladék-gyűjtő-sziget:
 - Vasút u. – Zrínyi u. sarok (Piliscsaba vasútállomás);
 - József főherceg tér, József A. u. – Mátyás király u. sarok;
 - Kálvária u. – Új u. sarok;
 - Szt. István kir. u. – Mátyás kir. u. sarok (Klotildligeti vasútállomás);
 - Fő út – Rét u. sarok;
 - Egyetem u. – Kenderesi u. sarok;
 - Garancs sétány, Tó sétány.
 - egy hulladékgyűjtő sziget négy darab (kék, zöld és kettő sárga) konténerből áll;
 - a szelektív hulladékot Bicskére szállítják.
- e) Veszélyes hulladék:
- a hulladék tulajdonosa gondoskodik az elhelyezéséről és kezeléséről;
 - a 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet előírásai szerint történik, történhet;
 - a szennyvíztisztítóból kikerülő víztelenített szennyvíziszapot komposztálják, majd előzőekben megkötött szerződések és hatósági engedélyek alapján meghatározott művelt szántóterületekre, folyamatos ellenőrzés mellett juttatják ki.

1.17.7. Vizuális környezetterhelés

- a) a 10-es számú főút mellett kialakult gazdasági szolgáltató területek megjelenése problémás;
- b) problémás a reklám- és cégtáblák megjelenése.

1.17.8. Árvízvédelem

- a) a település területén nincs olyan vízhozamú felszíni vízfolyás, amelynek vízjárása árvízvédelmi problémákat okozna.

Fennálló környezetvédelmi

1.17.9. konfliktusok, problémák

- a) A település területén az alábbi környezeti konfliktusok nevesíthetők:
 - a 10-es számú út mentén a zajtól védendő területhasználatú területek terhelése meghaladja a főút mellett alkalmazható 65/55 dB nappal/éjjel határértékeket. (27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet előírásai határozzák meg);
 - a felszíni vízelvezető-rendszer bővítésre szorul és a Kenyérmezői patak medrét rendezni kell;
 - a szennyvíztisztító telep kapacitásbővítése szükséges;
 - a településen több illegális hulladéklerakás, valamint ismeretlen eredetű anyagból származó feltöltés található, amelyek potenciálisan szennyezést, veszélyt jelentenek mind a felszíni, mind a felszín alatti vizekre
 - a reklámhordozók településképi megjelenése rendezendő;
 - a lakossági szennyvizek ingatlanon belüli szikkasztását vissza kell szorítani;
 - a belterületi fasorokat pótolni / megújítani szükséges.

1.18. Katasztrófavédelem (területfelhasználást, beépítést, befolyásoló vagy korlátozó tényezők)

1.18.1. Építésföldtani korlátok

Alábányászott területek, barlangok és pincék területei

1.18.1.1.

- a) alábányászott területei nincsenek;
- b) építést, területhasználatot korlátozó barlangok, alápincézett területek nincsenek, illetve nem ismertek;
- c) Piliscsaba északi, erdős határában van a Klotild barlang.

1.18.1.2. Csúszás-, süllyedésveszélyes területek

- a) A Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve (BATrT) 3.18. számú mellékletén jelölt földtani veszélyforrás területének övezete érinti a település teljes területét.

1.18.1.3. Földrengés veszélyeztetett területei

- a) Piliscsabának földrengés veszélyes területei nincsenek.

1.18.2. Vízrajzi veszélyeztetettség

1.18.2.1. Árvízveszélyes területek

- a) a település területén nincs olyan vízhozamú felszíni vízfolyás, amelynek vízjárása árvízvédelmi problémákat okozna, illetve árvízvédelmi intézkedéseket tenne szükségessé.

1.18.2.2. Belvízveszélyes területek

- a) a Kenyérmezői patak menti területek mélyfekvésűek, ezért a Hosszúrét – iparterület környezetében a feltöltetlen területek belvízveszélyesek.

1.18.2.3. Mély fekvésű területek

- a) a Kenyérmezői patak menti területek mélyfekvésűek, ezért az összegyülekező csapadékvíz és a magas talajvízállás miatt időszakosan belvizesek, vízállásosak.

1.18.2.4. Árvíz és belvízvédelem

- a) Az OTrT 3/7. sz. mellékletén jelölt Nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló szükségtározók területének övezete nem érinti Piliscsaba területét.

1.18.3. Egyéb

- a) A település területén áthaladó, védőtávolságot, védősávot igénylő közművezetékek:
- a belterülettől délkeletre, északkelet-délnyugat irányban MOL földgáz szállítóvezeték;
 - 400 kV-os villamostávvezeték;

Kedvezőtlen morfológiai adottságok

1.18.3.1. (pl. lejtés, falszakadás)

- a Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve 3.19. számú mellékletén jelölt vízerózióknak kitett terület övezete érinti a települést.
- a Kálvária dombjának déli oldalán korábban kőbányászatot folytattak. A visszamaradt bányaudvar a környezetében a területhasználatot befolyásolja, korlátozza.

1.18.3.2. Mélységi, magassági korlátozások

- a) jogszabályi előírásokon alapuló mélységi korlátozó tényező nem ismert.

1.18.3.3. Tevékenységből adódó korlátozások

a) szennyvíztisztító telep és a szagtalanító nélküli szennyvízáttemelők körüli 150 m védőtávolságon belül a területhasználat, az építés korlátozott.

1.19. Ásványi nyersanyag lelőhely

1.19.0. Ásványi nyersanyag lelőhelyek Piliscsabán

a) a BATrT 3.15. számú mellékletén jelölt ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület övezete érinti a település egész területét.

b) a BATrT 3.7. számú mellékletén jelölt országos komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezete és a 3.8. számú mellékletén jelölt térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezete érinti Piliscsabát a település keleti határában működtetett bányaterületen.

c) Bányák:

- Piliscsaba-I. védnevű dolomitbánya;
- Piliscsaba területén lévő murvabányát és a Pilisjászfalu területén lévő Piliscsaba-I. védnevű mészkőbányát is a Márkakő Kft., (Pilisjászfalu, Külső-Bécsi út 7.) üzemelteti.

1.20. Városi klíma

1.20.1. Városi klíma Piliscsabán

a) a nagy kiterjedésű erdőterületek és egyéb fás területek pozitívan befolyásolják a város klímáját;

b) Piliscsaba klímája hegyvidéki jellegű, magasabb páratartalommal, mérsékelt erősségű légmozgásokkal;

c) a fátlan, hiányosan fásított, illetve nagy burkoltsági arányú területeken a városi klíma szélsőségesebb, szárazabb, melegebb, a széljárásnak jobban kitett, nagyobb benapozottságú.

d) A Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve 3.20. számú mellékletén jelölt szélerózióknak kitett terület övezete érinti a település Hosszúrét-iparterületi részét.

2. Helyzetelemző munkarész

Vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése. A vizsgálatok alapján a tényleges állapotok elemzése, egymásra hatásuk

2.1. összevetése, folyamataik elemzése

Ebben a fejezetben az 1. Helyzetfeltáró munkarész vizsgálatai alapján a meglévő állapotok elemzését, az egymásra ható elemek összevetését végezzük el.

Piliscsaba Város sajátos helyet foglal el az ország térszerkezetében. Piliscsaba esetében több tényező szerencsésen talált egymásra. Fejlődését mindenkor meghatározta sajátos, egyedi fekvése, földrajzi környezete és társadalmi összetétele, amely kifejezetten vonzó lakóhellyé tette a múltban és a jelenben is. Közlekedésföldrajzi adottságai a 10-es számú főközlekedési út menti fekvés, valamint a 2-es számú (Budapest-Esztergom) vasútvonal adta megközelíthetőség.

A város fejlődésére elsősorban a helyi érdekelteknek van és lehet ráhatása. A településfejlesztés közvetlen célcsoportját alkotó helyi lakosság, vállalkozások, civilek és közszféra problémáit, észrevételeit a Településfejlesztési Koncepció készítésekor több körben, különböző témák mentén megtartott fórumokon, az Értékgyűjtő Akció Partnerségi Program keretében tarták fel a főépítési iroda munkatársai. Az Értékgyűjtő Akció eredményeinek kiegészítésére és az Integrált Településfejlesztési Stratégia elkészítésének megalapozásához 2013. év elejétől a lakosság széleskörű bevonása mellett és részvételével, a főépítész és szakmai stábjá lefuttatta a Gondolatpiac Partnerségi Programot. Ezeknek a civil partnerségi programoknak a tanulságai is beleépültek jelen dokumentumba, a Megalapozó Vizsgálat munkarészeibe.

A Településfejlesztési koncepció Piliscsaba fejlődésének irányát az értékeire alapozó „élhető település”-ként, az alábbiak szerint fogalmazza meg:

Fenti megcélzott fejlődési irány érvényesítésének céljával, a meghatározó társadalmi,- gazdasági,- települési,- természeti környezetet, állapotokat az alábbiak szerint foglaljuk össze:

a) Társadalmi környezet, demográfia, társadalmi szerkezet, foglalkoztatás, intézményhálózat, identitás

– Értékek

- polgári, nemzetiségi, egyházi, történelmi tradíciók, stabil értékrend;
- magasan képzett lakosság;
- civil szervezetek és alapítványok magas száma;
- a település kisugárzása;
- sajátos egyedi arculatú és hangulatú településrészek;
- Piliscsabán jó élni!
- három nemzetiségi önkormányzat, három egyház, négy szerzetes rend, negyvennyolc civil szervezet, húsz egyesület, kettő havilap, egy rádió, hét óvoda, két evangélikus napközi, három iskola, egy gimnázium, egy főiskola, egy egyetem, öt kollégium, két kiállítóhely;
- a magyar átlaghoz képest kiugróan sok nagycsaládos;
- aktív kommunikáció és közösségek;
- munkanélküliek számának csökkenése;
- országosnál fiatalabb korösszetétel (a nagyszámú beköltözés pozitív hozadéka);

- Problémák/hiányok/megoldandó feladatok
 - részben alvótelepülés jelleg;
 - az egyetem elszigetelődésének felszámolása;
 - oktatási helyzet problémái:
 - a szegregáció az oktatásban megmutatkozik;
 - óvodai férőhelyek hiánya,
 - bölcsőde hiánya
 - sportolási lehetőségek hiánya;
 - települési érdekvégyesítés erősítése;
 - lakossági rendezvénytér (főtér) hiánya;
 - hiányzó települési funkciók (pl.szabadidő-eltöltés);
 - gyalogos – kerékpáros hálózatok hiánya;
 - városüzemeltetés hiányosságai.

- b) Gazdasági környezet, vállalkozói területek, települési szolgáltatások
 - Értékek
 - differenciált gazdasági területkínálat;
 - nincs környezet-szennyező gazdasági tevékenység.

 - Problémák/hiányok/megoldandó feladatok
 - az egyes településrészek az alapellátások hiányossága;
 - ellátás fejlesztése (egészségügyi ellátás, szociális ellátás, kereskedelmi, szolgáltatói, vendéglátói; ellátási egységek alacsony száma);
 - városfejlesztési forráshiány;
 - gazdasági terület kihasználatlansága;
 - helyi vállalkozások ösztönzése.

- c) Települési környezet, városszerkezeti tényezők, védett területek, lakásállomány
 - Értékek
 - történelmi utcaszerkezet: Csaba és Klotildliget;
 - karakteres település;
 - a településrészek egyedi arculata és hangulata;
 - nyugalmas, természet-közeli környezet;
 - értékes és védendő épített környezet, épületek;
 - több alközpont lehetősége;
 - differenciált területhasználatú ingatlan kínálat.

 - Problémák/hiányok/megoldandó feladatok
 - a 10-es számú főút menti területek és a Templom tér rendezetlensége;
 - közösségi terek létesítése (rendezvénytér, piactér, közparkok, közkertek, játszótér, főtér);
 - leszakadó – a központtal kapcsolathianyos – lakóparkok;
 - kedvezőtlen településkép:
 - 10-es sz. út menti beépítés
 - gazdasági területek megjelenése;
 - reklám- és cégtáblák rendezetlensége
 - fásítás hiánya.

- d) Természeti környezet, természeti adottságok, értékek, tájhasználati konfliktusok
 - Értékek
 - táji- és természeti értékekben gazdag környezet;
 - a környezet minőségét jótékonyan befolyásoló magas szintű erdőszűlség;
 - az épített környezetet kondicionáló, a településképi értékét növelő

- belterületi zöldfelületek, fasorok, kertek;
 - természeti értékek – turisztikai attrakciók, a természeti környezet rekreációs potenciálja.
- Problémák/hiányok/megoldandó feladatok
- az új kertvárosi településrészek fás növényzetének, utcafásításainak hiányosságai;
 - a gazdasági területek alacsony biológiai aktivitású területeinek gyér fásítottsága;
 - a 10-es út és a tinnyei út mentén a fásítás hiánya;
 - turistautak, természetjárás kiaknázatlansága;
 - kerékpárutak hiánya;
 - téli időtöltés hiányossága (pl.szánkópálya).
- e) Település üzemeltetés, közlekedés, közterület, közmű infrastruktúra, közbiztonság, hulladékgazdálkodás
- Értékek
- potenciálisan jó közlekedéshálózati (közúti és vasúti) kapcsolatok a főváros és Esztergom irányában;
 - gyönyörű utcák Klotildligeten;
 - elővárosi vasúti közlekedés a főváros felé, a vasútállomás, vasúti megállók környezetének jó kialakítása (folyamatban);
 - a település közművekkel ellátott;
 - Piliscsabai Polgárőr Egylet.
- Problémák/hiányok/megoldandó feladatok
- kerékpárutak, járdák hiánya;
 - tinnyei út és 10-es út csatlakozás megfelelő kiépítésének hiánya;
 - 10-es út megfelelő kiépítésének (járda, kerékpárút, parkolóhelyek, vízvezetés) hiánya;
 - közlekedésbiztonsági problémák, gyalogos-átkelőhelyek hiánya, gondja;
 - útburkolatok és csapadékvízvezetés hiányából adódó problémák;
 - 10-es út melletti parkolási gondok;
 - kevésbé jó közlekedéshálózati kapcsolatok a Zsámbéki medence felé;
 - forgalmi dominancia és zsúfoltság, hiányzó főtér/főutca jelleg a főúton;
 - hiányzó kapcsolatok a településrészek között;
 - Klotildliget északi részének rossz úthálózata;
 - közúti tömegközlekedés hiányosságai (lassúság, átszállási kényszer);
 - városi tömegközlekedés hiánya;
 - közterületek állapotának javítása (tisztaság, burkolat);
 - temetőfejlesztés szükségessége;
 - csapadékvíz elvezetési gondok;
 - csapadékvíz elvezetés, vízvisszatartás megoldás hiányosságai;
 - szennyvíztisztító rendszer kihasználtság;
 - közcsatornás szennyvízelvezetés hiányosságai;
 - megújuló energiahordozó hasznosítás hiánya;
 - Kenyérmezői patak medrének rendezetlenségéből adódó problémák;
 - közbiztonság javítása, közvilágítás javítása;
 - utcatáblák és tájékoztatótáblák hiánya;
 - településmarketing hiánya;
 - szilárd tüzelőanyag használatára való visszatérés által okozott környezetterhelés növekedésének problémája.

3. Helyzetértékelő munkarész

A helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis, a tényleges állapot értékelése, továbbá a szélsőséges, a települési környezettel szemben támasztott általános követelményeknek ellentmondó, problematikus témakörök kiemelése. A település adottságainak, lehetőségeinek és a fejlesztés korlátainak összefoglalása, a település-veszélyeztető hatások alapján készített

3.1. kockázatértékelés figyelembe vételével.

3.1.1. A folyamatok értékelése

A 2. Helyzetelemzés című munkarészben Piliscsaba város fejlődési irányait meghatározó társadalmi,- gazdasági,- települési,- természeti környezeti állapotok, valamint a település-üzemeltetés tematikus csoportosítás keretei között kerültek összefoglalásra és értékelésre. Most ugyanezen felosztás szerint a működő folyamatokat kíséreljük meg bemutatni és összegezni.

a) Társadalmi környezet, demográfia, társadalmi szerkezet, foglalkoztatás, intézményhálózat, identitás

Piliscsabán a demográfiai mutatók pozitív tendenciát mutatnak, amelynek oka, hogy sok fiatal család – ezen belül országos viszonylatban rendkívül sok nagycsaládos – választja lakóhelyéül a települést.

A piliscsabai polgárság sokszínűsége - világnézetben, egészségügyi és anyagi helyzetben és értékrendben - önmagában is érték, ezt az identitástudatot tovább szükséges óvni, védeni és folytonosságában fejleszteni.

Piliscsaba értékeinek felmérése céljával a település „Értékgyűjtő Akció”-t indított, amely során meghatározta számba vette és feldogozta a település értékeit, amely pozitív társadalmi fogadtatásban részesült.

A település jövője szempontjából egyik legfontosabb feladat az érdekérvényesítés, valamint a következménykezelés. Az országos és térségi szintű fejlesztésekben való részvétel megkerülhetetlen annak érdekében, hogy ne kerüljön Piliscsaba olyan helyzetbe, hogy a “feje felett” születnek meg döntések, mint pl. az agglomerációs törvény kapcsán, a KMR régió pályázati lehetőségeiben, illetve a MÁV beruházáskor.

Az érdekérvényesítés másik fontos területe, hogy a szabályokat be nem tartó polgárokkal szemben a rendelkezésre álló jogi kereteken belül határozottan fel kell lépni.

Piliscsabán az egyházi szervezetek komoly intézményfenntartókként meghatározó szereplői a helyi társadalmi, oktatási és kulturális életnek, ezáltal a

hitélet szerepe erősebb és komplexebb a helyi társadalomban, mint az átlagos magyar települések esetén. A hitélet fejlesztése kiemelt jelentőségű, annak érdekében is, hogy oldja a település és az egyetem között a korábbi években fennálló viszonylagos elszigetelődést. Meg kell találni a városnak azt a kreatív utat, amely fejleszti és használja ezt a kiemelkedő lehetőséget.

A települési életminőséget befolyásoló tényezők egyike a lakossági alapellátás, amely Piliscsabán jelenleg kielégítettnek tekinthető, azonban minőségi fejlesztése szükséges. Ez egyben jelenti mind az egészségügyi ellátások fejlesztését (mentőszolgálat, orvosi ügyelet, fogorvosi ellátás), mind a szociális szolgáltatások fejlesztését, valamint a kereskedelmi hálózat fejlesztését is.

Intézményfejlesztésben az oktatás terén a mennyiségi fejlesztés (pl. kevés az óvoda, nincs bölcsőde) mellett, igény mutatkozik az oktatás módszertani fejlesztése terén is – pl. a szegregációnak az oktatásban való jelenléte miatt (Jókai Mór Általános Iskola).

Az intézményi szolgáltatások mennyiségi és minőségi fejlesztése mellett fontosak a változó környezeti és klimatikus hatásokat is figyelembe vevő, korszerű, megújuló energiaforrást hasznosító üzemeltetés-beli fejlesztések is, hiszen kulcsfontosságú feladattá vált, és EU 2020 irányelv az energia hatékony és ésszerű felhasználása.

Piliscsabán a sportélet fejlesztése az egészségmegőrzésen túl a települési, sőt a kistérségi közösségek építését is szolgálja. A sportolás lehetőségeinek fejlesztése terén a település domborzati-, valamint táji- természeti adottságaira alapozva a téli sportok, valamint a természetjárás vonatkozásában is kiválóak Piliscsaba adottságai.

b) Gazdasági környezet, vállalkozói területek, települési szolgáltatások

A települési közhangulatot, a családok jövőbeni várakozásait nagymértékben meghatározza a munkaerőhelyzet alakulása. Piliscsabának vállalkozásbarátnak kell lennie. A munkanélküliség helyzetéről elmondható, hogy Piliscsaba tekintetében ez csökkenő tendenciát mutat. A helyi vállalkozói területek folyamatos bővülése mellett a munkaerőhelyzet is folyamatosan javul. Továbbra is kiemelten kell támogatni a munkahelyteremtő beruházásokat, támogatni kell a helyben való foglalkoztatást és lehetőség szerint előnyben kell részesíteni a helyi vállalkozókat az önkormányzati fejlesztésekben. A jelenleg is futó helyi Közmunkaprogram nemcsak javítja a munkaerőhelyzetet, de javítja az ezzel összefüggő pályázatokon való részvételi lehetőségeket is.

A lakossági alapellátást szolgáló kereskedelmi, szolgáltató, vendéglátó vállalkozások mellett új funkciókat betöltő vállalkozásoknak is van létjogosultsága, például a turisztikai fejlesztés területén, ahol a turizmusvonzó programkínálat és a turisztikai szolgáltatások a természeti- és táji értékek mellett a helyi épített környezet értékeire is alapozhatnak.

c) Települési környezet, városszerkezeti tényezők, védett területek, lakásállomány

Az „Értékgyűjtő Akció” keretében Piliscsaba meghatározta és számba vette a település értékeit (épületállomány, növényzet, zöldfelület, település- és utcakép, építmények stb.), amelyet a Főépítési Iroda munkatársai az Értéktérképen rögzítettek.

Az épített örökség védelme terén szükséges olyan módszerek kidolgozása, melyekkel ezen értékek fenntartható módon megóvhatók és bemutathatók.

A városi környezet fontos településszerkezeti elemei a városi főterek, amelyek olyan kulturált kialakítású pontok, ahol a lakosság szempontjából fontos összejövetelek, ünnepek, megemlékezések, rendezvények, piacnapok rendezhetők. Ezen főterek településszöveten belüli helyének meghatározása és kiépítése a következő évek kiemelt feladata kell legyen.

Szintén sürgető feladat a városi környezet élhetősége szempontjából nélkülözhetetlen közösségi terek, játszóterek nagyszámú kialakítása, fejlesztése, ahol a gyerekek játszhatnak, a felnőttek találkozhatnak, az idősek pedig kényelmesen megpihenhetnek.

A piliscsabai települési környezet áthaladó forgalom számára legmeghatározóbb eleme a 10 sz. főút menti városkép, amelynek javítása kiemelten vonatkozik nemcsak a műszaki infrastrukturális kialakítására, hanem az esztétikai megjelenésre (pl. reklámtáblák, cégérek). Ennek megoldása tervezéssel, fásítással, járdaépítéssel, a közvilágítás és a díszvilágítás átalakításával, valamint jogszabályi környezet megteremtésével lehetséges (parkolási és reklámrendelet).

d) Természeti környezet, természeti adottságok, értékek, tájhasználati konfliktusok

Piliscsabán az első, tudatos, nagy területre kiterjedő fásítási program az 1900-as évek elején a főhercegi uradalomból parcellázott „Klotild” villatelkek kialakítása során történt. Az ekkor telepített vadgesztenye, juhar-, fenyő- és hársfák már több mint száz évesek. A közterületi zöldfelületeken és a létesítmények kertjeiben növelni kell a fás növényzettel beültetett, annak lombkoronájával fedett területrészek arányát. A településtörténeti hagyományokhoz illeszkedő, a termőhelyi adottságoknak és a klímaváltozásnak megfelelő fa- és cserjefajták alkalmazásával történő „Városi fásítási program” elindítása és ütemezett végrehajtása növelné a település ökológiai és településképi értékét, valamint egyben a zöldfelületek használati és esztétikai értékét is.

A 2010-es felmérés eredménye szerint (amit megerősítenek a 2013-as Gondolatpiac Partnerségi Program felmérései is) Piliscsaba közigazgatási területén a bel- és külterületi utak mentén 5715 db különböző korú és fajtájú élőfa található. A település útjainak fásítottsága 62%. Ahhoz, hogy minden fásor hiánytalan legyen, a 2010. május 1-jei állapot szerint belterületen 2366 db, külterületen (Álomvölgyben) 966 db, azaz összesen 3332 db fát kell pótolni. A zöldvagyron felmérése alapján a település fásításában feltárt hiányosságok tervezett felszámolásához ütemezett intézkedési tervet kell készíteni és a lehetőségekhez képest helyi vagy pályázati forrásokból költségvetési keretet kell mellé rendelni.

Piliscsaba területének tájhasználatát értékelve megállapítható, hogy azt már több évszázada az értékelvűség hatja át. Piliscsaba Nagyközség Önkormányzata 2007-ben fogadta el Piliscsaba természeti értékeinek védelméről és fenntartásáról szóló 2/2007. (II.20.) rendeletét. A rendelet védetté nyilvánította Piliscsaba-Klotildliget teljes területét, beleértve a tanácsrendszerben már védetté nyilvánított Piliscsaba-Klotildliget parkjait, fásorait és fáit is.

A védetté nyilvánított területekre kezelési tervet készítettek. Az önkormányzat a kezelési költségek biztosításának érdekében hozta létre ugyancsak 2007-ben a 20/2007. (IX.25.) sz. rendeletét a Környezetvédelmi Alapról. Ennek az alapnak a segítségével készülhetett el 2010-ben a település zöld vagyónának felmérése is.

Rövidtávra további feladatként határozandó meg a fenti kezelési tervek

karbantartása, és az abban foglalt intézkedések érvényesítése.

A település területét érinti az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet (N2000 Kr.) által kihirdetett Natura 2000 hálózathoz tartozó HUDI20009 kóddal Budai-hegység néven, valamint a HUDI20039 kóddal Visegrádi-hegység néven jelölt kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület. A település déli részét érinti az országos jelentőségű védettséget élvező Budai Tájvédelmi Körzet.

Az országos jelentőségű védett természeti értékek területe, illetve az országos ökológiai hálózathoz tartozó településrészek természeti értékeinek védelméről, turisztikai attrakcióként lehetséges bemutathatóságáról gondoskodni kell, ezzel növelni lehet a város turisztikai vonzerejét, bővíteni lehet a lakosság rekreációs lehetőségeit. Országos szinten kiemelt fókusz területté vált a természetjárás. Piliscsaba adottságai kiválóak e tekintetben is, és lehetőségei jelen pillanatban csak korlátozott mértékben kiaknázottak. Ezen a területen kis beruházással komoly eredményeket lehet elérni, ami kamatosan megtérülne a turisztikai forgalom növekedésével, valamint a települési szolgáltatások növelésével.

Piliscsaba domborzati adottságai kifejezetten alkalmassá teszik a várost a családos téli sportok, különösen a szánkózás művelésére. Kiépített szánkó, (nagyon) kezdő lesikló és izgalmas sífutó pályák, valamint lovasszán használatára alkalmas útvonalak kialakítása nem követelne nagy beruházást, mégis jelentősen emelné Piliscsaba közösségi megítélését úgy lokális, mint térségi szinten.

Az egyes területek, tágabb térségek klimatikus jellemzőinek évtizedek óta megfigyelhető és regisztrálható változása a társadalmak, az ember környezeti adottságokat jelentősen befolyásoló tevékenységeinek globális és helyi hatókörű újragondolását igényli. A maradandó kedvezőtlen hatásokkal járó környezethasználat/környezetterhelés csökkentését, a nem megújuló és a megújuló energiaforrások alkalmazásában az arányok változtatását, a környezettudatos, illetve az energiatakarékos gazdálkodás, energiatakarékos városüzemeltetés és civil élet megteremtését kiemelt jelentőségű szempontrendszerévé kell tenni Piliscsaba életének.

A környezetvédelem szempontjából az ITS egyik célkitűzéseként kell megfogalmazni az energiatakarékos városüzemeltetés – ezen belül a közösségi szolgáltató intézmények (pl. iskola, óvoda, orvosi rendelő, polgármesteri hivatal stb.), a közterületek, a termelő-szolgáltató gazdálkodás létesítményei, a háztartások üzemelése, fenntartása – támogatását.

A csatornahálózat rendszerének és a vezetékes ivóvízhálózatba bekapcsolt létesítmények rákötésének kiteljesedésével, a közműolló minimalizálásával már a rövidtávú időszakban csökkenteni kell a felszíni szennyeződésekre érzékeny földtani- és hidrogeológia közeg veszélyeztetettségét, a szennyezést.

A földtani közeg veszélyeztetettségének csökkentése érdekében fel kell számolni az illegális hulladéklerakásokat, illetve meg kell akadályozni újabbak keletkezését – civil és önkormányzati összefogás szükséges a környezeti őrszolgálat működtetésére.

e) Település üzemeltetés, közlekedés, közterület, közmű infrastruktúra, közbiztonság, hulladékgyűjtés

A településüzemeltetés a hatékony működtetés területén fejlesztésre szorul. Első lépésként indokoltnak látszik egy városüzemeltető önkormányzati cég létrehozása a jelenlegi i üzemeltetési csoport helyett. A településüzemeltetés

minőségi fejlesztésének egyik kiegészítő lehetősége az informatikai alapú adatbázis fejlesztése (utcabizalmi program, többirányú információáramlás javítás, lakossági bejelentés-kezelés).

A városmarketing feladata településüzemeltetés szempontjából a települést érintő információ közvetítése. Ahhoz, hogy Piliscsaba ismertsége, turisztikai, gazdasági vonzereje és települési megtartó ereje növekedjen, szükség van a város erényeinek folyamatos kommunikációjára úgy országos szinten "kifelé", mint a piliscsabai polgárok felé "befelé".

Piliscsaba közlekedési helyzetét az egyes településrészek szeparáltsága, valamint a települést kettévágó 10 sz. főút jellemzi. A 10 sz. főút főváros, Esztergom és a Zsámbéki medence irányú jelenlegi terheltségének megoldására és az érintett településekre gyakorolt átmenő közúti forgalmának mérséklésére az országos közlekedéshálózati fejlesztések hozhatnak majd hosszútávon megoldást.

Rövidtávon a főváros és Esztergom irányába történő közúti forgalom az elővárosi vasúti tömegközlekedés igénybevételének növelésével csökkenthető. A vasúti pálya jelenlegi fejlesztése, korszerűsítése biztosítja ezt a pozitív – az egész településre, valamint a vasúttal, illetve a 10. sz. főúttal érintett többi településre is kiható – fejlesztési irányt. Az elővárosi vasutat igénybevevők célforgalma számára a vasútállomás és a megállók mellett P+R parkolók létesülnek. Az elővárosi vasúti közlekedés a ráhordó közúti tömegközlekedéssel és a közvetlen gyors-tömegközlekedési járatokkal még vonzóbb agglomerációs várossá tehetik Piliscsabát.

A kertvárosi lakóterületek jellege várhatóan érintetlen marad, de a városon belüli gyalogos és kerékpáros (esetleg településen belüli tömegközlekedési) hálózatok kiépítésével összeköttetések javulnak. Jelenleg szinte teljesen hiányzik a gyerekek számára is önállóan és biztonságosan használható közlekedés-hálózat a lakóhelyek és a fontosabb intézmények illetve a vasútállomás között.

A településen élők életkörülményeit a közmű-infrastruktúra és környezeti állapot alapvetően befolyásolja. A komfortos életvitel feltétele a kedvező közmű-ellátottság, a vezetékes közüzemű közművek rendelkezésre állása. Piliscsabán szinte teljes ellátottsággal rendelkezésre áll a kiépített hálózati rendszeren keresztül az egészséges vezetékes ivóvízellátás és a villamosenergia ellátás. A közcsatornás szennyvízelvezetés különösen a vezetékes ivóvíz ellátottsághoz viszonyítva kedvezőtlen, ma is csak 58 %-os. Ez azt jelenti, hogy a lakásállomány 40 %-ából a szennyvizet jellemzően házi szikkasztó medencékbe gyűjtik, ahonnan a szennyvíz szennyezve a talajvizet a talajba szikkad. A település kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen fekszik, kis része nyílt karsztos területként nyilvántartott, ezért különösen veszélyes szennyező forrásnak tekinthető a naponta átlagosan 350 m³-nyi talajba szikkadó szennyvíz! A településen kiugróan magas a vezetékes gázellátottság is, amely jelzi, hogy az automatikus üzemvitelű hőellátás lehetősége majdnem település szintű.

A környezeti állapot alakításában is szerepet tölt be a közműellátás. A nagyon kedvező vezetékes gázellátottság mutatja, hogy a levegőt erőbben terhelő hagyományos szilárd tüzelőanyag kiváltása megtörtént, hozzájárulva a levegő tisztaságának a javításához. Az utóbbi években azonban a családok gazdasági nehézségeinek hatására egyre többen használnak újra hagyományos, nem vezetékes energiahordozót is, amely kedvezőtlen légköri viszonyoknál rontják a környezeti állapotokat.

A közművek elhelyezésének is van szerepe a környezeti állapotok alakításában. A föld feletti hálózatok - szinte betöltve a föld feletti tereket - egyrészt közvetlenül, a megjelenésük esztétikai hatásával rontják a település arculatát, másrészt

helyfoglalásukkal korlátozzák az igényes közterület alakítás lehetőségét. A felszín alatti közműelhelyezésnél sem tapasztalható, hogy törekedtek volna a takarékos elrendezésre, így a közművek helyfoglalása a felszín feletti terek hasznosítási lehetőségét is korlátozzák.

A környezeti állapotokat, s ezzel az életkörülményeket befolyásolja a közterületek felszíni vízrendezésének előforduló hiányossága, illetve a szélsőséges időjárási viszonyokkal megváltozott csapadékvíz elvezetési nehézségek. Ez Piliscsaba legégetőbb infrastruktúrális hiányossága, amelynek megoldása azonnali lépéseket sürget.

A környezeti állapot alakításában jelentős szerepet tölthetne be az utak-közterek látványát meghatározó közvilágítás. A településre jellemző, hogy közvilágítása az esztétikus egyedi lámpatestek helyett a kifizetésű hálózatok tartóoszlopaira szerelt lámpafejekkel megoldott, így arculat-alakító hatása nem érvényesülhet.

A klímaváltozás okozta szélsőséges időjárás, a nagyobb csapadékesemények, a felmelegedés mellett az élethez fenntartása a közműellátással szemben új igényeket támaszt. Megváltoztak a csapadék viszonyok, rövid idő alatt nagy intenzitású záporok veszélyeztetik az épített környezetet és a természeti környezetet, a mezőgazdasági hasznosítású földterületeket, erdőterületeket is. A kialakult vízelvezető rendszerek a nagy záporok levezetését nem tudják biztosítani. Ennek elkerülésére a településeket fel kell készíteni a nagyobb intenzitású záporok fogadására. Fejleszteni kell a vízelvezetés hálózati rendszerét és növelni kell a tározó kapacitását.

A klíma változás okozta felmelegedés kezelése jelentős energiaellátás fejlesztést is igényel. A téli fűtési szezonban ugyan energia-megtakarítás várható, de a nyári túlmelegedés elleni klímavédelem energiaigénye meghaladja a téli megtakarítást.

Az energiaigény növekedése egyre költségigényesebb energiatermelő beruházással és üzemeltetéssel elégíthető ki. Az így növekvő költség-terhelés a fenntartható fejlődési folyamat fékezőjévé vált. A fékező hatás elérte közvetlenül a lakosságot, a vállalkozásokat, az önkormányzatokat, a termelés valamennyi ágazatát egyaránt. E negatív spirál megállítása társadalmi-gazdasági feladattá vált.

Ezért megoldást kell keresni - a komfortszint, a termelőképeség csökkentése nélkül - az energiaellátás költségterheinek a mérséklésére, amely a fejlődés fenntarthatóságát segítené elő.

A megújuló energiahordozók hasznosításának hatékonyságát az optimális kihasználtságával lehet elérni. Piliscsabán a megújuló energiahordozók hasznosítási lehetősége korlátozott, de alkalmazása nem hagyható ki. Alkalmazásra elsődlegesen a napenergia vehető igénybe, napkollektorok-napelemek alkalmazásával.

A korszerű hulladékgazdálkodási elvek teljesülése érdekében a város területén is gondoskodni kell a keletkező hulladékok újrahasznosítását segítő szelektív hulladékgyűjtés feltételeiről. A területen keletkező zöldhulladék gyűjtése, elszállítása és újrahasznosítása a település szervezett szemétszállításának keretében már nem biztosítható, ezért Piliscsabának új megoldást kell kiépítenie.

A korszerű hulladékgazdálkodás megkívánja, hogy a szelektív hulladékgyűjtés rendszerének működtetése mellett alapvető célkitűzés legyen a keletkező hulladékok mennyiségének csökkentése. Az ITS egyik fontos középtávú célkitűzése lehet a lakosság, kiemelten - a család idősebb tagjait az ügyben hatékonyan befolyásoló - ifjúság környezeti nevelése, a környezettudatos

magatartás általánossá tétele. Civil szervezetek segítő, operatív tevékenységének bevonása szükséges a lakosság környezettudatos vásárlói, fogyasztói, illetve környezethasználoi magatartásának széleskörűvé tételében (helyi kezdeményezések, hazai és európai uniós támogató pályázati lehetőségek kihasználása).

A települési környezet védelme érdekében az illegális hulladéklerakások megszüntetéséről rendszeresen szükséges gondoskodnia az illegális hulladéklerakással érintett területek tulajdonosainak, közterületen a lakosság segítségének bevonásával az önkormányzatnak.

A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése

3.1.2.

Lásd. 2.1. fejezet

3.1.3. A településfejlesztés és -rendezés kapcsolata

Piliscsaba jóváhagyott Településfejlesztési koncepciójában jövőképét és céljait széles társadalmi egyetértéssel alapuló fejlődési irányként az értékek figyelembe vételével fogalmazta meg. A település fejlődési pályáját úgy határozza meg, hogy a városiasodás összes előnye úgy valósuljon meg, hogy közben annak következtében ne szenvedjen csorbát a település nyugodt, falusias hangulata. Gazdasági szempontból meghatározta továbbá azt a négy alappillért (turizmus, oktatás, szolgáltatás és zöldgazdaság), amelyre építeni kíván, azaz melyeket hosszú távú fejlesztési elképzeléseiben a jövőben kiemelten fog kezelni.

A jelen településfejlesztési stratégia dokumentuma fenti célok rövid és középtávú ciklusra történő lebontását elemzi, értékeli és határozza meg. A hatályos településrendezési eszközeinek felülvizsgálata teremti majd meg a jogi alapját e célok megvalósíthatóságának. Legyenek ezek az értékek megőrzésének, illetve a fejlesztési típusú elképzelések végrehajtásának jogi alapjai.

A Településfejlesztési Koncepció, valamint jelen stratégia készítésekor feltárásra kerültek a hatályos rendezési tervben szereplő olyan szabályozási elemek, melyeknek ésszerű módosításával a szereplők további lehetőséget kaphatnak feladataik végrehajtására.

Problématérkép/értéktérkép

A település problémáinak és értékeinek összefoglalója térképi formában, a területi lehetőségek és korlátok térképi ábrázolása témakörök kiemelése. A település adottságainak, lehetőségeinek és a fejlesztés korlátainak összefoglalása, a település-veszélyeztető hatások alapján készített kockázatértékelés

3.2. figyelembe vételével.

A 2.1 fejezetben szereplő listában a „Meglévő adottságok”, mint értékek, illetve problémák/ hiányok csoportosításban kerültek összefoglalásra. Ezek alapján készült el a település ún. Értéktérképe, amely jelen a Városfejlesztési Konceptió, Megalapozó Vizsgálat - Értékek fejezet mellékleteként került elkészítésre.

3.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek

3.3.1. A településfejlesztés és -rendezés kapcsolata

1. Klotildliget

Klotildliget Piliscsaba kertvárosa. Sugaras és merőleges, két oldalon telepített fasorral szegélyezett úthálózattal kialakított településrész, amely mind a közterületeken, mind a magántelkeken belül kiemelkedő értékű növényállománnyal rendelkezik.

A településrészt a 2. sz. Esztergom-Budapest vasútvonal választja el Piliscsaba többi településrészétől, amelyekkel való közlekedési kapcsolatát több vasúti átjáró is biztosítja. E területrész déli oldalán található a vasúti tömegközlekedést biztosító vasútállomások. Klotildliget megállóhoz a városrész felőli oldalon is létesülnek parkolóhelyek.

A területrészen oktatási, egyházi, szociális intézmények találhatóak. Az egyik legnagyobb problémát a csapadékvíz elvezetés megoldatlansága jelenti. A csapadékvíz elvezetést a városrész teljes területén szükséges kiépíteni, a látvány és a fasorok védelmének figyelembe vételével.

A városrész északi területén a közcatornás szennyvízelvezetés megoldatlan. A kiépített közcatornahálózaton üzemelő szennyvízáttemelő műtárgy védőtávolság igényének csökkentése szükséges.

Klotildliget városrésze is vonatkozó közműves szempontú adottság a föld felett vezetett közműhálózatok (villamos energia és vezetékes elektronikus hírközlés) jelenléte és az azokról kiépített ingatlan bekötések településképi és a fasorok védelme szempontjából is fennálló problémája. A közvilágítás a kifestésű hálózat tartóoszlopaira szerelt lámpafejekkel történik. A megvilágítás mértéke csak minimális szinten elégíti ki az előírásokat.

Közlekedési szempontból a városrész északi részének úthálózata külön problémát okoz. Az utcák jellemzően keskenyek, meredek, a burkolat hiányzik. Az utcák kertvárosi arculata zártkerti arculattá változik, ráadásul zsák jelleggel, innen csak visszafordulni lehet, közvetlen kapcsolata (a domborzati adottságok miatt) a többi településrészhez nincs.

Településképi szempontból a településrész városszerkezetét meghatározó sugaras úthálózat fókuszában lévő teresedés - József Főherceg tér – közterület-

arculatának kialakítása elmaradt.

2. Csaba

A hagyományos falusias karakterű, történelmileg kialakult településmagot a 10 sz. főút 2 részre osztja. A településmag északi részén található a település számos értékvédelem szempontjából jelentős eleme. A lakófunkción túl jellemzően itt, a Főút és a Bajcsy-Zsilinszky utca mentén található a központi alapellátási, oktatási, egészségügyi, igazgatási funkciók mellett a temető, a sport, valamint kereskedelem, szolgáltatás vendéglátás funkciói is. A Fő út és a Bajcsy-Zsilinszky út csatlakozásánál található a település központja, amely a Bajcsy-Zsilinszky utca mentén folytatódik. A terület rész városkép és környezetállapot szempontjából a Fő út mentének kivételével rendezettnek mondható. A Fő út arculata kedvezőtlen a közterületi, városképi, funkcióbeli és közlekedésbiztonsági, forgalomtechnikai hiányosságok miatt is. Közlekedési szempontból a településrészen a közútcsatlakozások közterületi kialakítása hiányos, amely településképi szempontból is kedvezőtlen. A településrész intézményfejlesztési szempontból is érintett. A településrész 10 sz. út mellett elnyúló részén több kereskedelmi funkciójú terület rész található, amelyek mint alközpont működnek. Közműves szempontból elsődleges hiányosság a városrészen csatornázatlan utcák előfordulása. Továbbá a föld felett vezetett közműhálózatok (villamosenergia és vezetékes elektronikus hírközlés) és arról kiépített ingatlan bekötések településképi és közterület hasznosítás szempontjából is és a fasorok védelme szempontjából is kedvezőtlen. A közvilágítás a kifeszültségű hálózat tartóoszlopaira szerelt lámpafejekkel történik, a megvilágítás mértéke minimális szinten elégíti ki az előírásokat. A csapadékvíz elvezetés nem mindegyik utcában megoldott. A településmagot kettévágó 10 sz. főút és a Tinnye felől érkező út találkozásánál található Csaba déli településrésze. E két út találkozásánál jellegzetes „Y” alakú tér (Templom tér) jött létre, amelyen Piliscsaba műemlékei találhatóak. A lakófunkción túl kulturális, oktatási, sport és egyházi intézmények helyezkednek itt el. E terület rész déli peremén a Kálvária u.– Új u.– Rózsa u.– Végső u. – Árok u. – Akácfa utak melletti lakóterületek szegregációs konfliktussal terhelt területek közé sorolhatók. Közlekedési szempontból a Főút és a Garancsi út közútcsatlakozása nemcsak közlekedésbiztonsági, hanem közlekedésszervezési szempontból, mind gépjármű, mind gyalogos- és kerékpáros, valamint városképi szempontból a Templomtérrel együtt korszerű fejlesztést igényel.

3. Csabagyöngye

A területi elhelyezkedéséből adódóan legnagyobb értékét panorámája jelenti, amelyet az erdővel körülölelt fekvését kiegészítő dús növényzet tovább emel. A településrész kereskedelem és szolgáltatás szempontjából ellátatlan. Közműves szempontból kedvezőtlen a viszonylag fiatal beépítésű területen az előforduló föld felett fektetett hálózatok zavaró megjelenése.

4. Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Az egyedi építészeti kialakítású egyetemi épületegyüttes méltán a település keleti kapuja. A terület nemcsak településképi és funkcióját tekintve van különleges helyzetben, hanem abban is, hogy az egyetemi hallgatók nem vesznek részt a település életében. Közműves szempontból magánterületként kezelt, közhálózatról kiépített bekötésekkel, telken belül magánközművel ellátott.

13. Egyetem utca és a Fényesliget sétány környéke

Klotildligettől délkeleti irányban található Piliscsaba lakótelepszerű társasházak kisvárosias településrésze, ahol oktatási, kereskedelmi funkciók találhatóak a lakófunkció mellett. A csapadékvíz elvezetés, továbbvezetés igényel jelentősebb

fejlesztést, valamint a föld feletti hálózatok jelenléte kedvezőtlen.

6. Magdolnavölgy

A hazai lakópark építés jellegzetes példája. Közlekedési szempontból mai állapotában szigetszerű településrészt képez, mert a település központi részével történő összekötést biztosító területrésze még csak tervi szinten van jelen, amelynek beépítése új ütemként valósul majd meg. Településkép és környezetállapot szempontjából kedvezőtlen az utcafásítás hiánya a területen. A településrész kereskedelem és szolgáltatás szempontjából hiányos. Közműves szempontból a csapadékvíz elvezetés megoldása, a hordalékfogás, továbbszállítás rendezésének hiánya a legfontosabb. A Magdolna-völgy városrész déli részén a szennyvíz közcsatornás elvezetése megoldatlan.

8. Garancsi területek

A lakópark vonzereje az elhelyezkedéséből adódó értékes panoráma. A településrész kereskedelem és szolgáltatás szempontjából részben ellátatlan. Kiemelten fontos lenne, hogy biztonságos kerékpáros és gyalogos hálózatokon keresztül közvetlenebb kapcsolata alakulhasson ki a városközpont intézményeivel.

9. Álomvölgy

A lakófunkciót engedő, kiépült infrastruktúra hálózattal rendelkező, alapjában véve mezőgazdasági övezetbe tartozó településrész beépülése megrekedt, amely városüzemeltetési és településképi szempontból kedvezőtlen. Előközművesítés keretében a villamosenergia és a vízellátás kiépült, ennek ellenére elakadt a terület beépítése. A szennyvíz közcsatorna és a csapadékvíz elvezetés kiépítése nem történt meg. A felszíni vizek befogadóig történő továbbszállítása északi irányban rendezetlen.

11. Kálvária utca menti iparterület

A lakóterület déli részéhez kapcsolódó gazdasági területen jellemzően vállalkozásokkal beépült. A szenny- és csapadékvíz elvezetés kiépítettsége hiányos.

10. Hosszúrét

A település nyugati kapujában, a 10-es út és a Kenyérmezei patak közötti sávban került kialakításra. A gazdasági tevékenységeket magába foglaló hosszúréti vállalkozói terület beépülése folyamatban van. A szennyvízelvezetés kiépítettsége hiányos.

29. Ábra:
Piliscsaba településrészei

3.3.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)

Piliscsaba 2013-2018 időszakra elkészített Helyi Esélyegyenlőségi Programja (HEP) szerint:

„Piliscsabán nem alakult ki szegregált telep, noha az egyes településrészekben jól megfigyelhetők a jellegzetesen sajátos porták kerítés nélkül, rendezetlen udvarokkal, a színek és építőanyagok is árulkodóak. A szegregáció veszélye a lepusztuló állagú magánportákat fenyegeti faluszerte, mert ezek szerezhetők meg lakáscélra, noha felújítani nem tudják őket. A szegregációval veszélyeztetett népesség bármely elhelyezkedésű ingatlanra vevő, ha az számára elérhető árú függetlenül komfortfokozatától, állagától, de a lerobbant házakat, üdülőket csak az életveszély elhárításáig tartja karban. Ez nem kizárólag jövedelemszerző képességétől függ, ki lehet jelenteni, hogy nincs is igénye rá.”

Fentiek alapján és az Önkormányzat adatszolgáltatása szerint Piliscsaba Város Csaba lakóterületének déli peremén a Kálvária u.– Új u.– Rózsa u.– Végső u. – Árok u. – Akácfa utak melletti lakóterületek sorolhatók konfliktussal terhelt területek közé, amelyek szegregáció tekintetében potenciális akcióterületként is lehatárolhatóak.

Monitoring rendszer kialakítása (output és eredményindikátorok meghatározása az egyes akcióterületi beavatkozásokra és az integrált településfejlesztési stratégia intézkedéseire, azok mérési módjának, gyakoriságának rögzítése; a monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása)

A monitoring alapvető funkciója a stratégiai célok előrehaladásának követése, dokumentálása. Tehát, a fejlesztési programok megvalósításának előrehaladása során szükség van a változások, elért eredmények folyamatos nyomonkövetésére. Ehhez egy megfelelő monitoring rendszer szükséges.

Piliscsaba Településfejlesztési Konceptióban megfogalmazott fejlesztések egyértelmű célja, hogy az abban szereplő fejlesztési célok a lehető legmagasabb szinten teljesüljenek, azaz "Legyen jó Piliscsabán élni!"

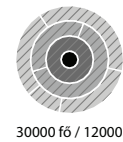
A Településfejlesztési Stratégiájában legfontosabbak célként azok a stratégiai lépéseket kerültk meghatározásra, amelyek meglévő hiányosságokat, ill. hibás működést szüntetnek meg. Második legfontosabb célok azok, amelyek a meglévő értékek továbbfejlesztését és aktívabb pozícióba kapcsolását jelentik és amelyek sok piliscsabai polgárt érintenek. Harmadik célkitűzés az új értékek teremtése, amelyek jól megtérülő „luxus” jellegű beruházások, azonban a fenti célokhoz képest jelenleg még kevésbé fontosak.

Piliscsaba a Településfejlesztési Stratégiájában a fejlesztési alprogramokat stratégiai lépésekre bontja. E lépések mindegyikéhez az alábbi mérőszámokat rendeli: Megtérülési Indexe (MI), Közösségi Impakt Faktora (KIF), Szükségesség Szerinti Besorolása (SzSzB), előfordulási darabszáma és előkövetelmény-jellege, amely súlyozó tényezők összesítésével (Összesített Súlyozó Érték) ezen egyes lépéseket sorrendbe helyezi.

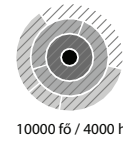
A településfejlesztési akciók egyedi súlyozás szempontjából kerülnek megoldásra pénzügyileg, mindig az adott év költségvetésében megfogalmazott szempontok szerint.

Fenti rendszerben meghatározott célok megvalósulásának nyomonkövetése, azok monitoringozása az Önkormányzat részéről évenként történik meg. A monitoring során az Önkormányzat, illetve az általa arra kijelölt személy, személyek, szervezetek az esetlegesen szükségessé váló módosításokat, mind a célok, mind azok prioritása szerint tekintik át, követik nyomon. Amely évenkénti nyomonkövetés alapozza meg az ITS 4 évenkénti felülvizsgálata során meghatározásra kerülő új stratégiai célokat és azok prioritását.

Összehasonlító településfunkció vizsgálat

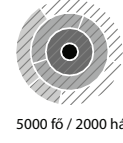
30000 fő / 12000 háztartás

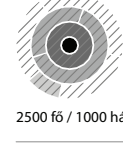
10000 fő / 4000 háztartás

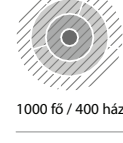
Piliscsaba 8381 fő - állapot

5000 fő / 2000 háztartás

2500 fő / 1000 háztartás

1000 fő / 400 háztartás

250 fő / 100 háztartás

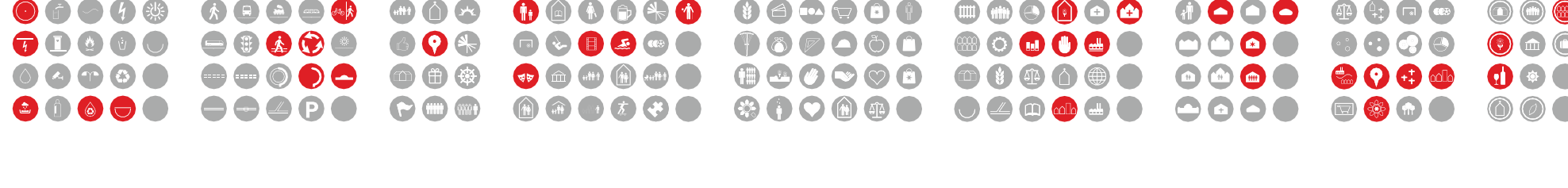
50 fő / 20 háztartás

5 fő / 1 háztartás

Piliscsaba 8381 fő - állapot

Jelmagyarázat

Felszíni vizek, közművek

- település vízellátása természetes vízfolyásból
- település ivóvízellátása fűrt kutak telepítésével
- esővíz gyűjtése, hasznosítása
- szürkevíz kezelése helyben
- fűtés egyéni tüzeléssel
- esővíz elvezetése - nyílt esőcsatorna
- vezetékes ivóvíz
- vilamoshálózat
- központi szemétkézelés
- helyi szennyvizgátlakodás
- kiemelt szakaszokon közvilágítás
- földgáz hálózat
- kiemelt szakaszokon zárt esőcsatorna
- vilanyvezetékek föld alá vezetése
- szennyvíz-újrahasznosítás
- hulladék újrahasznosítás
- megújuló energia alkalmazása
- problémás helyeken térfigyelő-kamerák telepítése

Községek, hagyományok

- családi közösségek
- közös ünnepek
- szavazás, közös döntés
- főter
- községek
- hitélet helyei - kápolna, templom
- községi öntudat
- településvezetés
- településház
- megjelennek a közösségen kívüli egyének
- civil-, vallási-, szabadidős egyesületek
- település szintű ünnep - fesztivál

Gazdaság / Szegények

- önellátás
- alapszintű csere
- többlet
- szakmunka
- segédmunka
- kereskedelem
- fizetőszköz
- önellátó szegénység
- többlet nő - szakosodás
- intenzív kereskedelem - üzletek, kereskedők
- nagybő társadalmi különbségek
- munkanélküliség
- közmunka
- nagy üzletek megjelenése
- szaküzletek
- munkahelyek teremtése
- szeretetszolgálatok
- Östermelői boltok
- szociális otthon
- megújuló energia alkalmazása
- hajléktalanok
- leszakadó városrészek
- szociális és jóléti fejlesztések

Oktatás - Nevelés

- otthoni oktatás - "apáról fiúra"
- 1 osztályos oktatás
- 8 osztályos általános iskola
- óvoda
- szakközépiskola
- bölcsőde
- gimnázium
- speciális iskolák
- vallási iskolák
- felnyitőképzés
- egyetem
- OKJ-s képzések
- ipari szakoktatás

Közterületek - Hálózatok

- minden közterület
- házak magánterület
- piac
- temető? település belsejében
- körbekerített kertek
- futballpálya
- sportszakosztályok
- újabb városrészek szabályozása
- védősáv az ipari zóna és a lakóterület között
- representatív főter
- temető új helyszínen
- közparkok
- belváros revitalizációja
- sűrű lakóövezetek kialakítása
- bevásárlópark

Korcsoportok, igények

- Jellemzően két korosztály - gyermek, felnőtt
- családi igények - családi együttélés
- fiatalok elköltöznek
- dolgozó anyuka
- egyedül maradt idős
- különböző igényű korcsoportok
- szórakozási lehetőség
- futball egyesület
- egyesületek
- könyvtár
- játszóter
- több szakosztály
- családvédelem
- szociális otthon
- mozi
- uszoda
- korcsoportokhoz illő köztérhasználat
- színház
- múzeum
- rétgegykevényeségek
- idősek foglalkoztatása

Közlekedés - Hálózatok

- egyéni közlekedés
- fűt
- mellékutak
- a települést átmenő országút
- távolsági tömegközlekedés
- burkolt fűt
- főbb utak burkoltak
- elkerülő út - átmenő forgalom termentesítés
- gyalogos útvonalak fejlesztése
- lámpás keresztesz?
- P parkolózónák kialakítása
- sétálóutak
- belváros forgalmcsillapítása
- körforgalmak
- vasút
- körgyűrű
- helyi tömegközlekedési hálózat
- távolsági tömegközlekedés fejlesztése
- energiatudatos fejlesztések

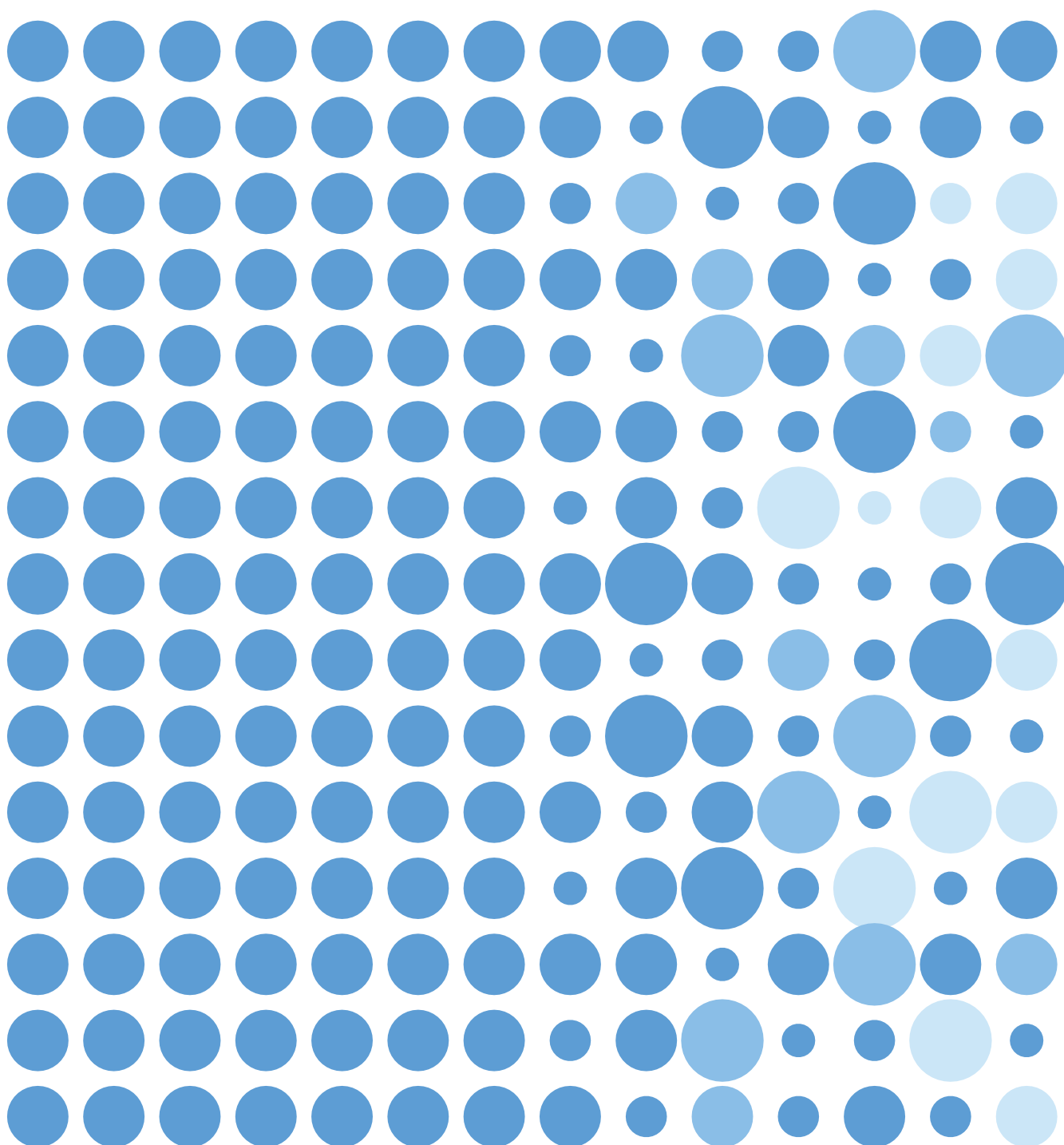
Gazdaság / Fejlesztések

- önellátás
- életvédelem
- közös fejlesztőter
- hitélet helyei - kápolna, templom
- esővíz elvezetése
- utak építése, karbantartása
- településház
- gazdálkodási környezet kialakítása, szabályozások
- gazdasági irányok kijelölése
- iparosodást segítő intézkedések
- letelepedést segítő intézkedések - új lakóövezetek
- városmag sűrítése
- ipari zónák közműtelepítése - szennyvíz, erősáram
- szolgáltatás szektor fejlesztése
- irodaházak
- inkubátorház
- nagy cég településre vonzása
- orvosi alapintézmények
- orvosi szakintézmények

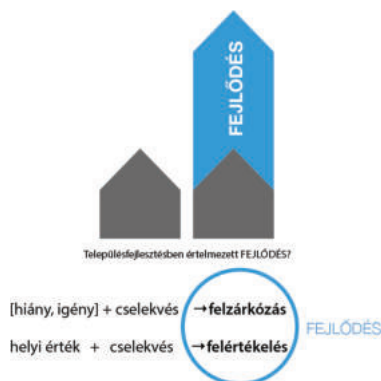
Értékvédelem - Hálózatok

- életvédelem
- személyes tulajdon védelme
- települési hagyományok védelme
- szimbolikus épületek, helyek védelme
- helyi vállalkozások védelme
- helyi jellemző termékek védelme
- természet védelme
- helytörténeti múzeum
- városképi jelentőségű területek védelme

Integrált Városfejlesztési Stratégia

Bevezető

Az integrált településfejlesztési stratégia kapcsán jogos kérdés, hogy tulajdonképpen mit is jelent az, fejlődés?

A fejlődés

- pozitív irányú változás valamely értékrend szerint;
- egy alacsonyabb szintről egy magasabbra való jutás;
- közgazdasági értelemben pozitív eredmény.

A településfejlesztés gondolatkerében a fejlődést vagy mint **felzárkózást** (a hiányok megszüntetését), vagy mint **felértékelést** (esetleg új értékek létrehozását) érthetjük.

És mi az, hogy stratégia?

A stratégia szavunk a görög strategos szóból származik, amelyik az ókori Görögországban a háború megnyerésének művészetét jelentette.

Ma a településfejlesztési gyakorlatban az integrált városfejlesztési stratégia (IVS) egy holisztikus szemléletű, középtávú (7-8 év) városfejlesztési terv, amelynek célja a hosszabb távú településfejlesztési koncepció célkitűzései és a rendelkezésre álló, vagy megszerezhető források összhangjának megteremtése. Egy cselekvéssor / lépéssor, amely nem csak rögzíti a feladatokat, de megoldási sorrendet is elrendel.

Az Európai Unió a fenntartható európai városokról szóló Lipcsei Chartában 2007 tavaszán határozta meg először az integrált városfejlesztési stratégiák kialakításának igényét és tartalmi követelményeit, és az IVS készítése, 2012 novembere óta a hosszú távú szemléletű településfejlesztési koncepció alá rendelt középtávú stratégiaként, jogszabályi kötelezettséggé vált.

A most bemutatott településfejlesztési stratégia készítését a Településfejlesztési Koncepció elfogadását (2013. március 12.) követően, arra alapozva 2013-ban kezdtük.

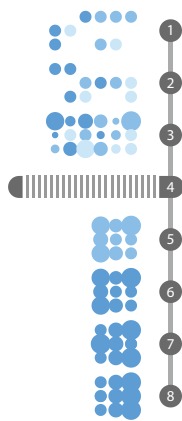
PILISCSABA
GONDOLATPIAC
partnerségi program 2013

Első lépésként elindítottuk a Gondolatpiac Partnerségi Programot, amely a teljes tervezési folyamat során aktív is maradt. A Gondolatpiac biztosította a civil szféra legteljesebb körű bevonását: működtettünk blog-ot, saját sátorral jelen voltunk a Csaba napon, szerveztünk képzőművészeti versenyeket, tartottunk tematikus munkacsoport találkozót, vitaesteket.

A partnerség eredményeként megismertük és feltártuk Piliscsaba értékeit, a polgárok problémáit, a szorító hiányokat és a kiaknázatlan lehetőségeket. Sokak segítségének köszönhetően „Megráztunk minden fát, benéztünk minden kő alá.”

Integrált Városfejlesztési Stratégia.
Piliscsaba, 2014.

Piliscsaba Városfejlesztési Stratégiája alapját a konkrét feladatok, az ún. **stratégiai lépések** adják. Ezek azok a beavatkozások, amelyeket részben a Gondolatpiac Partnerségi Program tanulságai, részben a szakmai stábunk tapasztalatai, részben az összehasonlító településfunkció vizsgálat (lásd. 30. Ábra) alapján állítottunk össze. Ezek között a feladatok között azonban - valamilyen objektív rendszer segítségével – egy sorrendet fel kellett állítanunk. Ezért a stratégiai lépések mindegyikéhez hozzárendeltünk egy **Megtérülési Indexet**, egy **Közösségi Impakt Faktort** és egy **Szükségesség Szerinti Besorolás** értéket. ezekből az értékekből egy **Átlagolt Súlyozó Értéket**, majd egy a sorrendiséget meghatározó fontossági pontszámot generáltunk, amely egyértelműen megadja a beavatkozások megvalósításának sorrendiségét. Erről bővebben olvashat a későbbi fejezetekben.

A Stratégiai Lépések csoportjai **Alprogramokat** alkotnak. Meglátásunk szerint a Stratégiai Lépések együttes kezelése további szinergiákat eredményez: több, megfelelő időbeni sorrendiségben végrehajtott beavatkozás sokkal többet jelent, mint az egyes lépések önmagukban.

Végül az Alprogramok három fő **Programcsomagba** rendezhetők aszerint, hogy az Alprogramokat jogszabályi kötelezés teszik szükségessé, vagy hogy Piliscsaba meglévő értékeinek védelméről gondoskodnak, avagy új értéket hoznak létre.

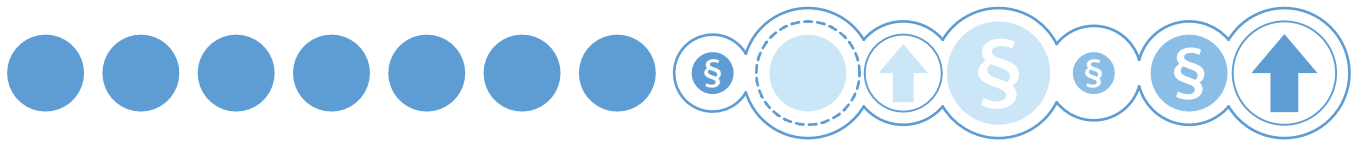
A településfejlesztés és annak programelemeinek térbeli elhelyezkedését az **Akcióterületi Térkép** mutatja be.

Abban bízunk, hogy a most bemutatott Városfejlesztési Stratégia tiszta és átlátható cselekvéssor-javaslatával hozzájárul a döntéshozók munkájának sikeréhez – Piliscsaba sikeréhez!

Kolossa József DLA
főépítész

Komplex Programcsomagok

Integrált Városfejlesztési Stratégia

Programcsomag 01

PILISCSABA KISTÉRSÉGI KAPCSOLATAINAK FEJLESZTÉSE

Piliscsaba jövője szempontjából meghatározó lesz, hogy miként jelenik meg a magyarországi és európai települések hálózatában. Ezért a településfejlesztésben kiemelt és önálló terület kell legyen Piliscsaba összes lehetséges kapcsolatának minőségi erősítése.

P-FEJL-01	külterületi kerékpárutak
P-FEJL-02	túristautak, természetjárás
P-FEJL-03	téli időtöltés
P-FEJL-04	sportos Piliscsaba
P-VÉD-01	érdekérvényesítés
P-FEJL-05	város marketing
P-FEJL-06	vállalkozásbarát település program
P-FEJL-07	"Pázmány program"

Programcsomag 02

PILISCSABA ÉRTÉKEINEK VÉDELME

Piliscsaba egy értékekben nagyon gazdag település. A város a fejlődése során kizárólag a meglévő értékekre alapozva, azokat megóvva léphet előre, ezért a településfejlesztés során gondoskodni kell a Piliscsabát meghatározó értékek védelméről.

P-VÉD-02	zöldfelületek védelme
P-VÉD-03	épített örökség védelme
P-VÉD-04	közösségek és polgárok védelme
P-VÉD-05	közterületek védelme
P-VÉD-06	ellentmondásos településszerkezeti helyzetek feloldása

Programcsomag 03

FEJLESZTÉSEK

A fejlesztések célja, hogy a Településfejlesztési Konceptióban megfogalmazott távlati célok a legmagasabb szinten teljesüljenek. A fejlesztéseknek három fő iránya lehetséges: 1) a meglévő hiányosságok felszámolása, 2) a meglévő értékek továbbfejlesztése, 3) új értékek teremtése. Csak olyan fejlesztések képzelhetők el, amelyek nem rombolják Piliscsaba meglévő értékeit!

P-KÖT-01	bölcsőde létrehozása
P-KÖT-02	nyugdíjasok nappali ellátása
P-FEJL-08	"Gyalog az iskolába!" program
P-FEJL-09	közösségi terek, közterületfejlesztés program
P-FEJL-10	Piliscsaba főtere(i) program
P-FEJL-11	hiányzó települési funkciók pótlása
P-FEJL-12	temetőfejlesztés
P-FEJL-13	oktatásfejlesztés
P-FEJL-14	egészségügyi ellátások fejlesztése
P-FEJL-15	szociális szolgáltatások fejlesztése
P-FEJL-16	hulladékkezelés
P-FEJL-17	kereskedelmi hálózat fejlesztése
P-FEJL-19	közösségépítés
P-FEJL-18	felszíni vizek elvezetése
P-FEJL-01	külterületi kerékpárutak
P-FEJL-02	túristautak, természetjárás
P-FEJL-03	szánkópályák, téli sportok
P-VÉD-06	ellentmondásos településszerkezeti helyzetek feloldása
P-FEJL-04	sportos Piliscsaba

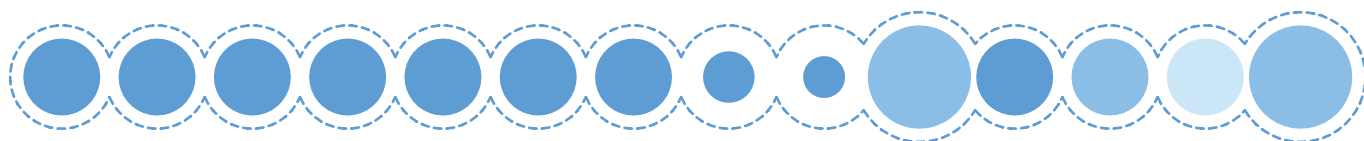
Jogszabályok által előírt Alprogramok

Integrált Városfejlesztési Stratégia

<p>P-KÖT-01 BÖLCSŐDE LÉTREHOZÁSA</p>	<p>10.000-es lélekszám fölött kötelező bölcsőde működtetése. Piliscsabán különleges a helyzet, mert a nagycsaládosok aránya magas, így az országos átlaghoz képest a kisgyerekek száma is magasabb.</p>
<p>P-KÖT-01/ 1</p>	<p>bölcsőde megvalósítása</p>
<p>P-KÖT-01/ 2</p>	<p>Szerkezeti Terv felülvizsgálat</p>
<p>P-KÖT-01/ 3</p>	<p>Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálat</p>
<p>P-KÖT-02 NYUGDÍJASOK NAPPALI ELLÁTÁSA</p>	<p>Az egyedüli olyan önkormányzati feladat, amely jelen pillanatban nem teljesül. Ennek pótlása azonban nem csak a jogszabályi kötelezés miatt fontos, hanem mert a nyugdíjasok Piliscsabának egy olyan különösen értékes társadalmi rétege, akiknek aktívabb bevonása a város életébe kiemelt cél kell legyen.</p>
<p>P-KÖT-02/ 1</p>	<p>nyugdíjasok nappali ellátásának megvalósítása</p>
<p>P-KÖT-02/ 2</p>	<p>Szerkezeti Terv felülvizsgálat</p>
<p>P-KÖT-02/ 3</p>	<p>Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálat</p>

Piliscsaba meglévő
értékeinek megóvásáról
gondoskodó Alprogramok
Integrált Városfejlesztési Stratégia

P-VÉD-01

ÉRDEKÉRVÉNYESÍTÉS

Sokszor és sok helyen döntenek Piliscsaba "feje felett". Láttuk ezt az agglomerációs törvény kapcsán, a KMR régió pályázati lehetőségeiben, a MÁV beruházáskor és még sorolhatnánk. Meg kell próbálni változtatni ezen a gyakorlaton! Ez a feladat nagyon munkaigényes, a sikeressége nagyon kétséges. Ha azonban sikerrel járunk (akár rész-sikerekkel), akkor az kamatostól kárpótolja a várost a befektetett erőfeszítésekért. Az érdekérvényesítés másik területe, a szabályokat be nem tartó polgárokkal szembeni fellépés.

P-VÉD-01/ 1	lobbitevékenység térségi és országos tervekben, stratégiákban és jogszabályokban
P-VÉD-01/ 2	térségi programok előkészítése
P-VÉD-01/ 3	sajtófigyelés
P-VÉD-01/ 4	politikai egyeztetések
P-VÉD-01/ 5	miniszteriális egyeztetések
P-VÉD-01/ 6	pályázatfigyelés
P-VÉD-01/ 7	adóhátralékok behajtásának intenzitásnövelése
P-VÉD-01/ 8	a szabálysértések hivatali kezelésének és bírság-behajtási hatékonyságának javítása

P-VÉD-02

ZÖLDFELÜLETEK VÉDELME

Piliscsaba meghatározó értékei a belterületi és külterületi zöldfelületeik. Azt a helytelen gyakorlatot, miszerint kis túlzással bárki bármit megtehet a város "zöld kincseivel", meg kell szüntetni. Érezhető fejlődés és városi-élmény javulás csak akkor valósul meg, ha az új fejlesztések mellett a meglévő értékeinket megóvjuk.

P-VÉD-02/ 1	természetvédelmi rendelet megújítása
P-VÉD-02/ 2	zöldfelületek szakszerű, értő üzemeltetésének biztosítása
P-VÉD-02/ 3	a szabálysértések hivatali kezelésének és bírság-behajtási hatékonyságának javítása
P-VÉD-02/ 4	Piliscsabai Őrszemek civil program
P-VÉD-02/ 5	térfigyelő program
P-VÉD-02/ 6	zöldhulladék kezelés
P-VÉD-02/ 7	öntözőhálózatok telepítése közterületi zöldfelületekhez
P-VÉD-02/ 8	közterületi hulladékgyűjtő hálózat kiépítése
P-VÉD-02/ 9	Virágos Piliscsaba program
P-VÉD-02/ 10	zöldfelületi pótlás program
P-VÉD-02/ 11	tűzoltóság fejlesztése
P-VÉD-02/ 12	Dícséretes Piliscsabai Porta
P-VÉD-02/ 13	Piliscsabai Értéktár
P-VÉD-02/ 14	polgárőrség támogatása
P-VÉD-02/ 15	rendőrség jelenlétének támogatása
P-VÉD-02/ 16	Illegális szemétkerakók megszüntetése
P-VÉD-02/ 17	városüzemeltető cég létrehozása
P-VÉD-02/ 18	Szerkezeti Terv felülvizsgálat
P-VÉD-02/ 19	Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálat
P-VÉD-02/ 20	természeti értékeink promóciója

P-VÉD-03	<p>Piliscsaba épített öröksége egyenként és települési összesítésben is kiemelkedő értéket képvisel. Ki kell találni azokat a módszereket, amelyekkel ezen értékek fenntartható módon megóvhatók és bemutathatók.</p>	
ÉPÍTETT ÖRÖKSÉG VÉDELME		
P-VÉD-03/ 1		helyi értékvédelem jogszabályi háttérének kidolgozása
P-VÉD-03/ 2		fényszennyezés felszámolása
P-VÉD-03/ 3		reklámrendelet
P-VÉD-03/ 4		tűzoltóság fejlesztése
P-VÉD-03/ 5		Piliscsabai Értéktár
P-VÉD-03/ 6		Dícséretes Piliscsabai Porta
P-VÉD-03/ 7		polgárórség támogatása
P-VÉD-03/ 8		épített értékeink promóciója
P-VÉD-03/ 9		térfigyelő program
P-VÉD-03/ 10		Googlemaps és Streetview program
P-VÉD-03/ 11		Piliscsabai Őrszemek civil program
P-VÉD-03/ 12		rendőrség jelenlétének támogatása
P-VÉD-03/ 13		Szerkezeti Terv felülvizsgálat
P-VÉD-03/ 14		Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálat
P-VÉD-03/ 15	a szabálysértések hivatali kezelésének és bírság-behajtási hatékonyságának javítása	
P-VÉD-05	<p>A közterületek a városi lét szinterei. Ezek minősége nagyban meghatározza a "település élményt". A meglévő és a fejlesztések kapcsán megvalósításra kerülő közterület elemeket védeni kell.</p>	
KÖZTERÜLETEK VÉDELME		
P-VÉD-05/ 1		behajtási rendelet
P-VÉD-05/ 2		térfigyelő program
P-VÉD-05/ 3		közterületi hulladékgyűjtő hálózat kiépítése
P-VÉD-05/ 4		egyeztetések és Piliscsaba számára előnyös megállapodások az útkezelőkkel
P-VÉD-05/ 5		polgárórség támogatása
P-VÉD-05/ 6		parkolási rendelet
P-VÉD-05/ 7		a szabálysértések hivatali kezelésének és bírság-behajtási hatékonyságának javítása
P-VÉD-05/ 8		Piliscsabai Őrszemek civil program
P-VÉD-05/ 9		reklámrendelet
P-VÉD-05/ 10		fényszennyezés felszámolása
P-VÉD-05/ 11		úthálózat burkolatának fejlesztése
P-VÉD-05/ 12		10-es út program
P-VÉD-05/ 13	városüzemeltető cég létrehozása	
P-VÉD-05/ 14	rendőrség jelenlétének támogatása	
P-VÉD-06	<p>Piliscsaba történetének elmúlt tizenöt évében számos olyan, a településszerkezetre is kiható "fejlesztése" valósult meg, amely mind a mai napig megoldatlan teherként nehezedik a város életére - jogi és társadalmi viták állandó forrásaként szolgál. Azonban nem törvényszerű, hogy ezeket a terhelő örökségeket koloncként magunkkal vonszoljuk a jövőben is. Meg kell oldani őket, fel kell őket számolni, meg kell védeni Piliscsaba jövőjét a visszahúzó negatív örökségtől!</p>	
ELLENTMONDÁSOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI HELYZETEK FELOLDÁSA		
P-VÉD-06/ 1		Sumlin rendezése
P-VÉD-06/ 2	Álomvölgy (beépíthetőség, valamint 019/2 hrsz. ingatlan övezetváltása)	

P-VÉD-06

ELLENTMONDÁSOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI HELYZETEK FELOLDÁSA

P-VÉD-06/ 3	fejlesztési területnek eladott erdők rendezése Piliscsabán
P-VÉD-06/ 4	Csabagyöngye feltáró útja
P-VÉD-06/ 5	HÉSz ellentmondásai miatt beépíthetetlen ingatlanok
P-VÉD-06/ 6	mezőgazdasági területek Piliscsaba külterületein
P-VÉD-06/ 7	külterület-belterület határának rendezése Piliscsabán
P-VÉD-06/ 8	szabályozási terv - földhivatali állapot - természetbeli állapot ellentmondásai
P-VÉD-06/ 9	Garancslejtő rendezése
P-VÉD-06/ 10	Szent-István - Hóvirág - Ibolya - Gyöngyvirág utcák által határolt terület rendezése
P-VÉD-06/ 11	Hauck János Német Nemzetiségi Általános Iskola övezetmódosítása
P-VÉD-06/ 12	Szerkezeti Terv felülvizsgálat
P-VÉD-06/ 13	Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálat
P-VÉD-06/ 14	Kenderesi úti szalagtelkek
P-VÉD-06/ 15	beszorult önkormányzati telkek

Piliscsaba adottságait fejlesztő, vagy
a hiányosságokat pótló Alprogramok
Integrált Városfejlesztési Stratégia

<p>P-FEJL-01 KÜLTERÜLETI KERÉKPÁRUTAK FEJLESZTÉSE</p>	<p>Annak ellenére, hogy Piliscsaba gyönyörű természeti környezetben található és a környező településektől, valamint az országos kerékpáros hálózatoktól való távolsága is kicsi, mégsem kapcsolódik be a fokozódó népszerűségnek örvendő kerékpározás vérkeringésébe. Pedig ha megtenné, akkor az mind a tursztikai vonzerőt, mind az egyetmi hallgatóság megtartását, mind a városi polgárok lokális kötődését jelentősen megnövelné.</p>
P-FEJL-01/ 1	kerékpárút / Piliscsaba - Pilisvörösvár (- Budapest)
P-FEJL-01/ 2	kerékpárút / Piliscsaba - Dorog (- Esztergom)
P-FEJL-01/ 3	kerékpárút / Piliscsaba - Pilisszentiván (- Solymár)
P-FEJL-01/ 4	kerékpárút / Piliscsaba - Perbál (- Etyek)
P-FEJL-01/ 5	kerékpárút / Szerkezeti Terv felülvizsgálat
P-FEJL-01/ 6	kerékpárút / Piliscsaba körül

<p>P-FEJL-02 TÚRISTAUTAK, TERMÉSZETJÁRÁS FEJLESZTÉSE</p>	<p>Országos szinten kiemelt fókusz területté vált a természetjárás. Piliscsaba adottságai kiválóak e tekintetben is, és lehetőségei jelen pillanatban csak korlátozott mértékben kiaknázottak. Ezen a területen kis beruházással komoly eredményeket lehet elérni, ami kamatosan megtérülne a turisztikai forgalom növekedésével, valamint a települési szolgáltatások növelésével.</p>
P-FEJL-02/ 1	túraút / Piliscsaba - kék túra
P-FEJL-02/ 2	túraút / Piliscsaba - zarándokutak
P-FEJL-02/ 3	túraút / Piliscsaba - Dobogókő
P-FEJL-02/ 4	túraút / Piliscsaba - Nagykovácsi
P-FEJL-02/ 5	túraút / Piliscsaba - Vértes
P-FEJL-02/ 6	erdei tornapálya / Csabagyöngye
P-FEJL-02/ 7	erdei tornapálya / Klotildliget
P-FEJL-02/ 8	erdei tornapálya / Magdolnavölgy
P-FEJL-02/ 9	Nagy Kopasz hegyi kilátó
P-FEJL-02/ 10	Kavics hegyi kilátó
P-FEJL-02/ 11	arborétum program
P-FEJL-02/ 12	erdei tanösvények / murvabánya
P-FEJL-02/ 13	erdei tanösvények / Nagy Kopasz hegy
P-FEJL-02/ 14	lovasszán kultúra fejlesztése
P-FEJL-02/ 15	táborok Piliscsabán
P-FEJL-02/ 16	Városüzemeltető cég létrehozása
P-FEJL-02/ 17	Szerkezeti Terv felülvizsgálat
P-FEJL-02/ 18	álomvölgyi kilátó

<p>P-FEJL-03 TÉLI IDŐTÖLTÉS</p>	<p>Piliscsaba domborzati adottságai kifejezetten alkalmassá teszik a várost a családos téli sportok, különösen a szánkózás művelésére. Kiépített szánkó és (nagyon) kezdő lesikló és izgalmas sífutó pályák, valamint lovasszán használatára alkalmas útvonalak kialakítása nem követelne nagy beruházást, mégis jelentősen emelné Piliscsaba közösségi megítélését úgy lokális, mint térségi szinten.</p>
P-FEJL-03/ 1	szánkópálya / Gulya
P-FEJL-03/ 2	szánkópálya / Klotildliget, Kis Kopasz
P-FEJL-03/ 3	szánkópálya / Kálvária
P-FEJL-03/ 4	szánkópálya / Garancslejtő
P-FEJL-03/ 5	szánkópálya / Szállás III.

P-FEJL-03

TÉLI IDŐTÖLTÉS

P-FEJL-03/ 6	szánkópálya / Álomvölgy
P-FEJL-03/ 7	sífutópálya / lőtér
P-FEJL-03/ 8	sífutópálya / Álomvölgy
P-FEJL-03/ 9	sífutópálya / Garancstető
P-FEJL-03/ 10	sífutópálya / Klotildliget
P-FEJL-03/ 11	sífutópálya / Klévíz
P-FEJL-03/ 12	Szerkezeti Terv felülvizsgálat
P-FEJL-03/ 13	Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálat
P-FEJL-03/ 14	parkolók és infrastruktúra kialakítása turisztikai pontok környezetében
P-FEJL-03/ 15	hagyományteremtő "Piliscsabai Lavina" program

P-FEJL-04

SPORTOS PILISCSABA

Piliscsaban a sport erős gyökerekkel rendelkezik, és jól is működik. Fejlesztése az egészségmegőrzésen túl sem öncélú törekvés, hanem a települési sőt a kistérségi közösségek építését is szolgálja.

P-FEJL-04/ 1	települési sportközpont fejlesztése / kiépítése
P-FEJL-04/ 2	térségi sportversenyek szervezése
P-FEJL-04/ 3	sportegyesületek támogatása
P-FEJL-04/ 4	a különböző sportolási lehetőségek szinergiáinak kialakítása
P-FEJL-04/ 5	Szerkezeti Terv felülvizsgálat
P-FEJL-04/ 6	Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálat
P-FEJL-04/ 7	mozdul Piliscsaba program

P-FEJL-05

VÁROS MARKETING

Ahhoz, hogy Piliscsaba ismertsége, turisztikai, gazdasági vonzereje és települési megtartó ereje növekedjen, szükség van a város erényeinek folyamatos kommunikációjára úgy országos szinten "kifelé", mint a piliscsabai polgárok felé "befelé". Számos eszköz létezik, amely segítségével kis befektetéssel jelentős eredmények érhetők el, ráadásul Piliscsaba működő civil szervezetei erős alapul szolgálhatnak ehhez a programhoz.

P-FEJL-05/ 1	Piliscsaba természeti értékeinek promóciója
P-FEJL-05/ 2	Piliscsaba épített értékeinek promóciója
P-FEJL-05/ 3	piliscsabai ünnepek, fesztiválok kistérségi és országos szintre emelése
P-FEJL-05/ 4	országos akciókban való aktív részvétel
P-FEJL-05/ 5	testvérvárosi kapcsolatok ápolása és bővítése
P-FEJL-05/ 6	konferenciaszervezés
P-FEJL-05/ 7	információs hálózat építése - táblák
P-FEJL-05/ 8	információs virtuális hálózatok (web, rádió, TV, applikációk) fejlesztése
P-FEJL-05/ 9	sajtófigyelés
P-FEJL-05/ 10	reklámrendelet
P-FEJL-05/ 11	Piliscsabai Értéktár
P-FEJL-05/ 12	Googlemaps és Streetview program
P-FEJL-05/ 13	utca nevek és házszámok rendbetétele
P-FEJL-05/ 14	városüzemeltető cég létrehozása
P-FEJL-05/ 15	díszvilágítás program
P-FEJL-05/ 16	térségi és országos sportversenyek szervezésének támogatása

P-FEJL-06

VÁLLALKOZÁSBARÁT TELEPÜLÉS PROGRAM

Egy város nem működhet stabil gazdasági háttér nélkül. Ez a megállapítás Piliscsabára is igaz amellet, hogy a települési értékek és a helyi adottságok jelentősen megszűrik azoknak a vállalkozástípusoknak a spektrumát, amelyek elfogadhatóak és életképesek lennének a városban. Mégis a megfelelő gazdasági szereplőket meg lehet és meg is kell találni és Piliscsabára kell vonzani. Ez egy kreatív feladat.

P-FEJL-06/ 1	kistérségi gazdasági elemző tanulmány és gazdaságfejlesztési stratégia
P-FEJL-06/ 2	térségi zöldhulladék kezelés
P-FEJL-06/ 3	gazdasági információs felület létrehozása
P-FEJL-06/ 4	kistérségben hiányzó gazdasági funkciók vonzása
P-FEJL-06/ 5	helyi adókönyezet vonzóvá alakítása
P-FEJL-06/ 6	nagy sebességű internetelés kiépítése
P-FEJL-06/ 7	térségi turisztikai desztinációk szolgáltatásait kiegészítő helyi szolgáltatások
P-FEJL-06/ 8	mezőgazdasági területek fejlesztése (AP gazdaságok)
P-FEJL-06/ 9	Ipari területek infrastruktúrája
P-FEJL-06/ 10	Szerkezeti Terv felülvizsgálat
P-FEJL-06/ 11	Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálat
P-FEJL-06/ 12	Piliscsaba Startup Program

P-FEJL-07

“PÁZMÁNY PROGRAM”

Piliscsaba meghatározó öröksége és lehetősége az egyetem jelenléte. A korábbi évek viszonylagos elszigetelődése után a városnak kreatív utakat kell találnia, hogy megtartsa / fejlessze / használja ezt a kiemelkedő lehetőséget. A hiányok és a problémák közismertek, de itt nem lehet megállni. Kell legyen egy mindenki számára elfogadható és előnyös lépéssor, mely új értéket teremt.

P-FEJL-07/ 1	"Gólyainfó Csomag"
P-FEJL-07/ 2	arborétum és tó a Pázmányon
P-FEJL-07/ 3	belterületi kerékpáros és gyalogos hálózatok fejlesztése
P-FEJL-07/ 4	egyetemista időtöltés Piliscsabán
P-FEJL-07/ 5	Josephinum fejlesztések
P-FEJL-07/ 6	szakspecifikus cégek Piliscsabára vonzása
P-FEJL-07/ 7	Szerkezeti Terv felülvizsgálat
P-FEJL-07/ 8	Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálat
P-FEJL-07/ 9	sportolási lehetőségek egyetemistáknak

P-FEJL-08

“GYALOG AZ ISKOLÁBA!” PROGRAM

Egy jól működő, élhető város onnan ismerhető fel többek között, hogy a gyerekek a gépkocsiforgalom keresztezése nélkül (vagy csak nagyon korlátozott mértékű keresztezésével) tudnak a településen belül szabadon és biztonsággal mozogni, eljutni lakóhelyüktől a fontosabb intézményekhez. Azért a gyerek az indikatív társadalmi csoport, mert ha a gyerekek képesek önálló biztonságos közlekedésre, akkor az a legtöbb másik társadalmi csoport számára is megoldható.

P-FEJL-08/ 1	gyalogút Garancstető - vasútállomás
P-FEJL-08/ 2	gyalogút Magdolna völgy - Templom tér
P-FEJL-08/ 3	gyalogút Csabagyöngye - vasútállomás
P-FEJL-08/ 4	gyalogút Csabagyöngye - Templom tér
P-FEJL-08/ 5	gyalogút Fényesliget - Templom tér
P-FEJL-08/ 6	Szerkezeti Terv felülvizsgálat
P-FEJL-08/ 7	Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálat
P-FEJL-08/ 8	térfigyelő program

P-FEJL-09

KÖZÖSSÉGI TEREK, KÖZTERÜLETFEJLESZTÉS PROGRAM

Piliscsaba fejlődése / fejlesztése során kevés figyelem esett a közösségi terek kialakítására, számukra teresedések "üresen hagyására". Akárhogy is történt a múltban a dolog, minden élő közösség igényel olyan közterületi elemeket, ahol a gyerekek játszhatnak, felnőttek találkozhatnak, idősek kényelmesen megpihenhetnek. Egyebek mellett ezek a "közterület morzsák" gondoskodnak a városi környezet élhetőségéről. Ennek okán kiemelkedő fontosságú, hogy Piliscsaba minden kerületében kialakításra kerüljenek ilyen terek. A terek mellett az úthálózat is figyelmet érdemel. Vannak meglévő, de felújítandó elemek és vannak már régóta hiányzó, kialakítandó új elemek is.

P-FEJL-09/ 1	közösségi tér / Magdolna völgy
P-FEJL-09/ 2	közösségi tér / Fényesliget
P-FEJL-09/ 3	közösségi tér / Klotildliget
P-FEJL-09/ 4	közösségi tér / Csaba
P-FEJL-09/ 5	közösségi tér / Csabagyöngye
P-FEJL-09/ 6	közterületi hulladékgyűjtő hálózat kiépítése
P-FEJL-09/ 7	10-es út elkerülő
P-FEJL-09/ 8	10-es út menti fásítás
P-FEJL-09/ 9	városon belüli úthálózat fejlesztése
P-FEJL-09/ 10	Klévíz előtti járda felújítása és fásítás
P-FEJL-09/ 11	Gyalogos átkelés újragondolása a 10-es úton
P-FEJL-09/ 12	Körforgalmak kialakítása a 10-es úton
P-FEJL-09/ 13	városüzemeltető cég létrehozása
P-FEJL-09/ 14	parkolási rendelet
P-FEJL-09/ 15	reklámdirektív
P-FEJL-09/ 16	Szerkezeti Terv felülvizsgálat
P-FEJL-09/ 17	Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálat
P-FEJL-09/ 18	díszvilágítás program
P-FEJL-09/ 19	térfigyelő program

P-FEJL-10

PILISCSABA FŐTERE(I) PROGRAM

Egy város életében vannak olyan pillanatok, amikor a lakosság össze kíván jönni, legyen szó ünnepről, megemlékezésről, rendezvényről, piacnapról. Ezekben a jeles napokon szükség van olyan kultúrált kialakítású térre, ahol az összejövetelek biztonságosan és méltóan levezényelhetőek. Piliscsaba különleges helyzetben van, mert bár jelen pillanatban nincs ilyen köztere, mégis számos kiváló adottságú lehetőséggel rendelkezik. Szinte minden külön funkcióhoz megvan a speciálisan alkalmas térbeli helyzet. Ezeket a potenciálokat ki kell aknázni ahhoz, hogy a "főtér-hiányt" orvosolni tudjuk.

P-FEJL-10/ 1	városi piac
P-FEJL-10/ 2	rendezvénytér Piliscsabán
P-FEJL-10/ 3	arborétum program
P-FEJL-10/ 4	Klévízi tó, park és fejlesztési terület
P-FEJL-10/ 5	Csaba kert program
P-FEJL-10/ 6	Erdészkereszt fejlesztése
P-FEJL-10/ 7	Templom tér fejlesztése
P-FEJL-10/ 8	Gyógynövénykert
P-FEJL-10/ 9	Szerkezeti Terv felülvizsgálat
P-FEJL-10/ 10	Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálat
P-FEJL-10/ 11	díszvilágítás program
P-FEJL-10/ 12	Klarissza ház program

P-FEJL-11	
HIÁNYZÓ TELEPÜLÉSI FUNKCIÓK PÓTLÁSA	Piliscsaba 2013-ban várossá vált. Már a hasonló méretű magyar településekhez hasonlítva - nem beszélve más országok településeiről - azt láthatjuk, hogy számos olyan városi funkció létezik másutt, amelyek kívánatosak lennének Piliscsabán is, még akkor is, ha - természetesen - a realitások talaján maradunk. Új funkciók bevezetése nagyon kényes, komoly tervezést igénylő feladat, mert egyrészt meg kell őriznünk Piliscsaba identitását, másrészt arról is gondoskodni kell, hogy a beruházás rentábilis legyen.
P-FEJL-11/ 1	szórakozási lehetőségek Piliscsabán
P-FEJL-11/ 2	Klarissza ház program
P-FEJL-11/ 3	Klévízi tó, park és fejlesztési terület
P-FEJL-11/ 4	Csaba kert program
P-FEJL-11/ 5	400 fős multifunkcionális városi csarnok
P-FEJL-11/ 6	Erdészker fejlesztése
P-FEJL-11/ 7	Josephinum fejlesztések
P-FEJL-11/ 8	zöldhulladék kezelés
P-FEJL-11/ 9	Polgármesteri Hivatal és intézmények fejlesztése / informatika, kommunikáció
P-FEJL-11/ 10	Polgármesteri Hivatal és intézmények fejlesztése / humán infrastruktúra
P-FEJL-11/ 11	városi tömegközlekedés
P-FEJL-11/ 12	"Görzenál"
P-FEJL-11/ 13	Szerkezeti Terv felülvizsgálat
P-FEJL-11/ 14	Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálat
P-FEJL-11/ 15	városüzemeltető cég létrehozása
P-FEJL-11/ 16	szennyvízhálózat fejlesztése
P-FEJL-10	Piliscsaba főtere(i) program

P-FEJL-12	
TEMETŐFEJLESZTÉS	Piliscsaba meglévő és működő temetője helyhiányban szenved. A probléma megoldásának két módja lehetséges. Az egyik, hogy a temetővel szomszédos ingatlanokat az Önkormányzat megszerzi és ezáltal bővíti a rendelkezésre álló területet. Mivel azonban a temető településszerkezeti képzésénél kevésbé szerencsés helyen van, ezért meg kell vizsgálni a temetkezési helyek biztosításának más lehetséges módjait is és olyan megoldással kell előállni, amely megnyugtató mind a lakosság, mind a település fejlődése szempontjából.
P-FEJL-12/ 1	meglévő temető bővítése
P-FEJL-12/ 2	Szerkezeti Terv felülvizsgálat
P-FEJL-12/ 3	Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálat
P-FEJL-12/ 4	új temető nyitásának lehetőségének vizsgálata, társadalmi egyeztetés

P-FEJL-13	
OKTATÁSFEJLESZTÉS	Piliscsabán sok jól működő oktatási intézmény van, ugyanakkor az is elmondható, hogy ezek folyamatos fejlesztése mindig kiemelt feladat kell legyen. Ezek az intézmények gondoskodnak a helyi hagyományok őrzéséről és fontos szerepük van a város népességmegtartásában is.
P-FEJL-13/ 1	Óvodák Piliscsabán
P-KÖT-01	bölcsőde létrehozása
P-FEJL-13/ 2	Hauck János Német Nemzetiségi Általános Iskola program
P-FEJL-13/ 3	Páduai Szent Antal Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola Program
P-FEJL-13/ 4	Jókai Mór Általános Iskola Program
P-FEJL-13/ 5	Piliscsabai Palánta Általános Iskola Program

P-FEJL-13

OKTATÁSFEJLESZTÉS

P-FEJL-13/ 6	Mezőgazdasági, Erdészeti Szakképző Iskola, Kollégium és FVM Gyakorlóiskola Program
P-FEJL-09	közösségi játszóterek program
P-FEJL-13/ 7	arborétum program
P-FEJL-13/ 8	erdei tanösvények / murvabánya
P-FEJL-13/ 9	erdei tanösvények / Nagy Kopasz hegy
P-FEJL-13/ 10	települési sportközpont fejlesztése / kiépítése
P-FEJL-08	"Gyalog az iskolába!" program
P-FEJL-13/ 11	családi napközök Piliscsabán

P-FEJL-14

EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁSOK FEJLESZTÉSE

Piliscsabán a háziorvosi, a védőnői és gyermekorvosi ellátás jól működik, és megfelelő a gyógyszerügyi ellátottság is. Mindemellett sokan jelezték, hogy vannak hiányzó szolgáltatói elemek, amelyek megteremtése kívánatos lenne a közeljövőben.

P-FEJL-14/ 1	Orvosi ügyelet helyben megoldása
P-FEJL-14/ 2	mentőállomás létrehozása
P-FEJL-14/ 3	fogorvos Piliscsabán

P-FEJL-15

SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK FEJLESZTÉSE

Piliscsaba társadalmi szempontból nagyon sokszínű. Igaz ez úgy pozitív, mint negatív értelemben. Fontos, hogy egy fejlődő város odafigyeljen a társadalom elesettebb, segítséget igénylő rétegeire és mindent megtegyen, hogy ne alakuljon ki szegregáció a településen!

P-FEJL-15/ 1	Helyiség biztosítása civil és karitatív szervezeteknek
P-FEJL-15/ 2	Idősek nappali ellátása, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat integrált intézmény fejlesztése
P-FEJL-15/ 3	marginalizálódási folyamat megállítása
P-FEJL-15/ 4	hátrányos helyzetűek lakhatási problémáinak kezelése
P-FEJL-15/ 5	Szociális és Családsegítő központ infrastrukturális fejlesztése
P-FEJL-15/ 6	társadalmi szegregáltság megakadályozása az idősek körében
P-FEJL-15/ 7	Civil szervezetek összefogásának megteremtése
P-FEJL-15/ 8	Tehetségpont
P-FEJL-15/ 9	szennyvízhálózat fejlesztése
P-FEJL-15/ 10	Generációk együttműködésének, kapcsolatának erősítése

P-FEJL-16

HULLADÉKKEZELÉS

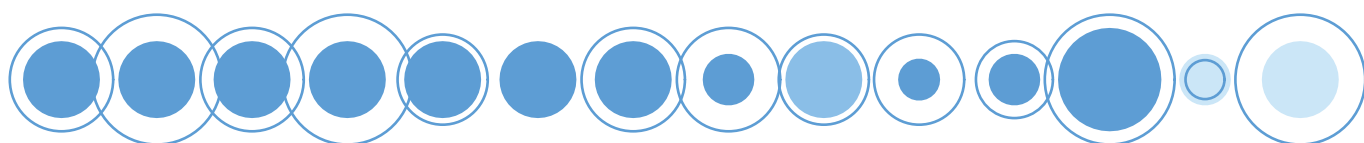
Az állami szabályozás megváltozásával a települési hulladékkezelés megoldása egy égető problémává vált. Kiemelt figyelmet érdemel és sürgető feladat a lakossági hulladékszállítás, a zöldhulladék kezelés és a korszerű, környezettudatos szelektív hulladékgyűjtés megoldása.

P-FEJL-16/ 1	szelektív hulladékgyűjtés
P-FEJL-16/ 2	zöldhulladék kezelés
P-FEJL-16/ 3	városüzemeltető cég létrehozása
P-FEJL-16/ 4	Szerkezeti Terv felülvizsgálat
P-FEJL-16/ 5	lakossági szemétszállítás / lomtalanítás megoldása

<p>P-FEJL-17 KERESKEDELMI HÁLÓZAT FEJLESZTÉSE</p>	<p>Egy jól működő és élhető város arról is felismerhető, hogy kereskedelme virágzik. Egy közpénzről működő önkormányzat csak nagyon körültekintő módon támogathat bármiféle üzleti vállalkozást, ám amit megtehet, azt meg kell tennie nem csak a települési szolgáltatások minőségjavulása és ezáltal a polgárok elégedettségének fokozása érdekében de azért is, hogy számos területen megtarthassa folyamat-irányító szerepét.</p>
P-FEJL-17/ 1	parkolási rendelet
P-FEJL-17/ 2	reklámrendelet
P-FEJL-17/ 3	információs hálózat építése - táblák
P-FEJL-17/ 4	Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálat
P-FEJL-17/ 5	Piac létesítése
P-FEJL-17/ 6	virtuális információs hálózatok (web, rádió, TV, applikációk) fejlesztése
<p>P-FEJL-18 FELSZÍNI VÍZELVEZETÉS PROGRAM</p>	<p>Piliscsabának legnagyobb infrastruktúrális problémája a csapadékvíz elvezetésének megoldása. Egy "több milliárdos" kihívásról van szó, amelyet nyilvánvalóan nem tud a város önerőből leküzdeni. A támogatásokért folyó küzdelemhez egy jól előkészített, ütemekre bontott megvalósítási tervre van szükség, amelyet a következő években mindenképpen el kell készíttetni. Emellett a Piliscsabán megvalósuló beruházások során arra is oda kell figyelni, hogy egy-egy beavatkozás csak úgy valósulhasson meg, hogy az kifejezetten javít a jelenlegi állapotokon.</p>
P-FEJL-18/ 1	Piliscsaba csapadékvízvezetési tervének elkészítése
P-FEJL-18/ 2	Piliscsaba csapadékvízvezetésének szakaszos, ütemezett megvalósítása
P-FEJL-18/ 3	felszíni vízvezetési rendelet megalkotása
P-FEJL-18/ 4	Szerkezeti Terv felülvizsgálat
P-FEJL-18/ 5	szennyvízhálózat fejlesztése
P-FEJL-18/ 6	Kenyérmezői patak rendezése
<p>P-FEJL-19 KÖZÖSSÉGÉPÍTÉS</p>	<p>Piliscsaba lakosság száma nagyot nőtt az elmúlt tíz évben. A nagy számbeli növekedés természetesen a társadalmi kohézió gyengülésével járt együtt és mára már egyfajta társadalmi elidegenedés is megfigyelhető. Erre a problémára határozottan oda kell figyelni és meg kell próbálni visszaállítani a települési közösségek erejét. Erre nem csak kulturális, de praktikus okokból is szükség van. utcabizalmi, információáramlás, bejelentéskezelés (Umare)</p>
P-FEJL-19/ 1	"Utcabizalmi" program
P-FEJL - 09	Közösségi Játzóterek program
P-FEJL - 10	Piliscsaba főtere(i) program
P-FEJL-19/ 2	információs hálózat építése - táblák
P-FEJL-19/ 3	információs virtuális hálózatok (web, rádió, TV, applikációk) fejlesztése
P-FEJL-19/ 4	Piliscsaba ünnepei program
P-FEJL-19/ 5	adóhátralékok behajtásának intenzitásnövelése
P-FEJL-19/ 6	a szabálysértések hivatali kezelésének és bírság-behajtási hatékonyságának javítása
P-FEJL-19/ 7	Német és Szlovák Falumúzeum fejlesztése
P-FEJL-19/ 8	Generációk együttműködésének, kapcsolatának erősítése
P-FEJL-19/ 9	díszvilágítás program
P-FEJL-19/ 10	szennyvízhálózat fejlesztése
P-FEJL-19/ 11	mozdul Piliscsaba program

Stratégiai lépések

Integrált Városfejlesztési Stratégia

ÖSSZES PONTSZÁM	STRATÉGIAI LÉPÉS MEGNEVEZÉSE	MENNYI ALPROGRAMBAN SZEREPEL	Súlyozás			ÁTLAGOLT SÚLYOZÓ ÉRTÉK
			Megtérülési Index	Közösségi Impakt Faktor	Szükségesség Szerinti Besorolás	
96	térfigyelő program	6	3	9	9	16
90	Szerkezeti Terv felülvizsgálat	5	9	9	9	18
80	szennyvízhálózat fejlesztése	5	3	9	9	16
80	városüzemeltető cég létrehozása	5	3	9	9	16
72	szabályozási terv - földhivatali állapot - természetbeli állapot ellentmondásai	4	9	9	9	18
64	polgármesteri hivatal hatékonyságának javítása (kommunikáció, adóbehajtás, felügyelet)	4	3	9	9	16
64	zöldhulladék kezelés	4	3	9	9	16
54	reklámrendelet	3	9	9	9	18
48	fényszennyezés felszámolása	3	3	9	9	16
48	Klarissza ház program	3	3	9	9	16
48	parkolási rendelet	3	3	9	9	16
48	tűzoltóság fejlesztése	3	3	9	9	16
40	úthálózat fejlesztése	4	3	9	3	10
40	Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálat	4	3	9	3	10
36	Mezőgazdasági területek fejlesztése (AP gazdaságok)	2	9	9	9	18
32	"Gyalog az iskolába!" program	2	3	9	9	16
32	Hauck János Német Nemzetiségi Általános Iskola program	2	3	9	9	16
32	települési sportközpont fejlesztése / kiépítése	2	3	9	9	16
32	zöldfelületek szakszerű, értő üzemeltetésének biztosítása	2	3	9	9	16
32	bölcsőde létrehozása	2	3	9	9	16
32	Idősek nappali ellátása, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat integrált intézmény fejlesztése	2	3	9	9	16
30	Csaba kert program	3	3	9	3	10
30	közösségi játszótérek program	2	0	9	9	15

ÖSSZES PONTSZÁM	STRATÉGIAI LÉPÉS MEGNEVEZÉSE	MENNYI ALPROGRAMBAN SZEREPEL	Súlyozás			ÁTLAGOLT SÚLYOZÓ ÉRTÉK
30	Piliscsaba főtere(i) program	2	0	9	9	15
30	Piliscsabai Őrszemek civil program	2	0	9	9	15
30	polgárőrség támogatása	3	3	9	3	10
30	rendőrség jelenlétének támogatása	3	3	9	3	10
27	közterületi hulladékgyűjtő hálózat kiépítése	3	0	9	3	9
24	Dícséretes Piliscsabai Porta	2	9	9	3	12
24	díszvilágítás program	4	0	9	0	6
24	Erdészker fejlesztése	2	9	9	3	12
24	Generációk együttműködésének, kapcsolatának erősítése	2	9	9	3	12
24	Googlemaps és Streetview program	2	9	9	3	12
24	Piliscsaba természeti értékeinek promóciója	2	9	9	3	12
24	sajtófigyelés	2	9	9	3	12
21	arborétum program	3	3	9	0	7
21	információs hálózat építése - táblák	3	3	9	0	7
21	virtuális információs hálózatok (web, rádió, TV, applikációk) fejlesztése	3	3	9	0	7
21	Piliscsabai Értéktár	3	3	9	0	7
20	Josephinum fejlesztések	2	3	9	3	10
20	Klévízi tó, park és fejlesztési terület	2	3	9	3	10
20	mentőállomás létrehozása	2	3	9	3	10
20	piliscsabai ünnepek, fesztiválok kistérségi és országos szintre emelése	2	3	9	3	10
18	behajtási rendelet	1	9	9	9	18
18	beszorult önkormányzati telkek rendezése	1	9	9	9	18
18	egyeztetések és Piliscsaba számára előnyös megállapodások útkeszélőkkel	1	9	9	9	18
18	felszíni vízvezetési rendelet megalkotása	1	9	9	9	18
18	Gyalogos átkelés újragondolása a 10-es úton	1	9	9	9	18

ÖSSZES PONTSZÁM	STRATÉGIAI LÉPÉS MEGNEVEZÉSE	MENNYI ALPROGRAMBAN SZEREPEL	Súlyozás			ÁTLAGOLT SÚLYOZÓ ÉRTÉK
18	helyi adókörnyezet vonzóvá alakítása	1	9	9	9	18
18	HÉSz ellentmondásai miatt beépíthetetlen ingatlanok rendezése	1	9	9	9	18
18	kistérségben hiányzó gazdasági funkciók vonzása	1	9	9	9	18
18	kistérségi gazdasági elemző tanulmány és gazdaságfejlesztési stratégia	1	9	9	9	18
18	lobbitevékenység térségi és országos tervekben, stratégiákban és jogszabályokban	1	9	9	9	18
18	miniszeriális egyeztetések	1	9	9	9	18
18	mozdul Piliscsaba program	2	0	9	3	9
18	pályázatfigyelés	1	9	9	9	18
18	Piliscsaba csapadékvízvezetési tervének elkészítése	1	9	9	9	18
18	politikai egyeztetések	1	9	9	9	18
18	szakspecifikus cégek Piliscsabára vonzása	1	9	9	9	18
18	szelektív hulladékgyűjtés	1	9	9	9	18
18	természetvédelmi rendelet megújítása	1	9	9	9	18
18	zajvédelmi rendelet	1	9	9	9	18
16	400 fős multifunkcionális városi csarnok	1	3	9	9	16
16	akadálymentesítési program	1	3	9	9	16
16	családi napközök Piliscsabán	1	3	9	9	16
16	ellentmondásos településszerkezeti helyzetek feloldása	1	3	9	9	16
16	fejlesztési területnek eladott erdők rendezése Piliscsabán	1	3	9	9	16
16	helyi értékvédelem jogszabályi háttérének kidolgozása	1	3	9	9	16
16	Illegális szemétkerakók megszüntetése	1	3	9	9	16
16	Jókai Mór Általános Iskola Program	1	3	9	9	16

ÖSSZES PONTSZÁM	STRATÉGIAI LÉPÉS MEGNEVEZÉSE	MENNYI ALPROGRAMBAN SZEREPEL	Súlyozás			ÁTLAGOLT SÚLYOZÓ ÉRTÉK
16	Kenyérmezői patak rendezése	1	3	9	9	16
16	lakossági szemétszállítás / lomtalanítás megoldása	1	3	9	9	16
16	marginalizálódási folyamat megállítása	1	3	9	9	16
16	meglévő temető bővítése	1	3	9	9	16
16	nagy sebességű internetelérés kiépítése	1	3	9	9	16
16	nyugdíjasok nappali ellátásának megvalósítása	1	3	9	9	16
16	Orvosi ügyelet helyben megoldása	1	3	9	9	16
16	Óvodák Piliscsabán	1	3	9	9	16
16	Páduai Szent Antal Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola Program	1	3	9	9	16
16	Piliscsabai Palánta Általános Iskola Program	1	3	9	9	16
16	Sumlin rendezése	1	3	9	9	16
16	Szent-István - Hóvirág - Ibolya - Gyöngyvirág utcák által határolt terület rendezése	1	3	9	9	16
16	társadalmi szegregáltság megakadályozása az idősek körében	1	3	9	9	16
16	Templom tér fejlesztése	1	3	9	9	16
16	térségi programok előkészítése	1	3	9	9	16
16	térségi turisztikai desztinációk szolgáltatásait kiegészítő helyi szolgáltatások	1	3	9	9	16
16	utca nevek és házszámok rendbetétele	1	3	9	9	16
16	zölfelületi pótlás program	1	3	9	9	16
15	10-es út menti fásítás	1	0	9	9	15
15	10-es út program	1	0	9	9	15
15	felszíni vízelvezetés program	1	0	9	9	15
15	gyalogút Csabagyöngye - Templom tér	1	0	9	9	15
15	gyalogút Csabagyöngye - vasútállomás	1	0	9	9	15
15	gyalogút Fényesliget - Templom tér	1	0	9	9	15

ÖSSZES PONTSZÁM	STRATÉGIAI LÉPÉS MEGNEVEZÉSE	MENNYI ALPROGRAMBAN SZEREPEL	Súlyozás			ÁTLAGOLT SÚLYOZÓ ÉRTÉK
15	gyalogút Garancstető - vasútállomás	1	0	9	9	15
15	gyalogút Magdolna völgy - Templom tér	1	0	9	9	15
15	hátrányos helyzetűek lakhatási problémáinak kezelése	1	0	9	9	15
15	belterületi kerékpáros és gyalogos hálózatok fejlesztése	1	0	9	9	15
15	Klívíz előtti járda felújítása és fásítás	1	0	9	9	15
15	külterület-belterület határának rendezése Piliscsabán	1	0	9	9	15
15	Piliscsaba csapadékvíz-elvezetésének szakaszos, ütemezett megvalósítása	1	0	9	9	15
14	Álomvölgy (beépíthetőség, valamint 019/2 hrsz. ingatlan övezetváltása)	1	9	3	9	14
14	térségi és országos sportversenyek szervezése	2	3	9	0	7
12	"Gólyainfó Csomag"	1	9	9	3	12
12	Civil szervezetek összefogásának megteremtése	1	9	9	3	12
12	Csabagyöngye feltáró útja	1	3	3	9	12
12	egyetemista időtöltés Piliscsabán	1	3	3	9	12
12	gazdasági információs felület létrehozása	1	9	9	3	12
12	hagyományőrzés fenntartása és népszerűsítése	1	9	9	3	12
12	Kenderesi úti szalagtelkek	1	3	3	9	12
12	konferenciaszervezés	1	9	9	3	12
12	levegőminőség védelmét szolgáló rendelet	1	9	9	3	12
12	országos akciókban való aktív részvétel	1	9	9	3	12
12	Piliscsaba épített értékeinek promóciója	1	9	9	3	12
12	Piliscsaba Startup Program	1	9	9	3	12
12	Tehetségpont	1	9	9	3	12
12	testvérvárosi kapcsolatok ápolása és bővítése	1	9	9	3	12
12	Virágos Piliscsaba program	1	9	9	3	12

ÖSSZES PONTSZÁM	STRATÉGIAI LÉPÉS MEGNEVEZÉSE	MENNYI ALPROGRAMBAN SZEREPEL	Súlyozás			ÁTLAGOLT SÚLYOZÓ ÉRTÉK
11	közösségi tér / Csaba	1	0	3	9	11
11	közösségi tér / Csabagyöngye	1	0	3	9	11
11	közösségi tér / Fényesliget	1	0	3	9	11
11	közösségi tér / Klotildliget	1	0	3	9	11
11	közösségi tér / Magdolna völgy	1	0	3	9	11
10	új temető-nyitás lehetőségének vizsgálata, társadalmi egyeztetés	1	3	9	3	10
10	10-es út elkerülő	1	3	9	3	10
10	egészségügyi szolgáltatások fejlesztése	1	3	9	3	10
10	épített értékeink promóciója	1	3	9	3	10
10	erdei tanösvények / murvabánya	2	0	3	3	5
10	erdei tanösvények / Nagy Kopasz hegy	2	0	3	3	5
10	Körforgalmak kialakítása a 10-es úton	1	3	9	3	10
10	közvilágítás program	1	3	9	3	10
10	lovas kultúra fejlesztése	1	3	9	3	10
10	Mezőgazdasági, Erdészeti Szakképző Iskola, Kollégium és FVM Gyakorlóiskola Program	1	3	9	3	10
10	Német és Szlovák Falumúzeum fejlesztése	1	3	9	3	10
10	parkolók és infrastruktúra kialakítása turisztikai pontok környezetében	1	3	9	3	10
10	Piac létesítése	1	3	9	3	10
10	sportegyesületek támogatása	1	3	9	3	10
10	sportolási lehetőségek egyetemistáknak	1	3	9	3	10
10	Szociális és Családsegítő központ infrastruktúrális fejlesztése	1	3	9	3	10
10	szociális szolgáltatások fejlesztése	1	3	9	3	10
10	szórakozási lehetőségek Piliscsabán	1	3	9	3	10
10	városi piac	1	3	9	3	10
9	Helyiség biztosítása civil és karitatív szervezeteknek	1	0	9	3	9

ÖSSZES PONTSZÁM	STRATÉGIAI LÉPÉS MEGNEVEZÉSE	MENNYI ALPROGRAMBAN SZEREPEL	Súlyozás			ÁTLAGOLT SÚLYOZÓ ÉRTÉK
9	kerékpárút / Piliscsaba - Dorog (- Esztergom)	1	0	9	3	9
9	kerékpárút / Piliscsaba - Perbál (- Etyek)	1	0	9	3	9
9	kerékpárút / Piliscsaba - Pilisvörösvár (- Budapest)	1	0	9	3	9
9	kerékpárút / Piliscsaba - Pilisszentiván (- Solymár)	1	0	9	3	9
9	kerékpárút / Piliscsaba körül	1	0	9	3	9
9	Magdolna völgy program	1	0	9	3	9
8	a különböző sportolási lehetőségek szinergiáinak kialakítása	1	9	3	3	8
8	állattartási rendelet	1	9	3	3	8
8	Garancslejtő rendezése	1	9	3	3	8
7	arborétum és tó a Pázmányon	1	3	9	0	7
7	hagyományteremtő "Piliscsabai Lavina" program	1	3	9	0	7
7	Nagy Kopasz hegyi kilátó	1	3	9	0	7
7	túristaút / Piliscsaba - Dobogókő	1	3	9	0	7
7	túristaút / Piliscsaba - kék túra	1	3	9	0	7
7	túristaút / Piliscsaba - Nagykovácsi	1	3	9	0	7
7	túristaút / Piliscsaba - Vértes	1	3	9	0	7
7	túristaút / Piliscsaba - zarándokutak	1	3	9	0	7
6	álomvölgyi kilátó	1	0	9	0	6
6	Gyógynövénykert	1	3	3	3	6
6	Ipari területek infrastruktúrája	1	3	3	3	6
6	Kavics hegyi kilátó	1	0	9	0	6
6	öntözőhálózatok telepítése közterületi zöldfelületekhez	1	0	9	0	6
6	sífutópálya / Álomvölgy	1	0	9	0	6
6	sífutópálya / Garancstető	1	0	9	0	6
6	sífutópálya / Klévíz	1	0	9	0	6
6	sífutópálya / Klotildliget	1	0	9	0	6
6	sífutópálya / Iőtér	1	0	9	0	6
6	szánkópálya / Álomvölgy	1	0	9	0	6

ÖSSZES PONTSZÁM	STRATÉGIAI LÉPÉS MEGNEVEZÉSE	MENNYI ALPROGRAMBAN SZEREPEL	Súlyozás			ÁTLAGOLT SÚLYOZÓ ÉRTÉK
6	szánkópálya / Garancslejtő	1	0	9	0	6
6	szánkópálya / Gulya	1	0	9	0	6
6	szánkópálya / Klotildligat, Kis Kopasz	1	0	9	0	6
6	szánkópálya / Kálvária	1	0	9	0	6
6	szánkópálya / Szállás III.	1	0	9	0	6
6	táborok Piliscsabán	1	3	3	3	6
6	városi tömegközlekedés	1	0	9	0	6
5	"Közösségi Akarat" civil program	1	0	3	3	5
5	"Utcabizalmi" program	1	0	3	3	5
5	erdei tornapálya / Csabagyöngye	1	0	3	3	5
5	erdei tornapálya / Klotildliget	1	0	3	3	5
5	erdei tornapálya / Magdolnavölgy	1	0	3	3	5
3	"Görzenál"	1	3	3	0	3

SÚLYOZÓSZÁMOK

Megtérülési Index (MI)

azt mutatja, hogy a beruházás mennyi további fejlesztést vonzhat

0	különösebb haszon nem kimutatható
3	egyenes arány befektetés és megtérülés között
9	kis befektetés nagy haszon / további fejlesztést vonz

Közösségi Impakt Faktor (KIF)

azt mutatja, hogy hány polgárt érint a beruházás

0	egy kisebb közösség, vagy egy család saját érdeke
3	több/nagyobb városi közösség érdeke
9	az egész város alapvető érdeke

Szükségesség Szerinti Besorolás (SzSzB)

azt mutatja, hogy mennyire sürgős a beruházás

0	luxus beruházás
3	a városi működés természetes, átlagos igénye szerinti beruházás
9	SOS, hiánypótló beruházás

ÁTLAGOLT SÚLYOZÓÉRTÉK

azt mutatja, hogy összességében mennyire fontos a beruházás. A három súlyozószám(lásd. fentebb) közül a Megtérülési Index (MI) egyszeres szorzóval, a Közösségi Impakt Faktor (KIF) kétszeres, míg a Szükségesség Szerinti Besorolás háromszoros súllyal szerepel a képletben. Ennek oka, hogy a legfontosabbak azok a Stratégiai Lépések, amelyek valamilyen hibás működést szüntetnek meg, a második legfontosabbak azok, amelyek sok piliscsabai polgárt érintenek és a csak legkevésbé fontosak azok, melyek ugyan jól megtérülő beruházások, de "luxus" jellegűek. Ezek alapján az

Átlagolt Súlyozóérték képlete: $(3 * SzSzB + 2 * KIF + MI) / 3$

Példák:

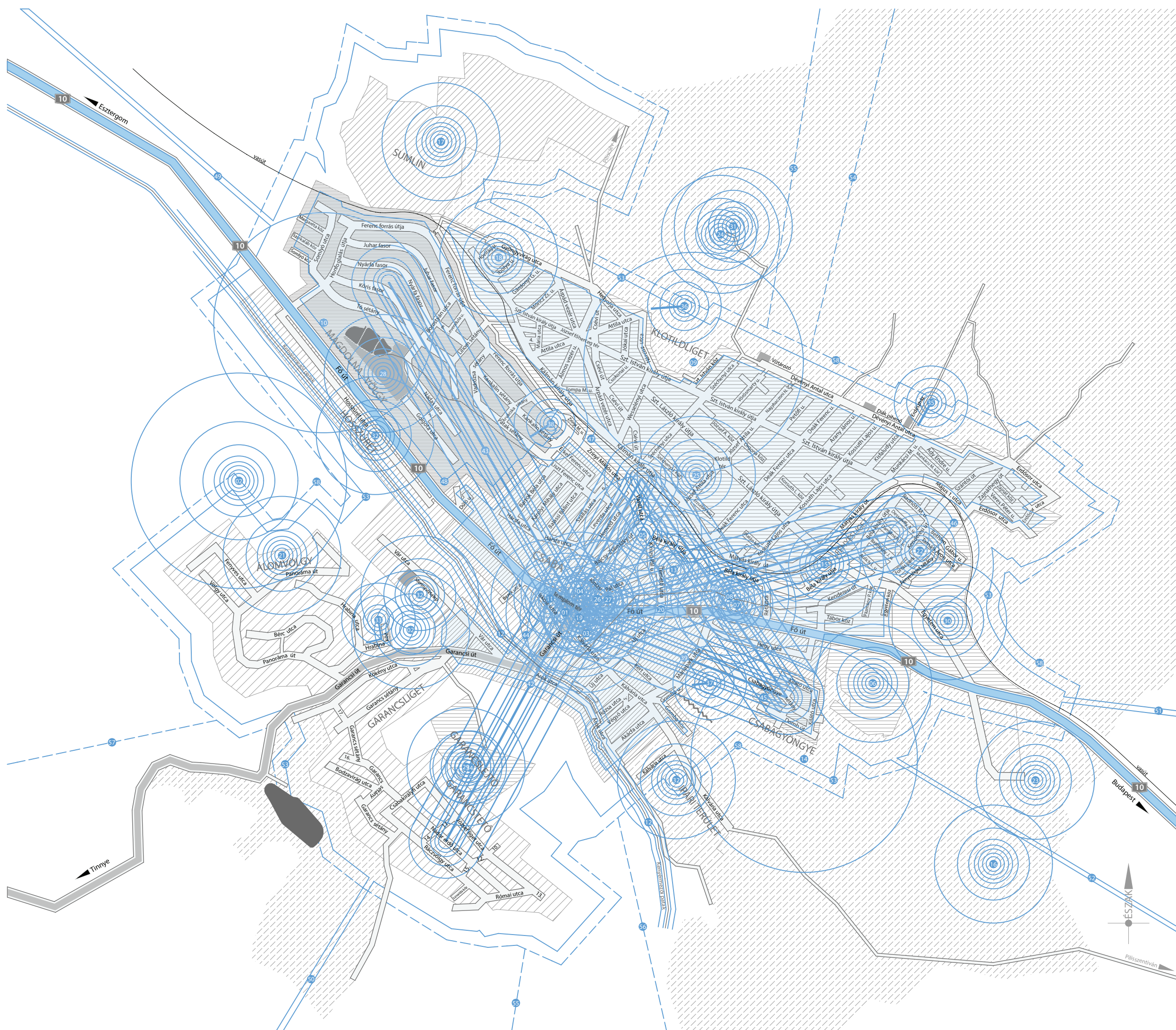
pl.1.: városi főtér: $(3 * 1 + 2 * 9 + 3) / 3 = 8$

pl.2.: esővízelvezetés: $(3 * 9 + 2 * 9 + 3) / 3 = 16$

ÖSSZES PONTSZÁM

az összesített súlyozóérték szorozva azzal az értékkel, ahány programban szerepel az adott Stratégiai Lépés. A több programban is felmerülő Stratégiai Lépések így nagyobb hangsúlyt kapnak.

képlete: **ÁTLAGOLT SÚLYOZÓÉRTÉK * MENNYI ALPROGRAMBAN SZEREPEL**

Akcióterületek Piliscsabán

- 01 Klarissza ház program
- 02 Mezőgazdasági területek fejlesztése (AP gazdaságok)
- 03 Hauck János Német Nemzetiségi Általános Iskola program
- 04 Csaba kert program
- 05 Erdészker fejlesztése
- 06 Josephinum fejlesztések
- 07 Klévízi tó, park és fejlesztési terület
- 08 beszorult önkormányzati telkek rendezése
- 09 Erdei tornapálya/Klotildliget
- 10 Erdei tornapálya/Magdolnavölgy
- 11 Jókai Mór Általános Iskolna Program
- 12 Kenyérmezői-patak rendezése
- 13 meglévő temető bővítése
- 14 Erdei tornapálya/Csabagyöngye
- 15 Páduai Szent Antal Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola Program
- 16 Kavics hegyi kilátó
- 17 Sumlin rendezése
- 18 Szent-István - Hóvirág - Ibolya - Gyöngyvirág utcák által határolt terület rendezése
- 19 Templom tér fejlesztése
- 20 10-es út program
- 21 Álomvölgy (beépíthetőség, valamint 019/2 hrsz. ingatlan övezetváltása)
- 22 Kenderesi úti szalagtelkek
- 23 erdei tanösvények / murvabánya
- 24 erdei tanösvények / Nagy Kopasz hegy
- 25 Mezőgazdasági, Erdészeti Szakképző Iskola, Kollégium és FVM Gyakorlóiskola Program
- 26 Német és Szlovák Falumúzeum fejlesztése
- 27 Szociális és Családsegítő központ infrastrukturális fejlesztése
- 28 Magdolna völgy program
- 29 Garancslejtő rendezése
- 30 arborétum és tó a Pázmányon
- 31 Nagy Kopasz hegyi kilátó
- 32 Ipari területek infrastruktúrája
- 33 szánkópálya / Álomvölgy
- 34 szánkópálya / Garancslejtő
- 35 szánkópálya / Gulya
- 36 szánkópálya / Klotildliget, Kis Kopasz
- 37 szánkópálya / Kálvária
- 38 szánkópálya / Szállás III.
- 39 gyalogút Csabagyöngye - Templom tér
- 40 gyalogút Csabagyöngye - vasútállomás
- 41 gyalogút Fényesliget - Templom tér
- 42 gyalogút Garancstető - vasútállomás
- 43 gyalogút Magdolna völgy - Templom tér
- 44 közösségi tér / Csaba
- 45 közösségi tér / Csabagyöngye
- 46 közösségi tér / Fényesliget
- 47 közösségi tér / Klotildliget
- 48 közösségi tér / Magdolna völgy
- 49 kerékpárút / Piliscsaba - Dorog (- Esztergom)
- 50 kerékpárút / Piliscsaba - Perbál (- Etyek)
- 51 kerékpárút / Piliscsaba - Pilisvörösvár (- Budapest)
- 52 kerékpárút / Piliscsaba - Pilisszentiván (- Solyvár)
- 53 kerékpárút / Piliscsaba körül
- 54 túristaút / Piliscsaba - Dobogókő
- 55 túristaút / Piliscsaba - kék túra

- 56 túristaút / Piliscsaba - Nagykovácsi
- 57 túristaút / Piliscsaba - Vértes
- 58 túristaút / Piliscsaba - zarándokutak
- sífutópálya / Álomvölgy
- sífutópálya / Garancstető
- sífutópálya / Klévíz
- sífutópálya / Klotildliget
- sífutópálya / lőtér
- Óvodák Piliscsabán
- ellentmondásos településszerkezeti helyzetek feloldása
- fejlesztési területnek eladott erdők rendezése Piliscsabán
- térfigyelő program
- Szerkezeti Terv felülvizsgálat
- szennyvízhálózat fejlesztése
- városüzemeltető cég létrehozása
- szabályozási terv - földhivatali állapot - természetbeli állapot ellentmondásai
- polgármesteri hivatal hatékonyságának javítása (kommunikáció, adóbehajtás, felügyelet)
- zöldhulladék kezelés
- reklámprendelet
- fényszennyezés felszámolása
- parkolási rendelet
- tűzoltóság fejlesztése
- úthálózat fejlesztése
- Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálat
- "Gyalog az iskolába!" program
- települési sportközpont fejlesztése / kiépítése
- zöldfelületek szakszerű, értő üzemeltetésének biztosítása
- bölcsőde létrehozása
- Idősek nappali ellátása, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat integrált intézmény fejlesztése
- közösségi játszóterek program
- Piliscsaba főtere(i) program
- Piliscsabai Órsemek civil program
- polgárőrség támogatása
- rendőrség jelenlétének támogatása
- közterületi hulladékgyűjtő hálózat kiépítése
- Dicséretes Piliscsabai Porta
- díszvilágítás program
- Generációk együttműködésének, kapcsolatának erősítése
- Googlemaps és Streetview program
- Piliscsaba természeti értékeinek promóciója
- sajtófigyelés
- arborétum program
- információs hálózat építése - táblák
- információs virtuális hálózatok (web, rádió, TV, applikációk) fejlesztése
- Piliscsabai Értéktár
- mentőállomás létrehozása
- piliscsabai ünnepek, fesztiválok kistérségi és országos szintre emelése
- behajtási rendelet
- egyeztetések és Piliscsaba számára előnyös megállapodások útkezelőkkel
- felsővízi vízvezetési rendszer megalkotása
- helyi adókönyvet vonzóvá alakítása
- kistérségben hiányzó gazdasági funkciók vonzása
- kistérségi gazdasági elemző tanulmány és gazdaságfejlesztési stratégia
- lobbitevékenység térségi és országos tervekben, stratégiákban és jogszabályokban
- miniszteriális egyeztetések
- mozdul Piliscsaba program

- pályázatfigyelés
- Piliscsaba csapadékvízvezetési tervének elkészítése
- politikai egyeztetések
- szakspecifikus cégek Piliscsabára vonzása
- szelktív hulladékgyűjtés
- természetvédelmi rendelet megújítása
- zajvédelmi rendelet
- 400 fős multifunkcionális városi csarnok
- akadálymentesítési program
- családi napközök Piliscsabán
- helyi értékvédelem jogszabályi hátterének kidolgozása
- illegális személerakók megszüntetése
- lakossági szemétszállítás / lomtalanítás megoldása
- marginalizálódási folyamat megállítás
- nagy sebességű internetelés kiépítése
- nyugdíjasok nappali ellátásának megvalósítása
- Orvosi ügyelet helyben megoldása
- társadalmi szegregáltság megakadályozása az idősök körében
- térségi programok előkészítése
- térségi turisztikai desztinációk szolgáltatásait kiegészítő helyi szolgáltatások
- utca nevek és házszámok rendbetétele
- zöldfelületi pótlás program
- 10-es út menti fásítás
- felsővízi vízvezetés program
- hátrányos helyzetűek lakhatási problémáinak kezelése
- belterületi kerékpáros és gyalogos hálózatok fejlesztése
- Piliscsaba csapadékvízvezetésének szakaszos, ütemezett megvalósítása
- térségi és országos sportversenyek szervezése
- Civil szervezetek összefogásának megteremtése
- Csabagyöngye feltáró útja
- egyetemista időtöltés Piliscsabán
- gazdasági információs felület létrehozása
- hagyományörzés fenntartása és népszerűsítése
- konferenciaszervezés
- levegőtisztaság védelmét szolgáló rendelet
- országos akciókban való aktív részvétel
- Piliscsaba épített értékeinek promóciója
- Piliscsaba Startup Program
- Tehetségpont
- testvérbarát kapcsolatok ápolása és bővítése
- Virágos Piliscsaba program
- új temető nyitásának lehetőségének vizsgálata, társadalmi egyeztetés
- 10-es út elkerülő
- egészségügyi szolgáltatások fejlesztése
- épített értékeink promóciója
- Körforgalmak kialakítása a 10-es úton
- közvilágítás program
- lovas kultúra fejlesztése
- parkolók és infrastruktúra kialakítása turisztikai pontok környezetében
- Piac létesítése
- sportegyesületek támogatása
- sportolási lehetőségek egyetemistáknak
- szociális szolgáltatások fejlesztése
- szórakozási lehetőségek Piliscsabán
- városi piac
- Helyiség biztosítása civil és karitatív szervezeteknek

- a különböző sportolási lehetőségek szinergiáinak kialakítása
- állattartási rendelet
- hagyományteremtő "Piliscsabai Lavina" program
- Gyógynövénykert
- öntözőhálózatok telepítése közterületi zöldfelületekhez
- táborok Piliscsabán
- városi tömegközlekedés
- "Közösségi Akarat" civil program
- "Utcabizalmi" program
- "Görzenál"

Sorszámmal jelölt utcák

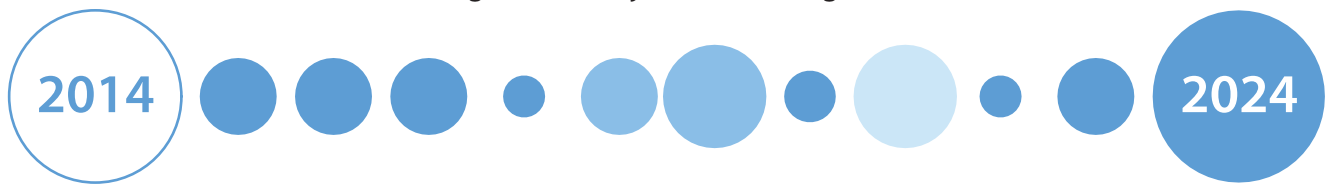
1. Mátyás király köz	10. Vadrezeda köz
2. Mindszenty bíboros köz	11. Páskom liget utca
3. Béla király köz	12. Búzavirág köz
4. Mária köz	13. József liget köz
	14. Kamillavirág köz
5. Rózsa köz	15. Pipacs köz
6. Szállás köz	16. Galagonya utca
	17. Kókény köz
7. Golgota köz	
8. Levendula köz	
9. Ferenc forrás köz	

Jelmagyarázat

Álomvölgy	Garancstető
Csaba	Hosszúrért
Csabagyöngye	Klotildliget
Egyetem	Ipari terület
Garancslejtő	Magdolna - völgy
Garancslejtő	Fényesliget
Sumlin	
Belterületi út	Erdő
Gyalogosan járható út	Vízfelület

2014-2024. között megvalósítandó
stratégiai lépések
Integrált Városfejlesztési Stratégia

2014-ben javasolt és reálisan megvalósítható konkrét Stratégiai Lépések Alprogramok szerinti gyűjtésben

PILISCSABA KISTÉRSÉGI
KAPCSOLATAINAK FEJLESZTÉSE

P-FEJL-01	külterületi kerékpárutak	külterületi kerékpárutak tervezése, Szerkezeti Tervbe való bejelölés
P-FEJL-02	túristautak, természetjárás	Nagy Kopasz hegyi kilátó, erdei tanösvények / Nagy Kopasz hegy, erdei tornapálya / Csabagyöngye, turistaút / Piliscsaba - kék túra, városüzemeltető cég létrehozása
P-FEJL-03	téli időtöltés	szánkópálya / Kálvária, szánkópálya / Álomvölgy, parkolók és infrastruktúra kialakítása turisztikai pontok környezetében
P-FEJL-04	sportos Piliscsaba	sportegyesületek támogatása, térségi sportversenyek szervezése, mozdul Piliscsaba program, Szerkezeti Terv felülvizsgálat, Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálat
P-VÉD-01	érdekérvényesítés	térségi programok előkészítése, miniszteriális egyeztetések, pályázatfigyelés, polgármesteri hivatal hatékonyságának javítása (kommunikáció, adóbehajtás, felügyelet)
P-FEJL-05	város marketing	testvérvárosi kapcsolatok ápolása és bővítése, információs hálózat építése - táblák, információs virtuális hálózatok (web, rádió, TV, applikációk) fejlesztése, reklámrendelet, Piliscsabai Értéktár, Googlemaps és Streetview program, városüzemeltető cég létrehozása, Piliscsaba megérkezési pontok kiépítése
P-FEJL-06	vállalkozásbarát település program	Szerkezeti Terv felülvizsgálat, Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálat, mezőgazdasági területek fejlesztése, gazdasági információs felület létrehozása, kistérségi gazdasági elemző tanulmány és gazdaságfejlesztési stratégia
P-FEJL-07	"Pázmány program"	"Gólyainfó Csomag", belterületi kerékpáros és gyalogos hálózatok fejlesztése - útvonalak kijelölése, szakspecifikus cégek Piliscsabára vonzása - kapcsolatfelvétel

PILISCSABA ÉRTÉKEINEK VÉDELME

P-VÉD-02	zöldfelületek védelme	természetvédelmi rendelet megújítása, zöldfelületek szakszerű, értő üzemeltetésének biztosítása - városi Főkertész megbízása, Piliscsabai Őrszemek civil program, térfigyelő program - tervezés és koncepció, Virágos Piliscsaba program, zöldfelületi pótlás program - tervezés, Dícséretes Piliscsabai Porta, Piliscsabai Értéktár, polgárőrség támogatása, rendőrség jelenlétének támogatása, városüzemeltető cég létrehozása, Szerkezeti Terv felülvizsgálat, Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálat, polgármesteri hivatal hatékonyságának javítása (kommunikáció, adóbehajtás, felügyelet)
P-VÉD-03	épített örökség védelme	helyi értékvédelem jogszabályi hátterének kidolgozása, reklámrendelet, fényszennyezés felszámolása - önkormányzati tulajdonú ingatlanok, Googlemaps és Streetview program, Piliscsabai Értéktár, Dícséretes Piliscsabai Porta, Piliscsabai Őrszemek civil program, Szerkezeti Terv felülvizsgálat, Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálat, polgármesteri hivatal hatékonyságának javítása (kommunikáció, adóbehajtás, felügyelet)
P-VÉD-04	közösségek és polgárok védelme	közvilágítás program - megvilágítatlan utcaszakaszok ellátása, "Gyalog az iskolába!" program - tervezés, Magdolna völgy program - jogi kérdések rendezése, térfigyelő program - tervezés, tűzoltóság fejlesztése, hagyományörzés fenntartása és népszerűsítése, akadálymentesítési program - problémák számbavétele, szociális szolgáltatások fejlesztése, állattartási rendelet, úthálózat burkolatának fejlesztése - több utcában is, felszíni vízelvezetés program - tervezés és a legsürgetőbb pontokon megvalósítás, ellentmondásos településszerkezeti helyzetek feloldása - előkészítés és tárgyalások, szennyvízhálózat fejlesztése - szennyvíztelep építésének elkezdése, levegőtisztaság védelmét szolgáló rendelet.

P-VÉD-05	közterületek védelme	behajtási rendelet, térfigyelő program - tervezés, közterületi hulladékgyűjtő hálózat kiépítése - tervezés és legforgalmasabb helyeken megvalósítás, egyeztetések és Piliscsaba számára előnyös megállapodások útkezelőkkel - tárgyalások előkészítése és hivatalos kapcsolatfelvétel, parkolási rendelet, polgármesteri hivatal hatékonyságának javítása (kommunikáció, adóbehajtás, felügyelet), Piliscsabai Őrszemek civil program, reklámrndelet, úthálózat burkolatának fejlesztése - több utcában is, 10-es út program - templom téri csomópont átépítése és járdaépítés, városüzemeltető cég létrehozása, polgárörtség támogatása
P-VÉD-06	ellentmondásos településszerkezeti helyzetek feloldása	a felmerült problémás területek anyagainak összeállítása, tárgyalás az érintettekkel és az első lépések megtétele, településrendezési szerződések megkötése, Szerkezeti Terv felülvizsgálat, Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálat
FEJLESZTÉSEK		
P-KÖT-01	bölcsőde létrehozása	bölcsőde lehetséges helyeinek kijelölése, Szerkezeti Terv felülvizsgálat, Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálat
P-KÖT-02	nyugdíjasok nappali ellátása	nyugdíjasok nappali ellátásának megvalósítása
P-FEJL-08	"Gyalog az iskolába!" program	"Gyalog az iskolába!" program - tervezés, térfigyelő program - tervezés, Szerkezeti Terv felülvizsgálat, Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálat, 10-es út program - templom téri csomópont átépítése és járdaépítés
P-FEJL-09	közösségi terek, közterületfejlesztés program	10-es út menti fásítás, Klévíz előtti járda felújítása és fásítás, városüzemeltető cég létrehozása, reklámrndelet és "Reklámmentesítési Akció", városon belüli úthálózat fejlesztése - Rét utca, Kinizsi utca, Mátyás utca, Erdészker program - első lépések
P-FEJL-10	Piliscsaba főtere(i) program	arborétum program - tervezés; Klévízi tó, park és fejlesztési terület - tervezés; Erdészker program - első lépések; Templom tér fejlesztése - első lépések; Klarissza ház program - udvar rekonstrukció; Szerkezeti Terv felülvizsgálat; Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálat
P-FEJL-11	hiányzó települési funkciók pótlása	Klarissza ház program - udvar rekonstrukció; Klévízi tó, park és fejlesztési terület - tervezés; Erdészker program - első lépések; Szerkezeti Terv felülvizsgálat; Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálat; városüzemeltető cég létrehozása, polgármesteri hivatal hatékonyságának javítása (kommunikáció, adóbehajtás, felügyelet), zöldhulladék kezelés - tervezés, városüzemeltető cég létrehozása
P-FEJL-12	temetőfejlesztés	meglévő temető bővítése, új temető nyitásának lehetőségének vizsgálata, társadalmi egyeztetés
P-FEJL-13	oktatásfejlesztés	Óvodák Piliscsabán - Ligeti óvoda bővítése, Napsugár óvoda kertjének kiépítése, bölcsőde lehetséges helyeinek kijelölése, Hauck János Német Nemzetiségi Általános Iskola program, Páduai Szent Antal Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola Program, Jókai Mór Általános Iskola Program, erdei tanösvények / Nagy Kopasz hegy, "Gyalog az iskolába!" program - tervezés, települési sportközpont fejlesztése - tervezés
P-FEJL-14	egészségügyi ellátások fejlesztése	Orvosi ügyelet helyben megoldása - tárgyalás és előkészítés
P-FEJL-15	szociális szolgáltatások fejlesztése	Idősek nappali ellátása, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat integrált intézmény fejlesztése, társadalmi szegregáltság megakadályozása az idősek körében, akadálymentesítési program - problémák számbavétele
P-FEJL-16	hulladékkezelés	lakossági szemétszállítás / lomtalanítás megoldása, zöldhulladék kezelés megoldása, városüzemeltető cég létrehozása

FEJLESZTÉSEK

P-FEJL-17	kereskedelmi hálózat fejlesztése	reklámrendelet, információs hálózat építése - táblák, Piliscsaba megérkezési pontok kiépítése, információs virtuális hálózatok (web, rádió, TV, applikációk) fejlesztése
P-FEJL-19	közösségépítés	"Utcabizalmi" program - próbaprojekt indítása, Közösségi Játsszóterek program, Piliscsaba főtere(i) program, információs hálózat építése - táblák, információs virtuális hálózatok (web, rádió, TV, applikációk) fejlesztése, adóhátralékok behajtásának intenzitásnövelése, mozdul Piliscsaba program - bevezető próba projekt
P-FEJL-18	felszíni vizek elvezetése	Piliscsaba csapadékvíz elvezetési tervének elkészítése, felszíni vízvezetési rendelet megalkotása, Piliscsaba csapadékvízvezetésének szakaszos, ütemezett megvalósítása
P-FEJL-01	külterületi kerékpárutak	külterületi kerékpárutak tervezése, Szerkezeti Tervbe való bejelölés
P-FEJL-02	túristautak, természetjárás	Nagy Kopasz hegyi kilátó, erdei tanösvények / Nagy Kopasz hegy, erdei tornapálya / Csabagyöngye, túristaut / Piliscsaba - kék túra, városüzemeltető cég létrehozása
P-FEJL-03	szánkópályák, téli sportok	szánkópálya / Kálvária, szánkópálya / Álomvölgy, parkolók és infrastruktúra kialakítása turisztikai pontok környezetében
P-VÉD-06	ellentmondásos településszerkezeti helyzetek feloldása	a felmerült problémás területek anyagainak összeállítása, tárgyalás az érintettekkel és az első lépések megtétele, településrendezési szerződések megkötése, Szerkezeti Terv felülvizsgálat, Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálat
P-FEJL-04	sportos Piliscsaba	sportegyesületek támogatása, térségi sportversenyek szervezése, mozdul Piliscsaba program, Szerkezeti Terv felülvizsgálat, Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálat

Függelék

Forrás- és Irodalomjegyzék

- Csíky Balázs leírása Piliscsaba Város Hivatalos Honlapján (http://piliscsaba.hu/proba/piliscsaba/piliscsaba_tortenete/)
- Radványi Béla leírása Piliscsaba Város Hivatalos Honlapján (http://piliscsaba.hu/proba/piliscsaba/piliscsaba_tortenete/)
- Dr. Solti Gábor leírása Piliscsaba Város Hivatalos Honlapján (http://piliscsaba.hu/proba/piliscsaba/piliscsaba_tortenete/)
- Gáspár Csaba leírása Piliscsabáról, Piliscsaba településfejlesztési koncepció (6. oldal)
- Borovszky Samu: Magyarország Vármegyéi és Városai, 1910 Budapest.
- Csíky Gábor szerkesztette: Közösségek Klotildligeten, Beszélgetések a Mária Rádióban, a Bencés Diákszövetség Piliscsabai Szervezetének kiadványa, 2009
- Dr. Csíky Balázs: Piliscsaba Látnivalók. A Piliscsabai "Klotildliget" Községépítő és Természetvédő egyesület megbízásából, 2004
- Dr. Erdélyi Zoltán, muzeológus - Műemléki, építészeti értékvizsgálat - 1967-es leírás Piliscsabáról
- Hauck János: Piliscsaba -Tschawa (Honkönyv Piliscsaba történetéről és lakóiról, a csabaiakról, különös tekintettel a csabai németekre). Kiadja: A Piliscsabai Németek Kulturális Egyesülete, Felelős kiadó: Gáspár Ferenc, egyesületi elnök, 2001, Piliscsaba,
- Hunfalvy János; Magyarország és Erdély eredeti képekben, Kiadó: Lange Gusztáv György, Darmstadt 1856
- Madaras Péter, Dr. Varga József: Piliscsaba tábortól a Pázmány Péter Katolikus Egyetemig, Petit Real Könyvkiadó, Budapest 1997
- Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Kar 2013 Korszerű tudás-Hagyomány-Értékek, 2. oldal, felelős kiadó: Dr. Botos Máté, dékán, Budapest-2013
- Pfeiffer Tamás István: Pilis-Buda-Zsámbék Kistérség 2010, Pilisvörösvári Kistérség, a kiadványt a Pilis-Buda Zsámbék Többcélú Kistérségi Társulás megbízásából készítette: Pro Classic, www.proclassic.hu
- PILISCSABA - A kiadvány Piliscsaba Nagyközség Önkormányzatának megbízásából készült 2013-ban Felelős kiadó: Gáspár Csaba polgármester

Képjegyzék

1. Kép:	Piliscsaba Címere <i>Forrás: Piliscsaba Város Önkormányzata</i>	13
2. Kép:	Üdvözlő Piliscsabáról <i>Forrás: Országos Széchényi Könyvtár</i>	13
3. Kép:	Piliscsaba Vasútállomás <i>Forrás: Zempléni Múzeum, Szerencs (0214325)</i>	13
4. Kép:	Képeslap Piliscsabáról <i>Forrás: Zempléni Múzeum, Szerencs (0104607)</i>	13
5. Kép:	Piliscsabai Római Katolikus Plébániatemplom	14
6. Kép:	Uradalmi ház	14
7. Kép:	Csodásérmű Boldogasszony Kápolna, Lazarista Templom	14
8. Kép:	Kálvária utca 33.	15
9. Kép:	Erdészker és kislevelű hársfa	15
10. Kép:	Diakonissza-ház, Siló Társasotthon	15
11. Kép:	Sas szikla	15
12. Kép:	Frommer villa	16
13. Kép:	Iosephinum Kollégium	16
14. Kép:	Temető utcai utcakép	16
15. Kép:	Kálvária domb	16
16. Kép:	Széchenyi István utcai fenyőfasor	17
17. Kép:	Gomba szikla	17
18. Kép:	Református Templom	17
	<i>Szerzők: Babos Annamária, Czegléczki Attila, Garancsi Katalin, László Noémi</i>	
19. Kép:	Piliscsaba Címere <i>Forrás: Piliscsaba Város Önkormányzata</i>	39

Táblázatjegyzék

1. Táblázat:	Piliscsaba népességszámának alakulása 1870-2011-ig <i>Forrás: KSH Adatbázis</i>	61
2. Táblázat:	Piliscsaba népességének korösszetétele <i>Forrás: KSH adatbázis, Népszámlálás, 1990, 2001, 2011</i>	63
3. Táblázat:	Piliscsaba népességének végzettsége a megfelelő korúak %-ában <i>Forrás: KSH Népszámlálás, 2011.</i>	63
4. Táblázat:	Piliscsaba népességének végzettsége a megfelelő korúak %-ában <i>Forrás: KSH Népszámlálás, 2011.</i>	64
5. Táblázat:	Piliscsaba lakosságának gazdasági aktivitás szerinti megoszlása <i>Forrás: KSH, Népszámlálás, 2001., 2011.</i>	64
6. Táblázat:	Piliscsaba foglalkozási rétegzettsége megyei összevetésben (2001) <i>Forrás: Piliscsaba Város Önkormányzata</i>	65
7. Táblázat:	Az ingázás alakulása 2001-ben <i>Forrás: KSH, Népszámlálás, 2001.</i>	65
8. Táblázat:	A település nemzetiségi megoszlása <i>Forrás: KSH Népszámlálás, 2001., valamint 2011.</i>	66
9. Táblázat:	Piliscsaba legnagyobb munkaerő-vonzással rendelkező vállalkozásai <i>Forrás: Piliscsaba Város Önkormányzata</i>	67
10. Táblázat:	Piliscsaba kiskereskedelmi egységeinek megoszlása <i>Forrás: Piliscsaba Várossá válási dokumentuma</i>	67
11. Táblázat:	Piliscsabán található nagyobb kereskedelmi egységek jellemző adatai <i>Forrás: Piliscsaba Város Önkormányzata</i>	68
12. Táblázat:	Regisztrált munkanélküliek száma végzettség szerinti megosztásban Piliscsabán <i>Forrás: PMKH Járási Munkaügyi Kirendeltség – Zsámbék</i>	69
13. Táblázat:	Piliscsaba szerzetesrendjei <i>Forrás: Piliscsaba Várossá válási dokumentuma</i>	71
14. Táblázat:	Piliscsaba legfontosabb civil szervezetei <i>Forrás: Piliscsaba Várossá válási dokumentuma</i>	73
15. Táblázat:	Óvodai ellátási adatok, 2013 <i>Forrás: Piliscsaba Város Önkormányzata</i>	77
16. Táblázat:	Általános iskolák <i>Forrás: Piliscsaba Város Önkormányzata</i>	78
17. Táblázat:	Összefoglaló táblázat az egészségügyi alapellátásról <i>Forrás: Piliscsaba Város Önkormányzata</i>	80
18. Táblázat:	Gazdasági szervezetek struktúrája 2007-ben <i>Forrás: KSH Területi atlasz</i>	84
19. Táblázat:	A város működő vállalkozásainak megoszlása 2001-2008 <i>Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis, területi statisztika</i>	84
20. Táblázat:	Piliscsaba nagyobb vállalkozásainak adatai <i>Forrás: Piliscsaba Város Önkormányzata</i>	86
21. Táblázat:	A település lakásállomány komfortfokozatának alakulása <i>Forrás: KSH</i>	87
22. Táblázat:	Piliscsaba lakásállománya <i>Forrás: KSH</i>	88
23. Táblázat:	A költségvetés alakulása az egyes önkormányzati ciklusokban (1992-2001) <i>Forrás: Piliscsaba Város Önkormányzata</i>	89
24. Táblázat:	A költségvetés alakulása az egyes önkormányzati ciklusokban (2002-2011) <i>Forrás: Piliscsaba Város Önkormányzata</i>	89
25. Táblázat:	Az önkormányzati vagyon alakulása Piliscsabán (2010) <i>Forrás: Piliscsaba Város Önkormányzata</i>	92

26. Táblázat:	Piliscsaba Város 2013. I. félévi kiadások <i>Forrás: Piliscsaba Város Önkormányzata</i>	93
27. Táblázat:	Piliscsaba Város 2013. I. félévi bevételek <i>Forrás: Piliscsaba Város Önkormányzata</i>	94
28. Táblázat:	Bevételek és kiadások alakulása 2010-2013. III. név <i>Forrás: Piliscsaba Város Önkormányzata</i>	95
29. Táblázat:	Piliscsaba Város Önkormányzat vállalt kötelezettségeinek évenkénti hatásának bemutatása <i>Forrás: Piliscsaba Város Önkormányzata</i>	99
30. Táblázat:	Ingatlan, lakás- és helyiséggazdálkodás <i>Forrás: Piliscsaba Város Önkormányzata</i>	100
31. Táblázat:	Az intézmények finanszírozása ezer forintban a 2013. évben <i>Forrás: Piliscsaba Város Önkormányzata</i>	101
32. Táblázat:	Piliscsaba beépítésre, és beépítésre nem szánt településrészei <i>Forrás: Z.É. Műhely</i>	111
33. Táblázat:	Funkció vizsgálat <i>Forrás: Z.É. Műhely</i>	112
34. Táblázat:	Az egyes településrészek jellemző telekadatái <i>Forrás: Z.É. Műhely</i>	114
35. Táblázat:	Az egyes településrészek jellemző építmény adatai <i>Forrás: Z.É. Műhely</i>	115
36. Táblázat:	Az egyes településrészek karaktere, helyi sajátosságai <i>Forrás: Z.É. Műhely</i>	116
37. Táblázat:	Régészeti lelőhelyek Piliscsaba területén <i>Forrás: Archeosztráda Kft.</i>	119
38. Táblázat:	Helyi védelemre javasolt értékek <i>Forrás: Piliscsaba HÉSz 22/2007.(X.31.)</i>	121
39. Táblázat:	A 10-es út forgalma a Templom tértől délre / a Templom tértől északra, 2011-es adatok <i>Forrás: Z.É. Műhely</i>	126
40. Táblázat:	1104j. út forgalma (2011-es adatok) <i>Forrás: Z.É. Műhely</i>	127
41. Táblázat:	11304j. út forgalma (2011-es adatok) <i>Forrás: Z.É. Műhely</i>	127
42. Táblázat:	Közúthálózati összefoglaló táblázat (2008) <i>Forrás: Piliscsaba Város Önkormányzata</i>	128
43. Táblázat:	Az utak szilárd burkolattal való ellátottsága hossz és terület szerint Piliscsabán (2008) <i>Forrás: Piliscsaba Város Önkormányzata</i>	128
44. Táblázat:	Piliscsaba úthálózatának jellemzői (2011) <i>Forrás: Piliscsaba Város Önkormányzata</i>	129
45. Táblázat:	Lakásállomány és közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma <i>Forrás: KSH</i>	134
46. Táblázat:	Lakásállomány és közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások száma <i>Forrás: KSH</i>	134
47. Táblázat:	Lakásállomány és háztartási villamos energia fogyasztók száma <i>Forrás: KSH</i>	136
48. Táblázat:	Lakásállomány és háztartási gázfogyasztók száma <i>Forrás: KSH</i>	137
49. Táblázat:	Lakásállomány és háztartási gázfogyasztókból a fűtési fogyasztók száma <i>Forrás: KSH</i>	137
50. Táblázat:	Lakásállomány és a kábeltelvíziós hálózatba bekapcsolt lakások száma <i>Forrás: KSH</i>	139

Ábrajegyzék

1. Ábra:	2003. évi XXVI. tv. 2. sz. melléklet - Térségi szerkezeti terv	51
2. Ábra:	2003. évi XXVI. tv. 3/1. sz. melléklet - Országos ökológiai hálózat övezete	51
3. Ábra:	2003. évi XXVI. tv. 3/3. sz. melléklet - Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete	52
4. Ábra:	2003. évi XXVI. tv. 3/4. sz. melléklet - Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete	52
5. Ábra:	2003. évi XXVI. tv. 3/6. sz. melléklet - Országos vízminőség - védelmi terület övezete	52
6. Ábra:	2003. évi XXVI. tv. 3/2. sz. melléklet - Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete	53
7. Ábra:	2003. évi XXVI. tv. 3/5. sz. melléklet - Világörökségi és világörökségi várományos terület övezete	53
8. Ábra:	2003. évi XXVI. tv. 3/8. sz. melléklet - Kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezete	53
9. Ábra:	Szerkezeti terv	54
10. Ábra:	Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve 3.2., 3.3. sz. mellékletek - Magterület övezete, Ökológiai folyosó övezete, Pufferterület övezete	54
11. Ábra:	Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve 3.5., 3.6. sz. mellékletek - Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete, Erdőtelepítésre alkalmas terület övezete	54
12. Ábra:	Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve 3.7., 3.8. sz. mellékletek - Országos komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezete, Térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezete	55
13. Ábra:	Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve 3.9., 3.10. sz. mellékletek - Országos jelentőségű tájvédelmi terület övezete, Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete	55
14. Ábra:	Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve 3.13. sz. melléklet - Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezete	55
15. Ábra:	Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve 3.14. sz. melléklet - Felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő terület övezete	55
16. Ábra:	Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve 3.15. sz. melléklet - Ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület övezete	56
17. Ábra:	Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve 3.18. sz. melléklet - Földtani veszélyforrás területének övezete	56
18. Ábra:	Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve 3.19. sz. melléklet - Vízerosziónak kitett terület övezete	56
19. Ábra:	Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve 3.20. sz. melléklet - Széleroziónak kitett terület övezete	56
20. Ábra:	Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve 3.4. sz. melléklet - Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete	57
21. Ábra:	Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve 3.11. sz. melléklet - Világörökség és világörökség-várományos terület övezete	57
22. Ábra:	Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve 3.12. sz. melléklet - Történeti települési terület övezete	57
23. Ábra:	Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve 3.16. sz. melléklet - Rendszeresen belvíz járta terület övezete	58
24. Ábra:	Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve 3.17. sz. melléklet - Nagyvízi meder övezete	58

25. Ábra:	Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve 3.21., 3.22. sz. mellékletek - Kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület övezete, Honvédelmi terület övezete	58
27. Ábra:	Piliscsaba egyes településrészei	112
28. Ábra:	Budapesti agglomeráció településrendezési terve 3.11. sz. melléklet - Világörökség és világörökség-várományos terület övezete	120
29. Ábra:	Piliscsaba egyes településrészei	159
30. Ábra:	Összehasonlító Településfunkció Vizsgálat	161

Térképjegyzék

Piliscsaba Város térképe	9
Piliscsaba Város értéktérképe	23
Piliscsaba Város akcióterületi térképe	203

Stáblista és köszönetnyilvánítás

<u>Köszönetnyilvánítás</u>	Köszönet Sárkány Csillának és Alföldi Györgynek, hogy kidolgozták az értékek által vezérelt városfejlesztés módszertanát.
<u>Védnök</u>	Gáspár Csaba - Piliscsaba Város polgármestere
<u>Képviselő -testület</u>	Bácskai Beáta - Piliscsaba Város alpolgármestere Baráthné Kozák Erzsébet - Pénzügyi Ellenőrző Bizottság elnöke Styevola István - Településfejlesztési, Üzemeltetési, Környezetvédelmi és Informatikai Bizottság elnöke Mocsáry Dezső - Képviselő Peterdy András - Pénzügyi Ellenőrző Bizottság elnökhelyettese Pintér Balázs - Településfejlesztési, Üzemeltetési, Környezetvédelmi és Informatikai Bizottság tagja Simon Gyula - Településfejlesztési, Üzemeltetési, Környezetvédelmi és Informatikai Bizottság elnökhelyettese Tázer Marianna - képviselő
<u>Településfejlesztési, Üzemeltetési, Környezetvédelmi és Informatikai Bizottság munkacsoport</u>	Gáspár Csaba - Piliscsaba Város polgármestere Styevola István - Településfejlesztési, Üzemeltetési, Környezetvédelmi és Informatikai Bizottság elnöke Koós Gábor - Településfejlesztési, Üzemeltetési, Környezetvédelmi és Informatikai Bizottság külső tag Pintér Balázs - Településfejlesztési, Üzemeltetési, Környezetvédelmi és Informatikai Bizottság tagja / volt főépítész Simon Gyula - Településfejlesztési, Üzemeltetési, Környezetvédelmi és Informatikai Bizottság elnökhelyettese
<u>Szerkesztők</u>	Kolossa József DLA - főépítész Weiskopf András - grafikai munkák Bánáti Bodó - tördelés
<u>Településtervezők</u>	Czene Éva - vezető településtervező/Z.É. Műhely Horvát Adrienne - vezető településtervező/Z.É. Műhely Heckenast Judit - közlekedésmérnök Tóthné Pocsok Katalin - táj- és kertépítész mérnök Hanczár Zsoltné - okl. gépészmérnök és városrendező mérnök Bíró Attila - okl. építőmérnök Seregélyesné Csomó Ágnes - természetvédelmi szakértő Hanczár Gábor - okl. építőmérnök Herczik Eszter - okl. tájépítész mérnök Szalóczki Bálint - műszaki közigazdász Szántai Linda - műszaki grafika

Munkatársak

Vargáné Rokolya Ildikó - Piliscsaba Város Önkormányzat Adó-és Gazdasági osztályvezető
Dr. Kiss Veronika - Piliscsaba Város Önkormányzat Igazgatási osztályvezető
Győri Gábor - Piliscsaba Város Fejlesztési és Üzemeltetési intézményvezető
Bálint Odett - Szociális és Családsegítő Központ intézményvezető
Árkovics Lilla - építész hallgató
Babos Annamária - építész hallgató
Balázs Boglárka - építész hallgató
Czigléczi Attila - építész hallgató
Csöndes Dániel - építész hallgató
Damásdi Fruzsina - építész hallgató
Hevesi Bianka - építész hallgató
Horogh Petra - építész hallgató
Kelemen Tímea - építész hallgató
Kovács Éva Mária - építész hallgató
László Noémi - építész hallgató
Magyar Anikó - építész hallgató
Szkiba Vera - építész hallgató
Tóh Enikő - építész hallgató

Lektorok

Bácskai Beáta - Piliscsaba Város alpolgármestere
Csíky Gábor - Piliscsaba "Klotildliget" Községépítő és Természetvédő Egyesület elnöke
Duczka Mihályné - Piliscsaba Város Önkormányzat Műszaki Osztály
Győri Gábor - Piliscsaba Város Fejlesztési és Üzemeltetési intézményvezető
Hornyák Ferenc Csaba - Piliscsaba Város Önkormányzat Műszaki Osztály
Kauser Tibor - építész
Kolossáné Bartha Katalin - nyelvi lektor
Pesti Judit - építésigazgatási lektor
Rozovits Ferenc - főtanácsos

Értékgyűjtő Akció és Gondolatpiac partnerségi programokban résztvevő szervezetek

ALDI Magyarország Élelmiszer Bt. Biatorbágy region
Csabagyöngye Környezetvédelmi Érdekvédelmi Egyesület
Egyházközségi Nővérek Társasága
Fénymag Közhasznú Alapítvány
Garancstető Erdekvédelmi Közhasznú Egyesület
Hun-Magyar Kisebbségért Egyesület
Iosephinum Kollégium és Szakkollégium
IRMÁK Nonprofit Kft. Idősek Otthona
Jókai Mór Általános Iskola
Katasztrófavédelem
Ez Az Újság Nálunk - A Piliscsaba - Klotildliget Községépítő és Természetvédő Egyesület lapja
LIGET Építész Iroda
Magdolna-völgy Egyesület
Művelődési és Információs Központ és Könyvtár

Értékgyűjtő Akció és
Gondolatpiac partnerségi
programokban
résztevő szervezetek

Napsugár Óvoda
Öko Klub
Páduai Szent Antal Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola
Pázmány Péter Katolikus Egyetem - BTK
Piliscsaba Hauck János Német Nemzetiségi Általános Iskola
Piliscsaba Klotildliget Közösségépítő Egyesület
Piliscsaba Tűzoltóság
Piliscsabáért Egyesület
Piliscsabai Nyugdíjas Egyesület
Piliscsabai Polgár
Piliscsabai Természetjáró Egyesület
Pont kereskedés
Prochnow Ferences Ifjúsági Alapítvány
Református Gyülekezet
Szent Vince Kollégium és Szakkollégium
Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat
Szóke Tisza Gőzös Technikatörténeti és Járművédő Egyesület
Zöld Hullám rádió

Értékgyűjtő Akció és
Gondolatpiac partnerségi
programokban
résztevő személyek

Andrej Zurbola
Ángyán Péter
Ay Zoltán János
Bácskai Beáta
Bácskai Beáta
Balogh Tibor
Baráthné Kozák Erzsébet
Bardák Éva
Batta Norbert
Bende Judit
Berdál Gábor
Bicskei Bea
Biró Szilveszter
Bloskó Lajos
Bodnár András
Borzsák István
Börzsönyi Tünde
Császár Claudia
Csíky Gábor
Dienes Jenő Attila
Dr. Botos Máté
dr. Hanselka Ágnes
Dr. Kiss Veronika
Dr. Lengyel Sándorné
dr. Ravasz Gáborné

dr. Tóth János
Dr. Újházy András
Farkas András
Fehérné Siristye Zsuzsanna
Gaál Mária
Gabrovsky Henrik
Gajdos Ádám
Gáspár Csaba
Gromon István
Helle Zsolt
Hermann Judit
Horváth Róbert
id. Drevenka Antal
Jáger Bálint
Jager Erzsébet
Jager László
Katona Gyula
Kauszer Tibor
Kézdy Péter
Kollár László Tamás
Koós Gábor
Krasznai Gyöngyi
Kucsera Gyula
Kulcsár Ilka
László Erika
Laza Zoltán
Lejtényi Katalin
Lenkey Péter
Lipinski Michal
M. Lászlóné
Markóczy Zoltán
Marosváry Péter
Mátraházi Ildikó
Mészár Mónika
Miklósvári Géza
Mocsáry Dezső
Müller Antalné
Nagy Imre
Németh András
Németh Béla
Ötvös István
Pesti Béla
Peterdy András
Pető Imre

Értékgyűjtő Akció és
Gondolatpiac partnerségi
programokban
résztevő személyek

Pfeiffer Zoltán
Pilló Ákos
Pintér Balázs
Pintér Norbert
Pólya Zoltán
Ruskó András
Schlichthuber Márton
Simon Gyula
Sindely András
Siristye Mihályné
Soós Balázs
Styevola István
Szabó Tivadar
Szentkereszty Péter
Szitár Zsolt
Tázer Pálné
Timár Zsuzsanna
Tiszavári Sandor
Ugrin András
Veréb Zoltán
Víg Zoltánné
Zsiray László Károly

Korábbi településfejlesztési
dokumentumok készítői

BUDAPEST FŐVÁROS VÁROSÉPÍTÉSI TERVEZŐ KFT.
Albrecht Ute
Babos Eszter
Balázné Varga Margit
Bartók Lászlóné
Cseh Ildikó
Csillingh Gyuláné
Dr. Nagy Katalin
Dudásné Elek Teréz
Fehér Tamás
Fleck Györgyné
Garay Andorné
Horváth Róbert
Horváthné Z. Zsuzsa
Huszár Orsolya
Istenes Attila
Kainz Natália
Kissné Somos Judit
Kovács Krisztina
Nemes Zoltán
Pintér Ferenc

Városfejlesztési Konceptió és Startégia, Stáblista.
Piliscsaba, 2014.

Pizág Csaba
Szabó Attila
Szabóné Hlatky Erzsébet
Szabóné Homa Anna
Szűcs András
Szűcs Józsefné
Tóth Zsuzsa
Zabó Katalin
Balla Mariann
Cseh András
Fodor Sarolta
Horváth Gábor
Niedetzky Andrea
Pető László
Pető Zoltán
Pogány Aurél
Román Péter
Ujváriné Barabás Ágnes
Zelinka Szilvia
Zétényi Dávid
ÁNTSZ Pest Megyei Intézete
Archeosztráda Kft.
Virágos Gábor
Fővárosi Vízművek
Szondi Tamás
H-Wave Kft.
Hódos Jenő
Kolpron Kft.
Karácsony Krisztián
Közlekedés Kft.
Központi Statisztikai Hivatal
Bakos Norbert
Brinszkyné Hidas Zsuzsanna
Kezán András
Németh Eszter
Pásztor László
Vida Judit
L&L Kft.
Lovas Antalné
MTA Regionális Kutatások Központja Térségfejlesztési Kutatások Osztálya
Novitas Rex Holding Rt.
Országos Műemléki Felügyelőség
Dr. Erdélyi Zoltán
Piliscsaba Nagyközség Önkormányzata

Korábbi településfejlesztési
dokumentumok készítői

Dr. Kupcsok Lajos
Dr. Solti Gábor
Móga Sándor
Móga Sándorné
Simon Gyula
Szák Kocsis Pál
Szoboszlai István
Piliscsaba Nagyközség Önkormányzata-JÜB Biz. Elnöke
Dr. Csizmadia László
Piliscsaba Nagyközség Településfejlesztési Munkacsoportja
Pintér Balázs
Portaterv Kft.
Bencze Matild
Marthi Zsuzsa
Molnár Henriette
PTT Kft.
Burányi Endre
Quo Vadis Consulting Kft.
Bitskey Kata
Gauder Péter
Lelkes Nóra
TGT Bt.
F. Holényi Magdolna
TRI-PLAN Kft.
Aniot Pál
Bognár Márk
Aniotné Kallay Gizella
Dr. Trócsányi András

Gondolatpiac csapata 2013

Aradi Anikó
Bazsik Anita
Benedek Márton
Bokor Erzsébet
Budinkity Noémi
Farkas Fiametta
Gergely Zsófia
Gombos Adrienn
Horváth Balázs
Kállai Kata
Kovács Éva
Kropok Alexandra
Nochta Tamás
Perjés Barnabás
Pethe Ádám

Gondolatpiac csapata 2013

Schvarckopf Csaba
Sipos Éva
Szabó Mária
Szakolczai Alida
Tiszavölgyi Karolina
Tóth Annamária
Vaits Zoltán
Varga Péter
Vermes Boldizsár
Zsoldos Balázs

Gondolatpiac csapata 2014

Árkovics Lilla
Balázs Boglárka
Czigléczi Attila
Damásdi Fruzsina
Garancsi Katalin
Göbölös Anett
Hevesi Bianka
Horóczy Flóra
Kelemen Tímea
Kiss Flóra
Krisztosz Papadopoulosz
László Noémi
Márki Gabriella
Opóczki Anna
Szkiba Vera
Polgár László
Tóth Enikő

Korábbi településfejlesztési
dokumentumokat készítő

Arnold Erzsébet
Ay Tiborné
Balázs Enikő
Bálintné Schwiefer Zsuzsanna
Berze Dezsőné
Bíbok Imréné
Bíró Szilveszter
Bór Gabriella
Csontos Sára
dr. Farkas Elekné
dr. Lengyel Sándorné
dr. Ravasz Gáborné
dr. Tarcsai Zsolt
Fehér Tiborné
Fehérné Siristye Zsuzsanna

Városfejlesztési Konceptió és Startégia, Stáblista.
Piliscsaba, 2014.

Font Edit
Gáspár Edit
Joó András
Joó Zsuzsanna
Kanyicska Mártonné
Kassay Jánosné
Matusek Ágnes
Mogyorós Attiláné
Nagy Péterné
Németh Béláné
Neubrand László
Neubrand Lászlóné
Pázmándi Péterné
Peregovics Zoltánné
Peterle Györgyné
Pogácsásné Boldog Éva
Polyák Ágnes Antónia
Sándor Józsefné
Sánta Józsefné
Schneider Erika
Szabó Erzsébet
Szabó Mária
Szekeres Ágnes
Szilágyi Judit
Tázer Pálné
Telepó Anna
Tóthy Károly
Víg Ádám
Víg Zoltánné
Zebegényi Lászlóné
Zelenyanszki Enikő